01-OIK_COVER_OIK_01 23/01/18 23:12 Page 2

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
ΚΥΠΡΟΣ 2018
Σταθερά Βήματα Μπροστά

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Τετάρτη 24 Ιανουαρίου 2018 • Ετος 3ο • Αρ. φύλλου 164 | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Private Banking

Ο Συνεργατισμός απαντά στους ψιθύρους

Ν. Χατζηγιάννης: Η Τράπεζα πληροί –και με το παραπάνω– τον δείκτη κεφαλαίων που έχει ζητηθεί από την ΕΚΤ

Σε όλα τα φλέγοντα ερωτήματα που πλανώνται εσχάτως πάνω από το Συνεργατισμό, υπό τη σκιά ψιθύρων και πολιτικο-οικονομικών «παιγνίων», απαντά ο Γενικός Διευθυντής της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Νικόλας Χατζηγιάννης. Επισημαίνει ότι σε αρκετές προεκλογικές συνάξεις φαίνεται να στοχοποιείται η Τράπεζα και προειδοποιεί ότι αυτή η συγκυρία, όπως διαμορφώνεται, μπορεί να εξελιχθεί πολύ επικίνδυνη για το τραπεζικό σύστημα, το οποίο με μεγάλη προσπάθεια τα τελευταία τέσσερα έτη, σταθεροποιήθηκε. «Είναι δυνατόν να υπάρχουν συμπατριώτες μας που βάζουν το προσωπικό τους συμφέρον πάνω από αυτό της Κύπρου γενικότερα; Και γιατί δεν ζητούν να λάβουν επίσημη ενημέρωση από εμάς για τα πλάνα μας;», υπογραμμίζει ο κ. Χατζηγιάννης. Τονίζει ακόμα ότι η Τράπεζα πληροί –και με το παραπάνω– τον δείκτη κεφαλαίων που έχει ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και ότι κατά τους τελευταίους έξι μήνες η ΣΚΤ έχει μειώσει το ύψος των ΜΕΧ πέραν των €800εκ., στοχεύοντας στο τέλος του 1ου τριμήνου 2018 να είναι κάτω από €6 δισ. **Σελ. 4**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

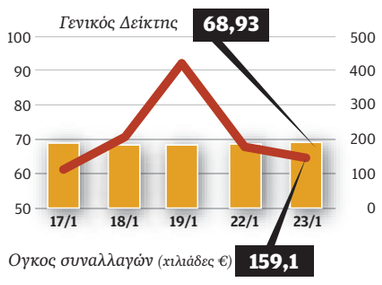

Στεγαστικό δάνειο με ανταγωνιστικό σταθερό επιτόκιο για τα πρώτα 3 χρόνια!
Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.
www.hellenicbank.com/housingoffer
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΚΥΟΥΝ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Καλύτερες αναδυόμενες αγορές Τουρκία - Μεξικό

Η Τουρκία, παρά την πολιτική κρίση, την τρομοκρατία και την εμπλοκή της σε εμπόλεμες συρράξεις, και το Μεξικό συγκαταλέγονται στις πιο ελκυστικές από τις αναδυόμενες οικονομίες. Αντιθέτως, οι ταχύτερα αναπτυσσόμενες ασιατικές οικονομίες, Κίνα και Ινδία, βρίσκονται σχεδόν στον αντίποδα, καταλαμβάνοντας δύο από τις τελευταίες θέσεις. **Σελ. 10**

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Τερματισμό του QE μέσα στο 2018 ζητεί ο Βάιντμαν

Υπέρ του τερματισμού της ποσοτικής χαλάρωσης εντός του 2018, δεδομένων των θετικών εξελίξεων στην οικονομία της Ευρωζώνης,τάσσεται ο Γερμανός κεντρικός τραπεζίτης Γενς Βάιντμαν, που για πολλούς είναι το φαβορί για να διαδεχθεί τον Μάριο Ντράγκι στο τιμόνι της ΕΚΤ. **Σελ. 11**

Τραμπ, Κίνα, οι σκιές στο Νταβός

Εβδομήντα επικεφαλής κρατών ή κυβερνήσεων συμμετέχουν στο 48ο παγκόσμιο οικονομικό φόρουμ στο Νταβός. Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στο πρόσωπο του Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος είναι ο πρώτος Αμερικανός Πρόεδρος που θα παρευρεθεί στη συνάντηση μετά τον Μπιλ Κλίντον το 2000. Η συμμετοχή Τραμπ στο φετινό Νταβός χαρακτηρίζεται ως ενθαρρυντικό σημάδι από τον επικεφαλής του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ Σεμπάστιαν Μπάκαπ, καθώς υπήρχε η ανησυχία ότι οι ΗΠΑ, η μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως, «αποσύρεται» από τον κόσμο. **Σελ. 14**

Φουντώνει για καλά ο πόλεμος υπεραγορών

Νέο σκηνικό το 2018

Ετος διεύρυνσης του χάρτη των υπεραγορών θα μπορούσε να χαρακτηριστεί το 2018, στη διάρκεια του οποίου θα γίνουν πολλά ανοίγματα. Τέλη Απριλίου αναμένεται το πρώτο κατάστημα Spar. Τρία νέα καταστήματα αναμένονται μέχρι τον Οκτώβριο για την ΑλφαΜέγα, ο Παπαντωνίου γίνεται και Λευκωσιάτης ενώ προχωρούν οι εγκαταστάσεις του METROAEBE στη Λεμεσό. **Σελ.9**

Δημόσια ακρόαση αύριο για το Metropolis Mall στη Λάρνακα. **Σελ.9**

Κρατούν ψηλά την ποιότητα οι ερευνητές στην Κύπρο

Συνέντευξη Θ. Παπάζογλου

Οι ερευνητές στην Κύπρο έχουν κατορθώσει να διατηρήσουν την ποιότητα της έρευνας σε ψηλά επίπεδα, τονίζει ο Επικεφαλής της Μονάδας του Εκτελεστικού Οργανισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, Θεόδωρος Παπάζογλου. Αναφέρει επίσης ότι η Κομισιόν προετοιμάζει το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, ένα νέο «Horizon 2020». **Σελ. 8**

Οι Κύπριοι δίνουν συνεισφορά 59 σεντ την ημέρα στην ΕΕ. **Σελ. 5**

Αλλού ανεβαίνουν, στην Κύπρο πέφτουν οι τιμές ακινήτων. **Σελ. 7**

Ναρκοπέδιο για επενδύσεις η Ελλάδα

Ελλειμμα 540 δισ. ευρώ

Η Ελλάδα παραμένει εχθρικός τόπος για νέες επενδύσεις. Διολισθαίνει στις λίστες επιχειρηματικότητας ενώ το έλλειμμα επενδύσεων υπολογίζεται στα 540 δισ. ευρώ. Μιλούν στην «Κ» ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θεόδωρος Φέσσας, ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ Γιάννης Ρέτσος και ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός. **Σελ. 15**

Αναμένουν αύξηση παραγωγής πετρελαίου

Αύξηση της παραγωγής από χώρες εκτός ΟΠΕΚ και κυρίως τις ΗΠΑ αναμένει η Διεθνής Επιτροπή Ενέργειας. Η αύξηση της παραγωγής καθίσταται εφικτή μετά την ανάκαμψη της τιμής του βαρελιού χάρη στη συμφωνία ΟΠΕΚ-Ρωσίας.**Σελ. 12**

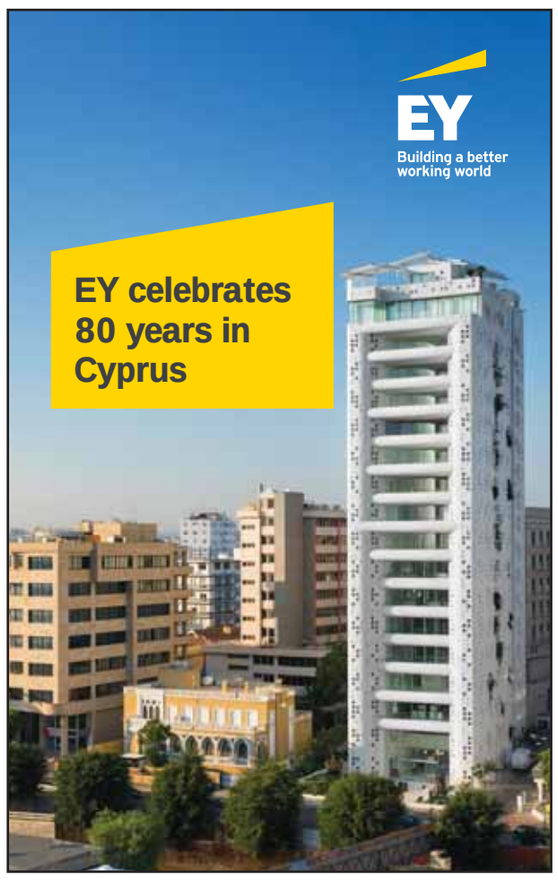

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Οποιος είναι έξω απ' τον χορό...

Η αλήθεια είναι ότι οι οικονομικές προτάσεις των υποψηφίων για τις προεδρικές εκλογές του 2018 μπορεί να είναι καλύτερες ή τελοσπάντων πιο ευφάνταστες από αυτές του Προέδρου Αναστασιάδη που επαναδιεκδικεί την Προεδρία για την επόμενη πενταετία. Τουλάχιστον στα χαρτιά, οι υποψήφιοι έχουν θίξει αρκετά κεφάλαια που αν και ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, αποκαθιστούν σε μεγάλο βαθμό τις ομάδες που πλήγηκαν περισσότερο κατά την οικονομική κρίση και έχουν ευοίωνες προοπτικές, μπορεί να μην είναι εφαρμόσιμες.

Και αυτό, διότι αν ήταν εφαρμόσιμες δεν νομίζω να θεωρεί ρεαλιστικά ένας νοήμων πολίτης ότι η παρούσα Κυβέρνηση δεν θα τις εφάρμοζε και θα περίμενε να τις εφαρμόσει μία καινούργια για να της κλέψει και τη θέση, αλλά και τη δόξα.

Ταυτόχρονα, όλες οι προτάσεις των υποψηφίων κομμάτων πατούν στα μονοπάτια που χάραξε η παρούσα Κυβέρνηση, στην όποια σταθερότητα απολαμβάνει σήμερα η Κύπρος, παρά τα λάθη που υπέπεσε στα πέντε χρόνια διακυβέρνησης. Διότι υπέπεσε σε λάθη, με το κυριότερο τους χειρισμούς τον Μάρτιο του 2013. Οι υποψήφιοι όμως «δεν βάζουν στο τραπέζι» ότι ο παρονομαστής για όλες τις προτάσεις είναι μια χώρα που αυτή τη στιγμή γνωρίζει ισχυρή ανάπτυξη, μειώνεται αργά αλλά σταθερά η ανεργία και ενισχύεται η οικονομία της μέσω ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων. Δεν βρίσκεται στο χείλος του γκρεμού, ούτε χρειάζονται να ληφθούν αποφάσεις οι οποίες θα είναι βαριές, κοινωνικά και οικονομικά ομιλώντας. Η γιαγιά μου λέει πως έξω από το χορό πολλά τραγούδια λέγονται.

Ολες οι προτάσεις των υποψηφίων κομμάτων πατούν στα μονοπάτια που χάραξε η παρούσα Κυβέρνηση.

Μην ξεχνάμε το παράδειγμα του Αλέξη Τσίπρα στην Ελλάδα, που φάνταζε ότι τα οικονομικά της είχαν φτάσει σε ένα τέλμα και δεν υπήρχε κάτι χειρότερο για να βιώσουν οι πολίτες της μετά την Κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά. Και όμως. Το βαρέλι έδειξε ότι δεν είχε πάτο, καθώς όχι μόνο δεν εφάρμοσε ο Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας αυτά που υποσχόταν προεκλογικά, αλλά έφερε στην πραγματικότητα του Έλληνα πολίτη ακόμα δυσκολότερες ημέρες. Με προτάσεις δηλαδή που όχι μόνο δεν κατάφερε να τις εφαρμόσει, αλλά έφερε στο τραπέζι χειρότερες.

Τέλος, παρακολούθησα την πρώτη τηλεμαχία (Debate) των υποψηφίων τη Δευτέρα, και βάσει των προτάσεων τους περίμενα να υπάρξει πραγματικός διάλογος και ανταλλαγή απόψεων για το θέμα της οικονομίας, που είναι και ο βασικός πυλώνας της προεκλογικής περιόδου. Αντ' αυτού, οι υποψήφιοι διάβασαν επί της ουσίας ό,τι έχουν ήδη γράψει και πει στο οικονομικό τους πρόγραμμα, κάτι το οποίο δεν το λες και ιδιαίτερα εποικοδομητικό εάν πράγματι έχεις παρακολουθήσει την πορεία τους τις τελευταίες εβδομάδες. Τα χιλιοειπωμένα ξαναειπώθηκαν και το debate έχασε την ουσία του.

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 23/01/18 22:55 Page 2

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΜΙΧΑΛΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ**

Η άνοδος και η πτώση του Bitcoin

«Οι άνθρωποι αγοράζουν πράγματα που δεν έχουν καμία αξία… αλλά το κάνουν. Ενόσω υπάρχουν αγοραστές για κάτι που προσφέρεται τότε υπάρχει αγορά. Το Bitcoin είναι παράδειγμα πως οι άνθρωποι μπορούν να δημιουργήσουν αξία από το τίποτε» δήλωσε τον περασμένο μήνα ο Άλαν Γκρίνσπαν, ο μακροβιότερος διοικητής της FED. Η εκτίμηση της στήλης είναι πως ότι πάει εύκολα πάνω πάει και κάτω. Το συγκεκριμένο νόμισμα όπως και άλλα κρυπτονομίσματα που χρησιμοποιούν την τεχνολογία Blockchain έγιναν αντικείμενο μεγάλου ενδιαφέροντος από κερδοσκόπους, πολλοί από τους οποίους απολαμβάνουν το ίδιο αίσθημα της προσδοκίας κέρδους είτε ποντάρουν σε άλογα, σκύλους ή ρουλέτα. Η άνοδος του Bitcoin ξεπέρασε το 1200% το 2017 ωστόσο η πτώση ήταν εξίσου μεγαλοπρεπής. Αν και το Bitcoin έκανε την εμφάνιση πριν από πέντε περίπου χρόνια είναι οι τελευταίοι μήνες που προκάλεσαν αυξημένο ενδιαφέρον όχι μόνο από κερδοσκόπους αλλά και επενδυτές. Ωστόσο ανάμεσα στους ενδιαφερόμενους χρήστες του είναι και εγκληματικά στοιχεία καθώς γνωρίζουν πως οι συναλλαγές τους είναι δύσκολο να εντοπιστούν. Είναι γι' αυτό που η Γαλλία και η Βρετανία θα θέσουν το θέμα ρύθμισής του στην επόμενη σύνοδο των G20 όπου αναμένεται να ληφθούν αποφάσεις που θα ρυθμίζουν και θα εποπτεύουν την λειτουργία του ώστε να υπάρχει διαφάνεια και προστασία των επενδυτών κάτι που στο παρόν στάδιο απουσιάζει πλήρως. Έκθεση ελβετικής τράπεζας υποστηρίζει πως η αξία του θα μειωθεί στις 6.000 δολάρια από τα τρέχοντα επίπεδα ωστόσο είναι άγνωστο πως οι αναλυτές κατέληξαν σ' αυτή την αξία. Το βέβαιο είναι πως όπως και σε όλες τις αγορές που παρουσιάζουν φαινόμενα φούσκας η απώλεια ψυχραιμίας και εμπιστοσύνης είναι καταλυτικές για την προσγείωση των τιμών. Στην περίπτωση του Bitcoin πολλοί αναζητούν ακόμη αλεξίπτωτο.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΤΟΦΩΛΟΥ**

Γερμανικό μανιφέστο σε ιδανική συγκυρία

Οι επόμενες ημέρες είναι οι πλέον κρίσιμες για τη σταθερότητα και την προοπτική της Ευρώπης, καθώς η βάση των Γερμανών Σοσιαλδημοκρατών καλείται να αποδεχθεί ή να απορρίψει τη συμμετοχή του κόμματος στη νέα κυβέρνηση υπό την Αγκελα Μέρκελ και αυτό είναι ένα ζήτημα κολοσσιαίας σημασίας. Ο σχηματισμός γερμανικής κυβέρνησης είναι θέμα κατεπείγον, διότι ούτε η Γερμανία ασφαλώς μπορεί να κυβερνηθεί χωρίς ένα ισχυρό κέντρο αποφάσεων, αλλά ούτε και η Ευρώπη μπορεί να κυβερνηθεί, να ανακάμψει και να αναβαθμιστεί, χωρίς μια ισχυρή και ξεκάθαρη στους στόχους της Γερμανία. Είναι δύο πράγματα αλληλένδετα, όπως είναι επίσης και η σχέση μεταξύ Γερμανίας - Γαλλίας, η οποία πρέπει να βρίσκεται συνεχώς σε γόνιμη ισορροπία και να παράγει πολιτική ενέργεια. Αποφάσεις δηλαδή για την περαιτέρω ενοποίηση και την ενδυνάμωση της θέσης της Ευρώπης.

Η συγκυρία είναι ιδανική! Θα ήταν πράγματι πολύ μεγάλη αστοχία, χαμένη ευκαιρία και οπισθοδρόμηση, να πάει κάτι στραβά με τους Γερμανούς Σοσιαλδημοκράτες, οι οποίοι προσθέτουν άλλη πολιτική διάσταση και άλλο ευρωπαϊκό βάθος με τη συμμετοχή τους στο παιγνίδι. Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι το κείμενο της συμφωνίας για τον σχηματισμό της κυβέρνησης, όπως διαμορφώθηκε την εβδομάδα που πέρασε, θέτει για πρώτη φορά ως κορυφαίο θέμα για τη Γερμανία τα βήματα που πρέπει να γίνουν για την ενίσχυση και την ενοποίηση της Ευρώπης. Πρώτη φορά για τη γερμανική πολιτική τάξη, με τη Μέρκελ και τον Σουλτς, η Ευρώπη γίνεται το κορυφαίο θέμα στην ατζέντα, αλλά και προϋπόθεση για τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης. Ακόμη και η προβλεπόμενη αύξηση στα κονδύλια του κοινοτικού προϋπολογισμού είναι κάτι πρωτοφανές για τα έως πρότινος δεδομένα της Γερμανίας. Το κείμενο δουλεύτηκε με ευρωπαϊκή στρατηγική, είναι φανερό. Και αντικατοπτρίζει τον προδιαγραφόμενο πρωταγωνιστικό ρόλο του μεγαλύτερου έτσι κι αλλιώς κράτους-μέλους.

Ο Μακρόν παίζει καταπληκτικά το ευρωπαϊκό παιγνίδι και ανοίγει την ατζέντα πάνω σε αυτόν τον καμβά της οικονομικής και πολιτικής ενοποίησης, αναλαμβάνοντας σημαντικές πρωτοβουλίες. Η πολιτική ηγεσία της Γερμανίας, από την άλλη, δείχνει και αυτή ότι έχει αντιληφθεί πλήρως και έχει συνειδητοποιήσει ότι τα συμφέροντα της χώρας της είναι απόλυτα ταυτισμένα με τα συλλογικά συμφέροντα της Ευρώπης. Οτι η Γερμανία δηλαδή θα πρέπει να παίξει έναν ρόλο καλού ηγεμόνα, χέρι χέρι με τη Γαλλία, για να ολοκληρωθεί το γιγαντιαίο πολιτικό project που λέγεται Ενωμένη Ευρώπη, το μεγαλύτερο ιστορικά εγχείρημα κατά τους τελευταίους δύο αιώνες. Αυτό είναι το ζητούμενο, αυτή είναι η πρόκληση και αυτό αποτελεί, κατά κοινή συνείδηση τώρα, και το μεγάλο κοινό συμφέρον. Είναι υπό μία έννοια το καινούργιο, εξαιρετικά σπουδαίο, ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η συγκυρία είναι λοιπόν ιδανική για τα επόμενα μεγάλα βήματα.

Σε οποιοδήποτε σύστημα χρειάζεται ένα δυνατό κέντρο διαμόρφωσης των στόχων και καθοδήγησης των εξελίξεων, πολύ περισσότερο στην κατακερματισμένη στα εθνικά κράτη Ευρώπη. Χρειάζεται απαραιτήτως η περαιτέρω υπερεθνική υπέρβαση… και είναι η πρώτη ίσως φορά – ιδίως μετά το ξέσπασμα της μεγάλης κρίσης– που υπάρχει ένας τέτοιος υψηλός συντονισμός σε αυτό το επίπεδο. Και το υπόλοιπο περιβάλλον, άλλωστε, λειτουργεί ευνοϊκά στην επιτάχυνση της ένωσης. Οι περισσότερες οικονομίες στη Γηραιά Ηπειρο ξαναμπαίνουν σε θετική τροχιά, τα πρώτα πλάνα για την αναδόμηση της διακυβέρνησης της Ευρώπης τέθηκαν στο τραπέζι από Γιούνκερ, Μακρόν και Μέρκελ, οι νέοι υπερεθνικοί θεσμοί κερδίζουν έδαφος (βλέπε για παράδειγμα τον ESM που εξελίσσεται σε δημοσιονομικό βραχίονα της Ζώνης του Ευρώ). Ολη αυτή η εξαιρετική προοπτική –ευχόμαστε έτσι να σκεφτούν και τα μέλη του SPD– θα αποβεί αναμφίβολα και υπέρ των συμφερόντων του τόπου μας, της Ελλάδας, που είναι και ο πλέον αδύναμος κρίκος του ευρωσυστήματος. Διαφορετικά, θα βιώσουμε άλλη μία μεγάλη περιπέτεια, για πάρα πολλά χρόνια.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Οι φίλοι για πάντα, η πρωική έξοδος του Κατσουρίδη και τα νταρτς του πρίγκιπα

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Δεν ξέρω εάν είναι από κάποια θεραπεία ή αν του ήρθε ξαφνικά η μνήμη και ο Μιλτής θυμήθηκε τις παλιές καλές στιγμές που έζησε με τον παλιόφιλο του Δημήτρη Χριστόφια. Και οι τύψεις. Και έτρεξε ξαφνικά στο δικαστήριο να αποσύρει την αγωγή λέγοντας πως "έγινε παρεξήγηση. Κατά σύμπτωση, και αυτό δεν σηκώνει αμφιβολία, οι τύψεις ξύπνησαν ένα πρωί πριν το δικαστήριο βγάλει την απόφασή του και λίγο πριν από τον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών. Δεν λέω πως υπάρχει σύνδεση των τύψεων που νιώθει ο Μιλτής με τον προεκλογικό. Εξάλλου οι συμπτώσεις γιατί υπάρχουν; Μα για να συμβαίνουν!…

Η κυρία Γιαννούλλα, η οποία ως γνωστόν ακούει όλα όσα ψιθυρίζονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμη περισσότερα, με πήρε χθες και μου θύμισε όσα μου είπε και σας έγραψα στις 20 Οκτωβρίου: "Κάποιοι στο ΑΚΕΛ προσεύχονται η απόφαση του δικαστηρίου να μην ανακοινωθεί σύντομα αλλά μετά τις εκλογές"…
(Η στήλη υπάρχει στο διαδίκτυο)

Και για να μην ξεχνιόμαστε, το θεαματικό τέλος στην υπέροχη δικαστική (και τηλεοπτική) μάχη των παλιόφιλων δεν υστέρησε… θεάματος από τα διεκδικούμενα: Ο Μιλτής ζητούσε από τον παλιόφιλο, ούτε λίγο ούτε πολύ το ποσό των 22 εκατομμυρίων ευρώ! Ούτε ένα, ούτε δύο, ούτε τρία αλλά 22 ολόκληρα εκατομμύρια για τα οποία είχε καταθέσει στην Ομόνοια κατ' εντολήν του τότε ισχυρού φίλου και χρωστούμενα ενός εκατομμυρίου για κουτσοδούλεια για την ανακαίνιση του φτωχικού που έγινε προεδρική κατοικία και του γιαπιού που έγινε προεδρικό εξοχικό… Όπως έλεγε.

"Αδυνατώ να φανταστώ ότι βρήκαν στο ΑΚΕΛ τόσα χρήματα και ικανοποίησαν τον Μιλτή", μου ανέφερε η κυρία Γιαννούλλα όταν την ρώτησα εάν θεωρεί πως υπήρξε μια κάποια αποζημίωση στον τέως εθνικό εργολάβο. "Τι να σας πω, διαβάζοντας αυτά που είπε ο άνθρωπος στο δικαστήριο εμένα με πήραν τα κλάματα, όπως φαντάζομαι και κάθε άνθρωπο που τον φίλησε κάποια στιγμή κατά την προεδρία του ο Δημήτρης. Ακούσατε πως το διατύπωσε ο Μιλτής; "Οι δηλώσεις μου έχουν χρησιμοποιηθεί σκόπιμα για να πλήξουν τον χαρακτήρα, την προσωπικότητα, το πολιτικό κύρος και ήθος του

«Έγινε παρεξήγηση κι εξήγηση δεν δώσαμε, τον φίλο μας προδώσαμε μια δύσκολη στιγμή» - λαϊκό άσμα .

Δημήτρη Χριστόφια και της παράταξής του, δηλαδή του ΑΚΕΛ. Αυτό το γεγονός πραγματικά με λυπεί. Αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τον σεβασμό μου για το άτομό του, το ήθος του και όσα πρεσβεύει στην κοινωνία" μου είπε η κυρία Γιαννούλλα με τρεμάμενη, πραγματικά φωνή. "Αφού και τώρα που σας τα λέω κλαίω και σκουπίζω τα μάτια μου", πρόσθεσε σημειώνοντας πως "εκείνη η διευκρίνιση του Μιλτή για την παράταξη του Χριστόφια, το "δηλαδή του ΑΚΕΛ" μας έκανε όλους να δακρύσουμε, ακόμα και τον κύριο Άντρο τον είδα να σκουπίζει βιαστικά ένα δάκρυ κάτω από τα γυαλιά του"…

Και κατέληξε: "Και να σας πω και κάτι; Δεν με ενοχλεί καθόλου που ο Μιλτής, χωρίς κανένα συμφέρον, καμιά ανταμοιβή (ούτε που ξέρω αν έχει καν visa πια) κανένα παρασκήνιο πήγε ξαφνικά και αυθόρμητα, από μόνος του, χωρίς πίεση, με μόνο οδηγό την φιλία και την αγάπη του για τον Δημήτρη και απέσυρε την αγωγή. Εγώ είμαι αγνή ΑΚΕΛίστρια και πιστεύω πως η πραγματική αγάπη και η πραγματική φιλία υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο μας! Και ο Μιλτής και ο Δημήτρης είναι τα δύο λαμπρά παραδείγματα άδολης, ανυστερόβουλης, αθάνατης φιλίας. Μόλις άκουσα όσα είπε ο Μιλτής στο δικαστήριο έτρεξα στην κουζινούλα μου και κέντησα σε δύο μαντήλια την φράση "Φίλοι για πάντα" με κόκκινη χοντρή κλωστή και μια φατσούλα και τους τα χάρισα. Να σκουπίζουν τα δάκρυα χαράς που θα ρίχνουν όταν θα θυμούνται τι δοκιμασίες πέρασε αυτή η φιλία αλλά άντεξε κόντρα σε όλους και όλα!"

Αντιλαμβάνεστε πως κουράστηκα πολύ να απομαγνητοφωνήσω το ντελίριο της κυρίας Γιαννούλλας αυτή τη φορά. Άξιζε νομίζω τον κόπο αφού αποτελεί ύμνο σε μια πραγματική φιλία που κανένα Bollywood δεν θα μπορέσει ποτέ να αποτυπώσει.

Μου είπε όμως και άλλα. Μου αποκάλυψε το παρασκήνιο για την έξοδο του Νίκου Κατσουρίδη από την ναφθαλίνη που του έριξε το ΑΚΕΛ!

Όπως υποστηρίζει "χρειάστηκε να γίνουν μάχες για την έξοδο του Νίκου αλλά επιβεβαιώθηκε πως άξιζε! Αυτός που ήθελε με χίλια να αρχίσει να μιλάει ήταν πρώτα ο Μαλάς και στη συνέχεια και άλλοι από το επιτελείο του. Υπήρχε όμως σθεναρή αντίδραση, σχεδόν σταλινική, από τον Άντρο αλλά και από τον Λουκαΐδη. Για να σκεφτείτε ο ίδιος ο Λουκαΐδης τον είχε κόψει τις προάλλες, την περασμένη Παρασκευή από τον ΑΝΤ1 στη συζήτηση για τη δημοσκόπηση…" Στην ερώτησή μου πώς έγινε και πήγε τελικά προχθές στον ΑΝΤ1, η κυρία Γιαννούλλα απάντησε: "Έστησε πόδι ο Μαλάς και φώναξε! Μην σας πω πως από εκείνη τη στιγμή του άρεσε και άρχισε να κτίζει ένα πιο αρχηγικό προφίλ!"

ΚΟΥΪΖ: Ποιος δικηγόρος είπε δημόσια: "Μετά την πτώση των ποσοστών του ο Νικόλας έβαλε στην πόρτα του γραφείου του τις φωτογραφίες των Καρογιάν, Πάλμα, Κενεβέζου και Φωτίου και παίζει νταρτς ασταμάτητα;"

Στο νοητό σταυροδρόμι της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβασή του από τον πάτο του πηγαδιού των τειχών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρηκμασμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρα τον Λόφο της Σεβέρη, ξαποσταίνοντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τις νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά.Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Οι επενδύσεις του Θωμά

Γράφει ο **ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ**

Ο Θωμάς είναι πολύ χαρούμενους αυτή τη βδομάδα. Άκουσε από το μέσα αριστερό τραπέζι γωνία, πως η ευρωπαϊκή επιτροπή είπε το "ΟΚ" για να προχωρήσει η έκδοση αδειών για την επένδυση του κυρ Νίκου στη Λίμνη στην Πόλη Χρυσοχούς. Κάποιος του Υπουργείου Οικονομικών ακούστηκε μάλιστα να σχολιάζει "ας φωνάζει όσο θέλει ο Περδίκης πλέον, οι Ευρωπαίοι είπαν πως οι χελώνες δεν έχουν πρόβλημα με τις αναπτύξεις γης."!

Πάντως ο Θωμάς έχει και προσωπικές εμπειρίες από την Ελλάδα, στο χωριό του. Ελεγε πως το περιβόητο πρόγραμμα "Natura 2000", στο οποίο βρίσκεται σχεδόν όλη η επαρχία Πάφου, δεν προνοεί και απαγόρευση ανάπτυξης. Μάλιστα ευνοεί "τη συνύπαρξη ανθρώπων και φύσης αλλά και προσεγμένη ανάπτυξη με σεβασμό στη χλωρίδα και πανίδα". Είδες ο Θωμάς; Διαβασμένος και στην οικολογία ο πιο διάσημος ταβερνιάρης.

Σε μια άλλη εξέλιξη, όπως σας ενημέρωσα στην προηγούμενη έκδοση, στη Γεροσκήπου θα προχωρήσει η επένδυση του Αρχιεπισκόπου με τον Ούγγρο πάνω σε εκκλησιαστική γη. Δεν βρέθηκαν αρχαία άξια λόγου. "Ενώ αν βρίσκονταν;" ρώτησε ένας θαμώνας του Υπουργείου Πολιτισμού. "Θα τα πετάγαμε στα υπόγεια μαζί με τόσους άλλους τόνους που γεμίζουν ένα Λούβρο". Πάντως μαθαίνω πως προχωρά η ανέγερση του Μουσείου και είναι προϋπολογισμένο για το 2018. Το θέμα δεν είναι αν θα τελειώσει το κτίριο βέβαια. Το θέμα είναι ποιος θα το στήσει ως Μουσείο και θα το λειτουργήσει. Γιατί αν είναι να γίνει αυτό από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, η εμπειρία λειτουργίας των άλλων μουσείων δεν δίνει μεγάλες ελπίδες.
Ο Θωμάς άκουσε πως είναι στο τραπέζι για πώληση η αντιπροσωπεία ευρωπαϊκού

Ξεχάστε Σούπερμακετ τις Κυριακές, την επένδυση σε Γεροσκήπου, την Λίμνη και τον Ακάμα. Ο,τι πει ο Γιώργος.

brand αυτοκινήτου και πως οικογένεια που δραστηριοποιείται στον χώρο καλοβλέπει την περίπτωση του brand, το οποίο φαίνεται να έχει προοπτικές γιατί είναι τοποθετημένο καλά στην τεχνολογία ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Μένοντας στον ίδιο χώρο, άγνωστο παραμένει αν θα αλλάξει αντιπροσωπεία η GM (OPEL) στην Κύπρο μετά την πώληση της μητρικής γερμανικής εταιρείας στον Όμιλο PSA (PEUGEOTCITROEN). Το λογικό είναι πως δεν θα υπάρξουν αλλαγές.

Πάντως ο Θωμάς ήταν πολύ εκνευρισμένος με την αντιπροσωπεία της Apple στην Κύπρο. "Μα γίνεται ακόμη να μας έχουν σαν αφρικανική χώρα; "Μονολόγησε… Πήγε ο Θωμάς που λέτε να αγοράσει δώρο της κόρης του το νέο applewatch, και τα περίφημα ρολόγια ήταν εξαφανισμένα. Ρώτησε πού πήγαν… και τα παιδιά της istorm ευγενικά του είπαν πως τα … είχαν φυλαγμένα στα συρτάρια…πίσω. "Καλά όπως τις ροζ κασέτες των '90ς, πίσω από τον πάγκο ρε παιδιά;" ρώτησε. Μάλιστα η συλλογή ήταν περιορισμένη με βασικά μοντέλα να λείπουν. Έφυγε με την απορία αν ήταν soldout ή τα βρήκε μπαστούνια η iStorm στην κυπριακή αγορά…

Η κρίση έφερε ανάκαμψη και η ανάκαμψη φέρνει σιγά – σιγά υπερβολές. Μετρήσαμε με τον Θωμά πάνω από δέκα (10!) νέες υπεραγορές που θα ανοίξουν το 2018. Μα πάνε καλά; Διερωτήθηκε ο λογιστής του διπλανού τραπεζιού.

Πάντως, στο τραπέζι παλιού φίλου του Νικόλα έιχαν την απορία: "Πώς τα κατάφερε και τσακώθηκε με όλους στην αγορά; θέλει και αυτό ένα χάρισμα". Εξήγησαν πως έβαλε εναντίον του τα σούπερμαρκετ αφού εξήγγειλε πως θα κλείσουν οι Κυριακές την επομένη της ανάδειξης του. Τα έβαλε με τους επενδυτές της Γεροσκήπου (ξέρετε ποιους) αφού ο ανοικονόμητος Περδίκης εξήγγειλε ακύρωση του έργου. Το ίδιο έγινε και με τον Όμιλο Φωτιάδη (Ακάμας) και με τον Όμιλο Σιακόλα (Λίμνη). Ούτε ο Χριστόφιας δεν θα έκοβε τέτοιες επενδύσεις το 2018, σχολίασε ο πρώην φίλος του. Παραδίπλα ο Νίκος Χριστοδουλίδης έτριβε τα χέρια του.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κωστας Ιορδανιδης · Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης · Διευθυντής: Ανδρεας Παρασχος
Αρχισυντάκτης: Μιχαλης Τσικαλας · Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

03-OIK_ADV_KATHI 23/01/18 17:49 Page 17

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

GDPR:

Νέα εποχή για τα προσωπικά δεδομένα

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018 ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

ΧΟΡΗΓΟΣ Kaniklides since 1959

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ Deloitte.

04-OIK_POLITIKH_KATHI 23/01/18 22:06 Page 4

Οι 3 αιχμές του δόρατος της ΣΚΤ και οι ψίθυροι

Νικόλας Χατζηγιάννης: Διαπιστώνουμε ότι σε αρκετές προεκλογικές συνάξεις φαίνεται να στοχοποιείται η Τράπεζα

Συνέντευξη στον
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Οφείλω να προειδοποιήσω πως αυτή η συγκυρία, όπως διαμορφώνεται, μπορεί να εξελιχθεί πολύ επικίνδυνη για το τραπεζικό σύστημα, το οποίο με μεγάλη προσπάθεια τα τελευταία 4 έτη, σταθεροποιήθηκε.

Ο Γενικός Διευθυντής της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Νικόλας Χατζηγιάννης καλείται, από την «Κ», να απαντήσει σε όλα τα φλέγοντα ερωτήματα που πλανώνται εσχάτως πάνω από τη ΣΚΤ, υπό τη σκιά ψιθύρων και πολιτικο-οικονομικών «παιγνίων» που στην τελική αφήνουν να διαφανεί ότι τα σκληρά παθήματα του πρόσφατου παρελθόντος δεν έγιναν ενδεχομένως μαθήματα.

- Συντηρείται μια υπόγεια φημολογία αναφορικά με την Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα (ΣΚΤ). Γιατί αυτό αφού η κεφαλαιακή επάρκεια της τράπεζας είναι τόσο υψηλή;

- Σε μια κομβική χρονική περίοδο τόσο για τη χώρα όσο και για το τραπεζικό σύστημα είναι σημαντικό να μιλάμε με στοιχεία και υπευθυνότητα. Η Τράπεζα, στο πλαίσιο της θεσμοθετημένης συνεργασίας με τον κύριο μέτοχό της, που είναι η ίδια η Κυπριακή Δημοκρατία, έχει καταγράψει σημαντική πρόοδο στα ζητήματα που είχαμε κληθεί να αντιμετωπίσουμε. Τα δημοσιευμένα οικονομικά γεγονότα και στοιχεία αποτελεσμάτων του εννιαμήνου 2017 δείχνουν ότι η ΣΚΤ πληροί τον δείκτη κεφαλαίων που έχει ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Συγκεκριμένα οι απαιτήσεις ήταν για 14,13% και η Τράπεζα βρίσκεται στο 15,23%. Δεν υπάρχει, συνεπώς, κάτι νέο να συζητηθεί για την κεφαλαιακή επάρκεια ή τη ρευστότητα της τράπεζας.

Το γιατί επικρατεί αυτή η φημολογία είναι κάτι που πρέπει να απαντηθεί όχι από εμάς αλλά από αυτούς που συντηρούν τον ψίθυρο. Οφείλω να προειδοποιήσω πως αυτή η συγκυρία, όπως διαμορφώνεται, μπορεί να εξελιχθεί πολύ επικίνδυνη για το τραπεζικό σύστημα, το οποίο με μεγάλη προσπάθεια τα τελευταία 4 έτη, σταθεροποιήθηκε και έκανε σημαντικά βήματα προς την ορθή κατεύθυνση.

- Πλησιάζουμε στην πρώτη Κυριακή των εκλογών. Θεωρείτε ότι η ΣΚΤ έχει γίνει «μπαλάκι» στο προεκλογικό παιχνίδι και ότι κάποιοι την χρησιμοποίησαν για να πετύχουν τις επιδιώξεις τους;

- Μετά λύπης μας διαπιστώνουμε ότι σε αρκετές προεκλογικές συνάξεις και πηγαδάκια φαίνεται να στοχοποιείται η ΣΚΤ. Αυτό είναι, σε κάποιο βαθμό, αναμενόμενο να συμβαίνει γιατί αφενός είμαστε η μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής, με τους περισσότερους Κύπριους πελάτες, και αφετέρου μια από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες της χώρας. Διερωτώμαι, ωστόσο, είναι δυνατόν να υπάρχουν συμπατριώτες μας που βάζουν το προσωπικό τους συμφέρον πάνω από αυτό της Κύπρου γενικότερα; Και γιατί δεν ζητούν να λάβουν επίσημη ενημέρωση από εμάς για τα πλάνα μας; Θέλω να σας ενημερώσω ότι δεχόμαστε σχεδόν καθημερινά μηνύματα από πελάτες και συνεργάτες μας που μας ενημερώνουν για σχετικές αρνητικές ενημερώσεις, που τους παροτρύνουν να βάλουν ένα φρένο στη σχέση εμπιστοσύνης που έχουν χτίσει μαζί μας εδώ και ολόκληρες δεκαετίες. Οι δεσμοί της ΣΚΤ με τους πελάτες της είναι βαθιά ριζωμένες αλλά δεν μπορούμε να υποτιμήσουμε ένα υπόγειο παιγνίδι με την ψυχολογία του Κύπριου πολίτη, μετά και τις εμπειρίες του 2013.

Η Τράπεζα πληροί –και με το παραπάνω– τον δείκτη κεφαλαίων που έχει ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Κατά τους τελευταίους έξι μήνες έχουμε μειώσει το ύψος των ΜΕΧ πέραν των €800 εκ., στοχεύοντας στο τέλος του 1ου τριμήνου 2018 να είμαστε κάτω από €6 δισ.

Οι τρεις αιχμές της ΣΚΤ

- Τι έχετε να πείτε στους πολίτες που ακούν όλες αυτές τις φήμες;

- Οι Κύπριοι πολίτες είναι στην πλειοψηφία τους και πελάτες μας. Επομένως, αναφερόμενοι στους πολίτες, αναφερόμαστε ουσιωδώς στους πελάτες μας. Αρχικά, να επαναλάβουμε τα στοιχεία για την ΣΚΤ.

Πρώτο: Για το 2018 η Τράπεζα έχει ως όριο στον δείκτη εποπτικών κεφαλαίων το 14,13% και με βάση τα στοιχεία για το εννεάμηνο του 2017 ο δείκτης της τράπεζας είναι στο 15,23%. Παράλληλα, η ΣΚΤ έχει δείκτη ρευστότητας 30%.

Δεύτερο: Έχουμε να πούμε στους πελάτες μας ότι η ΣΚΤ συνεχίζει δυναμικά την αναπτυξιακή πορεία της. Να σημειώσουμε πως με τη νομική συγχώνευση, που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2017, σε μια νέα τράπεζα με λίγους μήνες ζωής, πετύχαμε επιταχυνόμενες επιχειρησιακές και επιχειρηματικές επιδόσεις, οι οποίες μας δικαιώνουν σε μια δύσκολη απόφαση την οποία μόνοι μας πήραμε. Πετύχαμε να έχουμε πάνω από 50% αύξηση σε νέες χορηγήσεις και ανεβάσαμε σημαντικά τις εργασίες μας στις κάρτες, το πλαστικό χρήμα δηλαδή. Η απόφασή μας για νομική συγχώνευση μας τοποθετεί ως τη μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής στην Κύπρο.

Τρίτο: Έχουμε να πούμε στους πελάτες μας ότι η ΣΚΤ έχει συνεισφέρει τα μέγιστα στην αντιμετώπιση μιας εκ των μεγαλύτερων προκλήσεων του κυπριακού τραπεζικού συστήματος: τη μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΜΕΧ) που αφορούν ιδιώτες. Σχεδόν το 1/3 του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας έχει περάσει από τα γραφεία μας και έχει προχωρήσει σε ρυθμίσεις. Είμαστε ένας από τους βασικούς πυλώνες για τη διαχείριση των ΜΕΧ και έχουμε συνεισφέρει πάνω από τα 2/3 της συνολικής μείωσης του λιανικού χαρτοφυλακίου ΜΕΧ στο σύστημα, κάτι που καταδεικνύει και το σημαντικό μέγεθος της ΣΚΤ.

- Την περασμένη Παρασκευή η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου εξέδωσε ανακοίνωση, που κάποια ΜΜΕ εκτιμήσαμε ότι ήταν κίνηση που έπρεπε να είχε γίνει πολύ νωρίτερα. Συμφωνείτε;

- Η ανακοίνωση που εκδόθηκε είναι σαφής προς όλες τις πλευρές στοχεύοντας στην επιστροφή της πρεμίας στο τραπεζικό σύστημα.Από την δική μας πλευρά, καθώς αντιλαμβανόμαστε τις ιδιαιτερότητες που έχει μια προεκλογική περίοδος, προσπαθούμε να χειριστούμε όλο αυτό το ζήτημα υπεύθυνα και σοβαρά, με τρόπο που αρμόζει στη συγκυρία και στο μέγεθος της ΣΚΤ.

- Έχει γραφεί ότι ανταγωνίστριες τράπεζας ποντάρουν σε δυσμενείς εξελίξεις στην ΣΚΤ ώστε να «κλέψουν» μερίδιο αγοράς;

- Στη ΣΚΤ λόγω του μεγέθους μας επικεντρωνόμαστε στο δικό μας επιχειρηματικό πλάνο, την υλοποίηση των στόχων και στη διατήρηση της αξιοπιστίας μας. Μόνο έτσι θα συνεχίσουμε να προσφέρουμε περισσότερα στην κυπριακή οικονομία. Η αγορά είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική, αλλά χρειάζεται να είμαστε όλοι προσεκτικοί, ούτως ώστε να διατηρείται η σταθερότητα και η αειφορία του συστήματος, προσφέροντας πάντοτε ποιοτικές, ανταγωνιστικές και διαφανείς υπηρεσίες και προϊόντα στους πελάτες. Κι αυτό γιατί όλοι μας πρέπει να μαθαίνουμε από τα λάθη του παρελθόντος.

Χωρίς τα βάρη του παρελθόντος

- Πώς προχωρά η διαδικασία εξεύρεσης επενδυτών;

- Είμαστε σε στενή συνεργασία με τη Citigroup και τρέχουμε ένα έργο για την προσέλκυση ιδιωτών επενδυτών, στη βάση του συμφωνημένου πλάνου αποκρατικοποίησης της Τράπεζας.

Είμαστε στη φάση ανασχεδιασμού όπου κρίνεται απαραίτητο, καθώς το έργο επηρεάζεται σημαντικά από το πλάνο διαχείρισης ΜΕΧ. Το πλάνο αυτό τυγχάνει επεξεργασίας και ανασχεδιασμού με σκοπό τη γρηγορότερη και πιο αποτελεσματική λύση των ΜΕΧ, δημιουργώντας μια τράπεζα χωρίς τα βάρη του παρελθόντος.

Σήμερα η ΣΚΤ με το υφιστάμενο πλάνο διαχείρισης των ΜΕΧ, το οποίο προνοεί την οργανική επίλυση σε συνεργασία με την Altamira, διατηρεί υψηλό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας. Να σημειώσω πως, στη βάση αυτού του πλάνου, κατά τους τελευταίους έξι μήνες έχουμε μειώσει το ύψος των ΜΕΧ πέραν των €800 εκ., στοχεύοντας στο τέλος του 1ου τριμήνου 2018 να είμαστε κάτω από €6δισ.

- Υπάρχουν κάποιοι που λένε ότι ο Συνεργατισμός πληρώνει τα λάθη του παρελθόντος και ότι ενδεχομένως υπάρχουν κάποιοι που λειτουργούν ως Δούρειοι Ίπποι . Ισχύουν όλα αυτά;

- Είμαστε εδώ για να μιλήσουμε για το παρόν και κυρίως για το μέλλον. Η νέα διοίκηση της ΣΚΤ έχει επιδείξει θέληση και επιμονή για να απαντήσει στις προκλήσεις που ανοίγονται μπροστά μας. Είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε με την ίδια υπευθυνότητα και δυναμική. Στόχος μας είναι να διαφυλάξουμε την κληρονομιά της ΣΚΤ και να διατηρήσουμε εκείνες τις αρχές και τις αξίες που μας έφεραν πρώτους στην εμπιστοσύνη καταθετών και συνεργατών.

Όσον αφορά το παρελθόν, το τραπεζικό σύστημα , και ιδιαίτερα εμείς που δραστηριοποιούμαστε αποκλειστικά στη Κύπρο, αποτελούμε ένα καθρέφτη της λειτουργίας της κυπριακής οικονομίας, τραπεζικού συστήματος και κοινωνίας με αποκορύφωμα το 2013. Σίγουρα η προσπάθεια θα εξακολουθήσει να είναι μεγάλη, με απαίτηση χρόνου, για να ομαλοποιηθεί πλήρως. Η δουλειά μας είναι να κοιτάμε μπροστά και να προετοιμάζουμε το μέλλον, βελτιώνοντας το παρόν.

Βρέθηκε τελικά η χρυσή τομή για τα μισθολογικά των εκπαιδευτικών

Ικανοποίηση για συμφωνία με το Υπουργείο Οικονομικών εκφράζουν οι οργανώσεις

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Στο τραπέζι μπαίνει και το θέμα της πρόωρης αφυπηρέτησης εκπαιδευτικών.

Σημαντική κρίνουν την συμφωνία πλαίσιο που υπογράφτηκε την περασμένη βδομάδα μεταξύ του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη και των προέδρων τους οι εκπαιδευτικές οργανώσεις ΟΕΛΜΕΚ, ΠΟΕΔ και ΟΛΤΕΚ για τα μισθολογικά και συνταξιοδοτικά τους αιτήματα. Όπως υποστηρίζουν, η συμφωνία αυτή αποτελεί την απαρχή ικανοποίησης κάποιων από τα αιτήματα των εκπαιδευτικών που απασχολούνται στη δημόσια υπηρεσία εδώ και καιρό και επιτεύχθηκε τόσο μέσα από την συνάντηση που είχαν τον περασμένο Νοέμβριο με τον υπουργό Οικονομικών όσο και στην συνάντηση που είχαν τον περασμένο μήνα με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Σημαντικό θέμα, το οποίο φαίνεται να επιλύεται μέσα από την συμφωνία στην οποία έχουν καταλήξει υπουργείο Οικονομικών και εκπαιδευτικές οργανώσεις, είναι ότι θα αναγνωριστεί ο θεσμικός ρόλος τους, με αποτέλεσμα για τα θέματα που αφορούν το προσωπικό της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να διεξάγεται μεταξύ τους διάλογος. Υπενθυμίζεται ότι η υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης είναι κάτι το οποίο ζήτησαν επανειλημμένα οι εκπαιδευτικοί υποστηρίζοντας μάλιστα ότι εκπροσωπούν πέραν των 13 χιλιάδων εκπαιδευτικών και θα πρέπει να έχουν ρόλο στις όποιες αποφάσεις τους αφορούν, αφού μέχρι σήμερα εκπροσωπούνται από την ΠΑΣΥΔΥ σε σοβαρές αποφάσεις.

Οι εκπαιδευτικές οργανώσεις αποκτούν την δική τους φωνή στη διαπραγμάτευση των μισθολογικών και άλλων αιτημάτων των εκπαιδευτικών.

Σταδιακή άρση αποκοπών

Μιλώντας στην «Κ» για την συμφωνία ο πρόεδρος της ΠΟΕΔ Φίλιος Φυλακτού ανέφερε ότι σημαντικό είναι και η επίτευξη συμφωνίας για τα μισθολογικά τα οποία συμφωνήθηκαν και για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, για γενικές αυξήσεις μέχρι το τέλος του ερχόμενου Μαΐου. Ο τρόπος καταβολής τους και το ύψος τους θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης. Παράλληλα, όπως υποστήριξε, για τους ίδιους στο τραπέζι μπαίνει και το θέμα των συνταξιοδοτικών, με την πρόωρη αφυπηρέτηση. Με την σημερινή κατάσταση, όπως είναι διαμορφωμένη, πολλοί εκπαιδευτικοί, οι οποίοι θέλουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα, δεν το πράττουν καθώς υπάρχει η επιβολή ποινής. Όπως ανέφερε ο κύριος Φυλακτού, αυτό το θέμα το έχουν θέσει επανειλημμένα τόσο στο υπουργείο Παιδείας όσο και στο υπουργείο Οικονομικών. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι θα υπάρξει διάλογος στο πλαίσιο της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού, στην οποία θα θέσουν τις απόψεις τους οι εκπαιδευτικοί δίνοντας παράλληλα την ευκαιρία στο υπουργείο να παρουσιάσει την δική του μελέτη για το κόστος από ενδεχόμενη πρόωρη αφυπηρέτηση εκπαιδευτικών και στην πρόσληψη νέων. Θέση τους είναι ότι μέσα από την διαδικασία αυτή θα ανανεωθεί και ο εκπαιδευτικός πληθυσμός στα σχολεία. Στην απόφαση αναφέρεται ότι ο διάλογος θα συνεχιστεί με σκοπό να ολοκληρωθεί μέχρι την 31η Μαΐου 2018, προκειμένου οι νεοεισερχόμενοι μόνιμοι υπάλληλοι καθώς και οι εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσίανα ενταχθούν στο Ταμείο Προνοίας, που πρόκειται να ιδρυθεί στην Κρατική Υπηρεσία.

Όπως επισήμανε ο κύριος Φυλακτού, οι τρεις Εκπαιδευτικές Οργανώσεις θεωρούν ότι η συμφωνία είναι πολύ σημαντική αφενός μεν γιατί αναβαθμίζεται ο θεσμικός ρόλος των οργανώσεων οι οποίες αποκτούν την δική τους φωνή στη διαπραγμάτευση των μισθολογικών και άλλων δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών και αφετέρου γιατί με αυτή τίθενται οι βάσεις για ικανοποίηση των πλήρως αιτιολογημένων μισθολογικών και συνταξιοδοτικών αιτημάτων των εκπαιδευτικών. Εμείς, είπε καταληκτικά, ως εκπαιδευτικές οργανώσεις θα παρακολουθούμε πολύ στενά την τήρηση των συμφωνηθέντων και των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν τεθεί.

Ψηφιακή βιβλιοθήκη READ by MTN

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Η ψηφιακή πλατφόρμα READ BY MTN είναι ένα πρόγραμμα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης με στόχο της διάδοσης της ψηφιακής γνώσης που στηρίζει το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου, το Ευρωπαϊκό πανεπιστήμιο και ο όμιλος SPPMEDIA. Κύριος σκοπός της ψηφιακής βιβλιοθήκης READ είναι η πρόσβαση στη γνώση μέσω ψηφιακών βιβλίων. Η βιβλιοθήκη Read περιλαμβάνει βιβλία ιστορίας, τεχνολογίας, λογοτεχνίας αλλά και μαθητικά βιβλία δημοτικού και γυμνασίου. Στόχος της βιβλιοθήκης READ είναι η δωρεάν διανομή των βιβλίων σε μορφή υψηλής τεχνολογίας e-pub και ο συνεχής εμπλουτισμός της με νέα βιβλία. Σε αυτό το πλαίσιο, λοιπόν, εντάσσεται και η προσφορά 45 tablets τελευταίας τεχνολογίας για τις σχολικές ανάγκες των μαθητών που φοιτούν στα εγκλωβισμένα σχολεία του κατεχόμενου Ριζοκαρπάσου, προσφορά της ψηφιακής βιβλιοθήκης MTN by READ. Τους μαθητές υποδέχθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών στις 20 Δεκεμβρίου 2017, ο Επίτροπος Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα και θέματα Αποδήμων, Φώτης Φωτίου, ο οποίος τους μοίρασε τα tablets.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος για την ενίσχυση της εκπαίδευσης των νέων, στην οποία η MTN εδώ και χρόνια εστιάζει, δίνοντας τη δυνατότητα σε όλους και ειδικότερα στους νέους να απολαμβάνουν ό,τι καλύτερο διαθέτει σήμερα η σύγχρονη τεχνολογία. Στα 45 tablets μέσα από την ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα READ BY MTN. που παρέλαβαν οι μαθητές από το κατεχόμενο Ριζοκάρπασο μπορούν να βρουν όλα τα σχολικά βιβλία της Κύπρου, άλλα και πολλά ακόμη βοηθήματα.

Στόχος της συγκεκριμένης ενέργειας είναι η αξιοποίηση της τεχνολογίας, η παροχή κινήτρων σε μαθητές για ακόμη στενότερη επαφή με την ψηφιακή εποχή και η δημιουργία ενός ακόμη τρόπου επικοινωνίας με τον πολιτισμό. Η χρήση της ψηφιακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας READ BY MTN ενισχύει

Ενισχύεται η ψηφιακή εκπαίδευση με tablets για τους μαθητές Ριζοκαρπάσου.

την προσπάθεια ανάπτυξης των γνώσεων και των δεξιοτήτων των μαθητών και συμβάλλει στην προώθηση της μάθησης. Η ψηφιακή βιβλιοθήκη READ BY MTN λειτουργεί σε κινητές συσκευές Apple και Android.

Η εφαρμογή READ by MTN

Η ενεργοποίηση της εφαρμογής γίνεται με απλή εγγραφή αφότου την κατεβάσετε στο κινητό σας μέσω Apple App Store ή Google Play. Η εγγραφή μπορεί να ολοκληρωθεί καταχωρώντας διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) ή μέσω σύνδεσης με λογαριασμό facebook. Η χρήση της εφαρμογής αποθηκεύεται για τον κάθε χρήστη έτσι ώστε να είναι δυνατή η μεταφορά των βιβλίων και των σημειώσεων του κάθε χρήστη σε διαφορετικές συσκευές. Τα βιβλία είναι σε μορφή e-pub, για μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων ανάγνωσης.

Ο αναγνώστης μπορεί να αλλάξει το φόντο του βιβλίου, να μεγαλώσει τα γράμματα, να γράψει σημειώσεις στο βιβλίο, αλλά και να τοποθετήσει σελιδοδείκτες και υπογραμμίσεις. Οι σημειώσεις αποθηκεύονται αυτόματα και φυλάσσονται στο cloud, ενώ τα προσωπικά δεδομένα του κάθε χρήστη (όνομα, mail, κωδικός) αποθηκεύονται για μέγιστη ασφάλεια στο microsoft azure.

05-OIK_POLITIKI_KATHI 23/01/18 22:07 Page 5

Ο Κύπριος συνεισφέρει 59 σεντ την ημέρα στην ΕΕ

Στα περισσότερα κράτη-μέλη το κόστος συμμετοχής είναι ακόμη χαμηλότερο

Αποδεικνύεται πως είχε δίκιο ο πρόεδρος της Κομισιόν, Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, ο οποίος είχε δηλώσει την περασμένη εβδομάδα πως η συνεισφορά κάθε Ευρωπαίου πολίτη στον προϋπολογισμό της ΕΕ κοστίζει λιγότερο από ένα φλιτζάνι καφέ την ημέρα.

Υπάρχουν, βέβαια, διαφοροποιήσεις στην τιμή του καφέ αλλά και στο κατά κεφαλήν κόστος συμμετοχής ανά ημέρα για τα κράτη-μέλη της ΕΕ. Στα περισσότερα κράτη-μέλη το κόστος συμμετοχής στην ΕΕ είναι ακόμη χαμηλότερο.

Κάθε πολίτης πληρώνει λιγότερο από μισό φλιτζάνι καφέ (με γάλα) την ημέρα, σύμφωνα με έρευνα της ειδησεογραφικής ιστοσελίδας Politico που τιτλοφορείται «TheCappuccino Index».

Σε κάθε Κύπριο πολίτη η συμμετοχή της χώρας του στην ΕΕ κοστίζει 0,59 ευρώ την ημέρα. Το Politico υπολογίζει ότι το κόστος ενός καπουτσίνο στην Κύπρο είναι 1,84 ευρώ, συνεπώς τα 59 σεντς του ευρώ αντιστοιχούν στο 32% ενός φλιτζανιού καφέ με γάλα στην Κύπρο.

Αν και πολλοί Γερμανοί θεωρούν ότι η χώρα επωμίζεται το μεγαλύτερο κομμάτι του «λογαριασμού» της ΕΕ, η πραγματικότητα είναι αρκετά διαφορετική. Κάθε πολίτης επιβαρύνεται μόνον με 0,84 ευρώ για τη συμμετοχή της χώρας του στην ΕΕ, με άλλα λόγια η κατά κεφαλήν συνεισφορά των Γερμανών στον προϋπολογισμό της ΕΕ αναλογεί στο 32% του κόστους ενός φλιτζανιού καφέ με γάλα.

Πολύ υψηλότερη είναι η κατά κεφαλήν συνεισφορά των πολιτών του Λουξεμβούργου και άλλων κρατών-μελών στον κοινό προϋπολογισμό. Στο Λουξεμβούργο, μια χώρα-μέλος της ΕΕ με πληθυσμό σχεδόν μισού εκατομμυρίου ανθρώπων, κάθε πολίτης πληρώνει 1,56 ευρώ την ημέρα στον κοινό προϋπολογισμό.

Λιγότερο από έναν καφέ την ημέρα το κόστος συμμετοχής του σύμφωνα με το «CappuccinoIndex» της Politico.

Το ημερήσιο κόστος συμμετοχής στην ΕΕ για κάθε πολίτη είναι μεγαλύτερο στο Λουξεμβούργο, στο Βέλγιο, στην Ιρλανδία, στη Δανία και στη Φινλανδία.

Αντιστοιχεί στο 50% του κόστους για ένα φλιτζάνι καφέ. Στην Ιταλία, όπου οι τιμές του καφέ είναι χαμηλές, κάθε πολίτης επωμίζεται το 56% ενός φλιτζανιού καφέ κάθε μέρα για να είναι μέλος του κλαμπ των Βρυξελλών.

Στην υπ' αριθμόν 3 οικονομία της Ευρωζώνης, η κατά κεφαλήν συνεισφορά των Ιταλών ανέρχεται σε 0,75 ευρώ ανά ημέρα. Στη Γαλλία, την υπ' αριθμόν 2 οικονομία της Ευρωζώνης, η συνεισφορά αυτή υπολογίζεται, αντίστοιχα, σε 0,92 ευρώ και αναλογεί στο 34% ενός φλιτζανιού καφέ.

Το ημερήσιο κόστος συμμετοχής στην ΕΕ για κάθε πολίτη είναι μεγαλύτερο στο Λουξεμβούργο, στο Βέλγιο, στην Ιρλανδία, στη Δανία και στη Φινλανδία. Στις περιπτώσεις του Λουξεμβούργου και του Βελγίου, οι πολίτες πληρώνουν επτά φορές περισσότερα απ' ό,τι στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία. Κάπου στη μέση της λίστας βρίσκεται η Βρετανία, μια χώρα-μέλος που πληρώνει λιγότερα για τη συμμετοχή της στην Ε.Ε. και τον καφέ συγκριτικά με τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ιταλία. Κάθε Βρετανός καλύπτει με 0,69 ευρώ ανά ημέρα τη συνεισφορά της χώρας του στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα 69 σεντς του ευρώ στη Βρετανία αναλογούν στην κατανάλωση του 24% ενός φλιτζανιού καφέ με γάλα.

Την ίδια ώρα, τα οφέλη για τους πολίτες της ΕΕ είναι πολλαπλά. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, μεγάλα ευρωπαϊκά προγράμματα που καμία χώρα-μέλος δεν μπορούσε να αναλάβει και να διεκπεραιώσει σε εθνικό επίπεδο.

Ένα από αυτά είναι το Galileo, σύστημα δορυφορικής πλοήγησης, που βρίσκεται υπό κατασκευήν από την ΕΕ και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος, ή το πρόγραμμα χρηματοδότησης έρευνας και καινοτομίας Horizon 2020.

Όπως επισημαίνεται στην έρευνα της ειδησεογραφικής ιστοσελίδας Politico, η συζήτηση αυτή είναι περισσότερο επίκαιρη από ποτέ.

Ενόψει του Brexit, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, και άλλοι υψηλοί αξιωματούχοι στην Ε.Ε. συζητούν την αναγκαιότητα για αύξηση των συνεισφορών των υπολοίπων κρατών-μελών στον κοινό προϋπολογισμό.

Στην έρευνα της Politico, η οποία στηρίζεται στα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις που εξασφαλίστηκαν επί κυβέρνησης Μάργκαρετ Θάτσερ το 1984 αλλά και οι προσαρμογές που έγιναν στους προϋπολογισμούς των κρατών-μελών και αφορούν κοινές υποχρεώσεις απέναντι στις Βρυξέλλες.

Το κόστος ημερήσιας συνεισφοράς κάθε Ευρωπαίου πολίτη στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης

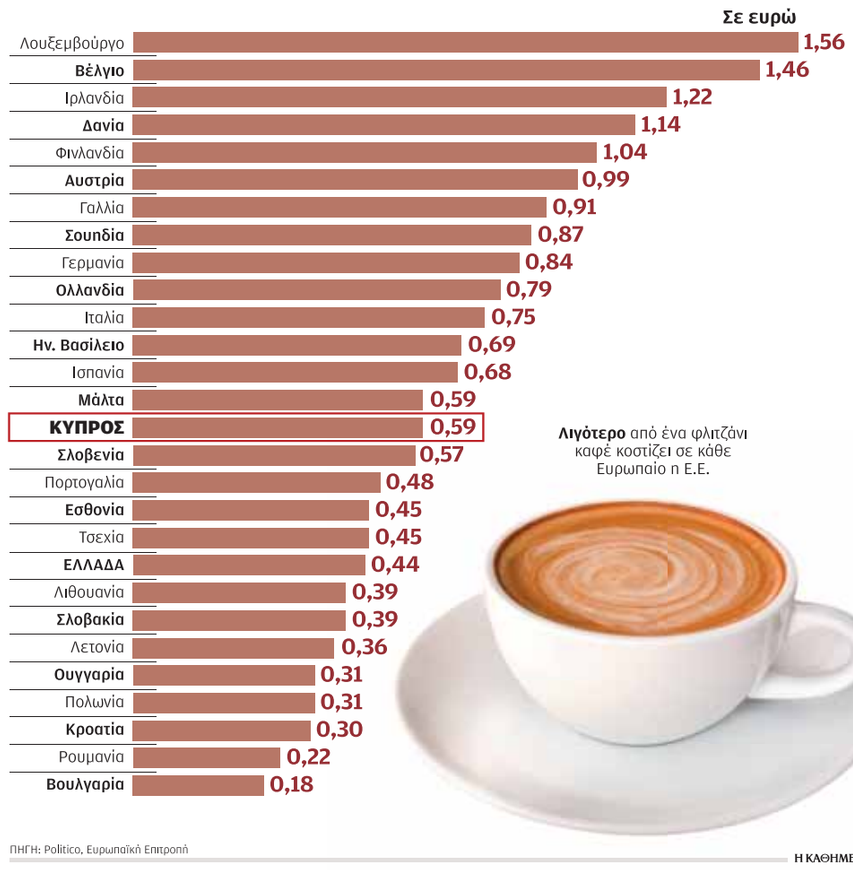

ΠΗΓΗ: Politico, Ευρωπαϊκή Επιτροπή Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αν και πολλοί Γερμανοί θεωρούν ότι η χώρα επωμίζεται το μεγαλύτερο κομμάτι του «λογαριασμού» της ΕΕ, η πραγματικότητα είναι αρκετά διαφορετική.

Αναγκαία η αειφόρος τουριστική ανάπτυξη

Ο Πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Αειφόρου Τουρισμού κ. Φίλιππος Δρουσιώτης μαζί με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είχαν συνάντηση με τον υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Γιώργο Λακκοτρύπη στις 18 Ιανουαρίου 2018.

Η συνάντηση έγινε σε πολύ θετικό και φιλικό κλίμα. Ο κ. Δρουσιώτης παρουσίασε το έργο που έχει επιτελέσει ο Κυπριακός Σύνδεσμος Αειφόρου Τουρισμού, τα τελευταία 11 χρόνια, όπως και διάφορες προτάσεις συνεργασίας και ανάπτυξης για το μέλλον του κυπριακού τουρισμού.

Συνάντηση του Συνδέσμου με Λακκοτρύπη.

Ο υπουργός, αφού αναγνώρισε τόσο το έργο του Συνδέσμου όσο και την αναγκαιότητα της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης, κάλεσε το Σύνδεσμο να συνεχίσει με το ίδιο σθένος να επιτελεί το έργο του. Τόνισε επίσης ότι έχουν ληφθεί σημαντικές αποφάσεις που ευνοούν σε μεγάλο βαθμό την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη. Ανέφερε ακόμα ότι το Υπουργείο του είναι πολύ θετικό για μια στενότερη συνεργασία και αξιοποίηση του συνδέσμου στο μέγιστο βαθμό.

Στη συνάντηση ήταν παρόντες από πλευράς υπουργείου και ο κ. Μιχάλης Χαϊλής (Υπεύθυνος Στρατηγικής Τουριστικής Ανάπτυξης) και από πλευράς Συνδέσμου τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Κώστας Μιχαήλ, κ. Γιάννα Ορφανίδου και κ. Τάσος Σιακαλλής.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Δρουσιώτης και ο κ. Χαϊλής είχαν μια πρώτη ανταλλαγή απόψεων και συμφώνησαν να συναντηθούν σε μεταγενέστερο στάδιο για διεύρυνση της συνεργασίας και αλληλοενημέρωσης επί των θεμάτων της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης.

ΑΠΟΨΗ Του ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΑΓΚΟΥ

Περιμένοντας τις επενδύσεις…

Σύμφωνα με τα ευρήματα έρευνας της Εταιρείας Ανωτάτων Στελεχών Επιχειρήσεων (ΕΑΣΕ) σε συνεργασία με την ICAP Group, τέσσερα στα δέκα διευθυντικά στελέχη της ιδιωτικής οικονομίας θεωρούν ότι «η Ελλάδα δεν αποτελεί, ούτε στο ελάχιστο, πόλο έλξης επενδυτών» και έξι στους δέκα πιστεύουν ότι «η χώρα μας δεν είναι ιδιαιτέρως ελκυστική για επενδύσεις». Πρόκειται για ανθρώπους που ζουν την πραγματική οικονομία, βρίσκονται σε επαφή και συζητούν με ομολόγους τους στο διεθνές περιβάλλον και γενικά γνωρίζουν την «πιάτσα» και επομένως η άποψή τους έχει σημασία. Για όποιον, βέβαια, θέλει να ξέρει την πραγματικότητα…

Ουσιαστικά, οι απαντήσεις των διευθυντικών στελεχών στην έρευνα κατεδαφίζουν το αφήγημα του Αλ. Τσίπρα και τις προσδοκίες του Ευκλ. Τσακαλώτου και των υπολοίπων της κυβέρνησης περί επενδυτών που συνωστίζονται στις πύλες της χώρας και έκρηξης των επενδύσεων οσονούπω. Ομως αυτό το έχει φροντίσει ήδη στην πράξη η κυβέρνηση Συρανέλ, κάτι που αποδεικνύεται πανηγυρικά από τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2017. Αυτά λένε πολύ απλά ότι από το προϋπολογισμένο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων περικόπηκαν πέρυσι 800 εκατομμύρια ευρώ, επιπλέον των 500 που είχαν περικοπεί το 2016. Ο λόγος είναι ξεκάθαρος και δεν επιδέχεται αμφισβήτησης: αφενός για να εξασφαλιστεί –σε συνδυασμό με τις περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες– το λεγόμενο υπερπλεόνασμα και αφετέρου για να μπορεί η κυβέρνηση να μοιράζει επιδόματα στο πλαίσιο της πελατειακής πολιτικής που ασκεί συστηματικά. Το αβίαστο συμπέρασμα είναι ότι η ίδια η κυβέρνηση υπονομεύει τη ρητορική της περί επενδύσεων. Η ανάπτυξη και μαζί η αύξηση του πλούτου της χώρας εξαρτώνται από την πραγματοποίηση επενδύσεων. Κυρίως ιδιωτικών, αλλά και οι δημόσιες επενδύσεις είναι συμπληρωματικά απαραίτητες. Τις τελευταίες όμως τις περικόπτει συνεχώς, όπως αποκαλύπτουν τα στοιχεία της εκτέλεσης των προϋπολογισμών, για να εκπληρώσει τους δικούς της πολιτικούς στόχους, παραμυθιάζοντας τον κόσμο με ψεύτικες προσδοκίες. Αλλωστε αν συνδυαστούν οι περικοπές των δημοσίων επενδύσεων με το υπερπλεόνασμα και το αφήγημα της «καθαρής εξόδου», ξεδιπλώνεται το όργιο της πελατειακής πολιτικής που σκοπεύει να ασκήσει η κυβέρνηση, αν οι εκλογές διεξαχθούν το 2019, όπως διατείνεται.

Η ανάπτυξη και μαζί η αύξηση του πλούτου της χώρας εξαρτώνται από την πραγματοποίηση επενδύσεων.

Ωστόσο, η Ελλάδα δεν είναι καθόλου ελκυστική για επενδύσεις και για άλλους λόγους, που επισημαίνονται τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό. Βασικά, αρνείται να μεταρρυθμιστεί με συλλογική ευθύνη της πολιτικής τάξης και της κοινωνίας. Ειδικά η κυβέρνηση Συρανέλ κάνει ό,τι μπορεί για να μην υλοποιήσει μεταρρυθμίσεις, ακόμη και «αντιμεταρρυθμίζοντας» τη χώρα. Γι' αυτό η κρατική διοικητική μηχανή παραμένει μεγάλος αντιμεταρρυθμιστικός και αντιεπενδυτικός παράγοντας και μαζί του η γραφειοκρατία, η πολυνομία (συχνά αντιφατική), η ασάφεια των νόμων με τις εξαιρέσεις τους, οι τεράστιες καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης και το περιβάλλον στο οποίο αυτή αποδίδεται (κατάσταση δικαστηρίων), η διαφθορά και βεβαίως η εκπαίδευση και οι συνθήκες λειτουργίες της. Κατά τα άλλα, περιμένουμε επενδύσεις…

ΑΠΟΨΗ Του ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Τέσσερα βήματα προς τις αγορές

Η έννοια «καθαρή έξοδος» δεν συμπεριλαμβανόταν στην ομιλία του πρωθυπουργού, με την οποία ζήτησε και πήρε τη θετική ψήφο 154 βουλευτών επί του πολυνομοσχεδίου, που περιλαμβάνει πλήθος προϋποθέσεων ολοκλήρωσης της τρίτης αξιολόγησης του τρίτου μνημονίου. Σημαίνει αυτό ότι ο κ. Τσίπρας εφαρμόζει την οικεία τακτική του, να ξεκινάει μαξιμαλιστικά κεντρίζοντας τα συναισθηματικά ένστικτα των οπαδών του και να περιορίζεται σταδιακά σε πιο προσγειωμένη προσέγγιση, ικανοποιώντας τις απαιτήσεις της συγκυρίας. Και των δανειστών. Και των αγορών. Εν προκειμένω, οι αγορές είναι αυτές που πρέπει να αισθανθούν και πάλι ασφαλείς με την Ελλάδα. Δεν θα έπρεπε και, κατά τη γνώμη μου, δεν είναι δύσκολο να συμβεί αυτό, για μια σειρά λόγων.

Πρώτον, πάνω από το 80% του χρέους είναι στους ώμους των κρατών της Ζώνης του Ευρώ. Πρόκειται για μια οιονεί «μετοχική» συμμετοχή στην Ελλάδα και δεν υπάρχει περίπτωση να προκαλέσει ανοικτή κρίση παρά μόνον στην περίπτωση πτώχευσης ή επώδυνης ρύθμισης που θα συνόδευε ένα Grexit. Ολοι γνωρίζουμε όμως ότι η Ελλάδα δεν θα αφήσει το ευρώ.

Δεύτερον, οι αγορές, γνωστές για την ακόρεστη διάθεσή τους στο ρίσκο κι έχοντας πληρώσει πανάκριβα για να «μάθουν» από τις απερίγραπτες ελληνικές ακροβασίες, επιθυμούν διακαώς να πάρουν πίσω τα λεφτά τους. Για να το επιτύχουν αυτό, πρέπει να επενδύσουν σήμερα, που είναι όλα σε εξευτελιστικές τιμές, ώστε να πωλούν καθώς θα καταγράφονται υπεραξίες.

Τρίτον, οι αγορές εμπιστεύονται το βαρύ πυροβολικό της Ενωσης και θα ακολουθήσουν τα σημάδια που θα εκπέμπει η ΕΚΤ. Οπου πηγαίνει ο κ. Ντράγκι θα πηγαίνουν κι αυτές. Διαπίστωση που αυξάνει το ειδικό βάρος των τραπεζιτών της Φραγκφούρτης και αναδεικνύει τον ρόλο του κ. Στουρνάρα.

Οι αγορές είναι αυτές που πρέπει να αισθανθούν και πάλι ασφαλείς με την Ελλάδα. Δεν θα έπρεπε και, κατά τη γνώμη μου, δεν είναι δύσκολο να συμβεί αυτό.

Τέταρτον, μέσα στις αγορές «κρύβονται» τριών λογιών επενδυτές. Τα αμοιβαία «διαχείρισης κινδύνου», γνωστά ως hedge funds, που είναι πρόθυμα να «καταπιούν» τη μερίδα του υψηλού κινδύνου. Οι επενδυτικοί οίκοι –που βρίσκουν τους μεγάλους επενδυτές ή επιλέγονται απ' αυτούς, στήνουν τις μεγάλες δουλειές, βρίσκουν τα χρήματα που θα δανειστούν οι μεγάλοι επενδυτές κι επενδύουν και δικά τους κεφάλαια– θα πάρουν ολόκληρο τον «μεσαίο» κίνδυνο, που είναι και η κρισιμότερη πράξη για την έξοδο από τη στασιμότητα. Τέλος, το μεγάλο πλήθος των επενδυτών που θα πάρει το πιο ασφαλές κομμάτι.

Ακόμη είμαστε στην αρχή. Οταν θα έχουν έλθει τα τζετ των επενδυτών της δεύτερης ομάδας και οι οίκοι αξιολόγησης θα μας έχουν δώσει τον καλό βαθμό, τότε θα μιλήσουμε για οριστική έξοδο από την ύφεση και πραγματική επιστροφή στις αγορές.

06-OIK_POLITIKH_KATHI 23/01/18 22:09 Page 6

Τη μερίδα του λέοντος η οικονομία και στο debate

Δεν ξέφυγαν των όσων ήταν γνωστά οι υποψήφιοι, με αποστάσεις μεταξύ τους και παραμονή στις γραμμές τους

ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ

Σαφείς οι γραμμές ανάμεσα στους υποψήφιους για τον τρόπο ανάπτυξης της οικονομίας, αποτέλεσε αφορμή για μεταξύ τους αντιπαράθεση και στο debate.

Το προχθεσινό debate κατέδειξε και την απόσταση που χωρίζει τους υποψήφιους για την Προεδρία της χώρας τόσο στο Κυπριακό όσο και στην οικονομία, θέματα που ήδη είχε αναδείξει και η «Καθημερινή» μέσα από τις δημοσκοπήσεις της Symmetron Market Research, ως τα βασικά της προεκλογικής. Αναλυτές με τους οποίους μίλησε η «Κ» κατέδειξαν πως τα παραπάνω δυο θέματα συνδέθηκαν και με εκείνο της ενέργειας και των όσων οι υποψήφιοι έχουν περιλάβει στα προεκλογικά τους προγράμματα. Ωστόσο, το βάρος έπεσε στην οικονομία, τόσο στην περίοδο του κουρέματος όσο και του αναπτυξιακού πλάνου της χώρας, όπως παρουσιάζεται τόσο στα προεκλογικά προγράμματα όσο και στα όσα δημοσίως υποστηρίζουν οι υποψήφιοι.

Κραταιά κούρεμα-ΜΕΔ

Το τελευταίο διάστημα επικράτησε στην πολιτική ατζέντα της προεκλογικής η υπόθεση με το κούρεμα, που ουσιαστικά αναπτύχθηκε εκ νέου από τα όσα δήλωσε ο απερχόμενος επικεφαλής του Eurogroup Γερούν Ντάιζελμπλουμ.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αλλά και ο Πρόεδρος του Συναγερμού Αβέρωφ Νεοφύτου, μιλώντας αμφότεροι στην «Κ», τόνισαν πως η απόφαση ήταν της Βουλής, πράγμα που επανέλαβε ο πρώτος και στο debate. Το θέμα αυτό άνοιξε και εκεί αλλά και χθες νέο κύκλο συζητήσεων. Ο Γιώργος Λιλλήκας κατηγόρησε τόσο την πρώην όσο και τη νυν κυβέρνηση για τα λάθη τους όπως είπε στην οικονομία, όταν ο Πρόεδρος Αναστασιάδης είχε σκοπό να επιδείξει την ορθή πορεία που έχει πάρει η χώρα, από εκείνη που παρέλαβε το 2013. Από την άλλη, ο Σταύρος Μαλάς επανέλαβε το επιχείρημα πως η απόφαση του κουρέματος προήλθε από τους χειρισμούς Αναστασιάδη ενώ στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο Νικόλας Παπαδόπουλος. Ο επικεφαλής του ΕΛΑΜ τόνισε πως στόχος του κινήματος δεν είναι απλώς να οδηγηθούν ορισμένοι στη φυλακή αλλά και να επιστραφούν χρήματα. Ανεπτυγμένος την ίδια ώρα ήταν και ο διάλογος μεταξύ των υποψηφίων για τα ΜΕΔ, την αντιμετώπισή τους και μάλιστα με τρόπο που δεν θα επιβαρύνουν την κοινωνία.

Οι θέσεις για την οικονομία

Μερικές μέρες πριν στηθούν οι κάλπες η «Κ» χαρτογραφεί τις θέσεις των υποψηφίων για την οικονομία, ανακεφαλαιώνοντας όσα έχουν δει το φως της δημοσιότητας αλλά και όσα προέκυψαν από το debate της Δευτέρας.

Νίκος Αναστασιάδης

Ο Νίκος Αναστασιάδης, τόσο στο debate όσο και στο προεκλογικό του πρόγραμμα κάνει λόγο για ενίσχυση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας σε μονοψήφιο ποσοστό, συνέχιση της συνετής διαχείρισης στα δημόσια οικονομικά, αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων των χαμηλοσυνταξιούχων, των ευάλωτων ομάδων, ενώ δεν εκλείπουν τα κίνητρα, για μαρίνες, γήπεδα γκολφ, και έμφαση στην παιδεία μέσα και από ένα νομοθετικό πλαίσιο που θα αφορά την έρευνα και την καινοτομία.

> *Οι δημοσκοπήσεις της Symmetron Market Research είχαν καταδείξει την οικονομία, εν πρώτοις, και το Κυπριακό ως τα βασικά θέματα της προεκλογικής.*

Σταύρος Μαλάς

Ο Σταύρος Μαλάς, στο πεδίο της οικονομίας, μεταξύ άλλων, έχει αναφερθεί στην ανάγκη για ένα πιο ισορροπημένο αναπτυξιακό μοντέλο, που θα εγγυάται τη βιώσιμη ανάπτυξη, στηρίζοντας πρώτιστα τους εργαζόμενους. Συνακόλουθα η παροχή κινήτρων σε εταιρείες υψηλής τεχνολογίας, η έρευνα και ο τουρισμός αλλά και η στήριξη της αγροτικής και μεταποιητικής βιομηχανίας, καθώς και η σύσταση εθνικού ταμείου έρευνας, καινοτομίας και νεανικής επιχειρηματικότητας.

Νικόλας Παπαδόπουλος

Ο Νικόλας Παπαδόπουλος έχει κάνει λόγο για ολοκληρωμένο σχέδιο με στόχο την ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας, με αναθεώρηση όλων των μέτρων εξυγίανσης λόγω μνημονίου μέσα στις πρώτες 100 μέρες διακυβέρνησής του, επαναφορά κοινωνικών προγραμμάτων σε ικανοποιητικά επίπεδα, ενώ θέτει παράλληλα ως στόχο τον διπλασιασμό των χαμηλότερων συντάξεων μέσα σε μια δεκαετία, ενώ προτείνει δημιουργία ειδικού Ταμείου με σκοπό την αποζημίωση των Κύπριων κουρεμένων καταθετών, κατόχων αξιογράφων και των Ταμείων Προνοίας και Συντάξεων κατά 75%.

Γιώργος Λιλλήκας

Στην οικονομία, ο κ. Λιλλήκας έχει προτείνει, μεταξύ άλλων, τη θεσμοθέτηση κατώτατου μισθού για όλα τα επαγγέλματα, διασύνδεση του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος με το Επίδομα Εργασίας, κίνητρα για πρόωρη αφυπηρέτηση και την προσέλκυση νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας μέσω της εξοικονόμησης χρημάτων που θα προκύψει από τη διαφορά στο μισθολόγιο. Στις θέσεις του υποψηφίου περιλαμβάνεται ακόμη η σταδιακή αύξηση των συντάξεων, ώστε η κατώτατη σύνταξη να είναι πάνω από το όριο της φτώχειας, που βάσει του κόστους ζωής καθορίζεται από τη Στατιστική Υπηρεσία στα €730 το μήνα.

Χρίστος Χρίστου

Στις θέσεις του ΕΛΑΜ και του Χρίστου Χρίστου για την οικονομία, κυρίαρχο ρόλο έχει, όπως φάνηκε και από το debate, το κούρεμα καταθέσεων και το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ωστόσο, τονίζεται ως λάθος επενδυτική πολιτική αυτή της πολιτογράφησης επενδυτών, ενώ προτάσσεται πως πρέπει να δοθούν κίνητρα σε άλλες επενδύσεις και συγκεκριμένα σε εταιρείες που ασχολούνται με την τεχνολογία.

Καζάνι που βράζει τα κατεχόμενα

Το πολιτικό παρασκήνιο πίσω από την επίθεση στην «Αφρίκα» – Ο ρόλος της Άγκυρας

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Τα άτομα που επιτέθηκαν στην «Αφρίκα» και την «βουλή», όχι μόνο ανήκουν στους κόλπους του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος, αλλά ακολουθούν τυφλά τις εντολές του Προέδρου της Τουρκίας.

Πολιτικά και κοινωνικά «συντρίμμια» αφήνει πίσω της η επίθεση των εθνικιστών και των υποστηρικτών της τουρκικής κυβέρνησης στα γραφεία της τουρκοκυπριακής εφημερίδας «Αφρίκα». Ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας τρέχει στους δρόμους της Λευκωσίας για να προλάβει τις εξελίξεις όταν οργισμένες ομάδες πολιτών αλληλοσυγκρούονται έξω από τα γραφεία της «Αφρίκα» και τη λεγόμενη «βουλή». Υποστηρικτές του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) έρχονται αντιμέτωποι με οργισμένους Τ/Κ συμπολίτες που θεωρούν ότι το πρωί της Δευτέρας έπεσε η σταγόνα που «ξεχείλισε το ποτήρι».

Ο μεγάλος αναβρασμός ξεκίνησε την Κυριακή, όταν ενώ η παγκόσμια κοινή γνώμη είχε στραμμένη την προσοχή της στην εισβολή της Τουρκίας στο Άφριν, ο Τούρκος Πρόεδρος επέλεξε να εξαπολύσει μια πρωτόγνωρη επίθεση κατά της «Αφρίκα». Εκείνη την ημέρα η εφημερίδα είχε κυκλοφορήσει με ένα ιστορικό πρωτοσέλιδο που ανέφερε ότι για δεύτερη φορά η Τουρκία εισβάλλει στα εδάφη μιας ξένης χώρας, της Συρίας. Όπως ανέφερε το δημοσίευμα της «Αφρίκα», η πρώτη εισβολή της Τουρκίας είχε πραγματοποιηθεί το 1974 στην Κύπρο.

Η θέση της «Αφρίκα» προκάλεσε την οργή του Ρετζέπ Ταγγίπ Ερντογάν, ο οποίος ζήτησε δημοσίως από τους Τούρκους πολίτες και τους υποστηρικτές της κυβέρνησής του στην «ΤΔΒΚ» να αναλάβουν πρωτοβουλίες για να «τιμωρηθεί» η «Αφρίκα». Λίγες ώρες μετά το συγκεκριμένο κάλεσμα, μια μικρή ομάδα εθνικιστών επιτέθηκε στα γραφεία της «Αφρίκα». Ακολούθως, προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, επιτέθηκε και στην «βουλή» η οποία συνεδρίαζε για την ορκωμοσία των νέων «βουλευτών». Αφορμή για αυτήν την επίθεση υπήρξε η αντιμιλιταρισική στάση της Ντογούς Ντεργιά. Εκτός της κ. Ντεργιά, οι διαδηλωτές επιτέθηκαν και στον ηγέτη της τ/κ κοινότητας, ο οποίος βρισκόταν στο «κοινοβούλιο» για να παρακολουθήσει την ορκωμοσία.

Τα επεισόδια συνεχίστηκαν και μετά τα ευτράπελα στην «βουλή», με μια βροχή απειλητικών μηνυμάτων να φτάνουν στην «Αφρίκα» και με μικρές ομάδες εθνικιστών να παραμένουν έξω από τα γραφεία της εφημερίδας από όπου προειδοποιούσαν για νέες επιθέσεις. Εν μέσω των εν λόγω εξελίξεων ο Αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβέρνησης επέλεξε να δυναμιτίσει περαιτέρω το κλίμα αναφέροντας ότι το ζήτημα της «Αφρίκα» αποτελεί πλέον μια προσωπική υπόθεση για τον ίδιο.

Ο ρόλος του ΑΚΡ

Σύμφωνα με πληροφορίες, τα άτομα που επιτέθηκαν στην «Αφρίκα» και την «βουλή» όχι μόνο ανήκουν στους κόλπους του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος, αλλά ακολουθούν τυφλά τις εντολές του Προέδρου της Τουρκίας.

Συγκεκριμένα την Δευτέρα, μετά από ασφυκτικές πιέσεις που δέχθηκε από το «Προεδρικό» και τις διάφορες μερίδες της κοινωνίας, η «αστυνομία» υποχρεώθηκε να προχωρήσει στη σύλληψη δυο νεαρών ατόμων. Οι συλληφθέντες κρατήθηκαν στην «αστυνομική» διεύθυνση για ένα μικρό χρονικό διάστημα και στην συνέχεια αφέθηκαν ελεύθεροι. Τα τουρκοκυπριακά μέσα μετέδωσαν ότι τα άτομα αυτά είχαν λάβει μέρος στην επίθεση που δέχθηκε η «Αφρίκα» και το «κοινοβούλιο».

Με τη διάδοση της πληροφορίας, σήμανε συναγερμός στην οργάνωση νεολαίας του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) στα κατεχόμενα. Τα μέλη του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος οργανώθηκαν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και δημιούργησαν έναν ανθρώπινο κλοιό έξω από το τμήμα όπου ανακρινόταν τα δυο άτομα. Τότε έγινε γνωστό ότι οι συλληφθέντες διατηρούν στενές σχέσεις με το ΑΚΡ.

Η επιβεβαίωση της παραπάνω πληροφορίας ήρθε μετά την απελευθέρωση των δυο νεαρών, όταν η οργάνωση νεολαίας του ΑΚΡ εξέδωσε ανακοίνωση μέσω του Facebook, αναφέροντας τα εξής: «Τις νυχτερινές ώρες αφέθηκαν ελεύθερα δυο αδέλφια μας που είχαν τεθεί υπό κράτηση εξαιτίας των κινητοποιήσεων κατά του κουρελιού που ονομάζεται Αφρίκα».

Η οργάνωση του ΑΚΡ προχωρά ένα βήμα πιο πέρα και ευχαριστεί δημοσίως τον «πρέσβη» και τον πρόεδρο της τοπικής οργάνωσης του ΑΚΡ στην «ΤΔΒΚ». Επίσης, επιβεβαιώνει την πληροφορία ότι τα πλήθη που δημιούργησαν κλοιό γύρω από το «αστυνομικό» τμήμα ήταν μέλη της νεολαίας του ΑΚΡ.

Το πολιτικό υπόβαθρο

Η χρονική συγκυρία της επίθεσης και η εμπλοκή του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος στην όλη υπόθεση έρχεται σε μια στιγμή κατά την οποία τέσσερα τουρκοκυπριακά κόμματα επιχειρούν να έρθουν σε συνεννόηση για τον σχηματισμό μιας πολυκομματικής «κυβέρνησης». Η συγκεκριμένη εξέλιξη δεν ευαρεστεί την Άγκυρα, η οποία τάσσεται υπέρ μιας ισχυρής, δικομματικής «κυβέρνησης» που θα έχει βάθος χρόνου. Από αυτήν την άποψη, ο ρόλος του ΑΚΡ στις νέες εξελίξεις έχει ιδιαίτερη σημασία και αποδίδει στην υπόθεση «Αφρίκα» πολιτική χροιά.

Το μεσημέρι της Δευτέρας, εξαιτίας των επεισοδίων, δημιουργήθηκαν προβλήματα στις προσπάθειες για σχηματισμό πολυκομματικής συγκυβέρνησης, μια εξέλιξη που λογικά ικανοποίησε την τουρκική πλευρά. Κύκλοι του Δημοκρατικού Κόμματος έφτασαν στο σημείο της ανοιχτής ανταρσίας αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι το κόμμα της τ/κ Δεξιάς δεν είναι δυνατόν να συνεργαστεί με κόμματα που υποστηρίζουν την «τρομοκρατία», δηλαδή το κουρδικό κόμμα. Οι συγκεκριμένοι κύκλοι ζήτησαν την διακοπή των διαπραγματεύσεων για την πολυκομματική «κυβέρνηση».

Η ανταρσία στο εσωτερικό του ΔΚ τέθηκε μετά δυσκολίας υπό έλεγχο ύστερα από την προσωπική παρέμβαση του Σερντάρ Ντενκτάς, ο οποίος έδωσε το πράσινο φως για την συνέχιση των διαπραγματεύσεων. Η νέα εξέλιξη ρίχνει φως στις εύθραυστες ισορροπίες πάνω στις οποίες οικοδομείται η πολυκομματική «κυβέρνηση», η οποία μετατρέπεται σε σύμβολο τελικής αντίστασης της τ/κ πλευράς στις επιταγές και διαταγές της Άγκυρας. Αξίζει να σημειωθεί ότι εκπρόσωποι της «Πρεσβείας» αποχώρησαν επιδεικτικά από την αίθουσα της ολομέλειας της «βουλής» κατά την διάρκεια της επεισοδιακής ορκωμοσίας της «βουλευτού» του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος Ντουγούς Ντεργιά. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το ΡΤΚ, την στιγμή που γραφόταν το συγκεκριμένο δημοσίευμα, ετοιμαζόταν να αναλάβει την «πρωθυπουργία» και τα νιάτα της νέας «κυβέρνησης».

Η μετωπική επίθεση της Άγκυρας κατά της «Αφρίκα» και των δημοκρατικών μερίδων της τ/κ κοινότητας έρχεται σε μια στιγμή κατά την οποία οι δημοκρατικές και αριστερές ομάδες της τ/κ κοινότητας εμφανίζονται δειλά – δειλά στους δρόμους της Λευκωσίας από όπου ετοιμάζονται να λάβουν νέες πρωτοβουλίες για να αναμετρηθούν με τον αυταρχισμό της Τουρκίας και τους συνεργάτες της στην Κύπρο.

Και με τη βούλα η Cyta Hellas στην Vodafone για 118 εκατ.

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Με βάση τη συμφωνία που υπογράφηκε η Cyta θα έχει δικαίωμα πρόσβασης μεσοπρόθεσμα στις υποδομές τις μέχρι χθες θυγατρικής της.

Στην Αθήνα την Τρίτη 23 Ιανουαρίου 2018 παίχθηκε η τελευταία πράξη του 10χρονου ταξιδιού του κρατικού τηλεπικοινωνιακού οργανισμού της Κύπρου στην Ελλάδα. Τους τίτλους τέλους έθεσε η πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της μητρικής εταιρείας Ρένα Ρουβιθά Πάνου, η οποία βρέθηκε χθες στην ελληνική πρωτεύουσα για την υπογραφή της τελικής συμφωνίας πώλησης των μετοχών της Cyta Hellas και αγοράς από Vodafone. Η θυγατρική του ημικρατικού οργανισμού πωλήθηκε έναντι του ποσού των 118,1 εκατ. ευρώ και τελεί υπό την αίρεση των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές στην Ελλάδα. Στο μεταβατικό στάδιο και μέχρι την ολοκλήρωση της συμφωνίας και τη λειτουργική της εφαρμογή, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση, «λαμβάνονται οι απαραίτητες πρόνοιες με γνώμονα τη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της Cyta Hellas και τη συνέχιση παροχής υψηλού επιπέδου υποστήριξης στους πελάτες της». Εκτός από το τίμημα πώλησης, στην συμφωνία που υπογράφηκε, υπάρχει πρόνοια ώστε η Cyta και οι θυγατρικές της να έχουν δυνατότητα πρόσβασης στις υποδομές της εταιρείας που πουλήθηκε εάν και εφόσον αυτό κριθεί σκόπιμο μεσοπρόθεσμα.

> *Έπεσαν στην Αθήνα οι υπογραφές πώλησης της θυγατρικής από την πρόεδρο του ημικρατικού οργανισμού – μεταβατικό στάδιο 2 μηνών.*

Το αντίο από Ελλάδα

Στην ανακοίνωση που εκδόθηκε για την υπογραφή της τελικής συμφωνίας κυρίαρχος στοιχείο ένας αποχαιρετιστήριος λόγος προς τους εργαζόμενους της εταιρείας στην Ελλάδα αλλά και διαβεβαιώσεις ότι ο ημικρατικός οργανισμός θα συνεχίζει να επιδιώκει κυρίαρχη παρουσία στην περιοχή. Επίσης η Cyta κάνει λόγο για «συμφωνία με μια από τις ισχυρότερες εταιρείες τηλεπικοινωνιών της ελληνικής και διεθνούς αγοράς, με μεγάλο κύρος και αναγνωρισμένη αξιοπιστία, δίνει επιχειρηματική συνέχεια στα όσα έχει δημιουργήσει η CYTA HELLAS στην Ελλάδα και αξιοποιεί τις υφιστάμενες υποδομές της εταιρείας, παρέχοντας ταυτόχρονα νέες δυνατότητες για ποιοτικές και τεχνολογικά προηγμένες υπηρεσίες προς όφελος των πελατών της».

Δυο μήνες

Η ολοκλήρωση εξαγοράς του μετοχικού πακέτου από πλευράς Vodafone αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δυο μήνες. Διάστημα κατά το οποίο η συμφωνία που υπέγραψαν πωλητής και αγοραστής θα σταλεί στην Ρυθμιστή Αρχή Ελλάδος προς έγκριση. Μια διαδικασία η οποία ωστόσο έχει τυπικό χαρακτήρα, αφού σε καμία περίπτωση η εξαγορά της Cyta Hellas δεν δημιουργεί υπερβολική συγκέντρωση μεριδίου της αγοράς τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα και δεν ξεπερνά το όριο του 50% που εκ των πραγμάτων η Ρυθμιστική Αρχή θα έθετε εμπόδια. Εξάλλου, αυτός ήταν ο λόγος που δεν υπήρξε επίσημο ενδιαφέρον από την Cosmote μιας και με το μερίδιο της Cyta Hellas η θυγατρική του ΟΤΕ θα ξεπερνούσε το 50% σε μερίδιο αγοράς. Στην προκειμένη περίπτωση το μερίδιο αγοράς της Vodafone δεν αναμένεται να ξεπεράσει το 40% στην καλύτερη περίπτωση. Η θυγατρική του Βρετανικού Ομίλου στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι κατέχει μερίδιο αγοράς που κυμαίνεται από 25% έως 30% ενώ το μερίδιο αγοράς της Cyta Hellas είναι στο 10%. Η Vodafone με την απόκτηση της Cyta θα ενισχύσει τη θέση της ως δεύτερος πάροχος σταθερής τηλεφωνίας της Ελλάδας. Η εταιρεία εκτιμάται ότι στο τέλος του 2017 είχε λιγότερους από 700.000 πελάτες σταθερής τηλεφωνίας, στους οποίους εάν προστεθούν οι περίπου 250.000 πελάτες της Cyta Hellas θα πλησιάσει το 1 εκατ. συνδρομητές. Ακολουθεί η Wind με περίπου 600.000 πελάτες και, τέλος, η Forthnet με 550.000 συνδρομητές.

07-OIK_POLITIKI_KATHI 23/01/18 22:10 Page 7

Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία χαλούν το πάρτι στην αγορά ακινήτων

Οι τιμές στο νησί μειώθηκαν κατά 0,3% το 3ο τρίμηνο του 2017, σε σύγκριση με το 2ο

Σε ετήσια βάση, οι τιμές των κατοικιών στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά 0,6% το 3ο τρίμηνο του 2017 σε σύγκριση με το 3ο τρίμηνο του 2016

Κύπρος, Ελλάδα και Ιταλία αποτελούν τις μοναδικές αγορές κατοικίας στην Ευρώπη όπου οι τιμές συνέχισαν να υποχωρούν κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου του 2017. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Eurostat για την πορεία της ευρωπαϊκής αγοράς κατοικίας, όπου οι αξίες κατέγραψαν ετήσια άνοδο της τάξεως του 4,6% στο σύνολο των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά 4,1% στην Ευρωζώνη.Σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο του 2017, οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν κατά 1,7% τόσο στη ζώνη του ευρώ όσο και στην ΕΕ κατά το 3ο τρίμηνο του 2017. Στην Κύπρο οι τιμές των κατοικιών μειώθηκαν κατά 0,3% το 3ο τρίμηνο του 2017, σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο. Οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν κατά 3,1% το 2ο τρίμηνο, σε σύγκριση με το 1ο τρίμηνο του 2017 και η αντίστοιχη αύξηση κατά το 4ο τρίμηνο του 2016 ήταν 0,8%. Σε ετήσια βάση, οι τιμές των κατοικιών στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά 0,6% το 3ο τρίμηνο του 2017 σε σύγκριση με το 3ο τρίμηνο του 2016. Το 2ο τρίμηνο η αύξηση ήταν 3,6% σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο του 2016 και το 4ο τρίμηνο του 2016 η ετήσια αύξηση ήταν 3,3%.

Σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο του 2017, οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν κατά 1,7% τόσο στη ζώνη του ευρώ όσο και στην ΕΕ κατά το 3ο τρίμηνο του 2017.

Μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, οι υψηλότερες ετήσιες αυξήσεις των τιμών των κατοικιών κατά το τρίτο τρίμηνο του 2017 σημειώθηκαν σε Τσεχική Δημοκρατία (+ 12,3%), Ιρλανδία (+ 12,0%) και Πορτογαλία (+ 10,4%), ενώ οι τιμές μειώθηκαν στην Ιταλία (-0,9%). Σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, οι μεγαλύτερες αυξήσεις σημειώθηκαν στην Ιρλανδία (+ 5,7%), στη Μάλτα (+ 4,3%) και στις Κάτω Χώρες (+ 3,7%), ενώ μειώσεις παρατηρήθηκαν στη Ρουμανία (-1,6%), τη Φινλανδία και την Ιταλία (από -0,5%) και την Κύπρο (-0,3%). Στην Ιταλία συγκεκριμένα, οι τιμές μειώθηκαν με ετήσιο ρυθμό 0,9% (από 0,2% κατά το δεύτερο τρίμηνο), ενώ στην περίπτωση της Ελλάδας η πτώση περιορίστηκε κατά το ήμισυ σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, καθώς διαμορφώθηκε σε 0,6% από 1,2%.

Στην 41η θέση η Ελλάδα

Ανάλογη εικόνα καταγράφεται και σε αντίστοιχη έρευνα τιμών κατοικιών, επίσης για το τρίτο τρίμηνο του έτους, που πραγματοποίησε η εταιρεία ερευνών ακινήτων Global Property Guide. Σύμφωνα με αυτήν, η ελληνική αγορά κατοικίας κατατάσσεται στην 41η θέση επί συνόλου 46 χωρών παγκοσμίως, εφόσον η Ελλάδα είναι μία από τις οκτώ χώρες στις οποίες οι αξίες εξακολουθούν να υποχωρούν. Ειδικότερα, η κάμψη άγγιξε το 0,7%, ενώ αμέσως μετά τη χώρα μας έπονται τα Σκόπια με πτώση κατά 1,33%.

Με βάση την πορεία των τιμών κατοικίας, τη χειρότερη εικόνα εμφανίζει η αγορά της Ουκρανίας, με πτώση της τάξεως του 5%, ενώ στον αντίποδα, οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίζονται σε Ισλανδία με 20,4%, Αίγυπτο με 20,2% και Χονγκ Κονγκ με 14,8%.

Πάντως, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, στην περίπτωση της εγχώριας κτηματαγοράς, το τρίτο τρίμηνο του 2017 αναμένεται να αποτελέσει το τελευταίο κατά το οποίο καταγράφεται πτώση των τιμών σε ετήσια βάση, ακριβώς ενάμισι χρόνια από την έναρξη της πτωτικής πορείας των αξιών στην εγχώρια αγορά κατοικίας (γ΄ τρίμηνο του 2008) κι ενώ στο διάστημα αυτό, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), οι τιμές έχουν καταγράψει συνολική πτώση κατά 42,4%.

Ήδη, σε σχέση με το δεύτερο περυσινό τρίμηνο, η κάμψη ήταν οριακή και στα όρια του στατιστικού λάθους, καθώς δεν ξεπέρασε το 0,06%, ενώ όπως αναφέρουν τα στοιχεία της Global Property Guide, αν στις τιμές ενσωματωθεί και ο πληθωρισμός, προκύπτει άνοδος κατά 1,18% σε ετήσια βάση.

Βραχυχρόνιες μισθώσεις

Σημαντικό ρόλο στη βελτίωση του κλίματος στην ελληνική αγορά κατοικίας διαδραματίζουν πλέον η εκτίναξη της αγοράς των βραχυχρόνιων μισθώσεων, η ζήτηση για εξοχικές κατοικίες (πολυτελείς και μη) από το εξωτερικό, αλλά και το πρόγραμμα χορήγησης αδειών παραμονής σε όσους πολίτες εκτός ΕΕ αγοράσουν ακίνητα αξίας τουλάχιστον 250.000 ευρώ. Άλλωστε, οι Έλληνες αγοραστές, πλην όσων διαθέτουν σημαντικές αποταμιεύσεις, δεν μπορούν να αποκτήσουν νέα κατοικία, ακόμα κι αν ενδιαφέρονταν για κάτι τέτοιο. Αυτό προκύπτει από την έρευνα που πραγματοποίησε τον προηγούμενο μήνα η Ένωση Μεσιτών Ακινήτων Πιστοποιημένων Πραγματογνωμόνων Ελλάδας, βάσει της οποίας, επί δείγματος 121 πραγματικών αγοραπωλησιών ακινήτων, προέκυψε ότι σχεδόν εννιά στις δέκα συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν αποκλειστικά με μετρητά, χωρίς τη μεσολάβηση τράπεζας. Παράλληλα, το 40,5% αφορούσε ακίνητα αξίας έως 60.000 ευρώ. Συγκεκριμένα, το 15,7% αφορούσε ακίνητα αξίας μέχρι 30.000 ευρώ και το 24,8% ακίνητα αξίας από 30.000 μέχρι 60.000 ευρώ. Η αγορά εξοχικής κατοικίας κατέκτησε μερίδιο της τάξεως του 15,8%, ενώ ένα πρόσθετο 25,8% των αγοραπωλησιών αφορούσε ακίνητα σε προάστια και περιοχές που βρίσκονται περιφερειακά των μεγάλων αστικών κέντρων.

Τιμές ακινήτων στην Ευρώπη

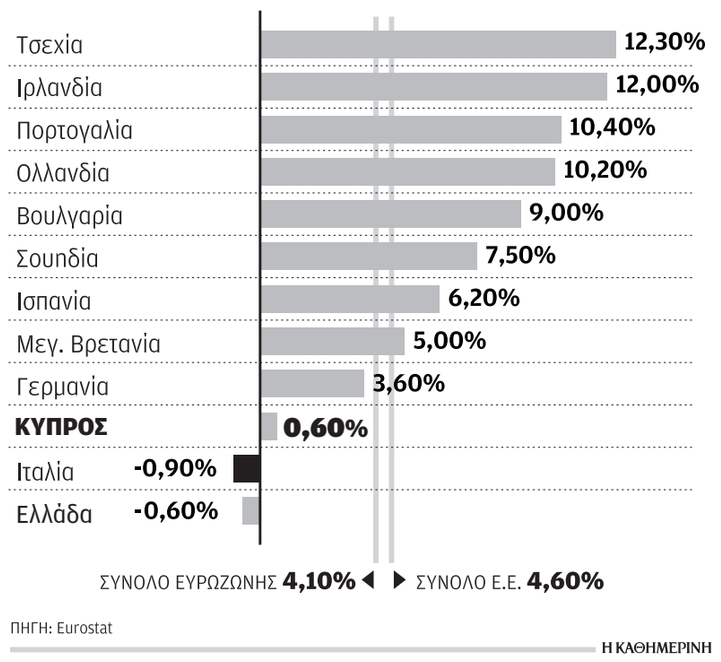

ΠΗΓΗ: Eurostat

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2018
Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε

- Όλες οι νέες φορολογικές αλλαγές και άλλες σχετικές αλλαγές
- Το φορολογικό ημερολόγιο 2018
- Όλο το φορολογικό πλαίσιο που ισχύει στην Κύπρο

Η έκδοση του Φορολογικού Οδηγού εντάσσεται στα πλαίσια της πάγιας πολιτικής της Deloitte για πλήρη, έγκυρη και λεπτομερή ενημέρωση των φορολογουμένων.

Την ηλεκτρονική έκδοση, στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα, του Φορολογικού Οδηγού 2018 της Deloitte μπορείτε να τη βρείτε στην ιστοσελίδα www.deloitte.com/cy

© 2018 Deloitte Limited

Tax

08-ΟΙΚ_ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ_ΚΑΤΗΙ 23/01/18 22:11 Page 8

Οι ερευνητές στην Κύπρο διατηρούν την ποιότητα σε πολύ ψηλά επίπεδα

Συνέντευξη Θ. Παπάζογλου στην «Κ» - Η Κομισιόν προετοιμάζει το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, ένα νέο «Horizon 2020»

Η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ) το 2007 ήλθε ως απάντηση σε μια πολυετή απαίτηση της Ευρωπαϊκής ερευνητικής κοινότητας, αναφέρει ο Επικεφαλής της Μονάδας του Εκτελεστικού Οργανισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA).

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δηλώνει ότι το πρόγραμμα «Horizon 2020» αποτελεί επιτυχία της ΕΕ με αναμφισβήτητη προστιθέμενη αξία, ενώ βασιζόμενη στα θετικά ευρήματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης, και την προτροπή της ομάδας εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου που ζητεί μια εξέλιξη, όχι μια επανάσταση, θεωρεί ότι απαιτείται περαιτέρω βελτίωση και βελτιστοποίηση παρά μια αναθεώρηση του προγράμματος-πλαισίου. Ταυτόχρονα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάζει το επόμενο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα και την Καινοτομία, σύμφωνα με τον Επικεφαλής της Μονάδας του Εκτελεστικού Οργανισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA), Θεόδωρο Παπάζογλου, προκειμένου να θέσει ένα νέο επίπεδο φιλοδοξίας για μια παγκόσμια ηγετική θέση στην επιστήμη και την καινοτομία.

Ο κ. Παπάζογλου, σε συνέντευξή του στην «Κ», αναφέρει ότι από το 2007 μέχρι το 2016, οι ερευνητές που εδρεύουν στην Κύπρο εξακολουθούν να έχουν συνολικά λάβει υψηλότερο αριθμό επιχορηγήσεων από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας σε σχέση με τον σχετικό (ως προς τον συνολικό Ευρωπαϊκό ερευνητικό) πληθυσμό της χώρας.

Τέλος, σημειώνει πως η δημιουργία του Συμβουλίου υποστηρίζει την προσπάθεια να παραμείνει η Ευρώπη μπροστά σε έναν κόσμο με αυξανόμενο επιστημονικό και τεχνολογικό ανταγωνισμό, καθώς παροτρύνει τα Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια να ανταγωνίζονται για το επιστημονικό ταλέντο, ιδιαίτερα των νέων ερευνητών, ενθαρρύνοντας παράλληλα μεγαλύτερες ερευνητικές επενδύσεις.

- Ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ) είναι η χρηματοδότηση στην έρευνα με κριτήριο την επιστημονική αριστεία. Πώς αξιολογείτε την ανταπόκριση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και ειδικότερα, της Κύπρου;

- Η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συμβούλιου Έρευνας (ΕΣΕ) το 2007 ήλθε ως απάντηση σε μια πολυετή απαίτηση της Ευρωπαϊκής ερευνητικής κοινότητας. Ο κύριος ρόλος του είναι να προσφέρει ελκυστική και ευέλικτη χρηματοδότηση ώστε οι ταλαντούχοι και δημιουργικοί ερευνητές και οι ομάδες τους να επιδιώξουν τις πιο ελπιδοφόρες οδούς στα όρια της επιστημονικής γνώσης.

Η απόκριση της ερευνητικής κοινότητας παραμένει πολύ θετική παρόλο τον σχετικά χαμηλό αριθμό προτάσεων, μεταξύ των χιλιάδων που υποβάλλονται, πού κατορθώνουν να χρηματοδοτηθούν κάθε χρόνο. Μόλις πριν από λίγες μέρες η Ακαδημία Νέων Ερευνητών της Ευρώπης σχολιάζοντας τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του τωρινού Ευρωπαϊκού Προγράμματος Πλαισίου "Ορίζοντας 2020" ζητά επιτακτικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να περιλαμβάνει με προτεραιότητα το ΕΣΕ στο επόμενο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο που θα αρχίσει το 2021.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ) έχει γίνει τα τελευταία χρόνια ένα ευρωπαϊκό σύμβολο για την αριστεία στη βασική και πρωτοποριακή έρευνα.

Όπως αναφέρει και η διάσκεψη των Πρυτάνεων των Γερμανικών πανεπιστημίων, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ) έχει γίνει τα τελευταία χρόνια ένα ευρωπαϊκό σύμβολο για την αριστεία στη βασική και πρωτοποριακή έρευνα. Οι επιχορηγήσεις του ΕΣΕ αποτελούν το ευρωπαϊκό μέτρο για την παγκόσμια επιστημονική αριστεία και ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στο σύνολό της. Ακόμα και τα εθνικά συμβούλια και οργανισμοί ερευνητικής χρηματοδότησης, μέσω του κοινού ευρωπαϊκού οργάνου τους (Science Europe), θεωρούν το ΕΣΕ «παράδειγμα δράσης σαφούς ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας». Υποστηρίζουν δε σθεναρά το ΕΣΕ και τον ρόλο του στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στην έρευνα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην επίτευξη και τη διατήρηση της αριστείας στον τομέα της έρευνας.

Η Κύπρος ήταν και εξακολουθεί να είναι υποστηρικτής του ΕΣΕ και λαμβάνει μέτρα για την περαιτέρω ενίσχυση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που έχουν αναγνωριστεί για την ποιότητα τους μέσω του συστήματος αξιολόγησης του ΕΣΕ.

- Πόσο σημαντική είναι η αριστεία στην έρευνα;

- Η Ευρώπη χρειάζεται να παράγει τις καλύτερες επιστημονικές καινοτομίες σε νέους και ταχέως αναπτυσσόμενους τομείς, οι οποίοι συνδέονται στενά με πρωτοποριακές καινοτομίες στον κόσμο και με τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη προηγμένων οικονομιών. Η δημιουργία του ΕΣΕ υποστηρίζει την προσπάθεια να παραμείνει η Ευρώπη μπροστά σε έναν κόσμο με αυξανόμενο επιστημονικό και τεχνολογικό ανταγωνισμό. Επιπρόσθετα παροτρύνει τα Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια να ανταγωνίζονται για το επιστημονικό ταλέντο, ιδιαίτερα των νέων ερευνητών, και ενθαρρύνει μεγαλύτερες ερευνητικές επενδύσεις.

Το ΕΣΕ συνεισφέρει, εισάγοντας μια ανταγωνιστική πανευρωπαϊκή δομή χρηματοδότησης, η οποία διοχετεύει πόρους στους πιο υποσχόμενους ερευνητές με τις καλύτερες νέες ιδέες στην έρευνα αιχμής που επιλέγονται από μια ευρύτερη πανευρωπαϊκή δεξαμενή και με βάση την διαδικασία επιστημονικής κρίσης από άλλους ερευνητές (peer review).

Αυτή η διεργασία προβάλει διεθνώς τους καλύτερους ερευνητές που εργάζονται στην Ευρώπη και η χρηματοδότηση από το ΕΣΕ μπορεί να προσφέρει ελκυστικές συνθήκες που θα βοηθούσαν στην προσέλκυση ακόμα και τη διατήρηση ερευνητών που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρώπης. Έχει επίσης παρατηρηθεί ότι η επίδοση και τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών ερευνητικών κοινοτήτων στην ανταγωνιστική διαδικασία μπορεί να παρέχει χρήσιμα στοιχεία σε μεμονωμένες χώρες και ερευνητικά ιδρύματα ώστε να προκαλέσουν αλλαγές στις εθνικές πολιτικές χρηματοδότησης της επιστημονικής έρευνας καθώς και σε θεσμικές πρακτικές. Είναι τελικά ένα μοντέλο μέσα από το οποίο μπορεί η Ευρώπη να δημιουργήσει ένα ελκυστικότερο ερευνητικό οικοσύστημα που συνεισφέρει, με τη διαθεσιμότητα των νέων γνώσεων, στο να δημιουργηθούν οικονομικά και κοινωνικά οφέλη.

Ψηλότερο μερίδιο οι Κύπριοι

- Τι επιτυχίες έχει να επιδείξει η Κύπρος στα προγράμματα αριστείας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας;

- Νομίζω ότι είναι ίσως σημαντικό να δοθεί μια γενικότερη εικόνα των επιδόσεων των ερευνητών που φιλοξενούνται από κυπριακούς ερευνητικούς οργανισμούς και πανεπιστήμια. Από το 2007 μέχρι το 2016, οι ερευνητές που εδρεύουν στην Κύπρο εξακολουθούν να έχουν συνολικά λάβει υψηλότερο αριθμό επιχορηγήσεων από το ΕΣΕ σε σχέση με τον σχετικό (ως προς τον συνολικό Ευρωπαϊκό ερευνητικό) πληθυσμό της χώρας.

Ομοίως, αν κάποιος δει τις ακαθάριστες εγχώριες δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη στην χώρα σαν μέρος των συνολικών δαπανών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι ερευνητές που εδρεύουν στην Κύπρο φαίνεται να έχουν κατορθώσει να λάβουν συνολικά αρκετά υψηλότερο μερίδιο των επιχορηγήσεων από το ΕΣΕ σε σχέση με αυτό το κλάσμα. Αυτό δείχνει ότι οι ερευνητές στην Κύπρο έχουν κατορθώσει να διατηρήσουν την ποιότητα της έρευνας σε ψηλά επίπεδα. Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι υπάρχει μία σχετική πτώση του ποσοστού επιτυχίας κατά την τριετία 2014-2016.

Σχεδιάζεται νέο πρόγραμμα

- Το 2020 το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» ολοκληρώνει τον κύκλο του. Τι να αναμένουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τα θέματα έρευνας και καινοτομίας;

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βρίσκεται στη διαδικασία προετοιμασίας της πρότασης για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Η Επιτροπή σχεδιάζει να αξιοποιήσει τις εργασίες της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος "Ορίζοντας 2020" και τα σχόλια που έλαβε, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων της ομάδας εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου στην οποία προήδρευσε ο PascalLamy.

Στην πρόσφατη ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών (COM (2018) 2 τελικό), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δηλώνει ότι το πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020" αποτελεί επιτυχία της ΕΕ με αναμφισβήτητη προστιθέμενη αξία. Βασιζόμενη στα θετικά ευρήματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης, και την προτροπή της ομάδας εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου που ζητεί "μια εξέλιξη, όχι μια επανάσταση", η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι απαιτείται περαιτέρω βελτίωση και βελτιστοποίηση παρά μια αναθεώρηση του προγράμματος-πλαισίου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδιάζει το επόμενο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα και την Καινοτομία, "προκειμένου να θέσει ένα νέο επίπεδο φιλοδοξίας για μια παγκόσμια ηγετική θέση στην επιστήμη και την καινοτομία". Είναι προφανές από την ανταπόκριση της επιστημονικής κοινότητας αλλά και των άλλων φορέων ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας θα πρέπει να έχει, αν είναι δυνατόν, μια ενισχυμένη θέση στο νέο αυτό πλαίσιο.

Επιστροφή της αντιμισθίας ζητούν οι νοσηλευτές

Περιμένουν και την απόφαση του δικαστηρίου για την αποκοπή του επιδόματος βάρδιας - Ζητούν ίση μεταχείριση

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Νέα παρέμβαση μέσα από την οποία ζητά την επιστροφή αντιμισθίας στα μέλη της καθώς επίσης και άλλων επιδομάτων που έχουν αποκοπεί από τους νοσηλευτές εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, ζητά η Παγκύπρια Συντεχνία Νοσηλευτών. Με ανακοίνωσή της, η συντεχνία των νοσηλευτών επαναφέρει εκ νέου το πάγιο αίτημά της για διόρθωση της στρέβλωσης, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά, για την αντιμισθία κατά την εργασία σε αντικανονικό ωράριο, τη νυκτερινή βάρδια, την εργασία της Κυριακής και αργίας καθώς και το αίτημα για επιστροφή της αντιμισθίας για εργασία σε απογευματινή βάρδια.

Η ΠΑΣΥΝΟ περιμένει την κοινοποίηση απόφασης από το εργατικό δικαστήριο στην προσφυγή 211 μελών της για την αποκοπή του επιδόματος βάρδιας.

Όπως υποστηρίζουν οι νοσηλευτές, οι αποκοπές στα επιδόματα βάρδιας ήταν προσωρινό μέτρο για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης στην οποία είχε περιέλθει η χώρα μας, ενώ η αποκοπή του επιδόματος για απογευματινή εργασία έγινε με το δικαιολογητικό ότι θα επεκτεινόταν το ωράριο στη δημόσια υπηρεσία, μια απόφαση που δεν υλοποιήθηκε ποτέ.Η ΠΑΣΥΝΟ κατέθεσε προσφυγή τον περασμένο Σεπτέμβριο, ως μέτρο αντίδρασης αναφορικά με τις μειώσεις των απολαβών. Στόχος της προσφυγής ήταν να επιτευχθεί η ακύρωση του νόμου περί μειώσεων απολαβών καθώς θεωρεί ότι οι μισθοί των νοσηλευτών θα πρέπει επανέλθουν στα προ οικονομικής κρίσης επίπεδα. Η συντεχνία επαναλαμβάνει τη θέση της ότι είναι έτοιμη να συζητήσει τη σταδιακή κατάργηση των μειώσεων απολαβών, όπως έχει συμφωνηθεί και με άλλους κλάδους στη δημόσια υπηρεσία, και κρίνει ότι θα πρέπει να ακολουθηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ εργαζομένων που εργοδοτούνται από τον ίδιο εργοδότη.

Οι νοσηλευτές ζητούν από το κράτος να μην υπάρχει διάκριση για άτομα που εργάζονται κάτω από τον ίδιο εργοδότη, και να κληθούν στο τραπέζι του διαλόγου για λύση και των δικών τους οικονομικών προβλημάτων.

Ο εκπρόσωπος τύπου της συντεχνίας Θεόδωρος Πετέλης σχολιάζοντας στην «Κ» τους λόγους για τους οποίους οι νοσηλευτές ζητούν επιστροφή της αντιμισθίας, ανέφερε ότι το θέμα αυτό τους απασχολεί εδώ και τρία χρόνια και παρά τις επιστολές που στέλνουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα προς τους αρμόδιους φορείς, δεν έχουν πάρει οποιαδήποτε απάντηση. Όπως υποστήριξε, αν και οι ίδιοι είχαν υποστεί συνέπειες με τις αποκοπές μισθών που έχουν γίνει στο δημόσιο τομέα λόγω και της μνημονιακής υποχρέωσης, είχαν και αποκοπές στο επίδομα βάρδιας το οποίο παίρνουν λόγω του ότι εργάζονται σε αντικανονικό ωράριο με σύστημα βάρδιας.

Όπως εξήγησε, οι δικές τους αποκοπές ξεκίνησαν από το 2012 μέχρι και το 2014, χάνοντας συνολικά πέραν του 25% του ποσού το οποίο έπαιρναν για τις υπηρεσίες που πρόσφεραν. «Εμείς από την αρχή είχαμε εκφράσει την αντίδραση μας για την αποκοπή για το αντικανονικό ωράριο και για τον λόγο αυτό έχουμε στείλει επιστολές, μέσα από τις οποίες ζητούμε να επανέλθουν τα επιδόματα αυτά στα προ κρίσης επίπεδα, αφού μας λένε ότι έχουμε φύγει από την κρίση και βρισκόμαστε σε ρυθμούς ανάπτυξης», είπε χαρακτηριστικά. Όπως επισήμανε ο Θεόδωρος Πετέλης, οι νοσηλευτές έχουν κάνει ήδη προσφυγή στο δικαστήριο για άρση της αποκοπής των επιδομάτων τους καθώς εκτός από άδικη θεωρούν την συγκεκριμένη απόφαση και παράνομη. Όπως διευκρίνισε, αυτή την στιγμή βρίσκονται στα δικαστήρια εκ μέρους των νοσηλευτών δύο προσφυγές, οι οποίες αφορούν τόσο την μείωση του μισθού τους όσο και την αποκοπή μέρους του επιδόματος βάρδιας. Η δεύτερη υπόθεση η οποία αφορά την προσφυγή 211 νοσηλευτών έχει εκδικαστεί και οι νοσηλευτές αναμένουν να τους κοινοποιηθεί η απόφαση.Καταληκτικά ο εκπρόσωπος τύπου της ΠΑΣΥΝΟ είπε : «Εμείς, ως νοσηλευτές, ζητούμε από το κράτος να μην υπάρχει διάκριση για άτομα που εργάζονται κάτω από τον ίδιο εργοδότη, και έτσι όπως έγινε συνάντηση με τους εκπαιδευτικούς και υπήρξε κατ΄ αρχήν συμφωνία για τα εργοδοτικά τους δικαιώματα να κληθούμε και εμείς στο τραπέζι του διαλόγου για λύση και των δικών μας οικονομικών προβλημάτων».

09-OIK_DIETHNH_KATHI 23/01/18 22:47 Page 9

Διευρύνεται ο χάρτης των υπεραγορών το 2018

Τέλη Απριλίου αναμένεται το πρώτο κατάστημα Spar, ποιες οι κινήσεις των Metro, ΑλφαΜέγα, Παπαντωνίου

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Δυναμικό αναμένεται να είναι το 2018 για τον τομέα των υπεραγορών, με νέα ανοίγματα από τους παίκτες του λιανικού τροφίμων τα οποία ενδέχεται να διαφοροποιήσουν το υφιστάμενο τοπίο.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο Απρίλιος αναμένεται να είναι ο μήνας κατά τον οποίο θα δούμε τα πρώτα νέα καταστήματα. Κατ' αρχήν, από τις αλυσίδες Spar, αλλά κατόπιν και νέες επεκτάσεις στο δίκτυο της ΑλφαΜεγα, με τις πληροφορίες να κάνουν λόγο για άλλα δύο καταστήματα Άλφα Μέγα μέσα στον Οκτώβριο, ενώ μέχρι τέλος του χρόνου θα πρέπει να αναμένονται άλλα τρία καταστήματα Spar. Όπως είχε ήδη γράψει η «Κ», αναμένονται

Τρία νέα καταστήματα σε Κίτι, Λακατάμεια και Πάφο αναμένονται μέχρι τον Οκτώβριο του 2018 για την αλυσίδα υπεραγορών ΑλφαΜέγα, επένδυση που ανέρχεται στα 30 εκατ. ευρώ.

εξελίξεις στις κινήσεις των υπεραγορών Παπαντωνίου στη Λευκωσία, ενώ περί τα τέλη του 2018 θα έχουν ολοκληρωθεί και οι εγκαταστάσεις του METROAEBE στη Λεμεσό.

Πρόκειται για ανοίγματα τα οποία δείχνουν ότι ο κλάδος των υπεραγορών έχει αποβάλει την εσωστρέφεια των τελευταίων χρόνων, όπως λένε και παράγοντες της αγοράς.

«Οι υπεραγορές κάνουν τις επεκτάσεις τους, δημιουργούν συνεργασίες, είναι έτοιμες να ανταγωνιστούν ανά πάσα στιγμή οποιαδήποτε με τις υποδομές τους, με το έμψυχο υλικό, με την τεχνολογία που έχουν εισαγάγει στην διεκπεραίωση της δουλειάς τους και γίνεται μεθοδευμένα τα τελευταία χρόνια. Βλέπουν μπροστά σε ό,τι έχει σχέση με το εμπόριο», σχολιάζει σχετικά ο σύνδεσμος υπεραγορών και ο πρόεδρός του, Ανδρέας Χατζηαδάμου.

Στο 15% του ΑΕΠ ανέρχεται η συμβολή του λιανικού τροφίμων, ενώ ο τζίρος του λιανικού τροφίμων ανήλθε στα 1,2 δισ.

Τα πρώτα Spar στην Κύπρο

Ήδη από το 2017 η εταιρεία Spar έχει ανακοινώσει το πλάνο της για άνοιγμα δικτύου υπεραγορών μέσα στους πρώτους μήνες του 2018. Σύμφωνα με πληροφορίες επί του θέματος, το πρώτο κατάστημα της εταιρείας αναμένεται περί τα τέλη Απριλίου, ενώ μέχρι το τέλος του έτους θα πρέπει να αναμένονται άλλα τρία. Η εταιρεία διατηρεί στο παρόν στάδιο χαμηλούς τόνους για τα πλάνα της, ενώ δεν φαίνεται διατεθειμένη να δώσει επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με το πού θα βρίσκονται τα καταστήματα Spar. Ωστόσο, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», πρόκειται για συνδυασμό νέων και υφιστάμενων καταστημάτων τα οποία λειτουργούν υπό άλλη εμπορική επωνυμία, και εκτός Ermes Group. Σύμφωνα και με το πλάνο της εταιρείας, αναμένεται η ανέγερση 20 καταστημάτων μέχρι το 2023.

Άνοιγμα 30 εκατ.για ΑλφαΜέγα

Η αλυσίδα υπεραγορών ΆλφαΜέγα αναμένεται να επενδύσει 30εκατ. ευρώ για την ανέγερση τριών νέων καταστημάτων σε Κίτι, Λακατάμεια και Πάφο. Σύμφωνα με τον Γιώργο Θεοδότου, Marketing Manager της εταιρείας, η αρχή θα γίνει τον Απρίλιο στο Κίτι της Λάρνακας, ενώ θα ακολουθήσει νέο κατάστημα της αλυσίδας στη Λακατάμεια, τον Οκτώβριο. Μέσα στον ίδιο μήνα αναμένεται νέο κατάστημα στον χώρο του πρώην E&S Αφροδίτη στην Πάφο. Μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τα ανοίγματα της εταιρείας, φαίνεται να παρουσιάζει το κατάστημα στην Λακατάμεια, καθώς το οικόπεδο γειτνιάζει με την υπεραγορά Lidl που λειτουργεί στο σημείο τα τελευταία οκτώ χρόνια. Με αυτές τις κινήσεις η εταιρεία αναμένεται να αυξήσει τα καταστήματά της σε 15 σε όλες τις πόλεις της ελεύθερης Κύπρου, πλην της Αμμοχώστου, η οποία είναι η μόνη επαρχία στην οποία η ΆλφαΜέγα δεν δραστηριοποιείται ενώ δεν φαίνεται να είναι ούτε στα άμεσα σχέδια μια τέτοια κίνηση.

Στον χορό και το METROAEBE

Μέχρι το τέλος του 2018 θα πρέπει να αναμένεται και η λειτουργία του πρώτου καταστήματος χονδρικής πώλησης της εταιρείας METROAEBE στην Κύπρο και συγκεκριμένα στη Λεμεσό. Το κατάστημα θα στεγάζεται στη συμβολή της Μισιαούλη- Καβάζογλου και Κωχ στην περιοχή Ομόνοια της Λεμεσού, ενώ οι εργασίες αποπεράτωσής του βρίσκονται σε εξέλιξη με στόχο σύμφωνα με τις πληροφορίες, αυτές να ολοκληρωθούν μέχρι τέλος του 2018. Η δομή του καταστήματος θα ακολουθήσει τα πρότυπα των καταστημάτων στην Ελλάδα, ενώ θα απευθύνεται σε επαγγελματίες, όπως ξενοδοχειακές μονάδες, εστιατόρια, μπαρ, και άλλους χώρους εστίασης, περίπτερα, μπακάλικα, μέσω της πώλησης μεγαλύτερων και περισσότερων συσκευασιών σε χαμηλές τιμές.

Ο «Λευκωσιάτης» Παπαντωνίου

Όπως έχει γράψει η «Κ» σε προηγούμενο ρεπορτάζ, αναμένεται ότι μέσα στο 2018 θα αρχίσουν οι προετοιμασίες για το άνοιγμα της πρώτης υπεραγοράς Παπαντωνίου στην πρωτεύουσα. Το τεμάχιο γης στο οποίο αναμένεται να ανεγερθεί η υπεραγορά εκτείνεται επί της Λεωφόρου Αρχαγγέλου Μιχαήλ σε μια έκταση 15 χιλιάδων τ.μ. Περιγράφοντας στην «Κ» το πλάνο του, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Χαράλαμπος Παπαντωνίου ανέφερε ότι το οικόπεδο ανήκει σε ιδιώτη και η αξία του ανέρχεται περίπου στα 6-7 εκατ. ευρώ. Η εταιρεία βρίσκεται σε συζητήσεις με τον ιδιοκτήτη του οικοπέδου για το αν η συμφωνία θα αφορά πώληση ή ενοικίασή του, με τις τελικές αποφάσεις να αναμένονται περί τα τέλη Φεβρουαρίου. Σε μια πρώτη εκτίμηση, το κόστος ανέγερσης του κτηρίου αναμένεται να κυμανθεί στα 3-4 εκατ. ευρώ, ωστόσο αυτό, όπως μας εξηγεί ο κ. Παπαντωνίου, θα εξαρτηθεί από το τελικό σχέδιο για το τι θα περιλαμβάνουν οι εγκαταστάσεις. Το φιλόδοξο σενάριο κάνει λόγο για ανέγερση της υπεραγοράς μέχρι το τέλος του 2018, ωστόσο δεν αποκλείεται, αναλόγως των εξελίξεων, το χρονοδιάγραμμα να μετατεθεί για το πρώτο τρίμηνο του 2019. Σε ό,τι αφορά τις υπεραγορές LIDL και Σκλαβενίτης, δεν θα πρέπει να αναμένεται κάτι καινούργιο μέσα στο 2018, παρά το γεγονός ότι οι διευθύνσεις των υπεραγορών δεν προβαίνουν σε ανακοινώσεις για τις κινήσεις τους, ενώ ο σύνδεσμος υπεραγορών αναφέρει ότι ο Σκλαβενίτης εργάζεται με τον συγκεκριμένο τρόπο, έχει ολοκληρώσει την ανακαίνιση των καταστημάτων και μπαίνει στην αγορά δυναμικά.

Τζίρος 1,2 δισ. το 2017

Με ποσοστό της τάξης του 15% επί του ΑΕΠ, ο τομέας του λιανικού τροφίμων μπορεί να θεωρηθεί ως ένας από τους σημαντικούς πυλώνες της κυπριακής οικονομίας. Προς τούτο συντείνουν και τα στοιχεία του συνδέσμου λιανικού εμπορίου, σύμφωνα με τα οποία κατά το 2017, οι συναλλαγές στις υπεραγορές, τόσο σε πλαστικό χρήμα όσο και σε μετρητά, ανήλθαν στο 1,2 δισ. ευρώ.

Εξαιρετικά σημαντικό είναι και το γεγονός ότι το 17% από το σύνολο του εργατικού δυναμικού στην Κύπρο απασχολείται στον τομέα των υπεραγορών, ενώ 60-70 χιλιάδες άτομα απασχολούνται στον τομέα του λιανικού και χονδρικού εμπορίου.

Οι πρωταγωνιστές του λιανικού χαρακτηρίζουν τον τομέα των υπεραγορών ως ένα εκ των πυλώνων της οικονομίας με σταθερή δυναμική στην ανάπτυξη της οικονομίας, κάτι που αποδείχτηκε και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, όπου ο τομέας κατέγραψε μηδενικές απολύσεις.

Αυτοί που έφυγαν

Από το 2012 μέχρι σήμερα ο χάρτης των υπεραγορών στην Κύπρο έχει αλλάξει, καθώς πλέον δεν υφίστανται κάποιες από τις πιο γνωστές επωνυμίες, όπως ο Ορφανίδης, ο Πηλαβάκης, η E&S ενώ και η αλυσίδα Carrefour μετονομάστηκε σε Σκλαβενίτης.

Σε κακούς χειρισμούς αποδίδει το κλείσιμο των υπεραγορών ο Ανδρέας Χατζηαδάμου, πρόεδρος του παγκύπριου συνδέσμου υπεραγορών, ο οποίος σε δηλώσεις του στην «Κ» αναφέρει ότι «οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν μπορούν να αφομοιώσουν τις εξελίξεις και δεν έχουν την ικανότητα να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα, έχουν προβλήματα.

Ίσως ένας λόγος που έκλεισαν αυτές οι εταιρείες να ήταν κι αυτός», επισημαίνει.

Αύριο η μάχη για το Metropolis Mall στη Λάρνακα

Εν αναμονή για τις «ευλογίες» του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων ο επενδυτής του έργου

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Μετά το δημοτικό συμβούλιο Λάρνακας, το Metropolis Mall Larnaca έχει να αντιμετωπίσει το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων, το οποίο εξετάζει σχετική πολεοδομική αίτηση και συνέρχεται το πρωί της Πέμπτης σε δημόσια ακρόαση για το θέμα, ώστε, αφού ακούσει όλες τις πλευρές, να καταλήξει σε ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη εισήγηση την οποία θα καταθέσει στο

Με προβληματισμό βλέπει το θέμα το δημοτικό συμβούλιο Λάρνακας, που ζητά ποσό 300-350 χιλιάδων ευρώ από τον επενδυτή ως αντιστάθμισμα για τους μικρομεσαίους καταστηματάρχες.

Το εμπορικό κέντρο χωροθετείται σε γη της Μητρόπολης Κιτίου, δίπλα από το ΚΕΝ Λάρνακας.

Υπουργικό Συμβούλιο. Αυτό με τη σειρά του θα κληθεί να δώσει το πράσινο φως για την αδειοδότηση ή όχι του έργου, ενώ φυσικά οι όποιες εξελίξεις επί του θέματος θα πρέπει να αναμένονται τους επόμενους μήνες καθώς εκτιμάται ότι ο χρόνος μέχρι την απόφαση του συμβουλίου μελέτης παρεκκλίσεων δεν είναι απλά θέμα εβδομάδων. Εξάλλου, τα μέλη του συμβουλίου θα έχουν να εξετάσουν τις απόψεις της ΠΟΒΕΚ, των κατοίκων της περιοχής καθώς και του επενδυτή, τις οποίες θα καταθέσουν στην δημόσια ακρόαση της Πέμπτης. Στην διαδικασία θα παραστεί και η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, αλλά και ο Δήμος Λάρνακας, ο οποίος θα εκπροσωπείται από την Επιτροπή Πολεοδομίας.

Όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων, στόχος είναι η διασφάλιση συνθηκών διαφάνειας και δημοκρατικότητας στη διαδικασία εξέτασης της αίτησης. Το ζήτημα που φαίνεται να προκύπτει αφορά το γεγονός ότι η εν λόγω ανάπτυξη δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του τοπικού σχεδίου, ενώ η κατάσταση περιπλέκεται από το γεγονός ότι η γη ανήκει στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Κοντού και βρίσκεται δίπλα από το ΚΕΝ Λάρνακας.

Η γειτνίαση του εμπορικού κέντρου με το στρατόπεδο είναι ένα θέμα το οποίο απασχόλησε και την Βουλή, σε συνεδρία της Επιτροπής Άμυνας, κατά την οποία αναφέρθηκε ότι σε περίπτωση που προχωρήσει η ανάπτυξη, τότε το ΚΕΝ θα πρέπει να μετακινηθεί.

Οι ενστάσεις

Οι ενστάσεις για την ανέγερση του Mall, όχι μόνο του συγκεκριμένου αλλά και των άλλων δύο που δρομολογούνται στην Λάρνακα, εκφράζονται κατά κύριο λόγο από την ΠΟΒΕΚ. Οι ανησυχίες της συνομοσπονδίας αφορούν στην εκτίμηση ότι η ανάπτυξη και η λειτουργία του εμπορικού κέντρου θα επηρεάσει αρνητικά τον κύκλο εργασιών των μικρομεσαίων καταστημάτων. Πόσο μάλλον δε η λειτουργία τριών mall τα οποία δρομολογούνται να ανεγερθούν στην πόλη του Ζήνωνα, καθώς εκτός του Metropolis, στο περίμενε βρίσκεται το SunnyMall στα Λειβάδια καθώς και το mall παρά τον κυκλικό κόμβο Καλού Χωριού.

Μιλώντας στην «Κ» ο Νίκος Σταμάτης, Γραμματέας ΠΟΒΕΚ Λάρνακας-Αμμοχώστου, ανέφερε ότι λόγω του μικρού μεγέθους της κυπριακής αγοράς «δεν χωράει mall στην Λάρνακα, ούτε σε οποιαδήποτε άλλη πόλη της Κύπρου». Η γειτνίαση με το ΚΕΝ είναι σοβαρός λόγος για να αποτρέψει την δημιουργία του mall αναφέρει η ΠΟΒΕΚ, η οποία επικαλείται θέματα ασφάλειας στο διάστημα που η λειτουργία mall και στρατοπέδου θα συμπίπτει. «Πιστεύουμε ότι το mall δεν εξυπηρετεί σε κανένα τομέα πέραν του επενδυτή και του ιδιοκτήτη της γης. Δεν θα προσφέρει νέα προϊόντα απλά το εμπορικό κέντρο είναι της μόδας και προσφέρει στον καταναλωτισμό. Αντίστοιχο αυτού είναι να κλείσουν τα μικρά καταστήματα και να αυξηθεί η ανεργία. Αυτοί που θα χάσουν τις δουλειές τους θα είναι πολύ περισσότεροι σύμφωνα και με σχετική έρευνα», αναφέρει η ΠΟΒΕΚ, η οποία αναμένεται να υποβάλει ένσταση και για τα άλλα δύο mall σε περίπτωση που προχωρήσουν στην υποβολή αίτησης αδειοδότησης. Την ίδια ώρα και οι κάτοικοι εκφράζουν ανησυχίες για την κυκλοφοριακή επιβάρυνση στην περιοχή και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την λειτουργία του mall.

Ζητά κίνητρα ο δήμος Λάρνακας

Η ανέγερση mall στην Λάρνακα είναι κάτι που βλέπει με προβληματισμό ο δήμος Λάρνακας στον οποίο έχει υποβληθεί η πολεοδομική αίτηση. Ξεκαθαρίζοντας ότι είναι το συμβούλιο παρεκκλίσεων που θα αποφασίσει, ο δήμαρχος Λάρνακας Ανδρέας Βύρας

Το κόστος του έργου ανέρχεται στα 60 εκατομμύρια ευρώ. Πρόκειται για ένα από τα τρία mall που έχουν ανακοινωθεί για την Λάρνακα. Στάσιμα παραμένουν τα άλλα δύο.

δήλωσε στην «Κ» ότι ο δήμος είναι πρόθυμος να δει θετικά την όλη ανάπτυξη εάν και εφόσον δοθούν συγκεκριμένα κίνητρα τα οποία θα κρατήσουν στην ζωή το εμπορικό κέντρο της πόλης και δώσουν τα εφόδια στις μικρές επιχειρήσεις να ανταγωνιστούν το mall. Ζητήθηκε συγκεκριμένα ποσό ύψους 300- 350 χιλιάδων ευρώ τα οποία θα διατεθούν για την ανάπλαση της Ερμού και της Ζήνωνος Κιτιέως που είναι οι δύο πιο βασικοί εμπορικοί δρόμοι της Λάρνακας, ώστε να διατηρήσουν την ελκυστικότητά τους. «Είναι η ψυχή της πόλης και θα πρέπει να την διατηρήσουμε. Δεν θέλουμε ο κόσμος να κλειστεί σε ένα mall και να χαθεί από το κέντρο της πόλης». Ο δήμαρχος κατέστησε σαφές ότι υπάρχουν ενδοιασμοί για τις όποιες επιπτώσεις θα έχει το συγκεκριμένο έργο για την υπόλοιπη πόλη οι οποίοι εκφράζονται και σε επίπεδο δημοτών αλλά και μικρομεσαίων επιχειρηματιών.

Κατέθεσε μάλιστα στον επενδυτή του έργου σειρά παρατηρήσεων, όπως αλλαγές στο οδικό δίκτυο (σύνδεση λεωφόρου Ευρώπης με οδό Υμηττού και λεωφόρο Γρηγόρη Αυξεντίου, κατασκευή κυκλοφοριακών κόμβων), καθώς και αλλαγές στο δίκτυο των ομβρίων υδάτων.

Κατά τον δήμαρχο, εναπόκειται πια στο συμβούλιο παρεκκλίσεων για το αν αυτά τα μέτρα θα τεθούν ή όχι ως όρος αδειοδότησης του έργου.

Το έργο

Πρόκειται για ένα έργο το κόστος του οποίου εκτιμάται στα 60 εκατομμύρια ευρώ, ενώ χωροθετείται σε γη της Ιεράς Μονής Αγίου Γεωργίου Κοντού σε μια έκταση 40 χιλιάδων τμ.Την ανάπτυξη έχει αναλάβει η εταιρεία AcsionLtd, η οποία έχει προχωρήσει στην ενοικίαση του χώρου από την Μητρόπολη Κιτίου. Το εμπορικό κέντρο αναμένεται να περιλαμβάνει εμπορικά καταστήματα, χώρους αναψυχής, και ψυχαγωγίας καθώς και αίθουσες κινηματογράφου.

Στους χώρους του mall θα περιλαμβάνεται και μία υπεραγορά. Το κτήριο θα είναι ισόγειο ενώ στον υπόγειό του χώρο θα έχει χώρο στάθμευσης και αποθηκευτικούς χώρους.

Στο ισόγειο θα φιλοξενούνται εκατό καταστήματα ένδυσης και υπόδησης, καθώς και ηλεκτρονικών παιχνιδιών. Σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας, στην πολεοδομική ζώνη στην οποία αναμένεται να κατασκευαστεί το Metropolis Mall μπορούν να αδειοδοτηθούν νοσηλευτήρια και εκπαιδευτικά ιδρύματα, ωστόσο δεν μπορούν να αδειοδοτηθούν εμπορικά κέντρα. Πάντως σε ενδεχόμενη έγκριση της πολεοδομικής άδειας, με την έναρξη των εργασιών, το έργο θα είναι έτοιμο μετά την παρέλευση περί των δώδεκα μηνών.

10-OIK_DIETHNH_KATHI 23/01/18 20:52 Page 10

Μεξικό, Τουρκία, οι ελκυστικότερες αναδυόμενες αγορές για επενδύσεις

Λόγω υψηλών αποδόσεων κρατικών ομολόγων και υποτιμημένων νομισμάτων

Η Τουρκία, παρά την πολιτική κρίση, τον κίνδυνο της τρομοκρατίας και την εμπλοκή της σε εμπόλεμες συρράξεις, και το Μεξικό συγκαταλέγονται στις πιο ελκυστικές από τις αναδυόμενες οικονομίες. Αντιθέτως, οι ταχύτερα αναπτυσσόμενες ασιατικές οικονομίες, Κίνα και Ινδία, βρίσκονται σχεδόν στον αντίποδα, καταλαμβάνοντας δύο από τις τελευταίες θέσεις στη σχετική κατάταξη του Bloomberg. Η εικόνα προκύπτει έπειτα από έρευνα του Bloomberg μεταξύ των 20 από τις 24 αναδυόμενες οικονομίες του δείκτη MSCI Inc. Emerging Markets.

Το παράδοξο να βρίσκεται στις πρώτες θέσεις μία χώρα με τα προβλήματα της Τουρκίας και στις τελευταίες η δεύτερη οικονομία του κόσμου σχετίζεται με τα κριτήρια της έρευνας. Προκύπτουν από σειρά μετρήσεων, όπως ο ρυθμός ανάπτυξης, οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και οι αποτιμήσεις των περιουσιακών στοιχείων της εκάστοτε χώρας. Ετσι, το Μεξικό καταλαμβάνει την πρώτη θέση και η Τουρκία τη δεύτερη. «Αν κάποιος ψάχνει να αγοράσει κάτι τώρα, η Τουρκία και το Μεξικό είναι καλές επιλογές γιατί είναι σχετικά φθηνές χώρες», επισημαίνει ο Τακέσι Γιοκούτσι, στέλεχος του επενδυτικού fund Dawa SB Investments Ltd στο Τόκιο, που διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία αξίας 50 δισ. δολαρίων. Παράλληλα, από την ανάλυση του Bloomberg προκύπτει πως τα νομίσματα των δύο χωρών έχουν υποχωρήσει και σήμερα έχουν ισοτιμίες πολύ πιο ανταγωνιστικές σε σύγκριση με τον μέσο όρο των τελευταίων 10 ετών.

Η Κίνα και η Ινδία βρίσκονται στον αντίποδα, καταλαμβάνοντας δύο από τις τελευταίες θέσεις στην κατάταξη του Bloomberg.

Η ισοτιμία της τουρκικής λίρας έναντι του δολαρίου έχει πληγεί εξαιτίας της πολιτικής κρίσης που μαστίζει τη γειτονική χώρα, ενώ το πέσο του Μεξικού σημείωσε ραγδαία πτώση από τη στιγμή που ο Αμερικανός πρόεδρος άρχισε να απειλεί ότι θα αποσύρει τις ΗΠΑ από τη συμφωνία ελεύθερου εμπορίου της Nafta.

Το γιουάν της Κίνας και η ινδική ρουπία, αντιθέτως, έχουν ανατιμηθεί και βρίσκονται σε σχετικά υψηλά επίπεδα, αν συγκριθούν με τον μέσο όρο των προηγούμενων ετών. Εξάλλου, οι δύο μεγαλύτερες ασιατικές οικονομίες δεν καλπάζουν πλέον με τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που σημείωναν τα περασμένα έτη, ούτε αναμένεται να επανέλθουν σε αυτούς τους ρυθμούς. Οικονομικοί αναλυτές υπογραμμίζουν ότι «οι ασιατικές χώρες φαίνονται αρκετά ακριβές και δεν έχουν το δυναμικό της Τουρκίας ή του Μεξικού», αλλά αποτελεί θετικό στοιχείο ότι τα νομίσματά τους μάλλον θα παραμείνουν αρκετά σταθερά στα σημερινά επίπεδα.

Σε ό,τι αφορά τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων, τα πενταετή ομόλογα της Τουρκίας προσφέρουν απόδοση περίπου 13% και του Μεξικού περίπου 7,5%. Πρόκειται για αποδόσεις σαφώς υψηλότερες από το περίπου 7,3% των ομολόγων της Ινδίας που είναι και η υψηλότερη μεταξύ των ασιατικών οικονομιών, ενώ την ίδια στιγμή η απόδοση των κινεζικών ομολόγων δεν υπερβαίνει το 3,9%. Σημειωτέον ότι στη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών ο δείκτης αναδυόμενων αγορών MSCI Emerging Market έχει εκτοξευθεί κατά 80% από τα χαμηλά επίπεδα στα οποία είχε υποχωρήσει προ διετίας. Στη διάρκεια του 2017, άλλωστε, σημείωσε άνοδο 37%, κάνοντας να ωχριούν τα κέρδη 19,4% που έχει σημειώσει ο S&P 500. Οικονομικοί αναλυτές, όμως, προειδοποιούν ότι ο Ντόναλντ Τραμπ θα μπορούσε να οδηγήσει τις μετοχές των αναδυόμενων αγορών σε ελεύθερη πτώση φέτος αν προχωρήσει στον επαπειλούμενο εμπορικό πόλεμο με την Κίνα ή με τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ στο πλαίσιο της Nafta.

Οπως υπογραμμίζουν αναλυτές στο αμερικανικό δίκτυο CNBC, ένας εμπορικός πόλεμος ή ακόμα και μόνον η ακύρωση της συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου ανάμεσα στις ΗΠΑ και στη Νότια Κορέα ή απλώς η υπονόμευση της Nafta θα προκαλούσε πλήγμα στο παγκόσμιο εμπόριο και κραδασμούς στην παγκόσμια οικονομία. Στην περίπτωση αυτή, το πλήγμα θα ήταν άμεσο για τις αναδυόμενες αγορές. Κάτι ανάλογο ισχύει και για την περίπτωση που κλιμακωθεί η ένταση ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και την Πιονγιάνγκ. Η στροφή των ΗΠΑ σε μια πιο περιοριστική νομισματική πολιτική με σταδιακή αύξηση των επιτοκίων αναμένεται να προκαλέσει μία ακόμη φορά έξοδο του ξένου κεφαλαίου από τις αναδυόμενες αγορές και επιστροφή του στις ΗΠΑ, έστω και με τον μη επιθετικό τρόπο που έγινε το δεύτερο εξάμηνο του 2013.

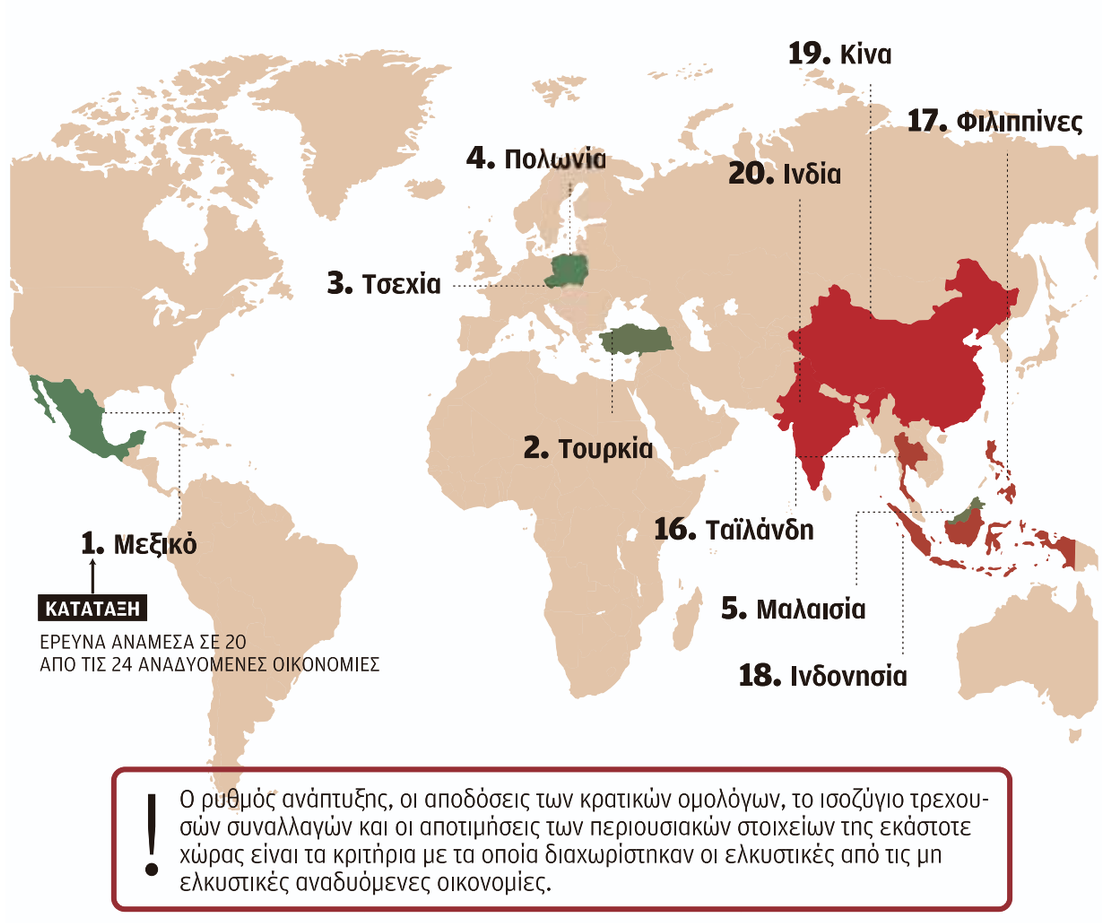

Μόνον το πλουσιότερο 5% θα αντλήσει το 42% του συνολικού κέρδους που θα επιφέρουν οι μεταρρυθμίσεις Μακρόν στο σύνολο της γαλλικής κοινωνίας, τονίζει η μελέτη του γαλλικού παρατηρητηρίου οικονομικών ερευνών.

Οι πλούσιοι Γάλλοι, κερδισμένοι από τις μεταρρυθμίσεις

Οι εισοδηματικά ανώτερες τάξεις θα επωφεληθούν τα μέγιστα από τις μεταρρυθμίσεις που προωθεί ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, ενώ τα χαμηλά εισοδήματα θα έχουν περιορισμένο όφελος. Ορισμένες κατηγορίες χαμηλών εισοδημάτων πρόκειται, άλλωστε, να πληγούν από τη μείωση των δημοσίων δαπανών. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει σχετική μελέτη του γαλλικού παρατηρητηρίου οικονομικών ερευνών (OFCE). Με τίτλο «Προϋπολογισμός του 2018: όχι λιτότητα αλλά ανισότητα», η μελέτη αντικρούει την υπόσχεση του Γάλλου υπουργού Προϋπολογισμού, Ζεράρ Νταρμανέν, ότι οι μεταρρυθμίσεις θα έχουν μόνον κερδισμένους και θα ενισχύσουν την αγοραστική δύναμη όλων των Γάλλων.

Η μελέτη που δόθηκε χθες στη δημοσιότητα αποδεικνύει πως τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα ο προϋπολογισμός του Γάλλου προέδρου για την επόμενη πενταετία θα έχει κερδισμένους και χαμένους. Τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του το πλουσιότερο 5% των Γάλλων θα δει το εισόδημά του να αυξάνεται κατά 1,6% που ισοδυναμεί κατά μέσον όρο με 1.730 ευρώ ανά νοικοκυριό, ενώ το φτωχότερο 5% θα δει τα εισοδήματά του να μειώνονται κατά 0,6%. Σύμφωνα με τον Ματιέ Πλαν, οικονομολόγο του OFCE, σε χρονοδιάγραμμα δύο ετών οι μεταρρυθμίσεις στο φορολογικό σύστημα θα έχουν ως αποτέλεσμα να επιστραφούν τουλάχιστον 6 δισ. ευρώ στα γαλλικά νοικοκυριά. Τα οφέλη, όμως, θα είναι εξαιρετικά άνισα. Στα τέλη του επόμενου έτους, το εισοδηματικά κατώτερο 5% των γαλλικών νοικοκυριών θα διαπιστώσει αύξηση των εισοδημάτων κατά 0,2%, ενώ το πλουσιότερο 5% θα δει το εισόδημά του να αυξάνεται κατά 2,2%. Οπως τονίζει η μελέτη του OFCE, «μόνον το πλουσιότερο 5% θα αντλήσει το 42% του συνολικού κέρδους» που θα επιφέρουν οι μεταρρυθμίσεις Μακρόν στο σύνολο της γαλλικής κοινωνίας.

Τα νοικοκυριά των μεσαίων στρωμάτων που δεν έχουν ακίνητη περιουσία, θα δουν τα εισοδήματά τους να μειώνονται φέτος κατά 0,4% σε σύγκριση με το 2017, καθώς θα παραμείνει σταθερή η φορολογική τους επιβάρυνση επειδή δεν θα επωφεληθούν από τις μειώσεις στον φόρο ακινήτων και παράλληλα δεν θα επωφεληθούν από τα κοινωνικά μέτρα. Γενικότερα αναμένεται να μην επηρεαστεί σημαντικά το βιοτικό επίπεδο των μεσαίων στρωμάτων καθώς η μείωση του φόρου ακινήτων εκτιμάται πως θα λειτουργήσει ως αντίβαρο στην αύξηση των φόρων στον καπνό και της ενιαίας εισφοράς εργαζομένων και συνταξιούχων. Οπως, όμως, υπογραμμίζει η σχετική μελέτη, στα τέλη του 2019 θα έχουν περικοπεί κατά 8 δισ. ευρώ οι δημόσιες δαπάνες για κοινωνική ασφάλιση και επιδόματα ανεργίας, κάτι που θα πλήξει τα χαμηλά εισοδήματα. Σημειωτέον ότι ο προϋπολογισμός προβλέπει πως μέχρι το τέλος της πενταετίας θα έχουν μειωθεί κατά 15 δισ. ευρώ οι δαπάνες για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και κατά 10 δισ. ευρώ για επιδόματα ανεργίας.

Οι περικοπές κρατικών δαπανών θα πλήξουν τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα.

Υποβάθμιση Χιλής λόγω πολιτικών σκοπιμοτήτων από Παγκόσμια Τράπεζα

Αμφιβολίες για την αξιοπιστία και τα κίνητρα της Παγκόσμιας Τράπεζας ενέσπειραν δηλώσεις του κορυφαίου οικονομολόγου της, Πολ Ρόμερ, σχετικά με την υποβάθμιση της Χιλής στην κατάταξη των χωρών με κριτήριο την ανταγωνιστικότητά τους και το επιχειρηματικό τους περιβάλλον.

Σε συνέντευξή του στην εφημερίδα Wall Street Journal, ο Πολ Ρόμερ απέδωσε την υποβάθμιση της Χιλής στην αλλαγή μεθοδολογίας της Τράπεζας και όχι σε αντικειμενική επιδείνωση στο επιχειρηματικό της περιβάλλον. Προσέθεσε, όμως, ότι αυτή η αλλαγή ενδέχεται να οφείλεται σε πολιτικής φύσης σκοπιμότητες και τόνισε ότι αυτές οι αλλαγές στη μεθοδολογία της Τράπεζας «έδωσαν λάθος εντυπώσεις για το επιχειρηματικό περιβάλλον στη Χιλή». Στις εκθέσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Χιλή εμφανίζεται να καταλαμβάνει την 34η θέση σε ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικό περιβάλλον στη διάρκεια της θητείας του προηγούμενου προέδρου, του συντηρητικού δισεκατομμυριούχου Σεμπάστιαν Πινέρα. Προκαλεί, όμως, εντύπωση ότι εμφανίζεται σε σαφώς υποδεέστερες θέσεις όταν πρόεδρος ήταν η απερχόμενη Μισέλ Μπασελέ, τόσο πριν όσο και μετά τη θητεία του Σεμπάστιαν Πινέρα, εν ολίγοις στη διάρκεια της πρώτης και δεύτερης θητείας της κ. Μπασελέ. Σήμερα η Χιλή καταλαμβάνει την 55η θέση έχοντας διολισθήσει σημαντικά από την 34η θέση στην οποία την είχε κατατάξει η Τράπεζα το 2014, έτος που ανέλαβε η κ. Μπασελέ.

Πλήγμα στην αξιοπιστία του οργανισμού οι υπόνοιες που άφησε κορυφαίος αναλυτής του σε συνέντευξή του στη WSJ.

Αντιδρώντας άμεσα στο επίμαχο δημοσίευμα της WSJ, η Παγκόσμια Τράπεζα ανακοίνωσε ότι «στο φως των προβληματισμών που εξέφρασε ο οικονομολόγος μας και δεδομένης της προσήλωσής μας στην ακεραιότητα και στη διαφάνεια, θα εκπονήσουμε νέα έκθεση σχετική με τους δείκτες της Χιλής». Ανταποκρίνεται, έτσι, στο αίτημα που έσπευσε να υποβάλει η πρόεδρος της Χιλής που, σχολιάζοντας τη συνέντευξη Ρόμερ, επισήμανε ότι «οι αξιολογήσεις από διεθνείς θεσμούς πρέπει να είναι αξιόπιστες εφόσον έχουν αντίκτυπο στις επενδύσεις και στην ανάπτυξη των χωρών». Υπεραμυνόμενη, πάντως, της μεθοδολογίας της, η Τράπεζα τόνισε πως οι αλλαγές είναι προϊόν «συστηματικών διαβουλεύσεων» και ότι οι δείκτες κατάταξης των χωρών προκύπτουν βάσει «αντικειμενικών στοιχείων» όπως, για παράδειγμα, η αύξηση της φορολογίας και η αλλαγή νομοθεσίας. Οπως, όμως, επισημαίνουν αναλυτές του Reuters, η Χιλή είναι από τις πλουσιότερες και σταθερότητες χώρες της Λατινικής Αμερικής. Στη διάρκεια της θητείας, άλλωστε, η κ. Μπασελέ προχώρησε μεν σε μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας και του φορολογικού κώδικα που επικρίθηκαν από την επιχειρηματική κοινότητα ως αποθαρρυντικές για τις επενδύσεις, αλλά δεν έχει αλλοιώσει ουσιαστικά τον προσανατολισμό της χώρας στην ελεύθερη αγορά. Σε ό,τι αφορά την επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης στη διάρκεια της θητείας της, οφείλεται κυρίως στην πτώση των τιμών καίριων εξαγώγιμων προϊόντων της Χιλής όπως ο χαλκός. Σύμφωνα, πάντως, με τον Χιλιανό οικονομολόγο Αουγκούστο Λόπεζ Κλάρος, που ήταν υπεύθυνος για τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης από την Παγκόσμια Τράπεζα, οι κατηγορίες περί πολιτικά κατευθυνόμενων στοιχείων «είναι εντελώς ανυπόστατες». Ο εν λόγω οικονομολόγος επιμένει πως η υποβάθμιση της Χιλής αντανακλά τη βελτίωση που σημείωσαν γειτονικές της χώρες όπως το Μεξικό και η Κολομβία, που κατέβαλαν μεγάλες προσπάθειες.

Σε συνέντευξη στην Wall Street Journal, ο Πολ Ρόμερ απέδωσε την υποβάθμιση της Χιλής στην αλλαγή μεθοδολογίας της Τράπεζας, που μπορεί να αποκρύπτει πολιτική σκοπιμότητα, και όχι σε αντικειμενική επιδείνωση στο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Grant Thornton
An instinct for growth™
Stand above the crowd.
In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.
www.gtcyprus.com
Audit | Tax | Advisory
© 2017 Grant Thornton (Cyprus) Ltd. All rights reserved. Grant Thornton (Cyprus) Ltd is a member firm of Grant Thornton International Limited (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions. Please see www.gtcyprus.com for further details.

11-OIK_DIETHNH_KATHI 23/01/18 20:54 Page 11

«Φρένο» από το Βερολίνο σε ασφάλιση καταθέσεων στην Ευρωζώνη

Συνάντηση του υπηρεσιακού Γερμανού υπουργού Οικονομικών Πέτερ Αλτμάγερ με τον πρόεδρο του Eurogroup Μάριο Σεντένο

Η Ευρωζώνη πρέπει πρώτα να συμφωνήσει με ποιον τρόπο θα περιορίσει τα ρίσκα (σε μεγάλο βαθμό τα κόκκινα δάνεια) που υπάρχουν στον τραπεζικό τομέα ώστε να υπάρξουν, στη συνέχεια, οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία ευρωπαϊκού μηχανισμού ασφάλισης καταθέσεων, δήλωσε ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Πέτερ Αλτμάγερ μετά τη συνάντηση με τον πρόεδρο του Eurogroup Μάριο Σεντένο. Μέχρι τον Ιούνιο τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης φιλοδοξούν να παρουσιάσουν προτάσεις για τη μεταρρύθμισή της. Η επίτευξη συμφωνίας για την ασφάλιση των τραπεζικών καταθέσεων στην Ευρωζώνη θα σημάνει την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης.

Ο υπηρεσιακός Γερμανός ΥΠΟΙΚ δεν εμφανίστηκε τόσο αντίθετος με την πρόταση περί ασφάλισης τραπεζικών καταθέσεων όσο ο προκάτοχός του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε και δήλωσε πως υπάρχουν καλές πιθανότητες να επιτευχθεί συμφωνία τους επόμενους μήνες. Ωστόσο, ο Αλτμάγερ αρνήθηκε να προσδιορίσει χρονικά πότε θα μπορούσε να δημιουργηθεί ο λεγόμενος τρίτος πυλώνας της τραπεζικής ένωσης (οι άλλοι δύο είναι η εποπτεία των τραπεζών από την ΕΚΤ και η δημιουργία του ευρωπαϊκού μηχανισμού εκκαθάρισης και εξυγίανσης προβληματικών τραπεζών), τον οποίον η ΕΚΤ και η Κομισιόν θεωρούν απαραίτητο για τη θωράκιση της Ευρωζώνης.

Ο κ. Αλτμάγερ δήλωσε χθες από το Βερολίνο πως η γερμανική κυβέρνηση θέλει σαφήνεια για τον τρόπο με τον οποίο θα μοιράζονται τα κράτη-μέλη το ρίσκο που απορρέει από την ασφάλιση τραπεζικών καταθέσεων ύψους μέχρι 100.000 ευρώ. Το Βερολίνο θέλει επίσης σαφήνεια για τον τρόπο με τον οποίον θα επιτευχθεί η μείωση του ρίσκου.

Η επίτευξη συμφωνίας για την ασφάλιση των τραπεζικών καταθέσεων θα σημάνει την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης.

«Στις δύο προηγούμενες συναντήσεις του Eurogroup, συμφωνήσαμε να προσπαθήσουμε να βρούμε κοινό τόπο τις επόμενες εβδομάδες για το πώς εννοούμε τον περιορισμό του ρίσκου και ποια βήματα πρέπει να γίνουν ώστε να επιτευχθεί αυτό», είπε ο Αλτμάγερ.

Ερωτηθείς πότε θα μπορούσε να δημιουργηθεί το ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλισης καταθέσεων, ο Γερμανός ΥΠΟΙΚ απάντησε πως «πρέπει να περιορίσουμε τα ρίσκα προτού μοιραστούμε το ρίσκο. Συνεπώς, κατά εμάς... δεν μπορεί να υπάρξει συγκεκριμένη ημερομηνία». Κατά τον κ. Αλτμάγερ, θα χρειαστεί να περάσουν χρόνια μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή ο ευρωπαϊκός μηχανισμός ασφάλισης καταθέσεων.

Ο κ. Σεντένο δήλωσε πως δεν έχει ολοκληρωθεί η αποστολή να θωρακιστεί η Ευρωζώνη από μελλοντικές κρίσεις και πως ένας από τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν είναι η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης. Τόνισε, δε, πως δεν γίνεται να δημιουργήσουμε μια ένωσης μεταφοράς πόρων, αλλά και πως η δημιουργία του ευρωπαϊκού μηχανισμού ασφάλισης καταθέσεων θα αποτελέσει ισχυρό μήνυμα προς πολίτες και εταιρείες ότι πρέπει να συνεχίσουν να επενδύουν στην Ευρώπη. Παράλληλα, ο Σεντένο απέρριψε πρόταση Γάλλων και Γερμανών οικονομολόγων για αλλαγή των δημοσιονομικών κανόνων της Ε.Ε. (βλέπε στη βάση της σελίδας). Το θέμα θα συζητήσουν σήμερα στο Παρίσι ο Γάλλος και ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών.

REUTERS

Ο Πέτερ Αλτμάγερ, δήλωσε από το Βερολίνο πως η γερμανική κυβέρνηση θέλει σαφήνεια για τον τρόπο με τον οποίο θα μοιράζονται τα κράτη-μέλη το ρίσκο που απορρέει από την ασφάλιση τραπεζικών καταθέσεων ύψους μέχρι 100.000 ευρώ.

Ε.Ε.: Η Γερμανία να αυξήσει μισθούς, επενδύσεις

Οι υπουργοί Οικονομικών των χωρώνμελών της Ε.Ε., οι οποίοι συναντώνται την επόμενη εβδομάδα στις Βρυξέλλες, θα απευθύνουν έκκληση στο Βερολίνο να προχωρήσει σε αύξηση των μισθών και των κρατικών επενδύσεων. Τα σχετικά αναφέρονται σε προσχέδιο των συμπερασμάτων των Ευρωπαίων αξιωματούχων, το οποίο περιήλθε σε γνώση του ειδησεογραφικού πρακτορείου Reuters. Επί μακρόν οι Βρυξέλλες πιέζαν το Βερολίνο να αποκαταστήσει την ισορροπία της εξαγωγικής –κατά βάσιν– οικονομίας του, που έχει υψηλά πλεονάσματα. Συγκεκριμένα, ζητούν να ενισχύσει την εγχώρια ζήτηση και την κατανάλωση, καθώς και τη διοχέτευση κεφαλαίων στον εκσυγχρονισμό των υποδομών της χώρας, στην εκπαίδευση, στην πρόνοια κ.α. Το 2017, ειδικότερα, το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Γερμανίας αποδείχθηκε το υψηλότερο παγκοσμίως. Και αυτό συμβαίνει δεύτερη χρονιά διαδοχικά, όπως παρατηρεί το γερμανικό οικονομικό ινστιτούτο Ifo. Πέρυσι η χώρα είχε πλεόνασμα 287 δισ. δολαρίων με δεύτερη την Ιαπωνία και πλεόνασμα 203 δισ. δολαρίων. Στο προσχέδιο συμπερασμάτων αναφέρεται ότι οι υπουργοί Οικονομικών των «27» συμφωνούν με τις θέσεις της Ε.Ε. πως η Γερμανία έχει μεγάλο πλεόνασμα και πρέπει να το διαχειριστεί. Ο προϋπολογισμός της χώρας προβλέπει αύξηση επενδύσεων από 33,2 δισ. το 2016 στα 37,1 δισ. το 2019. Επιπλέον, οι «27» θα απευθυνθούν και στις χώρες, που εμφανίζουν ογκώδη ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, ζητώντας τους συγκράτηση στην αύξηση μισθών.

Τερματισμό του QE εντός 2018 ζητεί ο Γενς Βάιντμαν

Επανέρχεται στις επικριτικές του απόψεις για το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ (QE) ο Γενς Βάιντμαν, επικεφαλής της Bundesbank και γνωστός «ιέρακας» της νομισματικής πολιτικής. Ζητεί τον τερματισμό του επίμαχου προγράμματος εντός του έτους, επικαλούμενος τις οικονομικές εξελίξεις στην Ευρωζώνη. Συμφωνεί, ωστόσο, με τις εκτιμήσεις των αναλυτών ότι δεν θα προχωρήσει η ΕΚΤ σε αύξηση επιτοκίων πριν από τα μέσα του 2019.

Σε συνέντευξή του στη γερμανική εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung, ο κ. Βάιντμαν επανέλαβε τη γνωστή άποψή του «ότι οι αγορές κρατικών ομολόγων πρέπει να είναι επί της αρχής εργαλείο έκτακτης ανάγκης, κυρίως όταν υπάρχει κίνδυνος αποπληθωρισμού». Έχοντας επικρίνει επανειλημμένως την πολιτική Ντράγκι, ο κ. Βάιντμαν εχειι ζητήσει να καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία για τον τερματισμό του προγράμματος αγοράς ομολόγων, ενώ ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, επιμένει να αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο παράτασής του και πέραν του Σεπτεμβρίου.

«Το σημαντικό για έναν πρόεδρο της ΕΚΤ είναι να διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις και να είναι προσανατολισμένος στη σταθερότητα», τόνισε ο Βάιντμαν.

Μιλώντας στη γερμανική εφημερίδα, ο κ. Βάιντμαν υποστήριξε ότι με τα σημερινά δεδομένα ενδείκνυται ο τερματισμός του QE μέσα στο έτος, επικαλούμενος τις θετικές εξελίξεις, την ανάκαμψη της οικονομίας στην Ευρωζώνη και την επιτάχυνση του πληθωρισμού. Τόνισε συγκεκριμένα ότι ο πληθωρισμός επανέρχεται σταδιακά σε επίπεδα χαμηλότερα μεν αλλά συμβατά με τον στόχο του 2% που έχει ορίσει η ΕΚΤ.

Τα τελευταία στοιχεία δεν φαίνεται, πάντως, να επικροτούν την τοποθέτηση του κ. Βάιντμαν, καθώς ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης επιβραδύνεται παρά την αύξηση που έχουν σημειώσει οι τιμές της ενέργειας: τον Δεκέμβριο ο ετήσιος πληθωρισμός επιβραδύνθηκε στο 1,4% από το 1,5% του Νοεμβρίου. Σε ό,τι αφορά τα επίπεδα των επιτοκίων του ευρώ, ο επικεφαλής της Bundesbank συμφώνησε με τις εκτιμήσεις των αναλυτών ότι δεν πρόκειται να προχωρήσει η ΕΚΤ σε αύξηση του κόστους δανεισμού πριν από το μέσον του επόμενου έτους. Οπως τόνισε στο πλαίσιο της ίδιας συνέντευξης, «η εκτίμηση αυτή συνάδει σε γενικές γραμμές με τη γραμμή της ΕΚΤ ότι τα επιτόκια θα αυξηθούν σαφώς μετά τη λήξη του προγράμματος αγοράς ομολόγων». Ερωτώμενος, άλλωστε, σχετικά με τη διαδοχή του Μάριο Ντράγκι και κατά πόσον εκτιμά πως ήρθε η ώρα να αναλάβει Γερμανός το τιμόνι της ΕΚΤ, ο επικεφαλής της Bundesbank χαρακτήρισε λάθος να περιστρέφεται η σχετική συζήτηση γύρω από εθνικότητες. «Το σημαντικό για έναν πρόεδρο της ΕΚΤ είναι να διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις και να είναι προσανατολισμένος στη σταθερότητα» τόνισε διπλωματικά. Είναι, ωστόσο, γεγονός ότι ο Γερμανός κεντρικός τραπεζίτης συγκαταλέγεται στους επικρατέστερους διαδόχους του Μάριο Ντράγκι.

Η άνοδος του ευρώ προβληματίζει την ΕΚΤ

Η συνέντευξη του επικεφαλής της Bundesbank στη γερμανική εφημερίδα FAZ και η τοποθέτησή του για τον πληθωρισμό της Ευρωζώνης συνέπεσαν με την ανησυχία που εξέφρασαν άλλα στελέχη της ΕΚΤ σχετικά με την πρόσφατη ανατίμηση του ευρώ και τις επιπτώσεις της στα επίπεδα του πληθωρισμού. Ο Πορτογάλος αντιπρόεδρος και γνωστός υποστηρικτής της αναπτυξιακής νομισματικής πολιτικής, Βίτορ Κονστάνσιο, ο Γάλλος Φρανσουά Βιλεροϋά ντε Γκαλό και ο Αυστριακός Εβαλντ Νοβότνι δηλώνουν προβληματισμένοι, καθώς εκτιμούν πως η ενίσχυση του ευρώ θα υπονομεύσει τις προσπάθειες της ΕΚΤ να επαναφέρει τον πληθωρισμό της Ευρωζώνης στον στόχο του 2%. Σε συνέντευξη που παραχώρησε στην ιταλική εφημερίδα La Repubblica, ο κ. Κονστάνσιο τόνισε πως τον ανησυχούν «οι αιφνιδιαστικές κινήσεις» στην ισοτιμία του ευρώ καθώς «δεν ανταποκρίνονται σε αντίστοιχες μεταβολές των θεμελιωδών μακροοικονομικών μεγεθών της Ευρωζώνης». Επικαλέστηκε, μάλιστα, την επιβράδυνση του πληθωρισμού τον Δεκέμβριο. Σε ό,τι αφορά τον Γάλλο Βιλερουά ντε Γκαλό, επέμεινε στη γραμμή του Μάριο Ντράγκι πως το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης θα διαρκέσει τουλάχιστον μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2018 και μπορεί να παραταθεί περαιτέρω αν το υπαγορεύσουν οι συνθήκες. Οπως υπογράμμισε, τα σχέδια της τράπεζας είναι προβλέψιμα σε ό,τι αφορά την κατεύθυνση της πολιτικής αλλά «όχι σε ό,τι αφορά τη χρονική διάρκειά τους καθώς αυτή θα εξαρτηθεί από την πρόοδο που θα σημειωθεί στην επίτευξη του στόχου του πληθωρισμού». Σημειωτέον ότι χθες το βράδυ το ευρώ κυμαινόταν στο 1,2237 δολάριο.

Σε υψηλό δέκα ετών έφτασαν το 2017 οι πωλήσεις αυτοκινήτων στην Ευρώπη

Σε υψηλό δεκαετίας έφθασαν το προηγούμενο έτος οι πωλήσεις αυτοκινήτων στην Ευρώπη, καθώς η ισχυρή οικονομική ανάπτυξη των χωρών ενίσχυσε την καταναλωτική δαπάνη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η ζήτηση για αυτοκίνητα τύπου SUV των γαλλικών Reugeot και Renault, ενώ σημαντική άνοδο στις πωλήσεις τους κατέγραψαν η ιταλική Alfa Romeo αλλά και η ιαπωνική Toyota. Ειδικότερα, όπως αναφέρει το πρακτορείο ειδήσεων Bloomberg, οι πωλήσεις των αυτοκινήτων αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2017 κατά 3,3% αγγίζοντας τα 15,6 εκατ. οχήματα, σύμφωνα με ανακοίνωση της Ενωσης Ευρωπαίων Κατασκευαστών Αυτοκινήτων (ACEA). Πρόκειται μάλιστα για τη μεγαλύτερη αύξηση που έχει καταγραφεί από το 2007, όταν οι πωλήσεις των νέων οχημάτων είχαν διαμορφωθεί σε 16 εκατ. Οπως επισημαίνει το Bloomberg, τον περασμένο Δεκέμβριο οι πωλήσεις μειώθηκαν κατά 4,8% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, φθάνοντας συνολικά το 1,14 εκατ. οχήματα.

Ωστόσο, φέτος υπήρξαν περισσότερες αργίες κατά τη διάρκεια των Χριστουγέννων, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο το 2016, γεγονός που δικαιολογεί τον μειωμένο ρυθμό πώλησης οχημάτων τον Δεκέμβριο. Αξίζει να αναφερθεί ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΕΚΤ, οι χώρες της Ευρωζώνης σημείωσαν πέρυσι τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης της τελευταίας δεκαετίας, ενώ η ανεργία κινήθηκε στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2009. Ως εκ τούτου, η ανάκαμψη των χωρών της Ευρωζώνης οδήγησε και στην εκτόξευση των πωλήσεων αυτοκινήτων στην ενιαία αγορά το 2017.

Εν τούτοις, όπως σημειώνει το Bloomberg, η ενίσχυση της ευρωπαϊκής αγοράς αυτοκινήτων ενδέχεται να υποχωρήσει το 2018, με τη Renault να εκτιμά ότι οι πωλήσεις της θα σημειώσουν αύξηση μόλις 1%. Ακόμη και η εταιρεία ερευνών Evercore ISI προβλέπει ότι η ζήτηση θα είναι υποτονική. Επίσης, στο πλαίσιο αυτό, οι πωλήσεις στη Βρετανία, οι οποίες ήδη μειώθηκαν το 2017 κατά 5,7%, πιθανόν να υπονομεύσουν την ανοδική πορεία της ευρωπαϊκής αγοράς οχημάτων, εξαιτίας της αβεβαιότητας που γεννά στους Βρετανούς καταναλωτές η αποχώρηση της Βρετανίας από την Ε.Ε. Αυτή η υποχώρηση που ενδέχεται να σημειωθεί το 2018 εξηγείται και από την άνοδο των ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων, που εν μέρει θα μπορούσε να πλήξει τη ζήτηση για τα συμβατικά αυτοκίνητα. Μεταξύ των δέκα εταιρειών που σημείωσαν τις υψηλότερες πωλήσεις στην Ευρώπη συγκαταλέγεται και η Toyota Motor Corp, η οποία κατέγραψε ισχυρή αύξηση στις πωλήσεις της (12%) το προηγούμενο έτος. Οπως αναφέρει το Bloomberg, η ιαπωνική εταιρεία είχε ήδη ανακοινώσει πριν από μία εβδομάδα ότι η ζήτηση για το μοντέλο RAV4 με υβριδική τεχνολογία αυξήθηκε κατά 31% το 2017. Επίσης ο όμιλος Renault αύξησε τις πωλήσεις του κατά 6,7%, ενώ η Dacia σημείωσε άνοδο 12%. Ανοδο στις πωλήσεις της κατά 30% είδε και η ιταλική Alfa Romeo, συνεισφέροντας και στην ενίσχυση των πωλήσεων κατά 5,2% της Fiat Chrysler.

Ο κλάδος της αυτοκινητοβιομηχανίας δείχνει να αποκομίζει σημαντικά οφέλη από την οικονομική ανάκαμψη στην Ευρώπη, καθώς εμφάνισε τη μεγαλύτερη αύξηση πωλήσεων από το 2007.

Ριζική μεταρρύθμιση της Ζώνης του Ευρώ ζητούν 14 Γερμανοί και Γάλλοι οικονομολόγοι

Προτάσεις για τη μεταρρύθμιση της Ευρωζώνης ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει καλύτερα μελλοντικές οικονομικές κρίσεις κατέθεσαν χθες επιφανείς Γερμανοί και Γάλλοι οικονομολόγοι, ενώ το θέμα θα απασχολήσει την Πέμπτη, στο Παρίσι, τους υπουργούς Οικονομικών Γαλλίας και Γερμανίας. Μεταξύ των σημαντικότερων προτάσεων συγκαταλέγεται αυτή περί νέων δημοσιονομικών κανόνων με περισσότερη έμφαση στη μακροπρόθεσμη μείωση του χρέους και αυτή περί δημιουργίας ενός είδους ευρωομολόγου ή «ασφαλούς περιουσιακού» στοιχείου.

Στόχος των οικονομολόγων είναι να συμβιβάσουν τις γερμανικές απαιτήσεις περί ενίσχυσης του δημοσιονομικού ελέγχου και την επιθυμία των Γάλλων για μεγαλύτερη ανάληψη κοινής ευθύνης στην Ευρωζώνη. Οι 14 Γερμανοί και Γάλλοι οικονομολόγοι τονίζουν στην έκθεσή τους πως «η εφαρμογή αυτών των μεταρρυθμίσεων θα αλλάξει τους όρους του παιχνιδιού στην Ευρωζώνη, ενισχύοντας σημαντικά τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την πολιτική συνοχή και την προοπτική για μεγαλύτερη ευημερία, ενώ ταυτόχρονα τίθενται επί τάπητος οι προτεραιότητες και οι ανησυχίες» Γαλλίας και Γερμανίας. Η πρόταση για αφαίρεση από την Κομισιόν της αρμοδιότητας να επιτηρεί την εφαρμογή των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων αποτελεί αίτημα του Βερολίνου εδώ και χρόνια, με τον τέως υπουργό Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε να κατηγορεί πολλάκις την Κομισιόν πως είναι υπερβολικά επιεικής προς διάφορα κράτη-μέλη. Οι 14 οικονομολόγοι προτείνουν η συμμόρφωση των κρατών-μελών με τους κανόνες να γίνεται από εθνικές εποπτικές αρχές και από ανεξάρτητο οργανισμό. Η δε πρόταση για δημιουργία ευρωπαϊκού ασφαλούς ομολόγου αποτελεί πάγιο αίτημα της Γαλλίας και της Ιταλίας. Οι 14 οικονομολόγοι προτείνουν το νέο περιουσιακό στοιχείο να αποτελείται από τα κρατικά ομόλογα των μελών της Ευρωζώνης σε ποσοστό ανάλογο με το μέγεθος κάθε οικονομίας. Προτείνεται η υιοθέτηση της γερμανικής πρότασης να τίθενται όρια στο ύψος των κρατικών ομολόγων μιας χώρας που θα μπορούν να διακρατούν οι εμπορικές τράπεζες. Στόχος της πρότασης αυτής είναι να σπάσει ο φαύλος κύκλος μεταξύ κρατών και εμπορικών τραπεζών, που το ξέσπασμα μιας δημοσιονομικής κρίσης παρασύρει τις τράπεζες, μετατρέποντας την κρίση σε τραπεζική και η διάσωσή τους από το Δημόσιο τη μετατρέπει και πάλι σε κρίση δημοσίου χρέους. Στα δημοσιονομικά προτείνεται η εγκατάλειψη του κανόνα περί διαρθρωτικών ελλειμμάτων και η αντικατάστασή του μέσω κανόνα περί δαπανών και ενός μακροπρόθεσμου στόχου για τη μείωση του δημοσίου χρέους. Οι συντάκτες της έκθεσης τονίζουν πως ο νέος κανόνας θα επιτρέψει την εφαρμογή αντικυκλικής δημοσιονομικής πολιτικής, καθώς «οι κυκλικές μεταβολές στα έσοδα δεν είναι ανάγκη να αντισταθμίζονται από αλλαγές στις δαπάνες».

REUTERS

Το ακανθώδες ζήτημα της μεταρρύθμισης της Ευρωζώνης θα συζητήσουν αύριο στο Παρίσι Μακρόν και Μέρκελ, ενώ έχουν δεσμευθεί να καταθέσουν κοινές προτάσεις στη Σύνοδο Κορυφής του Μαρτίου.

12-OIK_DIETHNH_KATHI 23/01/18 20:54 Page 12

Αύξηση της παραγωγής πετρελαίου από χώρες εκτός ΟΠΕΚ «βλέπει» η ΙΕΑ

Λόγω της ανάκαμψης των διεθνών τιμών, μετά τη συμφωνία μείωσης των εξαγωγών μεταξύ του καρτέλ και της Ρωσίας

Δυσοίωνη για τον ΟΠΕΚ είναι η μηνιαία έκθεση της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας (ΙΕΑ), καθώς προβλέπει για το 2018 μεγάλη αύξηση της παραγωγής σχιστολιθικού πετρελαίου στις ΗΠΑ αλλά και γενικότερα της παραγωγής «μαύρου χρυσού» από πετρελαιοπαραγωγούς χώρες εκτός του διεθνούς καρτέλ. Οι εκτιμήσεις της αποτελούν μία ακόμη προειδοποίηση προς τον ΟΠΕΚ, που ετοιμάζεται για τη διήμερη σύνοδό του. Η προβλεπόμενη αύξηση της παγκόσμιας παραγωγής πετρελαίου έχει τη δυναμική να εξουδετερώσει τη στρατηγική συμμαχία που συνήψε ο ΟΠΕΚ με την παραδοσιακή ανταγωνίστριά του Ρωσία για μείωση της παγκόσμιας παραγωγής και απώτερο στόχο την άνοδο των τιμών του «μαύρου χρυσού».

Στην έκθεση που έδωσε χθες στη δημοσιότητα, η ΙΕΑ προβλέπει πως η παραγωγή αμερικανικών σχιστολιθικών υδρογονανθράκων θα αυξηθεί φέτος κατά 240.000 βαρέλια την ημέρα. Συντάσσεται, έτσι, με την Goldman Sachs, τον υπουργό Πετρελαίου του Ιράν αλλά και σειρά αναλυτών που προεξοφλούν πως η ημερήσια παραγωγή της υπερδύναμης θα ανέλθει φέτος στο 1,35 εκατ. βαρέλια την ημέρα και θα καταγράψει τα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων τριών ετών. Στην περίπτωση αυτή, θα υπερβεί την παραγωγή της Σαουδικής Αραβίας και της Ρωσίας. Σε ό,τι αφορά γενικότερα την εκτός ΟΠΕΚ παραγωγή, η ΙΕΑ προβλέπει τώρα πως θα αυξηθεί κατά 100.000 βαρέλια την ημέρα φτάνοντας στο 1,7 εκατ. βαρέλια την ημέρα και τονίζει πως θα πρόκειται για μια αύξηση της παραγωγής ανάλογη «της εκρηκτικής περιόδου 2013-2015».

Η διεθνής υπηρεσία υπογραμμίζει πως καθοριστικός παράγοντας θα είναι «η ταχύτατη αύξηση της προσφοράς στην αμερικανική ήπειρο, καθώς η εκρηκτική παραγωγή στις ΗΠΑ σε συνδυασμό με ανάλογη αύξηση στον Καναδά και τη Βραζιλία θα εξουδετερώσει τη μεγάλη μείωση στη Βενεζουέλα και στο Μεξικό». Εν ολίγοις, η αμερικανική βιομηχανία σχιστολιθικών θα είναι μία ακόμη φορά ο ανατρεπτικός παράγων που μπορεί να αφαιρέσει ξανά από τον ΟΠΕΚ τον έλεγχο των τιμών στην παγκόσμια αγορά πετρελαίου.

Ο ΟΠΕΚ με τη στρατηγική συμμαχία με τη Ρωσία κέρδισε το 2017 επιπλέον 362 εκατ. δολάρια την ημέρα.

Σε ό,τι αφορά, άλλωστε, την αποτελεσματικότητα που έχει έως τώρα επιδείξει η στρατηγική συμμαχία του ΟΠΕΚ με τη Ρωσία, η ΙΕΑ τη χαρακτηρίζει επιτυχή καθώς τηρήθηκε πιστά από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές. Τονίζει, ωστόσο, ότι περιόρισε κατά 60% την αποτελεσματικότητά της όχι μόνον η αύξηση της παραγωγής στις ΗΠΑ αλλά και η ανάκαμψη της πετρελαϊκής βιομηχανίας στη Λιβύη και τη Νιγηρία. Υπενθυμίζεται ότι οι δύο αφρικανικές χώρες είχαν εξαιρεθεί από την υποχρέωση για μείωση της παραγωγής εξαιτίας των εμφύλιων συγκρούσεων στο εσωτερικό τους.

Σε ό,τι αφορά το άμεσο οικονομικό όφελος που προσπορίστηκε ο ΟΠΕΚ από τη στρατηγική συμμαχία με τη Ρωσία και τη συνεπακόλουθη άνοδο των τιμών του «μαύρου χρυσού», η ΙΕΑ εκτιμά ότι στο σύνολό του το διεθνές καρτέλ κέρδισε το περασμένο έτος επιπλέον 362 εκατ. δολάρια την ημέρα, με τη Σαουδική Αραβία να κερδίζει επιπλέον 100 εκατ. δολάρια την ημέρα. Η Ρωσία, άλλωστε, κέρδισε – σύμφωνα πάντα με την ΙΕΑ– τα περισσότερα από όλους, αυξάνοντας τα έσοδά της από το πετρέλαιο κατά 117 εκατ. δολάρια την ημέρα. Οι εκτιμήσεις της διεθνούς υπηρεσίας δόθηκαν στη δημοσιότητα μία ημέρα πριν από τη σύνοδο του ΟΠΕΚ στο Μουσκάτ.

ΠΗΓΗ: International Energy Agency

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σε αναζήτηση νέας στρατηγικής

Καθώς οι τιμές του πετρελαίου παραμένουν σε επίπεδα γύρω στα 69 δολάρια το βαρέλι, πολλοί αναλυτές πιθανολογούν αλλαγή στάσης από πλευράς του ΟΠΕΚ. Σύμφωνα με τον Χάρι Τσιλινγκούριαν, στέλεχος της BNP Paribas SA, αυξάνεται η πιθανότητα να δοθεί τέλος στη συμφωνία για μείωση της παραγωγής εντός του έτους. Ο ίδιος αναλυτής εκτιμά πως η προοπτική άρσης της συμφωνίας ΟΠΕΚ και Ρωσίας θα εξετασθεί σοβαρά στην επόμενη συνάντηση που θα έχει το διεθνές καρτέλ τον Ιούνιο. Σύμφωνα, άλλωστε, με την Αμρίτα Σεν, αναλύτρια πετρελαίου στην Energy Aspects, τα κράτη-μέλη του ΟΠΕΚ θα αρχίσουν και πάλι να παραβιάζουν τη συμφωνία και να παράγουν περισσότερο πετρέλαιο εφόσον έχουν αυξηθεί οι τιμές.

Οπως, άλλωστε, έχουν επισημάνει αναλυτές του Reuters, στους κόλπους του ΟΠΕΚ έχει ήδη εκδηλωθεί προβληματισμός και δικογνωμία ως προς το αν πρέπει να παραταθεί περαιτέρω η συμφωνία μείωσης της παραγωγής. Αιτία είναι η ανάκαμψη των τιμών του «μαύρου χρυσού», που ενίσχυσε την κερδοφορία των αμερικανικών βιομηχανιών σχιστολιθικού πετρελαίου εναθαρρύνοντας την αύξηση της παραγωγής. Είναι ενδεικτικό ότι στις 12 Ιανουαρίου ο Ρώσος υπουργός Ενέργειας, Αλεξάντερ Νόβακ, δήλωσε πως στη συνάντηση στο Ομάν θα εξεταστεί η άρση της συμφωνίας για μείωση της παραγωγής, αλλά τέσσερις ημέρες αργότερα τάχθηκε υπέρ της παράτασης της συμφωνίας. Υπέρ της παράτασης της συμφωνίας τάσσονται οι υπουργοί Πετρελαίου των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, του Ιράκ και του Κουβέιτ.

Απειλή λουκέτου σε μέρος του Δημοσίου των ΗΠΑ

Αγώνα με τον χρόνο έδινε χθες το αμερικανικό Κογκρέσο, ώστε να αποτρέψει την αναστολή λειτουργίας της ομοσπονδιακής κυβέρνησης των ΗΠΑ. Στις 12 το βράδυ της Παρασκευής ώρα Ουάσιγκτον, 7 π.μ. ώρα Ελλάδος, έληγε η χρηματοδότηση των ομοσπονδιακών δημοσίων υπηρεσιών. Την Πέμπτη η Βουλή των Αντιπροσώπων είχε υπερψηφίσει παράταση της χρηματοδότησης έως τις 16 Φεβρουαρίου, ενώ χθες διεξαγόταν ψηφοφορία στην αμερικανική Γερουσία για την έγκριση της χρηματοδότησης. Οι New York Times εκτιμούσαν ότι υπήρχαν χαμηλές πιθανότητες να υπερψηφιστεί εν τέλει το νομοσχέδιο. Από τους 100 συνολικά γερουσιαστές οι 51 είναι Ρεπουμπλικανοί. Για την υπερψήφιση, όμως, νόμου με διαδικασία κατεπείγοντος απαιτείται πλειοψηφία 60 γερουσιαστών. Χωρίς την έγκριση της Γερουσίας, οι ομοσπονδιακές δημόσιες υπηρεσίες δεν θα ήταν σε θέση να λειτουργήσουν και 800.000 ομοσπονδιακοί υπάλληλοι έπρεπε να τεθούν σε υποχρεωτική αργία. Για τους Δημοκρατικούς η ψηφοφορία αποτελούσε ευκαιρία να ασκήσουν πίεση στη διακυβέρνηση Τραμπ. Χρειαζόταν η ψήφος τουλάχιστον εννέα Δημοκρατικών γερουσιαστών, ώστε να υπερψηφιστεί ο βραχυπρόθεσμος προϋπολογισμός (H.R. 195). Μάλιστα δεν ήταν δεδομένη η ψήφος ούτε καν όλων των 51 Ρεπουμπλικανών γερουσιαστών, καθώς υπήρχαν εκτιμήσεις ότι δύο ή τρεις θα καταψήφιζαν. Καθώς διαφωνούν ιδιαίτερα σε θέματα μετανάστευσης, οι Δημοκρατικοί ήθελαν να χρησιμοποιήσουν τη συγκεκριμένη ψηφοφορία ως μοχλό πίεσης κατά της κυβέρνησης. Πέρα από τη χρηματοδότηση της ομοσπονδιακής διοίκησης ο νόμος περιλαμβάνει ρυθμίσεις για το πρόγραμμα DACA της διακυβέρνησης Ομπάμα, που παρέχει προστασία σε 690 χιλιάδες μετανάστες (Dreamers) οι οποίοι είχαν εισέλθει παράνομα στις ΗΠΑ ως παιδιά και δεν έχουν ακόμη άδεια παραμονής. Η κυβέρνηση Τραμπ σχεδιάζει να αναστείλει το πρόγραμμα στις 5 Μαρτίου και έχει, έτσι, εγείρει αντιδράσεις από την πλευρά των Δημοκρατικών. Η παύση του προγράμματος προστασίας εντάσσεται στην ευρύτερα προωθούμενη πολιτική ασφάλισης των συνόρων και ανάσχεσης της μετανάστευσης – μέρος των προεκλογικών υποσχέσεων του προέδρου των ΗΠΑ. Ο Ντόναλντ Τραμπ είχε ρίξει λάδι στην φωτιά την Πέμπτη, όταν ανήρτησε στο Twitter δήλωση ότι το DACA δεν πρέπει να περιληφθεί στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο είναι έκτακτο και στοχεύει σε βραχυπρόθεσμη επίλυση προβλημάτων. Σημειώνεται ότι η τελευταία αναστολή λειτουργίας της ομοσπονδιακής διοίκησης των ΗΠΑ είχε λάβει χώρα το 2013 επί διακυβέρνησης Ομπάμα, όταν οι Δημοκρατικοί είχαν μεν την πλειοψηφία στην Γερουσία αλλά όχι στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τότε οι Ρεπουμπλικανοί βουλευτές προσπαθούσαν να καταργήσουν τη χρηματοδότηση για το πιο εμβληματικό νομοθέτημα του προέδρου Ομπάμα, το λεγόμενο Obamacare, το οποίο καθιστούσε προσιτή την πρόσβαση σε νοσοκομειακή περίθαλψη για 20 με 24 εκατομμύρια Αμερικανών. Αν και απέτυχαν στον στόχο τους, παράπλευρη απώλεια ήταν ότι επί 17 ημέρες η ομοσπονδιακή διοίκηση της Αμερικής δεν λειτούργησε.

Οι New York Times εκτιμούσαν ότι υπήρχαν μικρές πιθανότητες να υπερψηφιστεί εν τέλει το νομοσχέδιο.

REUTERS, NYT, BLOOMBERG

Στα ομόλογα της Ευρωζώνης στρέφονται Ασιάτες επενδυτές

Επενδυτές από την Ιαπωνία και την Κίνα αποφεύγουν προς το παρόν τα αμερικανικά κρατικά ομόλογα και στρέφονται σε μεγάλο βαθμό προς ομόλογα που εκδίδονται σε ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Προ ημερών το βελγικό δημόσιο εξέδωσε ομόλογο, με επενδυτές από την Ασία να καλύπτουν το 16% της έκδοσης έναντι μόλις 1% πριν από έναν χρόνο. Η αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος των ΗΠΑ είναι πιθανό να αναγκάσει την Ουάσιγκτον να εκδώσει ομόλογα μεγαλύτερης αξίας, ενώ η μείωση της φορολογίας απειλεί να πλήξει τη ζήτηση για αμερικανικά κρατικά ομόλογα.

Την ίδια στιγμή στην Ευρώπη η οικονομία είναι ανθηρή, ενώ το ευρώ είχε τους προηγούμενους δώδεκα μήνες την καλύτερη απόδοση μεταξύ των νομισμάτων χωρών του G10, και η ΕΚΤ εξακολουθεί να εφαρμόζει το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων. Αν λάβει κανείς υπ' όψιν και το κόστος αντιστάθμισης κινδύνου από τη συναλλαγματική ισοτιμία δολαρίου-γιεν, τότε βελτιώνονται ακόμη περισσότερο οι συνθήκες, ώστε να αρχίσουν να ρέουν χρήματα από την Ασία προς την Ευρώπη.

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύτηκαν χθες, Ιάπωνες επενδυτές εξακολούθησαν να εγκαταλείπουν τον Νοέμβριο, για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, τα αμερικανικά κρατικά ομόλογα, τάση που αναμένεται να συνεχιστεί το ερχόμενο διάστημα. Το αθροιστικό μερίδιο αμερικανικών κρατικών ομολόγων που κατέχουν Κίνα και Ιαπωνία μειώθηκε τον Νοέμβριο στο 36% του συνολικού ύψους αμερικανικών κρατικών ομολόγων που κατέχουν ξένοι επενδυτές, δηλαδή υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 18 ετών. Η Κίνα είναι ο μεγαλύτερος ξένος πιστωτής των ΗΠΑ. Κρατικά ομόλογα από την Ευρωζώνη εξακολουθούν να έχουν καλύτερη απόδοση από τα αμερικανικά ομόλογα.

Μακρόν: Αν η Βρετανία θέλει πρόσβαση στην Ε.Ε., να συνεισφέρει στον προϋπολογισμό

Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν ήταν σαφής. Η Βρετανία δεν μπορεί να ελπίζει σε μια ειδική συμφωνία για το Σίτι του Λονδίνου με την Ε.Ε. εάν δεν συνεισφέρει στον κοινό προϋπολογισμό και δεν αποδεχθεί όλους τους κανόνες των Βρυξελλών για την κοινή αγορά. Ο κ. Μακρόν είπε ότι η Γαλλία δεν επιθυμεί να «τιμωρήσει» τη Βρετανία για την απόφασή της να αποχωρήσει από την Ε.Ε., αλλά το Λονδίνο έχει την επιλογή να υιοθετήσει το «νορβηγικό μοντέλο» ή να συνάψει μια εμπορική συμφωνία σαν αυτή μεταξύ Βρυξελλών και Καναδά.

Οι δηλώσεις Μακρόν έλαβαν χώρα στη σύνοδο Βρετανίας-Γαλλίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Βασιλική Στρατιωτική Ακαδημία του Σάντχερστ της Βρετανίας. Λίγο πριν, η βρετανική κυβέρνηση είχε ανακοινώσει κονδύλια 45 εκατ. στερλινών για την ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας στο Καλαί στην αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης. Το Brexit δεν συμπεριλαμβανόταν στην επίσημη ατζέντα. Ομως, στην κοινή συνέντευξη Τύπου με την πρωθυπουργό της Βρετανίας, Τερέζα Μέι, ο κ. Μακρόν είπε τα εξής: «Δεν βρίσκομαι εδώ για να τιμωρήσω ή να ανταμείψω κανέναν. Η επιλογή είναι της Βρετανίας, δεν είναι δική μου. Αλλά δεν μπορούν να έχουν διαφορετικό καθεστώς πρόσβασης στον κλάδο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών της Ε.Ε.». Πρόσθεσε ότι «εάν επιθυμείτε πρόσβαση τότε θα πρέπει να συνεισφέρετε στον προϋπολογισμό της Ε.Ε. και να αποδεχθείτε τους κανόνες της. Ανάλογη κατάσταση επικρατεί με τη Νορβηγία». Μια εναλλακτική θα ήταν η σύναψη εμπορικής συμφωνίας σαν αυτή με τον Καναδά που, όμως, θα περιλαμβάνει τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες αλλά όχι ελεύθερη πρόσβαση του Σίτι του Λονδίνου στις αγορές κεφαλαίου της Ε.Ε.

Το Σίτι του Λονδίνου ήδη «μετράει απώλειες» από την απόφαση των Βρετανών να αποχωρήσουν από την Ε.Ε.

Ο κ. Μακρόν είπε ότι η Γαλλία δεν επιθυμεί να «τιμωρήσει» τη Βρετανία για την απόφασή της, αλλά το Λονδίνο έχει την επιλογή να υιοθετήσει το «νορβηγικό μοντέλο» ή να συνάψει μια εμπορική συμφωνία σαν αυτή μεταξύ Βρυξελλών και Καναδά.

Το Σίτι του Λονδίνου ήδη «μετράει απώλειες» με την απόφαση των Βρετανών να αποχωρήσουν από την Ε.Ε. στο δημοψήφισμα της 23ης Ιουνίου του 2016. Οι ξένες τράπεζες έχουν ανακοινώσει τη μεταφορά δραστηριοτήτων και άρα θέσεων εργασίας σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις για να διατηρήσουν το καθεστώς ελεύθερης πρόσβασης στις αγορές κεφαλαίου της Ε.Ε. Ο επικρατέστερος προορισμός τους είναι η Φρανκφούρτη και ακολουθεί το Παρίσι.

Από το Σάντχερστ, η κ. Μέι εξέφρασε την πεποίθηση ότι το Σίτι του Λονδίνου θα παραμείνει ένα από τα ισχυρότερα κέντρα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών μετά το Brexit. Η Τράπεζα της Αγγλίας είχε προειδοποιήσει, όμως, ότι εάν δεν υπάρξει συμφωνία ανάμεσα στη Βρετανία και την Ε.Ε. μέχρι τα Χριστούγεννα του 2017 ή το αργότερο έως το πρώτο τρίμηνο του 2018, τότε οι τράπεζες στο Σίτι θα αναγκαστούν να λάβουν μέτρα για παν ενδεχόμενο, μεταφέροντας ακόμη περισσότερες θέσεις εργασίας από το Λονδίνο προς την υπόλοιπη Ευρώπη. Η Τράπεζα της Αγγλίας προβλέπει ότι θα χαθούν 10.000 θέσεις εργασίας μέχρι την καταληκτική ημερομηνία για το Brexit, τέλη Μαρτίου του 2019.

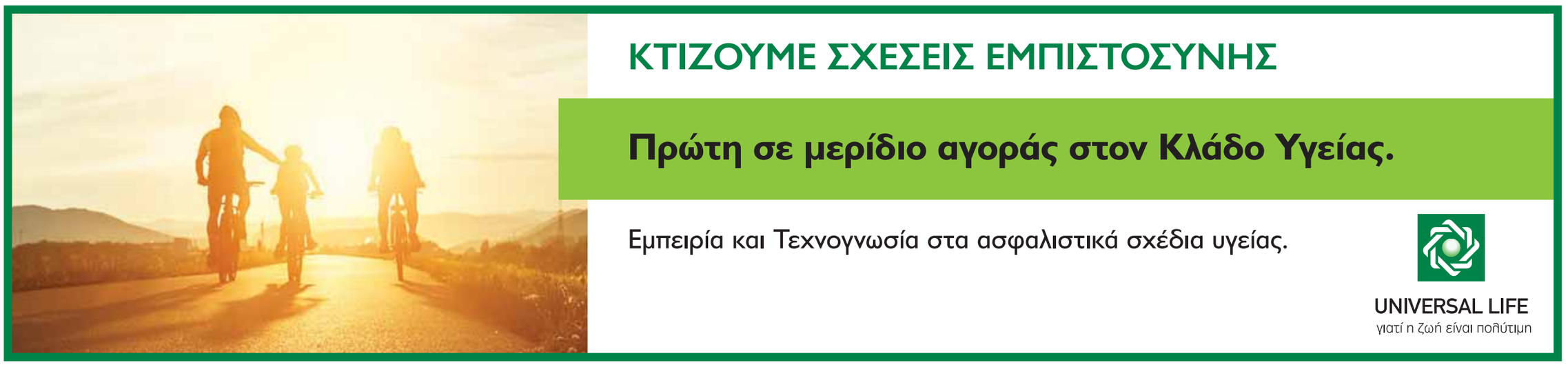

13-OIK_DIETHNH_KATHI 23/01/18 23:21 Page 13

Αποφασισμένη κατά Κούρδων η Τουρκία

Αμερικανοί και Γάλλοι ζητούν αυτοσυγκράτηση

Οταν ξεκινούσε η επιχείρηση υπό την κυνική κωδική ονομασία «Κλάδος Ελαίας» εναντίον των Κούρδων στη βόρεια Συρία, η τουρκική κυβέρνηση υποσχόταν στους πολίτες ότι όλα θα τελειώσουν γρήγορα και εύκολα. Από χθες, όμως, η εικόνα άλλαξε. Τη στιγμή που γινόταν επίσημα γνωστή η απώλεια και δεύτερου Τούρκου στρατιώτη από κουρδικά πυρά, ανώτατοι αξιωματούχοι προετοίμαζαν την κοινή γνώμη για τη γεωγραφική διεύρυνση

Γενική επιστράτευση κηρύσσουν οι Κούρδοι, προβάλλοντας πεισματική αντίσταση στους επιδρομείς, θέλοντας να μετατρέψουν το Αφρίν σε «δεύτερο Κομπάνι».

και τη χρονική επέκταση των στρατιωτικών επιχειρήσεων με ό,τι αυτό προοιωνίζεται.

Βγαίνοντας από ανωτάτου επιπέδου σύσκεψη εθνικής ασφαλείας υπό την προεδρία του Ταγίπ Ερντογάν στην Αγκυρα, ο σύμβουλος του Τούρκου προέδρου Ιμπραήμ Καλίν δήλωσε ότι οι επιχειρήσεις θα τερματιστούν μόνον όταν θα έχουν δημιουργηθεί προϋποθέσεις για την επιστροφή των 3,5 εκατ. Σύρων προσφύγων που φιλοξενούνται σήμερα στην Τουρκία. Μια δήλωση που μεταφράζεται ως προάγγελος παρατεταμένης στρατιωτικής εμπλοκής, χωρίς ημερομηνία λήξης.

Από την πλευρά του, ο υπουργός Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου άφησε να εννοηθεί ότι η κυβέρνησή του προσανατολίζεται να επεκτείνει τις πολεμικές επιχειρήσεις από την περιοχή του Αφρίν, στην πόλη Μανμπίτζ, που βρίσκεται ανατολικότερα και κατελήφθη από τους μαχητές των κουρδικών Μονάδων Προστασίας του Λαού (YPG), οι οποίοι την απελευθέρωσαν από τους τζιχαντιστές του Ισλαμικού Κράτους. «Οι τρομοκράτες (Κούρδοι) στο Μανμπίτζ πυροβολούν συνεχώς για να προκαλέσουν. Αν οι ΗΠΑ δεν τους σταματήσουν, θα τους σταματήσουμε εμείς», δήλωσε ο Τσαβούσογλου.

Σε αντίθεση με το Αφρίν, όπου δεν υπήρχε στρατιωτική παρουσία των ΗΠΑ, στο Μανμπίτζ βρίσκεται σημαντικός αριθμός Αμερικανών στρατιωτών, οι οποίοι εκπαίδευαν και υποστήριζαν τους Κούρδους μαχητές στον αγώνα τους εναντίον των τζιχαντιστών.

Αμερικανοί αξιωματούχοι που μίλησαν με την προϋπόθεση της ανωνυμίας δήλωσαν ότι βασικός στόχος της Ουάσιγκτον είναι να αποτραπεί επέκταση των τουρκικών επιχειρήσεων στο Μανμπίτζ, κάτι που θα επιφέρει ρήξη στις ήδη προβληματικές σχέσεις μεταξύ των δύο νατοϊκών συμμάχων. Εκκλήσεις για αυτοσυγκράτηση της Τουρκίας απηύθυναν χθες ο Αμερικανός υπουργός Αμυνας Τζέιμς Μάτις και ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Ζαν Ιβ Λε Ντριάν.

Επί του παρόντος, η τουρκική εισβολή εξελίσσεται με πολύ βραδύ ρυθμό, καθώς συναντά σφοδρή αντίσταση. Μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις οι Κούρδοι ανακατέλαβαν χθες κάποια εδάφη που είχαν χάσει το προηγούμενο τριήμερο. Οι τοπικές αρχές των υπό κουρδικό έλεγχο περιοχών της βόρειας Συρίας (Ροτζάβα), κάλεσαν γενική επιστράτευση για την ανάσχεση των εισβολέων και εμφανίζονταν αποφασισμένες να μετατρέψουν το Αφρίν σε «δεύτερο Κομπάνι» – την κουρδική πόλη που έγινε παγκοσμίως διάσημη λόγω της ανάσχεσης του Ισλαμικού Κράτους, προ τριετίας.

Τέλος, οι τουρκικές αρχές συνέλαβαν περίπου 100 πολίτες, συμπεριλαμβανομένων στελεχών του φιλοκουρδικού κόμματος HDP, με την κατηγορία της «μαύρης προπαγάνδας» εναντίον των επιχειρήσεων του τουρκικού στρατού από μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

REUTERS, A.P.

ASSOCIATED PRESS

Τούρκοι στρατιώτες προετοιμάζουν τα τεθωρακισμένα για τις μάχες στη βόρεια Συρία. Η Τουρκία μοιάζει αποφασισμένη να συνεχίσει τις επιθέσεις.

Υπό κράτηση τέθηκε Αιγύπτιος στρατηγός, αντίπαλος του Σίσι

Τη σύλληψη και κράτηση του Αιγύπτιου πρώην αρχηγού του γενικού επιτελείου στρατού Σάμι Αναν διέταξε χθες η στρατιωτική ηγεσία, λίγες ημέρες μετά την απόφασή του να κατέβει ως υποψήφιος στις εκλογές του Μαρτίου απέναντι από τον πρόεδρο και πρώην αρχηγό των ενόπλων δυνάμεων, Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι.

Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει επίσημη επιβεβαίωση του συμβάντος, ο Αναν φέρεται να οδηγήθηκε στο γραφείο του στρατιωτικού εισαγγελέα, λίγες ώρες ύστερα από ανακοινωθέν-καταπέλτη του στρατού που προβλήθηκε από τα κρατικά ΜΜΕ. Σε αυτό, ο εκπρόσωπος του αιγυπτιακού στρατού εξαπέλυσε σφοδρές κατηγορίες κατά του Αναν για τον κύριο λόγο πως ο ίδιος δεν έλαβε την αναγκαία άδεια από τις στρατιωτικές αρχές για να κατέβει στις εκλογές.

Παράλληλα, το ανακοινωθέν κάνει λόγο για «σοβαρή παράβαση των νόμων των στρατιωτικών υπηρεσιών» και κατηγορεί τον πρώην στρατηγό πως πλαστογράφησε επίσημα έγγραφα ώστε να φαίνεται πως ο ίδιος δεν έχει πλέον καμία στρατιωτική δραστηριότητα, κάτι που επιτάσσει ο εκλογικός νόμος της χώρας στην περίπτωση που κατέβουν ως υποψήφιοι πρώην στρατιωτικοί αξιωματούχοι. Επίσης, ο στρατός της Αιγύπτου κατηγόρησε τον Αναν για «υποκίνηση κατά του στρατού» και για απόπειρα του ίδιου «να κλονίσει τη σχέση ανάμεσα στον στρατό και στον λαό της Αιγύπτου».

Λίγο μετά το ανακοινωθέν, αναρτήθηκε ανακοίνωση εκ μέρους του επιτελείου του Αναν στην επίσημη προεκλογική σελίδα του στο Facebook, με την οποία καθίσταται γνωστό πως ο ίδιος αποφάσισε «να αναστείλει τη δραστηριότητά του επ' αόριστον... από φόβο για την ασφάλεια όλων των πολιτών που επιθυμούν την αλλαγή».

Μετά τη σύλληψη του Αναν, εκπρόσωπός του ανέφερε πως ο αποκλεισμός του από τις εκλογές σημαίνει πως «το κράτος δεν θέλει να γίνουν εκλογές».

Ο Αναν ήταν αρχηγός του γενικού επιτελείου στρατού έως το 2012, οπότε ο τότε πρόεδρος της χώρας, Μοχάμεντ Μόρσι, ο οποίος προερχόταν από τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, τον απομάκρυνε. Ο Αναν είχε ανακοινώσει το Σάββατο πως αποφάσισε να θέσει υποψηφιότητα στις επερχόμενες εκλογές ώστε να σώσει την Αίγυπτο από τις εσφαλμένες πολιτικές του Σίσι, ενώ κάλεσε τους κρατικούς και στρατιωτικούς θεσμούς να επιδείξουν ουδετερότητα προς όλους τους υποψηφίους. Ο Αναν αποτελούσε ίσως τον τελευταίο αντίπαλο υψηλού κύρους που θα μπορούσε να προξενήσει ζημιά στον Σίσι, με αποτέλεσμα να εκφράζονται εύλογες υποψίες πως η σύλληψή του υπαγορεύθηκε από το περιβάλλον του προέδρου προκειμένου να εξοστρακιστεί κάθε πιθανή απειλή.

Φιλοδοξούσε να κατέβει υποψήφιος στις εκλογές της άνοιξης, απέναντι στον σημερινό πρόεδρο της Αιγύπτου.

REUTERS

Η Μέι επέπληξε τον Μπόρις

Αντιπαράθεση πρωθυπουργού και υπουργού Εξωτερικών για το σύστημα υγείας

ΛΟΝΔΙΝΟ. Η πολιτική ζημιά που προξενεί στη βρετανική κυβέρνηση η υποβάθμιση του βρετανικού συστήματος υγείας μεταφράστηκε χθες σε κόντρα για το ποιος θα προβληθεί ως «σωτήρας» του συστήματος – η πρωθυπουργός Τερέζα Μέι ή ο επίδοξος διάδοχός της, υπουργός Εξωτερικών Μπόρις Τζόνσον. Η Μέι επέπληξε δημοσίως τον Τζόνσον για τον τρόπο με τον οποίο εκμεταλλεύθηκε πολιτικά το ζήτημα, ενώ προχώρησε η ίδια σε εξαγγελίες για αύξηση της χρηματοδότησης του συστήματος στη μετά Brexit εποχή.

Η έξαρση των εποχικών λοιμώξεων του αναπνευστικού, σε συνδυασμό με την υποχρηματοδότηση των δομών υγείας, υποχρέωσε πριν από λίγες εβδομάδες πολλά νοσοκομεία να ακυρώσουν χιλιάδες προγραμματισμένες επεμβάσεις και θεραπείες, προκειμένου να διαχειριστούν τα επείγοντα. Το ζήτημα του συστήματος υγείας είναι ένας από τους παράγοντες-κλειδιά που εξηγούν τη θεαματική εκλογική άνοδο του αντιπολιτευόμενου Εργατικού Κόμματος.

Μπροστά στον κίνδυνο απώλειας της εξουσίας από τους Εργατικούς του Τζέρεμι Κόρμπιν, ο υπουργός Εξωτερικών Μπόρις Τζόνσον κινητοποιήθηκε, δίνοντας συνέντευξη στην εφημερίδα «Γκάρντιαν», στην οποία ισχυρίστηκε ότι τα οφέλη για το σύστημα υγείας από το Brexit θα είναι ακόμη μεγαλύτερα από τις 350 εκατ. στερλίνες την εβδομάδα, που είχε υποσχεθεί προεκλογικά. Υπενθυμίζεται ότι η υπόσχεση ενίσχυσης του προϋπολογισμού για την υγεία από τα κονδύλια που δεν θα στέλνει η Βρετανία στα ταμεία της Ε.Ε. ήταν ένα από τα κεντρικά επιχειρήματα υπέρ της εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε.

Εν συνεχεία, ο Τζόνσον ενημέρωσε εκτενώς τον Τύπο ότι στο χθεσινό υπουργικό συμβούλιο επρόκειτο να ζητήσει επιπλέον 100 εκατ. στερλίνες την εβδομάδα. Η συζήτηση ξεκίνησε με το θέμα να τίθεται από την ίδια την Τερέζα Μέι, ενώ τουλάχιστον επτά υπουργοί επιτέθηκαν στον Τζόνσον. «Η πρωθυπουργός και μεγάλος αριθμός υπουργών είπαν ότι οι συζητήσεις του υπουργικού συμβουλίου πρέπει να γίνονται κεκλεισμένων των θυρών», δήλωσε ο εκπρόσωπος της Βρετανίδας πρωθυπουργού. «Σε ό,τι αφορά το μέλλον και το πώς θα διατεθούν τα χρήματα που δεν θα συνεισφέρουμε στην Ε.Ε., η πρωθυπουργός υπενθύμισε ότι τα χρήματα θα δοθούν για τις προτεραιότητές μας, που είναι η στέγαση, τα σχολεία και το σύστημα υγείας».

Ο υπουργός Οικονομικών Φίλιπ Χάμοντ υπενθύμισε ότι «ο κ. Τζόνσον είναι υπουργός Εξωτερικών», ενώ σημείωσε ότι ο νέος προϋπολογισμός περιλαμβάνει αύξηση 6 δισ. στερλίνων στα κονδύλια για την υγεία. Το υπουργείο Υγείας δήλωσε ότι έκανε «τις πιο εκτεταμένες προετοιμασίες όλων των εποχών» για την επιδημία της εποχικής γρίπης, αλλά ότι οι εισαγωγές στα νοσοκομεία λόγω γρίπης ήταν διπλάσιες την πρώτη εβδομάδα του χρόνου από τις αντίστοιχες του 2011, χρονιά της επιδημίας της γρίπης των χοίρων.

Ωστόσο, ο επικεφαλής του αγγλικού τμήματος του συστήματος υγείας σερ Μάλκολμ Γκραντ σημείωσε ότι τα κονδύλια του προϋπολογισμού δεν επαρκούν. «Δεν μπορούμε να φανταζόμαστε ότι το προσωπικό μας μπορεί να κάνει τα πάντα», είπε ο σερ Μάλκομ, σύμφωνα με την εφημερίδα «Γκάρντιαν». «Πρέπει να ληφθούν δύσκολες αποφάσεις και να γίνουν συμβιβασμοί». «Τα επίπεδα χρηματοδότησης θεωρούνται πολύ χαμηλά από αυτούς που βρίσκονται εντός του συστήματος, οι οποίοι δήλωσαν ότι τα ποσά του προϋπολογισμού σημαίνουν ότι πρέπει να γίνουν σοβαρές συζητήσεις ώστε να καταλάβει ο κόσμος ότι οι υπηρεσίες δεν επαρκούν για όλους», σημείωσε η εφημερίδα.

REUTERS, A.P.

REUTERS/TOBY MELVILLE

Την προσπάθειά του να εκμεταλλευθεί πολιτικά τις αδυναμίες του συστήματος υγείας φαίνεται ότι πλήρωσε ο επίδοξος διάδοχος της πρωθυπουργού, Μπόρις Τζόνσον.

Η έξαρση της γρίπης και η υποχρηματοδότηση υποχρέωσαν νοσοκομεία να ακυρώσουν χιλιάδες προγραμματισμένες επεμβάσεις.

«Ούτε σε πορτ-μπαγκάζ» ο Κάρλες Πουτζντεμόν

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ. Ο Ισπανός υπουργός Εσωτερικών Χουάν Ινιάσιο Θόιδο δήλωσε χθες ότι οι υπηρεσίες της χώρας εργάζονται ώστε ο Κάρλες Πουτζντεμόν να μην περάσει τα σύνορα «ούτε μέσα σε πορτ-μπαγκάζ». Ο έκπτωτος πρώην πρόεδρος της Καταλωνίας, νικητής των εκλογών της 21ης Δεκεμβρίου, άφησε χθες να εννοηθεί ότι θα αποπειραθεί να δώσει το «παρών» στη διαδικασία επανεκλογής του στην προεδρία της Καταλωνίας από την τοπική Βουλή.

«Εργάζομαι για να μπορώ να βρίσκομαι στην κοινοβουλευτική συζήτηση ελεύθερα. Η επιστροφή μου στη Βαρκελώνη θα είναι καλή είδηση όχι μόνο για τον καταλανικό λαό, αλλά και για τον ισπανικό λαό και την ισπανική δημοκρατία» είπε ο Πουτζντεμόν από την Κοπεγχάγη, χωρίς να προσφέρει περισσότερες διευκρινίσεις. Η συνεδρίαση της καταλανικής Βουλής, στην οποία η αυτονομιστική πλειοψηφία προβλέπεται να τον αναγορεύσει εκ νέου σε πρόεδρο, πρέπει να γίνει το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου. Χθες ο Πουτζντεμόν απέσυρε το αίτημα να ψηφίσει υπέρ του εαυτού του δι' αντιπροσώπου, προκειμένου να μην υπάρξει έρεισμα για την εκ προοιμίου δικαστική απαγόρευση της συνεδρίασης. Η Μαδρίτη έχει ξεκαθαρίσει ότι δεν θα επιτρέψει ψήφους δι' αντιπροσώπου, αφού αυτό δεν προβλέπεται από τον κανονισμό της καταλανικής Βουλής.

«Ο Πουτζντεμόν συμπεριφέρεται με ανευθυνότητα που έχει φθάσει σε απίθανα όρια», δήλωσε ο Χουάν Ινιάσιο Θόιδο. «Είμαστε πολύ ανήσυχοι, ένα άτομο με τέτοια συμπεριφορά δεν ξέρουμε τι μπορεί να κάνει και εξαντλούμε όλες τις δυνατότητες που έχουμε για να το αποφύγουμε. Εχουμε συστήσει δύναμη που δρα στα σύνορα, μέσα στη χώρα, παντού».

Στην Κοπεγχάγη, ο Πουτζντεμόν μετείχε σε εκδήλωση στο πανεπιστήμιο και συναντήθηκε με μέλη της επιτροπής εξωτερικών υποθέσεων της Βουλής, σχολιάζοντας ότι είναι ειρωνικό να μπορεί να παρίσταται σε κοινοβούλια άλλων χωρών, αλλά όχι σε κάποιο από τα κοινοβούλια της Ισπανίας. Εις βάρος του εκκρεμούν βαρύτατες κατηγορίες μετά το παράνομο δημοψήφισμα για την απόσχιση της Καταλωνίας.

REUTERS, A.P.

MADS CLAUS RASMUSSEN/SCANPIX/REUTERS

Ο Κάρλες Πουτζντεμόν χθες σε συνέντευξη Τύπου στην Κοπεγχάγη.

«Είμαστε πολύ ανήσυχοι, ένα άτομο με τέτοια συμπεριφορά δεν ξέρουμε τι μπορεί να κάνει».

RCB
Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα
Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός
www.rcbcy.com | 800 00 722
RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

14-OIK_ELLADA_KATHI 23/01/18 23:53 Page 14

Το νέο συλλαλητήριο στο Σύνταγμα αναμένεται με ενδιαφέρον από όλες τις πλευρές, με βάση και όσα έγιναν μετά την περασμένη Κυριακή στη Θεσσαλονίκη.

«Ωρα της αλήθειας» για το Σκοπιανό

Συναντώνται σήμερα οι κ. Αλ. Τσίπρας και Ζόραν Ζάεφ, εν μέσω ενός σύνθετου περιβάλλοντος

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Μέσα σε ένα σύνθετο περιβάλλον σε Ελλάδα και ΠΓΔΜ, που συνδιαμορφώνουν μία σειρά από παράγοντες, πολιτικοί και όχι μόνο, οι πρωθυπουργοί των δύο χωρών, Αλέξης Τσίπρας και Ζόραν Ζάεφ, συναντώνται σήμερα στο Νταβός, σε έναν αναβαθμισμένο γύρο συνομιλιών με διατυπωμένη εκατέρωθεν τη βούληση να προωθήσουν τη διαδικασία. Από την πλευρά τού Μεγάρου Μαξίμου περιγράφουν τη σημερινή συνάντηση ως «την ώρα της αλήθειας», το κομβικό σημείο, δηλαδή, κατά το οποίο θα διαπιστωθεί στην πράξη εάν οι εξαγγελίες του κ. Ζάεφ για διάθεση εποικοδομητικής συμβολής στη διαπραγμάτευση και βούληση για τους αναγκαίους συμβιβασμούς είναι πραγματικές ή όχι.

Πάντως, η αναβάθμιση και εντατικοποίηση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης διαμορφώνουν για την κυβέρνηση ένα απαιτητικό πολιτικά περιβάλλον, το οποίο ήρθε να φορτίσει επιπλέον το συλλαλητήριο της περασμένης Κυριακής στη Θεσσαλονίκη. Η κυβέρνηση δέχεται πυρά από την αντιπολίτευση για τη στρατηγική που ακολούθησε στη διαπραγμάτευση και καταγγελίες ότι επέλεξε την οδό της μυστικής διπλωματίας, αφήνοντας τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις στο σκοτάδι. Η προαναγγελία κύκλου ενημέρωσης των πολιτικών αρχηγών μετά την επιστροφή του κ. Τσίπρα από το Νταβός δεν δείχνει να έχει κατευνάσει τα πνεύματα, καθώς από την αντιπολίτευση επιμένουν ότι θα έπρεπε να έχουν προηγηθεί η ενημέρωση και η προσπάθεια διαμόρφωσης εθνικής γραμμής στη διαπραγμάτευση. Το τοπίο δεν είναι ιδιαίτερα ευοίωνο ούτε στο εσωτερικό της κυβέρνησης. Ο κ. Πάνος Καμμένος φαίνεται να πειθαρχεί τις τελευταίες ημέρες σε αποχή από δημόσιες παρεμβάσεις για το θέμα. Ωστόσο, στελέχη των ΑΝΕΛ επιμένουν ότι δεν πρόκειται να συμφωνήσουν με χρήση του όρου «Μακεδονία» στην ονομασία που θα συμφωνηθεί. Ο υπουργός Εσωτερικών Πάνος Σκουρλέτης έδωσε, χθες, μια διαφορετική εκδοχή για τη διάσταση απόψεων μεταξύ των κυβερνητικών εταίρων, λέγοντας (Ρ/Σ REAL) ότι «ο κ. Καμμένος εκφράζει τη θέση του κόμματός του, όχι την κυβερνητική θέση». Στη συνέχεια, μάλιστα, κάλεσε τους ΑΝΕΛ «να είναι πιο προσεκτικοί στις κινήσεις τους, διότι καμιά φορά δημιουργείται μια τέτοια δυναμική, η οποία υπονομεύει μια πραγματικά εθνική προσπάθεια που γίνεται τώρα».

Ο Τζέφρεϊ Πάιατ δήλωσε ότι είναι ιδανική περίοδος για διάλογο στο θέμα της ονομασίας μετά την αλλαγή κυβέρνησης στη γείτονα.

Ο συνομιλητής του κ. Τσίπρα, Ζόραν Ζάεφ, διαθέτει ασφαλώς την πολιτική υπεροχή στα Σκόπια αυτή τη στιγμή, ωστόσο η κατάσταση αυτή δείχνει εύθραυστη, καθώς η υπεροχή αυτή είναι οριακή όσον αφορά την απεικόνιση της Βουλής. Το μεγάλο ερώτημα για τη γείτονα είναι οι διαθέσεις της κοινής γνώμης όσον αφορά το σλαβομακεδονικό στοιχείο, καθώς το αλβανικό κομμάτι πιέζει για λύση «εδώ και τώρα». Ο τέως πρωθυπουργός Νίκολα Γκρούεφσκι, που θα μπορούσε να αποτελέσει πόλο πίεσης προς τον κ. Ζάεφ, τελεί ουσιαστικά υπό δικαστική ομηρία για τα πεπραγμένα του κατά την περίοδο που βρισκόταν στην εξουσία. Το κόμμα του, το VMRO, ατύπως εκπροσωπείται στην πολιτική διαμάχη για τη διαπραγμάτευση και όχι μόνο, από τον πρόεδρο της ΠΓΔΜ, Γκιόργκι Ιβάνοφ, ο οποίος ήδη μετρά ουκ ολίγες αψιμαχίες με τον κ. Ζάεφ.

Στη Θεσσαλονίκη ο Πάιατ

Πάντως, παρά το δεδομένο σύνθετο περιβάλλον, εξακολουθεί να επικρατεί η άποψη ότι στην παρούσα συγκυρία υπάρχει παράθυρο ευκαιρίας για επίλυση της εκκρεμότητας. Σε αυτό το κλίμα κινήθηκε ο Αμερικανός πρέσβης στη χώρα μας, Τζέφρεϊ Πάιατ, ο οποίος συναντήθηκε χθες με τον δήμαρχο Θεσσαλονίκης Γιάννη Μπουτάρη και υπογράμμισε στις δηλώσεις του ότι είναι ιδανική περίοδος για διάλογο μετά την αλλαγή κυβέρνησης στη γειτονική χώρα, προκειμένου να διευθετηθεί το ζήτημα της ονομασίας τη ΠΓΔΜ.

Ν.Δ.: Μίνιμουμ το Βουκουρέστι

Νέα σκληρά μηνύματα για το Σκοπιανό θα απευθύνει ο Κυριάκος Μητσοτάκης

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

«Ξεχάστε τη συναίνεση». Το μήνυμα είναι σαφές. Και αναμένεται να το καταστήσει ακόμα σαφέστερο ο Κυριάκος Μητσοτάκης στη σημερινή παρέμβασή του στη συνεδρίαση της πολιτικής επιτροπής της Ν.Δ., καθώς θα επαναλάβει –κόβοντας τις όποιες γέφυρες– ότι είναι πλέον αργά για ενημέρωση από τον πρωθυπουργό για το ονοματολογικό και προφανώς για συναίνεση. Ταυτόχρονα, ο κ. Μητσοτάκης θα περιγράψει και πάλι τις δικές του κόκκινες γραμμές καλώντας την κυβέρνηση να φέρει ένα καλύτερο αποτέλεσμα απ' αυτό του Βουκουρεστίου.

Σε συνέχεια της δήλωσης που έκανε το βράδυ της Κυριακής, σημειώνοντας ότι σέβεται και συμμερίζεται την ευαισθησία της κοινωνίας για το ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ, ο κ. Μητσοτάκης αναμένεται να αναφερθεί εκ νέου στο αίσθημα της κοινωνίας για το ονοματολογικό και να κατηγορήσει την κυβέρνηση ότι όχι μόνο διαπραγματεύεται εν κρυπτώ, αλλά ταυτόχρονα το αγνοεί και το προσβάλλει. Ταυτόχρονα, θα θυμίσει ότι η κυβέρνηση Καραμανλή το 2008 είχε διαπραγματευθεί σε πολύ δυσμενέστερο διεθνές περιβάλλον από αυτό στο οποίο διαπραγματεύεται σήμερα η κυβέρνηση Τσίπρα και μάλιστα έχοντας απέναντι ως συνομιλητή της μια σκοπιανή ηγεσία που εμφανίζεται έτοιμη για συμβιβασμό. Υπό αυτό το πρίσμα, ο κ. Μητσοτάκης θα ανεβάσει και πάλι τον πήχυ για την κυβέρνηση, καλώντας την να φέρει κάτι καλύτερο από το Βουκουρέστι και επιμένοντας στο ζήτημα του αλυτρωτισμού της γειτονικής χώρας.

Κατά τη σημερινή ομιλία του στην πολιτική επιτροπή της Ν.Δ. αναμένεται να κόψει τις όποιες γέφυρες συναίνεσης.

Πάντως, σε χθεσινή του συνέντευξη στον ΣΚΑΪ ο Κώστας Αχ. Καραμανλής σημείωσε ότι «επιθυμία κάθε πατριώτη Ελληνα και επιθυμία όλων μας στη Ν.Δ.» είναι να μην υπάρχει ο όρος «Μακεδονία» στην ονομασία της γειτονικής χώρας, προϊδεάζοντας για σκλήρυνση της στάσης της Ν.Δ.

«Δεν ήταν ένα εθνικιστικό παραλήρημα, όπως θέλει να το παρουσιάσει η κυβέρνηση. Εχω την εντύπωση και την πεποίθηση ότι υπήρξαν άνθρωποι εκεί από όλες τις παρατάξεις, αλλά ένα πράγμα είναι σίγουρο: ότι αυτό το συλλαλητήριο ήταν ένα ηχηρό μήνυμα στην κυβέρνηση: έχω την εντύπωση ότι η αντίδραση της κυβέρνησης ήταν υπερβολική. Δεν μπορείς να αγνοείς ένα συλλαλητήριο τέτοιο, μια ειρηνική εκδήλωση», σημείωσε ακόμη αναφερόμενος στο συλλαλητήριο. Ο βουλευτής Σερρών τόνισε ότι, αν η διαπραγμάτευση οδηγηθεί σε αδιέξοδο, θα είναι ευθύνη της κυβέρνησης, ενώ, αναφερόμενος στη στάση της Εκκλησίας, επεσήμανε ότι «εμείς σεβόμαστε την Εκκλησία, την ακούμε, αλλά δεν μπορεί να μας υπαγορεύσει τι θα κάνουμε και τι δεν θα κάνουμε. Εξωτερική πολιτική ασκεί η κυβέρνηση».

Αντιπαράθεση

Στο μεταξύ, νέα κόντρα προκάλεσε δελτίο Τύπου του Μαξίμου που καλούσε τη Ν.Δ. να τοποθετηθεί για δηλώσεις για το ονοματολογικό που έκανε η Ντόρα Μπακογιάννη το 2008. «Οι δηλώσει έγιναν το 2008. Σήμερα βρισκόμαστε σε άλλη συγκυρία, το 2018», απάντησε η Ν.Δ., καλώντας την κυβέρνηση να ενημερώσει για τη θέση του Πάνου Καμμένου και να απαντήσει για τις υπογραφές των κ.κ. Τσακαλώτου, Γαβρόγλου και Χριστοδουλοπούλου (σε κείμενο του 2008) υπέρ της διατήρησης της συνταγματικής ονομασίας της ΠΓΔΜ. Στο μέτωπο της οικονομίας, δεύτερος άξονας της σημερινής ομιλίας του προέδρου της Ν.Δ., ο οποίος θα αμφισβητήσει και πάλι το κυβερνητικό αφήγημα περί καθαρής εξόδου, η Πειραιώς αποδόμησε χθες το Eurogroup της Δευτέρας. Σε δήλωσή του ο σύμβουλος Δημοσιονομικής Πολιτικής του προέδρου της Ν.Δ. Στέλιος Πέτσας σημειώνει ότι τα «δώρα» που φέρνει η κυβέρνηση στους πολίτες με την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης είναι οι «δεκάδες χιλιάδες πλειστηριασμοί, η επίσπευση της μείωσης του αφορολογήτου και η ακριβοπληρωμένη και θολή πρόσβαση στις διεθνείς αγορές».

ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΑΪΤΑΣ

Ο Κυρ. Μητσοτάκης, κατά τη σημερινή συνεδρίαση της πολιτικής επιτροπής της Ν.Δ., αναμένεται να αποδομήσει εκ νέου το κυβερνητικό αφήγημα περί καθαρής εξόδου.

Στο πειθαρχικό για ρατσιστικά σχόλια

Την αντίδραση του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και του προέδρου της ΟΝΝΕΔ, που παραπέμπει τον υπεύθυνο Τοπικής Αυτοδιοίκησης της οργάνωσης στο πειθαρχικό συμβούλιο, προκάλεσαν οι αναρτήσεις του τελευταίου (Δημήτρη Τρούπου) με αφορμή το συλλαλητήριο της Κυριακής. Συγκεκριμένα, ο κ. Τρούπος έγραψε στον προσωπικό του λογαριασμό στο Twitter ότι «οι κρεμάλες στο Σύνταγμα για τους εθνοπροδότες είναι έτοιμες και περιμένουν», ενώ χαρακτήρισε «επικίνδυνο» τον πρωθυπουργό. «Οταν εμείς κάναμε εγκαίνια στην Ακρόπολη, αυτοί είχαν ουρά και πηδούσαν από δέντρο σε δέντρο», έγραψε για τους Σκοπιανούς. Ο ΣΥΡΙΖΑ έκανε λόγο για ρατσιστικές διατυπώσεις και κάλεσε τον πρόεδρο της Ν.Δ. να αποπέμψει τον Τρούπο. Σε ανακοίνωσή του ο πρόεδρος της ΟΝΝΕΔ Κώστας Δέρβος σημειώνει ότι οι εκφράσεις που χρησιμοποίησε ο υπεύθυνος Τοπικής Αυτοδιοίκησης της ΟΝΝΕΔ «δεν συμβαδίζουν με το ύφος και τις αρχές που διαχρονικά πρεσβεύει η ΟΝΝΕΔ» και προαναγγέλλει τη σύγκληση του πειθαρχικού συμβουλίου για να ληφθούν αποφάσεις. Αφήνει ακόμα αιχμές εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ και αναφερόμενος σε «κρεμάλες και τα ρατσιστικά σχόλια», προσθέτει: «Δεν είμαστε ίδιοι με τα κόμματα της συγκυβέρνησης, που χωρίς ντροπή προπηλάκιζαν λεκτικά και σωματικά τους πολιτικούς τους αντιπάλους, ανοίγοντας τον βόθρο της άνω και της κάτω πλατείας».

Κίνα και Τραμπ προβληματίζουν την ελίτ στο Νταβός

Η παγκόσμια οικονομική, πολιτική και επιχειρηματική ελίτ συγκεντρώνεται στο Νταβός της Ελβετίας, για το καθιερωμένο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ. Μέχρι στιγμής, η εικόνα της διεθνούς οικονομίας εμπνέει αισιοδοξία, χωρίς να λείπουν παράγοντες προβληματισμού, όπως είναι το παγκόσμιο χρέος. Η διεθνής οικονομία αναπτύσσεται με τον ταχύτερο ρυθμό από τις αρχές της δεκαετίας, οι προβλέψεις για τα εταιρικά κέρδη είναι ευοίωνες και οι επενδυτές δείχνουν ζωηρό αγοραστικό ενδιαφέρον για να τοποθετήσουν τα κεφάλαιά τους σε μετοχές.

Πέραν αυτού, δύο θέματα απασχολούν τον διεθνή Τύπο όσον αφορά τις εξελίξεις στο Νταβός. Ο Αμερικανός πρόεδρος και η πρωτοφανής ποσότητα χιονιού που πέφτει τις τελευταίες ημέρες στη μικρή ελβετική πόλη, που φιλοξενεί τα τελευταία 18 χρόνια την εν λόγω διοργάνωση. Πολλοί ανταποκριτές διεθνών μέσων μαζικής επικοινωνίας στο Νταβός υπενθυμίζουν ότι συχνά οι συμμετέχοντες στο φόρουμ διαμαρτύρονται για το δριμύ ψύχος και το επικαλούνται για να μην εμφανιστούν στην επόμενη διοργάνωση. Συνήθως, όμως, κάνουν το αντίθετο. Ο Αμερικανός πρόεδρος, ο οποίος αναμένεται να μιλήσει την Παρασκευή, δηλαδή σχεδόν στο τέλος της διοργάνωσης, προκαλεί αναστάτωση προτού καν μεταβεί στην ελβετική πόλη. Δεν είναι τυχαίο. Ο Αμερικανός ηγέτης εκπροσωπεί τα αντίθετα από όσα πρεσβεύει το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ. Θέτει πρώτα την Αμερική, την οποία θέλει να κάνει μεγάλη και πάλι, τασσόμενος κατά της παγκοσμιοποίησης. Ο κύριος άξονας της φετινής εκδήλωσης είναι το πώς «θα οικοδομήσουμε ένα κοινό μέλλον σε έναν κατακερματισμένο κόσμο». Χαρακτηριστική είναι η δήλωση παραγόντων του φόρουμ: «Πολλοί πιστεύουν πως ο Ντόναλντ Τραμπ ανακάλυψε τώρα τον οικονομικό εθνικισμό. Ωστόσο, ο Ναρέντρα Μόντι, ο πρωθυπουργός της Ινδίας, έκανε τη χώρα του μεγάλη και πάλι από το 2014 με τις μεταρρυθμίσεις του». Εκτιμάται ότι η ομιλία Τραμπ στο Νταβός θα έχει δύο αποδέκτες. Αφενός θα απευθύνει έκκληση στη διεθνή κοινότητα να κάνει επενδύσεις στις ΗΠΑ και να επωφεληθεί από τις νέες φορολογικές του πολιτικές, αφετέρου θα ζητήσει δικαιότερες και αμοιβαία επωφελείς εμπορικές συναλλαγές.

Ενα άλλο ζήτημα που απασχολεί θεωρητικούς, οικονομολόγους και συμμετέχοντες στο φόρουμ είναι η Κίνα. Ο Κένεθ Ρογκόφ του Χάρβαρντ ισχυρίζεται ότι «πλέον η βαριά σκιά της χρηματοπιστωτικής κρίσης διαλύεται και η οικονομία παρουσιάζει υψηλές επιδόσεις». Η Κίνα ειδικά εξέπληξε τους πάντες το 2017 με τον ρυθμό ανάπτυξής της, αλλά αρχίζει να δείχνει κάποια σημάδια κόπωσης. Οι παρεμβάσεις του Πεκίνου για να περιοριστεί ο κίνδυνος στο χρηματοπιστωτικό σύστημα επιβράδυνε την αύξηση των πιστώσεων. Εντούτοις, το συνολικό της χρέος είναι πραγματικά επαχθές, φθάνοντας το 264% του ΑΕΠ για την περυσινή χρονιά. Συν τοις άλλοις, το οξύ πρόβλημα αυτό δεν αφορά μόνον την Κίνα. Το χρέος όλων των χωρών εκτινάχθηκε το τρίτο τρίμηνο του 2017 στα 233 τρισ. δολάρια, ήταν αυξημένο, δηλαδή, κατά 16 τρισ. δολάρια από το 2016, σύμφωνα με το Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών. «Εκτιμώ ότι οι συνθήκες θα αλλάξουν, εφόσον οι κεντρικές τράπεζες θα αλλάξουν την πολιτική χαμηλών επιτοκίων», δήλωσε ο πρόεδρος του ινστιτούτου Τιμ Ανταμς, ένας από τους συμμετέχοντες στο φόρουμ.

REUTERS, BLOOMBERG

Δύο θέματα απασχολούν τον διεθνή Τύπο όσον αφορά τις εξελίξεις στο Νταβός. Ο Αμερικανός πρόεδρος και η πρωτοφανής ποσότητα χιονιού που πέφτει τις τελευταίες ημέρες στη μικρή ελβετική πόλη.

Συζήτηση για το χρέος θα επιδιώξει ο Τσίπρας

Την πρώτη βολιδοσκόπηση των προθέσεων και των διαθέσεων των δανειστών, όσον αφορά τις προοπτικές που διαμορφώνονται στην πορεία ολοκλήρωσης του μνημονιακού προγράμματος, θα έχει την ευκαιρία να κάνει ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, αύριο, στο περιθώριο των εργασιών του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός. Εκεί θα συναντηθεί με δύο κομβικούς παράγοντες στη συζήτηση για την επόμενη μέρα του ελληνικού προγράμματος, την επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Κριστίν Λαγκάρντ και τον επίτροπο Οικονομικών Υποθέσεων Πιερ Μοσκοβισί.

Ο κ. Τσίπρας προσέρχεται στις συναντήσεις αυτές έχοντας στις αποσκευές του την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης και την πολιτική απόφαση του προχθεσινού Eurogroup. Το ζητούμενο τώρα για την Αθήνα είναι να ανοίξει η συζήτηση για τα επόμενα βήματα μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος τον προσεχή Αύγουστο, αλλά και για τα ισχύοντα την επόμενη μέρα. Παράλληλα, η ελληνική πλευρά αναμένει μια συγκεκριμένη συζήτηση για το χρέος, με απτά αποτελέσματα. Στη συνάντηση που θα έχει ο πρωθυπουργός με την κ. Λαγκάρντ, αναμένεται να διαμορφώσει μια περισσότερο σαφή εικόνα όσον αφορά τις προθέσεις του Ταμείου για τη συμμετοχή του στο ελληνικό πρόγραμμα. Παράλληλα, η κυβέρνηση επενδύει στην υποστήριξη του ΔΝΤ στο ζήτημα του χρέους, δεδομένης της πάγιας θέσης του ότι θα πρέπει να διαμορφωθεί συνεκτική στρατηγική που θα διασφαλίζει τη βιωσιμότητα, με τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων. Η σταθερή υπόμνηση της ελληνικής πλευράς είναι ότι υπάρχει δέσμευση των εταίρων από το περασμένο καλοκαίρι για συγκεκριμενοποίηση των μεσοπρόθεσμων μέτρων για το χρέος, τα οποία στην κυβέρνηση πιστεύουν ότι θα ενισχύσουν περαιτέρω την εμπιστοσύνη που δείχνουν πλέον οι διεθνείς οργανισμοί, αλλά και οι επενδυτές στην ελληνική οικονομία, καθώς θα συμβάλουν στην επιπλέον σταθεροποίηση της γενικής εικόνας.

Οσον αφορά τη συνάντηση με τον κ. Μοσκοβισί, έχει επίσης ιδιαίτερη σημασία, καθώς αποτελεί την πρώτη επικοινωνία με την πλευρά των Ευρωπαίων εταίρων. Ο κ. Τσίπρας θα έχει την ευκαιρία να παρουσιάσει το πλαίσιο που η κυβέρνηση θα επιθυμούσε να διαμορφωθεί στην πορεία προς την ολοκλήρωση του προγράμματος και μετά την έξοδο της χώρας από αυτό. Παράλληλα, θα ακούσει τις πρώτες σκέψεις της άλλης πλευράς. Η ελληνική πλευρά αναγνωρίζει ότι πρόκειται για μια σύνθετη διαδικασία, που θα απαιτήσει πολύπλοκες διαβουλεύσεις αλλά που, σε κάθε περίπτωση, είναι καλύτερο να αρχίσει το συντομότερο δυνατόν, ώστε να υπάρχει χρόνος για την προεργασία που θα εξασφαλίσει μια κατά το δυνατόν περισσότερο ομαλή μετάβαση στην επόμενη μέρα.

Με τον Γιοχάνες Χαν

Ο πρωθυπουργός θα συναντηθεί αύριο και με τον Ευρωπαίο επίτροπο, αρμόδιο για τη Διεύρυνση, Γιοχάνες Χαν. Στο επίκεντρο της συνάντησης αναμένεται να βρεθεί η κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και η ευρωπαϊκή προοπτική των χωρών της περιοχής, όχι μόνο με όρους οικονομικούς, αλλά και με όρους εμπέδωσης της σταθερότητας. Η Αθήνα φιλοδοξεί μέσα από τη διαδικασία αυτή να αναδείξει τον ρόλο της ως πυλώνα σταθερότητας στην περιοχή.

ΔΩΡΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

15-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_KATHI 23/01/18 20:55 Page 15

Επενδυτικό «ναρκοπέδιο» η Ελλάδα

Η χώρα διολισθαίνει στις διεθνείς λίστες επιχειρηματικότητας, ενώ το έλλειμμα επενδύσεων υπολογίζεται στα 540 δισ. ευρώ

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Οι «τραυματικές» εμπειρίες όσων ξένων επενδυτών είναι θαρραλέοι ή απλώς ανυποψίαστοι και τολμούν να τοποθετήσουν κεφάλαια στην πραγματική ελληνική οικονομία τείνουν να γίνουν ανέκδοτα στις διεθνείς αγορές. Και δυστυχώς, λειτουργούν ως πρόσθετο αντικίνητρο για την προσέλκυση άμεσων επενδύσεων πέραν της χαμηλής αξιολόγησης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις διεθνείς λίστες: όπως του Ease of Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας (διολίσθησε στην 67η θέση από την 61η), του Global Competitiveness Report του World Economic Forum (διολίσθησε στην 87η θέση από την 81η), του ΟΟΣΑ για τα ρυθμιστικά εμπόδια στην ίδρυση επιχειρήσεων (27η σήμερα στις 42 χώρες). Πέραν των χιλιάδων ανώνυμων επενδύσεων που βαλτώνουν στα γραφεία των κρατικών υπηρεσιών, εμβληματικές επενδύσεις που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως σηματωρός γίνονται μπούμερανγκ: Χαρακτηριστικότερες όλων είναι ίσως το Ελληνικό και ο Αστέρας Βουλιαγμένης. Στην αυγή του 2018, την Τετάρτη 3 Ιανουαρίου, από το γραφείο του υπουργού Επικράτειας Αλέκου Φλαμπουράρη ανακοινώθηκε πανηγυρικά η υπογραφή της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Περιβάλλοντος, Πολιτισμού, Τουρισμού, Οικονομικών) για την έγκριση χωροθέτησης του επενδυτικού σχεδίου αξιοποίησης του Αστέρα Βουλιαγμένης. Χρειάστηκε δηλαδή περισσότερος από ένας χρόνος από το οικονομικό κλείσιμο της συναλλαγής μεταξύ επενδυτή, ελληνικού Δημοσίου και Εθνικής Τράπεζας για να μπορέσει η νέα ιδιοκτησία να αρχίσει τα έργα στους περιβάλλοντες χώρους του συγκροτήματος. Και αυτό αφού προηγήθηκαν άλλα τέσσερα χρόνια από την προκήρυξη του διαγωνισμού, τον Ιανουάριο του 2013, και τρία από την ανακήρυξη του προτιμητέου επενδυτή. Ακόμα περισσότερο διαρκεί η περιπέτεια του Ελληνικού, η οποία ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί, αλλά και πολλών άλλων ιδιωτικοποιήσεων, όπως στην Αφαντου ή στην Κασσιόπη στην Κέρκυρα, και επενδυτικών προτάσεων στο υπουργείο Οικονομίας. Και όμως επενδύσεις όπως αυτές είναι κρίσιμες για να μπορέσει η οικονομία να αναπτυχθεί με υγιείς και όχι αναιμικούς ρυθμούς.

Ξένοι επενδυτές κάνουν λόγο για οικονομική αβεβαιότητα και έλλειμμα εμπιστοσύνης στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Οι επενδυτικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας κατά την επόμενη πενταετία προκειμένου να μπορέσει να αναπτυχθεί με διατηρήσιμο τρόπο υπολογίστηκαν το 2017 από την PricewaterhouseCoopers (PWC) στα 270 δισ. ευρώ. Αλλά οι αδυναμίες της χώρας, συγκυριακές και διαρθρωτικές, όπως τις κατατάσσει η Τράπεζα της Ελλάδος, να προσελκύσει τέτοια κεφάλαια από το εξωτερικό σε συνδυασμό με την απουσία επαρκών κεφαλαίων για μια τέτοιου εύρους χρηματοδότηση από τις ελληνικές τράπεζες καθιστά τις προοπτικές της ανάκαμψης επεικώς ισχνές.

Με δεδομένο το παραπάνω κενό χρηματοδότησης, η οποιαδήποτε ανάκαμψη τυχόν σημειωθεί θα είναι πιθανότατα κατά 40% ασθενέστερη από ό,τι θα μπορούσε, δείχνει η επεξεργασία στοιχείων από τη διεθνή εμπειρία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Αυτά προκύπτουν από την εκτενή μελέτη της PWC για την ελληνική οικονομία, στην οποία υπολογίζεται επίσης πως από το 2009 έως το 2016 οι επενδύσεις ως προς το ΑΕΠ απομακρύνθηκαν από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, δημιουργώντας ένα διευρυνόμενο επενδυτικό κενό, συνολικά της τάξης των 540 δισ. ευρώ. Υπό το πρίσμα αυτών των μεγεθών καθίσταται σαφές πως οι πανηγυρισμοί για αύξηση των Ξένων Αμεσων Επενδύσεων (ΞΑΕ) το 2016 και 2017, που οφείλονται κυρίως στην ολοκλήρωση κάποιων ιδιωτικοποιήσεων όπως αυτές του ΟΛΠ και των περιφερειακών αεροδρομίων, είναι επιεικώς πρόωροι...

Διαρθρωτικά προβλήματα

Μεταξύ των συγκυριακών παραγόντων που αποθαρρύνουν τις επενδύσεις συχνή αναφορά γίνεται από τους ξένους επενδυτές στην οικονομική αβεβαιότητα και στο έλλειμμα εμπιστοσύνης στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, καθώς και στην ανάγκη εδραίωσης πολιτικής σταθερότητας και γεωπολιτικής ασφάλειας, αναφέρει η ΤτΕ σε σχετική εργασία. Ακόμη όμως και αν πιστέψει κάποιος πως αυτές οι παράμετροι έχουν βελτιωθεί οψίμως, παραμένουν τα σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα: Κατά την ΤτΕ, όπως και σύσσωμη την επιχειρηματική κοινότητα και τους διεθνείς θεσμούς, αυτά είναι η γραφειοκρατία, η ασάφεια και η αστάθεια του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου, το μη προβλέψιμο φορολογικό σύστημα, καθώς και η ελλιπής προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, σε συνδυασμό με τις καθυστερήσεις στη δικαστική επίλυση των διαφορών. Επιπροσθέτως, δυσλειτουργίες και ακαμψίες στις αγορές εργασίας και προϊόντων καθώς και ανεπάρκεια υλικών και τεχνολογικών υποδομών έχουν καταστήσει την Ελλάδα λιγότερο ελκυστικό προορισμό για ΞΑΕ σε σύγκριση με γειτονικές ή άλλες συγκρίσιμες χώρες της Ζώνης του Ευρώ.

Δύο αντικίνητρα για τις επενδύσεις στον τουρισμό

Η Ελλάδα αποτελεί έναν προορισμό με σημαντικές ευκαιρίες για την υλοποίηση μεγάλων τουριστικών επενδύσεων. Το ενδιαφέρον για νέα επιχειρηματικά σχέδια εκδηλώνεται τόσο από ξένες εταιρείες όσο και από εγχώριους ομίλους. Παρά ταύτα, από τη στιγμή της απόφασης και της έναρξης των αδειοδοτικών διαδικασιών μέχρι το σημείο της έναρξης υλοποίησης των επενδύσεων καταγράφεται μεγάλη χρονική απόσταση, τις περισσότερες φορές με υπαιτιότητα της Πολιτείας.

Γιάννης Α. Ρέτσος
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΕΤΕ

Σημαντικά εμπόδια, η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού και η καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης.

Τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν, διαχρονικά, οι επενδυτές είναι η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού και η μεγάλη καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης. Και τα δύο αποτελούν σημαντικά εμπόδια για να γίνει η Ελλάδα, επιτέλους, ένας ώριμος προορισμός επενδύσεων. Το ζήτημα της υπερφορολόγησης έχει προκύψει τα τελευταία χρόνια και αφορά κυρίως τις υφιστάμενες επιχειρήσεις. Ο ΣΕΤΕ έχει κατ' επανάληψη επισημάνει ότι η Ελλάδα διαθέτει, πλέον, το πιο υπερφορολογημένο τουριστικό προϊόν, συγκριτικά με άλλες ανταγωνίστριες χώρες.

Από την άλλη, μιλώντας με ξένους επενδυτές, μου μεταφέρουν ότι η φορολογία δεν είναι το πρωταρχικό τους πρόβλημα. Γνωρίζουν πολύ καλά ότι οι φορολογικοί συντελεστές στην Ελλάδα βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο υψηλότερο επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμούν ότι σε βάθος 15ετίας θα μειωθούν. Αυτό που τους προβληματίζει είναι ότι δεν ξέρουν τι μπορούν να σχεδιάσουν και πού, αλλά και σε ποια σημεία μπορεί να ακυρωθούν οι επενδύσεις τους ή να καθυστερήσουν από τις διάφορες υπηρεσίες.

Σε ό,τι αφορά τη διαφθορά, όπου και όταν υπάρχει, είναι σίγουρο ότι αποθαρρύνει τους σοβαρούς επιχειρηματικούς ομίλους. Η Ελλάδα δείχνει ότι βαδίζει σιγά σιγά προς ένα νέο μοντέλο υγιούς επιχειρηματικότητας το οποίο στηρίζεται στις αρχές της διαφάνειας, της συνεργασίας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας. Πρέπει βέβαια να γίνουν πολλά ακόμη. Αναμφίβολα, ο ελληνικός προορισμός θα μπορούσε να προσελκύσει πολύ περισσότερες ξένες επενδύσεις από αυτές που σχεδιάζονται ή υλοποιούνται σήμερα.

Ο ΣΕΤΕ παρεμβαίνει διαρκώς στα αρμόδια πολιτειακά όργανα για την άρση των προβλημάτων και των αντικινήτρων. Οι θετικές προϋποθέσεις υπάρχουν. Δεν αρκούν όμως αν η πολιτεία δεν κινηθεί προς την κατεύθυνση διευκόλυνσης της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων.

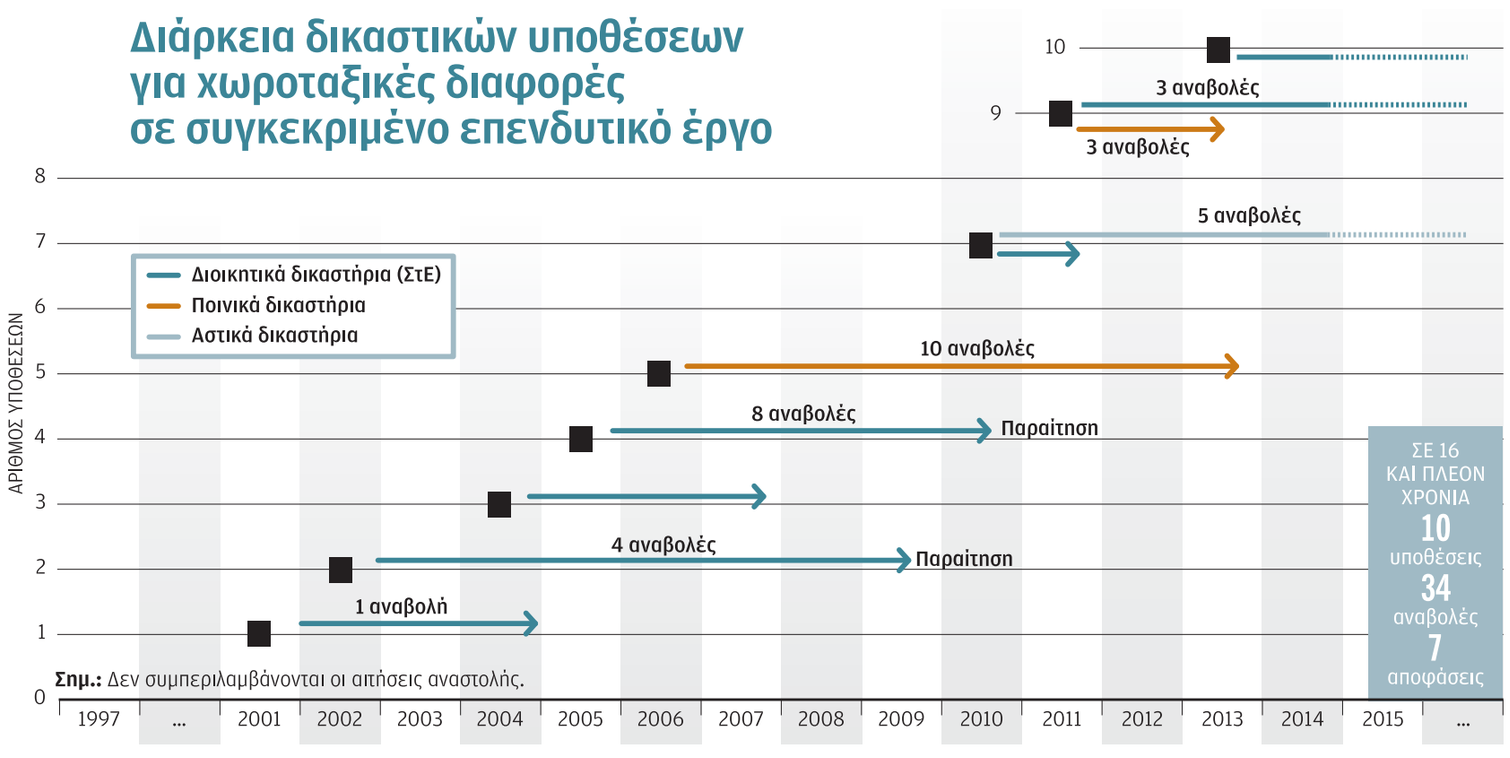

ΠΗΓΗ: Παρατηρητήριο Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, ΣΕΒ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εξορθολογισμός των κρατικών δαπανών

Αν δεν ενισχυθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις στην Ελλάδα, η ανάπτυξη κατά τα επόμενα χρόνια είναι καταδικασμένη να παραμείνει υποτονική. Για να αποφευχθεί αυτή η προοπτική, χρειάζεται αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της χώρας ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, με τη στροφή επενδυτικών πόρων προς τους βιομηχανικούς – κατά βάση– κλάδους, που παράγουν και εξάγουν ή υποκαθιστούν εισαγωγές.

Η αλλαγή όμως του σημερινού παραγωγικού προτύπου προϋποθέτει νέες και καινοτόμους ιδιωτικές επενδύσεις. Η ενίσχυσή τους με τη σειρά της απαιτεί την αποκατάσταση ικανοποιητικών και ανταγωνιστικών διεθνώς συνθηκών επιχειρηματικής λειτουργίας, μέσω της συνέχισης και επιτάχυνσης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που αποσκοπούν στην αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου (ιδιαίτερα δε στην αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας στην αδειοδοτική και χωροταξική διαδικασία και των καθυστερήσεων στην απονομή δικαιοσύνης) και στην αποκατάσταση συνθηκών πλήρους ανταγωνισμού στην οικονομία, χωρίς προστατευτισμούς. Συνεπώς, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας είναι κάτι πολυπλοκότερο από μια απλή βελτίωση της κοστολογικής βάσης των επιχειρήσεων και προϋποθέτει βαθιές διαρθρωτικές αλλαγές.

Επιπλέον η Πολιτεία έχει δεσμευθεί σε μόνιμη δημοσιονομική πλεονασματική διαχείριση από εδώ και στο εξής (έως το 2060!). Τούτο προϋποθέτει κατ' ελάχιστον την κατάρτιση και υλοποίηση ενός προγράμματος αύξησης της παραγωγικότητας στον δημόσιο τομέα, ώστε με λιγότερους πόρους να γίνει δυνατή η παροχή ικανοποιητικού επιπέδου δημοσίων υπηρεσιών και αγαθών, ιδίως δε της παιδείας, της υγείας και της κοινωνικής προστασίας. Μόνο μέσω του εξορθολογισμού των κρατικών δαπανών και παράλληλα της εξάλειψης της φοροδιαφυγής θα είναι δυνατό να μειωθεί η υπερφορολόγηση της ιδιωτικής οικονομίας και να απελευθερωθεί η αναπτυξιακή δυναμική της.

Επίσης, η μείωση του μη μισθολογικού κόστους των επιχειρήσεων απαιτεί και τη μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και της φορολογίας στην εργασία και την επιχειρηματική δραστηριότητα, μαζί με τη μείωση των υψηλών και στρεβλωτικών ειδικών φόρων κατανάλωσης. Ολα αυτά θα ενθαρρύνουν την επενδυτική διαδικασία και θα οδηγήσουν σε οικονομική ανάπτυξη, με αύξηση της απασχόλησης και βελτίωση των αμοιβών των εργαζομένων.

Θεόδωρος Φέσσας
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΕΒ

Μείωση υπερφορολόγησης της ιδιωτικής οικονομίας, για να απελευθερωθεί η αναπτυξιακή δυναμική της.

Κανείς μα κανείς δεν ξέρει τι μπορεί να χτίσει και πού

Οι περισσότερες κυβερνήσεις μάλλον λανθασμένα πίστεψαν ότι δεν έρχονται επενδύσεις γιατί οι προηγούμενες δεν προσέγγισαν τους επενδυτές σωστά. Ετσι δημιούργησαν δικές τους ομάδες από ειδικούς συμβούλους και υπουργούς και πήγαν να τους φέρουν. Εγιναν κυβερνητικά ταξίδια στις αραβικές χώρες, στην Κίνα, στη Ρωσία, στις ΗΠΑ και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, τους υποσχέθηκαν πολλά και επέστρεψαν. Οι επενδύσεις όμως ποτέ δεν ήρθαν.

Σίγουρα ένας πολύ σημαντικός λόγος είναι η υψηλή φορολογική και ασφαλιστική δαπάνη. Ο πιο σημαντικός λόγος όμως είναι ότι, στη χώρα μας, κανείς μα κανείς δεν μπορεί να ξέρει με απόλυτη βεβαιότητα τι χτίζει και πού.

Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, κάθε επένδυση, είτε είναι τουριστική, είτε εμπορικού ή βιομηχανικού σκοπού, είτε οποιουδήποτε, περιλαμβάνει οπωσδήποτε κάποια άδεια δόμησης ή λειτουργίας επιχείρησης. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει ο επενδυτής να πάρει εγκρίσεις από φορείς όπως η πολεοδομία, το δασαρχείο, η Αρχαιολογία και πλήθος άλλων φορέων. Ακόμη και αν κάποια στιγμή τελειώσει, έχει το δικαίωμα

Γιώργος Στασινός
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΕΕ

Αν ξεκινούσαμε σήμερα, σε δύο χρόνια θα μπορούσε να λειτουργεί ψηφιακός χάρτης για το 70% της χώρας.

η οποιαδήποτε συλλογικότητα ή πολίτης, που για δικούς του λόγους διαφωνεί, να προσφύγει σε δικαστήρια, ακόμη και στο ΣτΕ, και να δημιουργήσει απεριόριστες καθυστερήσεις. Κανείς επενδυτής, όμως, όσο και αν του αρέσει η Ελλάδα, δεν αποδέχεται να ταλαιπωρείται χωρίς χρονοδιάγραμμα. Επιλέγει να κάνει σε άλλη χώρα την επένδυση και να έρχεται στην Ελλάδα για διακοπές.

Τα ίδια παθαίνουν και Ελληνες επενδυτές, μικροί ή μεγάλοι, αλλά και απλοί πολίτες. Υπάρχει λύση; Φυσικά και το έχουμε προτείνει δημόσια. Ενας ψηφιακός χάρτης που θα περιλαμβάνει όλες τις θεσμικές γραμμές. Θα μπορεί ο κάθε πολίτης ή επενδυτής με ένα κλικ στον χάρτη να ξέρει τι χτίζει και πού. Και το αποτέλεσμα αυτού του κλικ θα αποτελεί δεσμευτική πράξη για την Πολιτεία. Αν ξεκινούσαμε σήμερα, σε δύο χρόνια θα μπορούσε να λειτουργεί ο ψηφιακός χάρτης για το 70% της χώρας.

Και γιατί δεν γίνεται; Γιατί τότε κανένας πολίτης ή επενδυτής δεν θα περνούσε από καμία υπηρεσία και δεν θα είχε ανάγκη κανέναν πολιτικό να του λύσει προβλήματα που παρουσιάζονται ξαφνικά. Αρα για να γίνει χρειάζεται ισχυρή πολιτική βούληση. Θυμίζω ότι αυτήν τη στιγμή σε μια χώρα που στηρίζεται στον τουρισμό δεν υπάρχει χωροταξικό σχέδιο για τον τουρισμό.

16-OIK_ELLADA_KATHI 23/01/18 20:50 Page 16

Αύξηση απασχόλησης με χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας

Σε τουρισμό και συναφείς τομείς οι περισσότερες θέσεις, με ευέλικτες μορφές

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Για αύξηση του αριθμού των απασχολουμένων κατά 320.000 άτομα κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης της χώρας από την κυβέρνησή του και για αύξηση των αμοιβών έκανε λόγο ο πρωθυπουργός στην πρόσφατη ομιλία του στο υπουργικό συμβούλιο, θέλοντας να τεκμηριώσει το επιχείρημα ότι η χώρα έχει μπει σε φάση ανάκαμψης. Ομως από τα επίσημα στοιχεία, η εικόνα που προκύπτει είναι διαφορετική.

Αποκλιμάκωση

Η ανεργία πράγματι μειώνεται αλλά οι μισθοί –σε μέσο επίπεδο– εξακολουθούν να υποχωρούν. Η μέση καθαρή αμοιβή του μισθωτού έχει μειωθεί πάνω από 6,5% από τον Δεκέμβριο του 2014 μέχρι τώρα, ενώ η μείωση της ανεργίας οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου όχι σε ένα οργανωμένο κυβερνητικό σχέδιο τόνωσης της απασχόλησης αλλά στις χαμηλά αμειβόμενες θέσεις που άνοιξαν στον τομέα της παροχής υπηρεσιών και κατά κύριο λόγο στον τουρισμό, στην εστίαση και στο λιανεμπόριο. Η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα εξακολουθεί να μειώνεται και κατά την περίοδο αποκλιμάκωσης της ανεργίας, ενώ ολοένα και λιγότερες γίνονται τόσο οι καλά αμειβόμενες θέσεις ευθύνης όσο και οι θέσεις των αυτοαπασχολουμένων.

Η μέση καθαρή αμοιβή του μισθωτού έχει μειωθεί πάνω από 6,5% από τον Δεκέμβριο του 2014 μέχρι σήμερα.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο αριθμός των απασχολουμένων αυξήθηκε κατά 288.000 άτομα από το δ΄ τρίμηνο του 2014 μέχρι και το γ΄ τρίμηνο του 2017 για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Από αυτές τις 288.000 θέσεις, οι 109.000 αφορούσαν απασχολούμενους στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές καταστημάτων, οι 45.700 ανειδίκευτους εργάτες και χειρώνακτες και οι 74.700 αφορούσαν υπαλλήλους γραφείου. Τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη μειώθηκαν κατά 29.000 άτομα, ενώ λιγότεροι –κατά 33.900 άτομα– έγιναν και οι ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς.

Ολες οι επιμέρους αναλύσεις των στοιχείων της απασχόλησης δείχνουν ότι η αύξηση –και κατά συνέπεια η μείωση της ανεργίας– είναι εξαιρετικά «εύθραυστη», καθώς οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανάκαμψη του τουρισμού αλλά και στη βελτίωση της εικόνας του εμπορίου.

Εποχικότητα

Και στους δύο τομείς της οικονομίας, υπάρχουν έντονα στοιχεία «κυκλικότητας» και εποχικότητας κάτι που σημαίνει ότι αν κάποια στιγμή ο τουρισμός βρεθεί και πάλι στα «κάτω του» για κάποιο λόγο (ενδογενή ή εξωγενή) αυτό θα αποτυπωθεί αμέσως και στα στοιχεία της απασχόλησης. Αποκαλυπτικές είναι οι ακόλουθες κατανομές:

1. Από τους 288,4 χιλιάδες απασχολούμενους που προστέθηκαν στην περίοδο 2014-2017 (δ΄ τρίμηνο 2014 έως γ΄ τρίμηνο 2017) οι 253.600 βρήκαν δουλειά στον τομέα των υπηρεσιών και μόλις 62.800 στη μεταποίηση. Αντίθετα, στον πρωτογενή τομέα καταγράφηκε μείωση κατά 28.000 άτομα.

2. Οι 277.200 εκ των 288.400 ήταν πλήρους απασχόλησης και οι 11.300 μερικής απασχόλησης. Ολοι οι απασχολούμενοι της χώρας είναι αυτή τη στιγμή 3,823 εκατομμύρια και εξ αυτών οι 361.200 δουλεύουν τέσσερις ή και λιγότερες ώρες σε ημερήσια βάση. Δηλαδή, μερικής απασχόλησης είναι περίπου οι 9 στους 100.

3. Στην υπό εξέταση τριετία, γίνεται πράξη το σχέδιο των δανειστών να αυξηθεί το μερίδιο των μισθωτών στη συνολική απασχόληση ώστε να είναι πιο εύκολος και ο φορολογικός έλεγχος. Από τις 288.400 θέσεις, οι 281.800 ήταν θέσεις μισθωτών. Κατά 42.000 αυξήθηκαν οι θέσεις των αυτοαπασχολουμένων που απασχολούν προσωπικό (ένδειξη συνένωσης δυνάμεων λόγω του νέου ασφαλιστικού), ενώ οι αυτοαπασχολούμενοι που δεν απασχολούσαν κανέναν άλλο πλην του εαυτού τους, μειώθηκαν κατά 15.000 άτομα. Ετσι, το μερίδιο των μισθωτών στη συνολική απασχόληση αυξήθηκε από το 63,78% που ήταν στο δ΄ τρίμηνο του 2014, στο 66,34% κατά το γ΄ τρίμηνο του 2017.

4. Στις «δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης» δημιουργήθηκαν 96.500 θέσεις εκ των 288.000. Στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι επιπλέον θέσεις ήταν 63.200, ενώ η μεταποίηση γέννησε 43.600 νέες θέσεις. Περίπου 27.600 θέσεις δημιουργήθηκαν στον χώρο της υγείας.

Η εξέλιξη του καθαρού μισθού ανά ηλικιακή ομάδα

	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016		ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014	
ΗΛΙΚΙΑ	ΚΑΘΑΡΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΜΕΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΚΑΘΑΡΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΜΕΙΚΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
15-19	240	287	233	276
20-24	381	454	395	468
25-29	507	603	538	637
30-34	648	781	706	844
35-39	759	951	819	1.017
40-44	839	1.073	897	1.146
45-49	901	1.172	970	1.259
50-54	981	1.296	1.053	1.386
55-59	1.018	1.353	1.063	1.402
60-64	1.013	1.346	1.046	1.376
65-69	1.047	1.399	1.094	1.448
Σύνολο	753	943	806	995

	Γ' τρίμ. 2017	Δ τρίμ. 2014
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	452.400	480.400
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	589.600	526.800
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	2,78 ΕΚΑΤ. ΑΤΟΜΑ	2,53 ΕΚΑΤ. ΑΤΟΜΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η υποχώρηση του μέσου μισθού δεν κοιτάζει ούτε ηλικία ούτε εμπειρία

Αυξάνεται ο αριθμός των εργαζομένων, αυξάνεται και το συνολικό κονδύλι της μισθοδοσίας, κάτι απολύτως λογικό και αναμενόμενο. Ομως, ο μέσος μισθός υποχωρεί σε ολοένα και χαμηλότερα επίπεδα, καθώς όσοι βρίσκουν δουλειά αναγκάζονται να συμβιβαστούν με αποδοχές πολύ κοντά στα επίπεδα του ελάχιστου επιτρεπόμενου ορίου των 586 ευρώ. Ο μέσος μεικτός μισθός στη χώρα –όπως προκύπτει από τα αναλυτικά στοιχεία του ΕΦΚΑ– έχει συμπιεστεί στο επίπεδο των 940 ευρώ μεικτά, ο οποίος μεταφράζεται σε 752 ευρώ καθαρά με τα σημερινά δεδομένα ή περίπου 690 ευρώ μετά την αναμενόμενη μείωση της έκπτωσης φόρου από τα 1.900 ευρώ, που είναι σήμερα, στα 1.250 ευρώ. Προς το παρόν, το πρόβλημα της συνεχιζόμενης μείωσης του μέσου μισθού «κουκουλώνεται» από τη μείωση της ανεργίας, η οποία εξασφαλίζει και περισσότερες ασφαλιστικές εισφορές στα ταμεία του ΕΦΚΑ. Πολύ σύντομα όμως, η έλλειψη καλά αμειβομένων θέσεων θα εξελιχθεί σε σημαντικό ζήτημα τόσο για την αγοραστική δύναμη όσο και για τα δημόσια έσοδα από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές. Τα αναλυτικά στοιχεία, όπως προκύπτουν από την επεξεργασία των αναλυτικών περιοδικών δηλώσεων που καταθέτουν οι εργοδότες στο ΙΚΑ, δείχνουν ότι η μείωση του μέσου μισθού δεν κοιτάζει... χρόνια και εμπειρία. Από τον Δεκέμβριο του 2014 μέχρι τώρα –περίοδο κατά την οποία η απασχόληση έχει αυξηθεί κατά περίπου 280.000 με 300.000 άτομα– οι μέσες αποδοχές έχουν υποχωρήσει κατά 5,3% επιπλέον σε επίπεδο μεικτών αποδοχών ή κατά περίπου 6,5% σε επίπεδο καθαρών αποδοχών, δεδομένου ότι από τον Δεκέμβριο του 2014 μέχρι τώρα έχει μεσολαβήσει και η πρώτη συρρίκνωση του αφορολογήτου. Οι μεγαλύτερες μειώσεις εντοπίζονται στην ηλικιακή ομάδα 30-34 ετών και ξεπερνούν το 8,2% σε επίπεδο καθαρών αποδοχών (ή 7,4% σε επίπεδο μεικτών αποδοχών), όπως επίσης και στην ηλικιακή ομάδα 35-39 ετών.

Ο μέσος όρος των 1.000 ευρώ καθαρά «σπάει» μόνο στην ηλικιακή ομάδα των 55-59 ετών.

Οι καθαρές αποδοχές σε μέσο επίπεδο είναι αποκαρδιωτικές. Τα αναλυτικά στοιχεία του ΕΦΚΑ δείχνουν ότι ο μέσος όρος των 1.000 ευρώ καθαρά «σπάει» μόνο στην ηλικιακή ομάδα των 55-59 ετών. Οι κάτω των 55 συμβιβάζονται με τριψήφιες καθαρές μηνιαίες αποδοχές, με το πρόβλημα να εμφανίζεται πολύ μεγάλο στην κρίσιμη ηλικιακή ομάδα των 25 έως 35 ετών. Τα άτομα ηλικίας 25-29 ετών αμείβονται κατά μέσον όρο με 507 ευρώ τον μήνα, ενώ στα άτομα ηλικίας 30-34 ετών ο μέσος μισθός ανέρχεται στα 648 ευρώ μεικτά.

Στα 13 δισ. ευρώ τα έσοδα από τον τουρισμό

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Το νέο ιστορικό υψηλό των εισπράξεων της χώρας από τον τουρισμό επιβεβαιώνουν τα οριστικά στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος για το εννεάμηνο του 2017 παραπέμποντας σε ανάλογες ή και υψηλότερες επιδόσεις για το σύνολο του έτους, με δεδομένα τα ιδιαίτερα ενθαρρυντικά προκαταρκτικά στοιχεία για τις πληρότητες και κατά το τέταρτο τρίμηνο σε σχέση με τα παλαιότερα έτη.

«Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2017 καταγράφουν ιστορικό υψηλό στα 13,021 δισεκατομμύρια ευρώ και ταυτόχρονα οι πληρωμές (δηλαδή όσα καταναλώνουν οι Ελληνες στο εξωτερικό) ιστορικό χαμηλό στο 1,449 δισ.», αναφέρει στην «Κ» σχολιάζοντας τα στοιχεία της ΤτΕ ο επιστημονικός διευθυντής του Ινστιτούτου ΣΕΤΕ, δρ Αρης Ικκος.

Η δαπάνη ανά διανυκτέρευση και η μέση διάρκεια παραμονής αυξήθηκαν κατά 0,8% και 1,5% αντίστοιχα, και η δαπάνη ανά ταξίδι κατά 2,3%. Η αύξηση των εισπράξεων κατά 1,240 δισ. σε σχέση με το 2016 προέρχεται κυρίως από χώρες της Ευρωζώνης (+581 εκατ.) και από χώρες εκτός Ε.Ε. (+626 εκατ.). Η ταξιδιωτική κίνηση μέσω αεροδρομίων αυξήθηκε κατά 9,9% και αυτή μέσω οδικών σταθμών κατά 10,7%.

Επίσης, η αύξηση των εισπράξεων από τα ταξίδια για λόγους αναψυχής κατά 1.213 εκατ. ευρώ είναι σχεδόν ισόποση με τη συνολική. Η κρουαζιέρα κινήθηκε –όπως αναμενόταν– πτωτικά, κατά 8,0% στα έσοδα και 10% σε αριθμό επιβατών. Το πλεόνασμα του ταξιδιωτικού ισοζυγίου ανήλθε στα 11,571 δισεκατομμύρια, έναντι πλεονάσματος 10.258 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2016, σημειώνοντας αύξηση κατά 12,8%.

Νέο ιστορικό υψηλό στις εισπράξεις για το εννεάμηνο του 2017.

Οσον αφορά τις σημαντικότερες αγορές προέλευσης ταξιδιωτών, οι εισπράξεις από τη Γερμανία αυξήθηκαν κατά 17,1% και διαμορφώθηκαν στα 2,151 δισεκατομμύρια, ενώ αυτές από τη Γαλλία κατά 12,8% και στα 932 εκατομμύρια ευρώ. Οι εισπράξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο, επίσης, αυξήθηκαν κατά 8,6% στο 1,879 δισ. ευρώ. Από τις χώρες εκτός της Ε.Ε. των «28», μείωση κατά 3,3% παρουσίασαν οι εισπράξεις από τη Ρωσία, στα 387 εκατ. ευρώ, ενώ οι εισπράξεις από τις ΗΠΑ σημείωσαν άνοδο κατά 9,3% και στα 692 εκατ. ευρώ. Οι συνολικές διανυκτερεύσεις ταξιδιωτών στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν στα 188,272 εκατομμύρια την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2017, έναντι 171,754 εκατομμύρια την αντίστοιχη περίοδο του 2016, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 9,6%.

Αναφορικά με την κατανομή της ταξιδιωτικής δαπάνης των ξένων επισκεπτών στην Ελλάδα ανά λόγο ταξιδιού, ο κύριος όγκος των εισπράξεων σχετίζεται με ταξίδια για προσωπικούς λόγους, των οποίων το μερίδιο στο σύνολο των δαπανών ανήλθε σε 95,1% στο εννεάμηνο, παρουσιάζοντας αύξηση στις εισπράξεις κατά 10,9%. Εντός της κατηγορίας των ταξιδιών για προσωπικούς λόγους, τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο σύνολο των δαπανών έχουν τα ταξίδια αναψυχής, των οποίων οι εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 11,9% στα 11,380 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι εισπράξεις από ταξίδια για επαγγελματικούς λόγους εμφάνισαν πολύ μικρότερη αύξηση της τάξης του 3,8%.

Οι εισπράξεις από τη Γερμανία αυξήθηκαν 17,1% και διαμορφώθηκαν στα 2,151 δισ., ενώ αυτές από τη Γαλλία 12,8% και στα 932 εκατ. ευρώ. Από το Ηνωμένο Βασίλειο, επίσης, κατά 8,6% στο 1,879 δισ. ευρώ.

Ενας στους τέσσερις Ελληνες χρησιμοποιεί internet banking

Σε χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, αλλά σε σημαντική άνοδο από το 2015 κι έπειτα, βρίσκεται η χρήση του internet banking στην Ελλάδα. Οι τάσεις πάντως είναι ανοδικές σε όλη την Ευρωπαϊκή Ενωση, με το σχετικό ποσοστό να εμφανίζεται διπλάσιο το 2017 σε σύγκριση με δέκα χρόνια πριν. Η αύξηση της χρήσης του internet banking στην Ελλάδα κυρίως από το 2015 κι έπειτα συνδέεται σε σημαντικό βαθμό και με την επιβολή των capital controls, αύξηση, άλλωστε, που παρατηρήθηκε γενικά σε όλα τα είδη ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε η Eurostat, το ποσοστό των χρηστών internet banking στην Ελλάδα το 2017 ανήλθε σε 25%, το τρίτο χαμηλότερο μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε και σχεδόν το μισό από τον μέσο κοινοτικό όρο που είναι 51%. Στη χαμηλότερη θέση βρίσκονται η Βουλγαρία και η Ρουμανία, όπου το ποσοστό των χρηστών internet banking ήταν το 2017 5% και 7%, αντιστοίχως.

Αντιθέτως, στις υψηλότερες θέσεις της σχετικής κατάταξης στην Ε.Ε. των «28» βρίσκονται η Δανία, όπου εννέα στους δέκα χρησιμοποιούν για τις συναλλαγές τους το internet banking και ακολουθούν σε πολύ μικρή απόσταση η Ολλανδία (89%), η Φινλανδία (87%) και η Σουηδία (86%).

Σε επίπεδα κοντά σε αυτά της Ελλάδας βρίσκεται η χρήση του internet banking στην Κύπρο (28%), στην Ιταλία και στην Πορτογαλία (31% και στις δύο χώρες).

Χρόνο με τον χρόνο, πάντως, η διείσδυση του internet banking αυξάνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και βεβαίως συνδέεται αφενός με την εξοικείωση των πολιτών με τις νέες τεχνολογίες, αφετέρου με τις σχετικές επενδύσεις στις οποίες προβαίνουν οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί προκειμένου να αναπτύξουν τις σχετικές εφαρμογές. Ετσι, στην Ελλάδα το 2007 internet banking χρησιμοποιούσε μόνο το 4%. Το ποσοστό έγινε διψήφιο πρώτη φορά το 2013 (11%) και εξελίχθηκε ως εξής τα επόμενα χρόνια: 13% το 2014, 14% το 2015, 19% το 2016 και 25% το 2017.

Μεγάλη η αύξηση της χρήσης στην Ελλάδα μετά την επιβολή των capital controls.

Σύμφωνα με τη Eurostat, το internet banking είναι πιο δημοφιλές σε πανευρωπαϊκό επίπεδο στην ηλικιακή ομάδα 25 - 34 ετών, όπου το σχετικό ποσοστό χρήσης είναι 68%.

Δ. Μ.

Κατά 12,9% αυξήθηκε ο τζίρος στη βιομηχανία τον Νοέμβριο του 2017

Αύξηση κατά 12,9% σημείωσε ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία τον Νοέμβριο του 2017 σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2016, με την αύξηση να προέρχεται από την άνοδο της ζήτησης εντός και εκτός Ελλάδας. Ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε στις 100,08 μονάδες, στο τέταρτο υψηλότερο επίπεδο μέσα στο 2017, στοιχείο που δείχνει ότι η αύξηση του τζίρου στη βιομηχανία δεν φαίνεται να είναι πρόσκαιρη και συγκυριακή. Αλλωστε, ο μέσος γενικός δείκτης του δωδεκαμήνου Δεκεμβρίου 2016 - Νοεμβρίου 2017 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του δωδεκαμήνου Δεκεμβρίου 2015 - Νοεμβρίου 2016 παρουσίασε αύξηση 13,3%, έναντι μείωσης 6,3% που σημειώθηκε από τη σύγκριση των αντίστοιχων προηγούμενων δωδεκάμηνων.

Από τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) προκύπτει ότι αυξήθηκαν αμφότεροι οι δύο βασικοί κλαδικοί δείκτες και συγκεκριμένα αυτός που αφορά τον κύκλο εργασιών ορυχείων - λατομείων (κατά 13,6% σε ετήσια βάση), καθώς και αυτός που αφορά τις μεταποιητικές βιομηχανίες (κατά 12,9%). Ο δείκτης κύκλου εργασιών εγχώριας αγοράς αυξήθηκε κατά 6%, ενώ σχεδόν τετραπλάσια, 22%, ήταν η αύξηση του δείκτη κύκλου εργασιών εξωτερικής αγοράς.

Η αύξηση του τζίρου της βιομηχανίας για την παραγωγή που αφορά την εγχώρια αγορά οφείλεται στην αύξηση κατά 6,1% του δείκτη κύκλου εργασιών μεταποιητικών βιομηχανιών και κατά 0,9% του δείκτη κύκλου εργασιών ορυχείων - λατομείων. Οι σημαντικότερες αυξήσεις σε ό,τι αφορά την κατηγορία των μεταποιητικών βιομηχανιών παρατηρούνται στον κλάδο των πετρελαιοειδών (8,9%), βασικών μετάλλων (59,6%), ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (10,6%), μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού (19,5%). Αξίζει από την άλλη να σημειωθεί η πτώση κατά 2,2% στον κύκλο εργασιών της βιομηχανίας τροφίμων για την παραγωγή, που κατευθύνθηκε στην εγχώρια αγορά. Η αύξηση του τζίρου της βιομηχανίας για την εξωτερική αγορά κατά 22% σε ετήσια βάση οφείλεται κατά 24% στην άνοδο του κύκλου εργασιών στα ορυχεία - λατομεία και κατά 21,9% στον κύκλο εργασιών των μεταποιητικών βιομηχανιών.

Ανοδος του κύκλου εργασιών καταγράφεται για την παραγωγή εντός και εκτός συνόρων.

Στον κλάδο των μεταποιητικών βιομηχανιών ξεχωρίζει η αύξηση του τζίρου κατά 44,4% στα πετρελαιοειδή, 17,3% στα βασικά μέταλλα και 29,8% στα φαρμακευτικά προϊόντα και σκευάσματα. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αύξηση του τζίρου στους κλάδους των κλωστοϋφαντουργικών υλών (22,1%) και των ειδών ένδυσης (16,7%), αλλά και η μείωση, από την άλλη, του τζίρου της βιομηχανίας τροφίμων, κατά 2,9%.

Μείωση αδήλωτης εργασίας λόγω ελέγχων σε επιχειρήσεις

Υποχώρηση στο 12,48% κατέγραψε το διάστημα Ιανουαρίου - Αυγούστου 2017 η αδήλωτη εργασία στην Ελλάδα, στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας, από 13,58% το αντίστοιχο διάστημα το 2016, 16,48% το 2015 και 19,17% το 2014.

Σύμφωνα με την έκθεση του επιχειρησιακού σχεδίου «ΑΡΤΕΜΙΣ», που δημοσιεύθηκε από το υπουργείο Εργασίας, φαίνεται ότι αποδίδουν οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, στο πλαίσιο του προγραμματισμού των υπηρεσιών ή των καταγγελιών που δέχονται και ειδικά σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά παραβατικότητας.

Την ίδια χρονική περίοδο ελέγχθηκαν στοχευμένα, με την αξιοποίηση του νέου επιχειρησιακού μοντέλου καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας, 23.937 επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας. Εξ αυτών, οι 3.661 (ποσοστό 15,29%) βρέθηκαν να απασχολούν αδήλωτους εργαζομένους.

Αντίστοιχα, το 2016 είχαν διενεργηθεί έλεγχοι σε 34.241 επιχειρήσεις. Εξ αυτών, οι 5.577 (ποσοστό 16,29%) βρέθηκαν να απασχολούν αδήλωτους εργαζομένους.

Σε σύνολο 94.165 εργαζομένων στις επιχειρήσεις όπου διενεργήθηκαν έλεγχοι, το διάστημα Ιανουαρίου - Αυγούστου 2017, εντοπίστηκαν 5.602 αδήλωτοι εργαζόμενοι (ποσοστό 5,95%),

Ανήλθε στο 13,58% στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας τον Ιανουάριο - Αύγουστο του 2017.

ενώ τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν αποκλειστικά για την αδήλωτη εργασία ανέρχονται στο ποσό των 59.131.700 ευρώ. Σε σύνολο 130.608 εργαζομένων στις επιχειρήσεις όπου διενεργήθηκαν έλεγχοι το 2016, είχαν εντοπιστεί 9.270 αδήλωτοι εργαζόμενοι (ποσοστό 7,10%), ενώ τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν αποκλειστικά για την αδήλωτη εργασία ανέρχονταν στο ποσό των 97.858.466 ευρώ.

17-OIK_ADV_KATHI 23/01/18 23:57 Page 17

Ενας αιώνας γεμάτος Ελλάδα

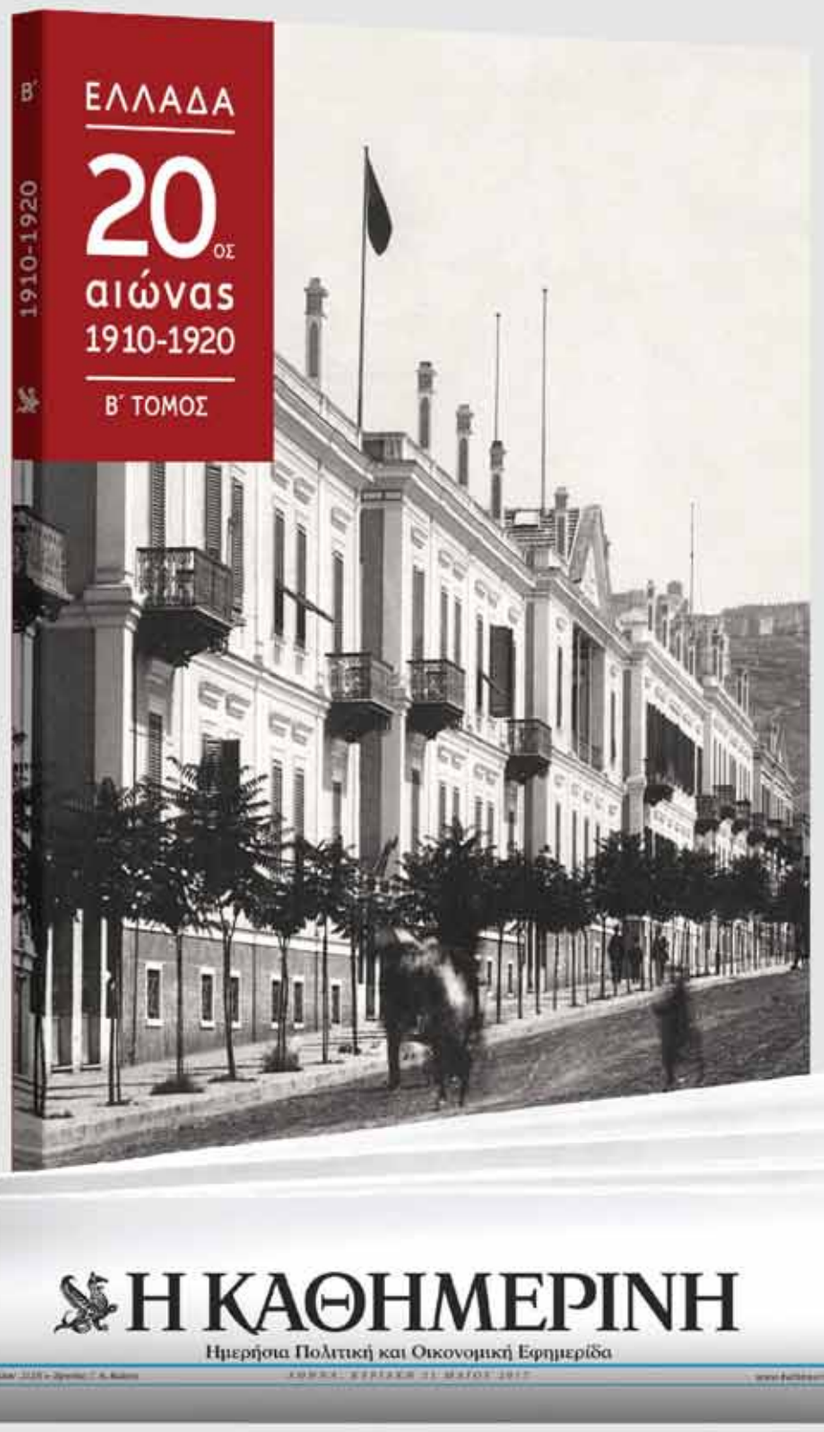

Το 1912 οι ελληνικοί αιθέρες κατακτώνται από τους πρώτους Έλληνες αεροπόρους. Ενα χρόνο μετά κατακτάται ο Μύτικας, η απάτητη έως τότε κατοικία των θεών στην ψηλότερη κορυφή του Ολύμπου. Το 1915 οι πρώτες κινηματογραφικές αίθουσες προβάλλουν μαζί με τις ξένες βωβές ταινίες την «Γκόλφω», την πρώτη ελληνική ταινία μεγάλου μήκους. Η δεκαετία 1910-1920 έχει όμως και δύσκολες στιγμές. Ανάμεσά τους είναι η ισπανική γρίπη, που φθάνει στη χώρα το 1918, και η πυρκαγιά του 1917, που αφάνισε το ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης, αλλά στάθηκε επίσης η αφορμή για την πολεοδομική και αρχιτεκτονική αναγέννηση της πόλης.

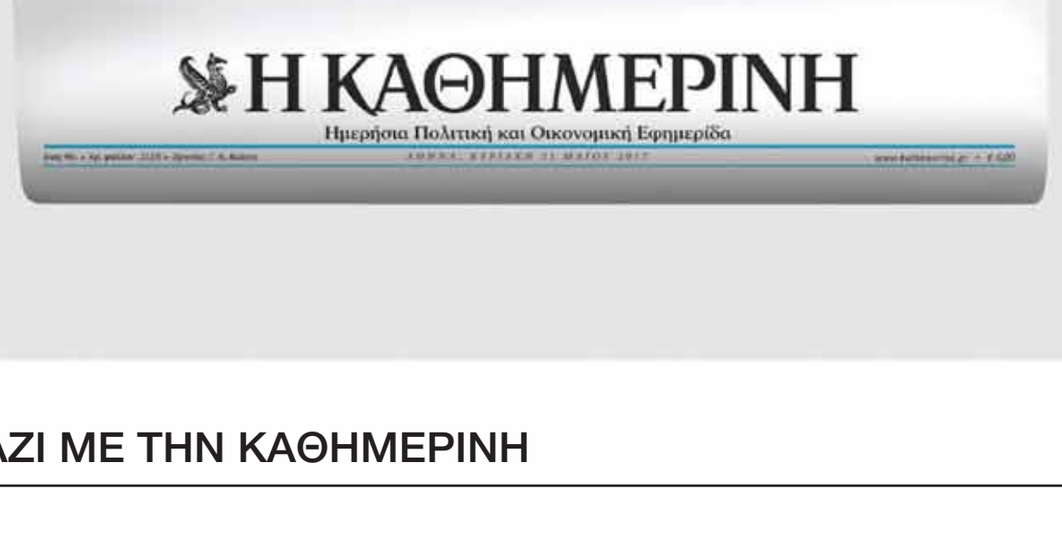

McVictor&Hamilton

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

18-OIK_ELLADA_KATHI 23/01/18 21:16 Page 18

Ανεβαίνουν οι τιμές καυσίμων παρά τη μειωμένη κατανάλωση

Σε 1,547 ευρώ/λίτρο η τιμή της αμόλυβδης από 1,538 ευρώ/λίτρο την 1η Ιανουαρίου

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Σε τροχιά σταθερής ανόδου, αν και με μικρές διακυμάνσεις, έχουν μπει από τις αρχές του έτους οι τιμές των υγρών καυσίμων στην εγχώρια αγορά, ως αποτέλεσμα της ανοδικής κούρσας της διεθνούς τιμής του πετρελαίου. Η επέκταση των περικοπών στην παραγωγή του πετρελαίου από τις χώρες του ΟΠΕΚ και άλλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες, όπως η Ρωσία, σε συνδυασμό με τον βαρύ χειμώνα στις ΗΠΑ, έχουν οδηγήσει την τιμή του μπρεντ κοντά στα 70 δολάρια το βαρέλι (69,43 δολάρια το βαρέλι), που είναι το υψηλότερο επίπεδο από τον Νοέμβριο του 2014. Οι τιμές των καυσίμων στην εγχώρια αγορά κινούνται στην ίδια κατεύθυνση, με τον παράγοντα ωστόσο ισοτιμίας δολαρίου - ευρώ να περιορίζει τις αυξήσεις, ενώ η γενικότερη κατάσταση της αγοράς που χαρακτηρίζεται από συνεχιζόμενη μείωση της ζήτησης υποχρεώνει εταιρείες και πρατηριούχους να συγκρατούν τις αυξήσεις. Ετσι, σε αντίθεση με τις καλές εποχές όπου οι αυξήσεις των διεθνών τιμών μετακυλίονταν άμεσα στην κατανάλωση και σε πολλές περιπτώσεις με «καπέλο», είναι προς το παρόν τουλάχιστον περιορισμένες. Παρ' όλα αυτά η Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των 10 χωρών με την ακριβότερη βενζίνη στον κόσμο και αυτό το οφείλει στην υψηλή φορολογία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ιστοσελίδας GlobalPetrolPrices.com, μοιράζεται μαζί με την Ιταλία την έκτη θέση στη σχετική λίστα, και σε σχέση με τις ευρωπαϊκές χώρες την πέμπτη θέση.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Παρατηρητηρίου Υγρών Καυσίμων του υπουργείου Ενέργειας, στις 15 Ιανουαρίου η μέση τιμή της αμόλυβδης (95 οκτανίων) διαμορφώθηκε στο 1,547 ευρώ το λίτρο από 1,538 ευρώ το λίτρο την 1η Ιανουαρίου, του πετρελαίου κίνησης στο 1,322 ευρώ το λίτρο από 1,308 ευρώ το λίτρο και του πετρελαίου θέρμανσης στο 1,015 ευρώ το λίτρο από 0,996 ευρώ το λίτρο.

Μέσες τιμές λιανικής πώλησης καυσίμων

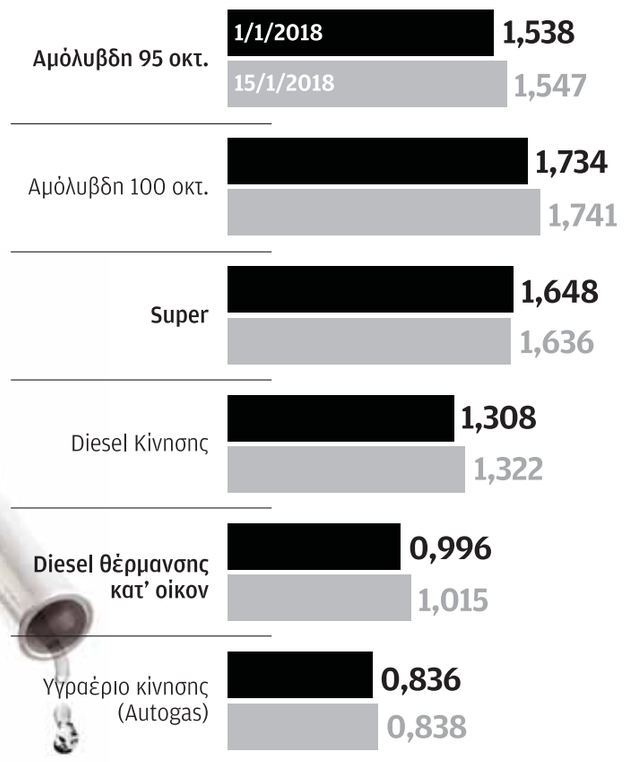

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των 10 χωρών με την ακριβότερη βενζίνη στον κόσμο και αυτό το οφείλει στην υψηλή φορολογία.

Στις υψηλές τιμές αλλά και στον περιορισμό κατά το ήμισυ του επιδόματος πετρελαίου θέρμανσης αποδίδει η αγορά την υποτονική ζήτηση στο προϊόν τον Δεκέμβριο αλλά και το πρώτο 15νθήμερο του Ιανουαρίου, παρά τις χαμηλές θερμοκρασίες. Τον Δεκέμβριο η ζήτηση του πετρελαίου θέρμανσης υποχώρησε κατά 30% και το 15νθήμερο του Ιανουαρίου κατά 39%. Με αρνητικό πρόσημο έκλεισε το 2017 και για τα καύσιμα κίνησης, με τη ζήτηση στη βενζίνη να υποχωρεί κατά 0,5% και στο πετρέλαιο κίνησης κατά 3%, λόγω της σημαντικής μείωσης κατά 4% στη βενζίνη τον Δεκέμβριο και 29% τον ίδιο μήνα στο πετρέλαιο κίνησης. Κατά όγδοη συνεχή χρονιά η ζήτηση για καύσιμα ακολούθησε αρνητική πορεία που οδήγησε σε συνολική συρρίκνωση κατά 43%.

Η καταβολή του επιδόματος θέρμανσης σε συνδυασμό και με την κακοκαιρία που επικρατεί σε ολόκληρη τη χώρα εκτιμάται ότι θα ενισχύσει τη ζήτηση το επόμενο διάστημα. Μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου θα πραγματοποιηθούν οι πληρωμές για όσους υπέβαλαν αιτήσεις μέχρι και τις 15 Ιανουαρίου. Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν μέχρι και τις 31 Μαΐου που θα παραμείνει ανοικτή η ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), η πληρωμή θα γίνει έως και τις 30 Ιουνίου. Το διάστημα χορήγησης του επιδόματος αφορά τις αγορές από 15 Οκτωβρίου 2017 μέχρι και τις 30 Απριλίου 2018.

Ποσοστό ιδιωτών που κάνει ηλεκτρονικές αγορές

(επί συνόλου των χρηστών Internet)

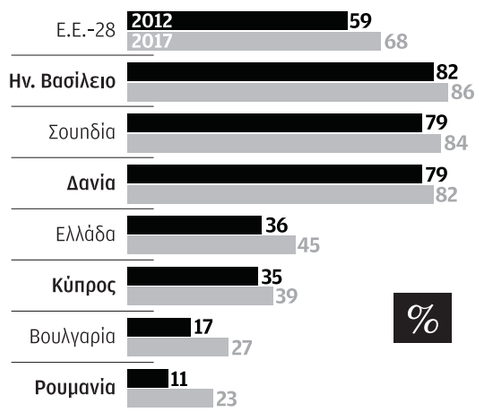

ΠΗΓΗ: Eurostat

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το 45% των Ελλήνων χρηστών του Internet αγοράζει ηλεκτρονικά

Αύξηση 25% μέσα σε πέντε χρόνια σημείωσε το ποσοστό των Ελλήνων που πραγματοποιούν αγορές μέσω του Διαδικτύου, γεγονός που ωθεί την τελευταία διετία ολοένα και περισσότερες παραδοσιακές επιχειρήσεις να προχωρούν στην ίδρυση ηλεκτρονικών καταστημάτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό των Ελλήνων, επί του συνόλου των χρηστών Internet, που ψωνίζει από το Διαδίκτυο ανήλθε το 2017 σε 45% έναντι 36% το 2012. Το ποσοστό και επί του συνόλου του πληθυσμού κάθε άλλο παρά αμελητέο είναι, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, επτά στους δέκα Ελληνες χρησιμοποιούν το Internet. Το υψηλότερο ποσοστό πραγματοποίησης ηλεκτρονικών αγορών συναντάται στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου το 86% των χρηστών Internet πραγματοποίησε αγορές από ηλεκτρονικά καταστήματα εντός του 2017. Ακολουθεί η Σουηδία με 84%, η Δανία, η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία με 82%. Οπως χαρακτηριστικά επισημαίνει και η Eurostat, το ηλεκτρονικό εμπόριο αποσπά μεγαλύτερα μερίδια στον ευρωπαϊκό Βορρά σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό Νότο. Τα χαμηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στη Ρουμανία (23%), στη Βουλγαρία (27%) και στην Κύπρο (39%). Ο μέσος όρος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ενωσης διαμορφώθηκε το 2017 σε 68% έναντι 57% το 2012.

Οι αγορές που κάνουν οι καταναλωτές από ηλεκτρονικά καταστήματα είναι κατά βάση μέσης αξίας και λίγοι είναι αυτοί που επιλέγουν να δώσουν πάνω από 1.000 ευρώ. Ειδικότερα, από τα στοιχεία της Eurostat προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό, 40%, κάνει αγορές από 100 έως 500 ευρώ. Το 21% κάνει αγορές από 50 έως 100 ευρώ, ενώ, από την άλλη, αγορές άνω των 1.000 ευρώ πραγματοποίησε το 9%.

Η συχνότητα των αγορών από το Διαδίκτυο για κάθε καταναλωτή παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα ακόμη, ενώ σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται από την ηλικία των καταναλωτών. Στον γενικό πληθυσμό και πάντα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ενωσης, το 35% πραγματοποίησε αγορές από το Διαδίκτυο 1-2 φορές τους προηγούμενους 12 μήνες, ενώ 35% είναι επίσης το ποσοστό όσων έκαναν αγορές από ηλεκτρονικά καταστήματα από 3 έως 5 φορές μέσα στον χρόνο. Εξι έως δέκα φορές έκανε αγορές το 16%, ενώ πάνω από δέκα φορές το 14%. Σε ό,τι αφορά το προφίλ των καταναλωτών, είναι κυρίως 25 - 44 ετών, υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου και μισθωτοί ή αυτοαπασχολούμενοι.

Οι πέντε κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών που προτίμησαν κυρίως οι Ευρωπαίοι καταναλωτές να αγοράσουν από το Διαδίκτυο το 2017 ήταν ρούχα και αθλητικά είδη (64%), ταξίδια και κρατήσεις για μεταφορά και διαμονή (53%), έπιπλα (46%), εισιτήρια για θεάματα (39%), βιβλία - Τύπος (34%).

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στις αρχές του μήνα Νοεμβρίου 2017 ανακοινώθηκε το νέο μας έργο, στην «καρδιά» της Έγκωμης, στην Λεωφόρο Αιπείας, την πιο περιζήτητη περιοχή της πρωτεύουσας. Πρόκειται για μια τετραώροφη πολυκατοικία υψηλής αισθητικής, σχεδιασμένη για να ικανοποιήσει τις ανάγκες ακόμη και των πιο απαιτητικών πελατών.

Στο κτίριο δόθηκε έμφαση στις έντονες εξωτερικές καμπύλες με όλα τα διαμερίσματα να έχουν άνετες βεράντες με ανεμπόδιστη θέα στους διαμορφωμένους χώρους πρασίνου που προσδίδουν προστιθέμενη αξία στην ποιότητα ζωής των χρηστών. Τα 16 πολυτελή διαμερίσματα σχεδιάστηκαν με σεβασμό στην ιδιωτικότητα και πρεμία των ενοίκων, με μοναδικούς εσωτερικούς χώρους που ανταποκρίνονται απόλυτα στις ανάγκες, απαιτήσεις και επιθυμίες τους. Τα ρετιρέ του 4ου ορόφου μπορούν να απολαύσουν τα πλεονεκτήματα ενός αποκλειστικού roof-garden με ανεξάρτητη πρόσβαση.

Η ανταπόκριση του κοινού υπήρξε ενθουσιώδης και ήδη εκδηλώθηκε έντονο ενδιαφέρον. Η πλειοψηφία των ενδιαφερομένων είναι Κύπριοι πολίτες και κυρίως δημότες της Έγκωμης.

Η έναρξη των προπωλήσεων για τα πολυτελή διαμερίσματα προσδιορίζεται για τις 22 Ιανουαρίου 2018. Οι ενδιαφερόμενοι πελάτες μπορούν να κάνουν τις κρατήσεις τους καταβάλλοντας το αντίστοιχο ποσό για την κράτηση του διαμερίσματος που επιθυμούν μέχρι τις 9 Μαρτίου 2018.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του έργου στο www.epias22.com ή στο τηλέφωνο (+357) 8001 2004

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ
ΕΝΟΡΙΑ ΔΑΣΟΥΠΟΛΗΣ
Πέμπτη 25 Ιανουαρίου 2018
7:00μ.μ - 9:00μ.μ: Αίθουσα Εκκλησίας Απ. Βαρνάβα-Δασούπολη

19-OIK-TASEIS_KATHI 23/01/18 21:18 Page 19

Η εφηβεία πήρε... παράταση και διαρκεί μέχρι τα 24 έτη

Λόγω της αργοπορημένης απόκτησης οικογένειας και οικονομικής ανεξαρτησίας

Η εφηβεία σήμερα διαρκεί από την ηλικία των 10 μέχρι των 24 ετών, παρότι έως τώρα εθεωρείτο ότι διαρκεί μέχρι τα 19, υποστηρίζουν οι επιστήμονες, όπως αναφέρει το BBC. Το γεγονός ότι οι νέοι συνεχίζουν τις σπουδές τους και σε μεγαλύτερη ηλικία καθώς και ότι πολλοί είναι εκείνοι που καθυστερούν να παντρευτούν και να αποκτήσουν παιδιά, έχει αλλάξει την επικρατούσα άποψη για το πότε ξεκινάει η ενήλικη ζωή.

Οπως αναφέρουν οι επιστήμονες στην επιθεώρηση Lancet Child & Adolescent Health, είναι απαραίτητο να αλλάξει ο ορισμός της εφηβείας ώστε να αναπροσαρμοστούν η νομοθεσία και η κυβερνητική πολιτική.

Η εφηβεία θεωρείται ότι ξεκινάει όταν το τμήμα εκείνο του εγκεφάλου που είναι γνωστό ως υποθάλαμος αρχίζει να εκκρίνει μια ορμόνη, η οποία ενεργοποιεί την υπόφυση και τους γεννητικούς αδένες. Αυτό συνήθως συνέβαινε περίπου στην ηλικία των 14, αλλά το όριο μειώθηκε στα 10 χρόνια χάρις στη βελτιωμένη υγεία

Οπως αναφέρουν οι επιστήμονες, είναι απαραίτητο να αλλάξει ο ορισμός της εφηβείας ώστε να αναπροσαρμοστούν η νομοθεσία και η κυβερνητική πολιτική.

Αν και τα στάδια προς την ενηλικίωση παραμένουν τα ίδια, οι επιστήμονες θεωρούν ότι τα ηλικιακά όρια αλλάζουν.

και διατροφή στο μεγαλύτερο μέρος του ανεπτυγμένου κόσμου. Το αποτέλεσμα είναι στις χώρες του βιομηχανοποιημένου κόσμου, όπως η Βρετανία, ο μέσος όρος της ηλικίας που ένα κορίτσι θα έχει για πρώτη φορά έμμηνο ρύση να έχει μειωθεί κατά τέσσερα χρόνια τα τελευταία 150 χρόνια. Τα μισά κορίτσια σήμερα έχουν την πρώτη τους έμμηνο ρύση στα 12 ή στα 13 τους.

Υπάρχουν επίσης βιολογικοί παράγοντες για τους οποίους ο ορισμός της εφηβείας θα πρέπει να παραταθεί χρονικά, μεταξύ των οποίων το γεγονός ότι η σωματική ανάπτυξη συνεχίζεται. Για παράδειγμα, ο εγκέφαλος συνεχίζει να ωριμάζει και μετά τα 20, λειτουργώντας πιο γρήγορα και πιο αποτελεσματικά. Εξάλλου, σε πολλούς ανθρώπους οι φρονιμίτες εμφανίζονται μετά τα 25.

Επιπλέον, οι νέοι σήμερα παντρεύονται και αποκτούν παιδιά σε μεγαλύτερη ηλικία.

Σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Βρετανίας, στην Αγγλία και στην Ουαλλία ο μέσος όρος της ηλικίας που ένας άνδρας παντρευόταν για πρώτη φορά το 2013 ήταν τα 32,5 χρόνια και μία γυναίκα τα 30,6. Αυτό δείχνει μια αύξηση κατά σχεδόν οκτώ χρόνια από το 1973.

Η επικεφαλής της επιστημονικής ομάδας Σούζαν Σόγιερ, διευθύντρια του κέντρου υγείας εφήβου στη Βασιλική Παιδιατρική Κλινική της Μελβούρνης, γράφει: «Παρότι πολλά νομικά προνόμια που έχουν οι ενήλικοι ξεκινούν από τα 18 χρόνια, η ανάληψη ευθυνών και ρόλων ενηλίκων συνήθως συμβαίνει αργότερα».

Η ίδια υποστηρίζει ότι η αργοπορημένη απόκτηση οικογένειας και οικονομικής ανεξαρτησίας σημαίνει ότι η «ημιαυτονομία», η οποία χαρακτηρίζει την εφηβεία, έχει επεκταθεί.

Κοινωνικές παροχές

Αυτή η κοινωνική αλλαγή, σύμφωνα με τη Σόγιερ, απαιτεί μια αλλαγή στην πολιτική, όπως για παράδειγμα την επέκταση των κοινωνικών παροχών σε ανηλίκους, η οποία θα πρέπει να επεκταθεί μέχρι την ηλικία των 25.

Τα παράσιτα ευθύνονται για την πανώλη στον Μεσαίωνα

Η εξάπλωση της πανώλης που σκότωσε τουλάχιστον το ένα τρίτο του πληθυσμού στην Ευρώπη του Μεσαίωνα, οφειλόταν κυρίως στα παράσιτα των ανθρώπων και όχι στα τρωκτικά. Ενώ η εξάπλωση μιας –έως τώρα άγνωστης αιτιολογίας– επιδημίας που αφάνισε το 80% των Αζτέκων του Μεξικού, οφειλόταν πιθανότατα σε εντερική σαλμονέλα. Αυτά είναι τα συμπεράσματα δύο νέων επιστημονικών μελετών, που έρχονται να ρίξουν νέο φως σε δύο περιστατικά, τα οποία έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη τόσο της Γηραιάς Ηπείρου όσο και του Νέου Κόσμου.

Στην πρώτη μελέτη, Νορβηγοί και Ιταλοί επιστήμονες των πανεπιστημίων του Οσλο και της Φεράρα, με επικεφαλής τον καθηγητή Νιλς Στένσεθ, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ (PNAS), σύμφωνα με το BBC, συμπέραναν ότι οι ψύλλοι και οι ψείρες στο σώμα των ανθρώπων και όχι οι αρουραίοι και τα άλλα τρωκτικά –όπως θεωρείτο έως τώρα– ήσαν οι βασικοί φορείς διάδοσης του «Μαύρου Θανάτου», όπως έγινε γνωστή η πανώλη που σκότωσε περίπου 25 εκατομμύρια Ευρωπαίους μεταξύ 1347-1451.

Χρησιμοποιώντας ιστορικά αρχεία για την εξέλιξη της επιδημίας και τους θανάτους σε εννέα ευρωπαϊκές πόλεις, καθώς και τεχνικές υπολογιστικής προσομοίωσης, οι ερευνητές μοντελοποίησαν τη δυναμική της εξάπλωσής της. Κατέληξαν έτσι στην εκτίμηση ότι ούτε οι αρουραίοι ούτε η εξάπλωση του βακτηρίου μέσω του αέρα ευθύνονταν, αλλά οι ψύλλοι και οι ψείρες που πηδούσαν από άνθρωπο σε άνθρωπο και έπιναν μολυσμένο αίμα.

Κατά τους επιστήμονες, μόνο έτσι μπορεί να εξηγηθεί η τόσο ταχεία εξάπλωση της φονικής επιδημίας. «Θα ήταν απίθανο να έχει εξαπλωθεί τόσο γρήγορα, αν μεταδιδόταν από τους αρουραίους, από ό,τι από άνθρωπο σε άνθρωπο», δήλωσε ο Στένσεθ.

Η πανώλη συνεχίζει να ενδημεί σε ορισμένες χώρες της Ασίας, της Αφρικής και της Νότιας Αμερικής, διατηρούμενη σε πληθυσμούς μολυσμένων τρωκτικών.

Στην περίπτωση των Αζτέκων του Μεξικού, εκτιμάται ότι μέσα σε πέντε χρόνια, μεταξύ 1545-1550, περίπου 15 εκατομμύρια άνθρωποι (το 80% των κατοίκων) πέθαναν από μια τρομερή επιδημία που στην τοπική γλώσσα είχε ονομαστεί «κοκολίζτλι» (σημαίνει μάστιγα ή λοιμός). Οι άνθρωποι είχαν υψηλό πυρετό, πονοκεφάλους και αιμορραγία από τα μάτια, το στόμα και τη μύτη, πεθαίνοντας μέσα σε τρεις έως τέσσερις μέρες.

Ερευνητές, με επικεφαλής την Ασιλντ Βάγκενε του Πανεπιστημίου του Τίμπιγκεν της Γερμανίας, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό Nature Ecology and

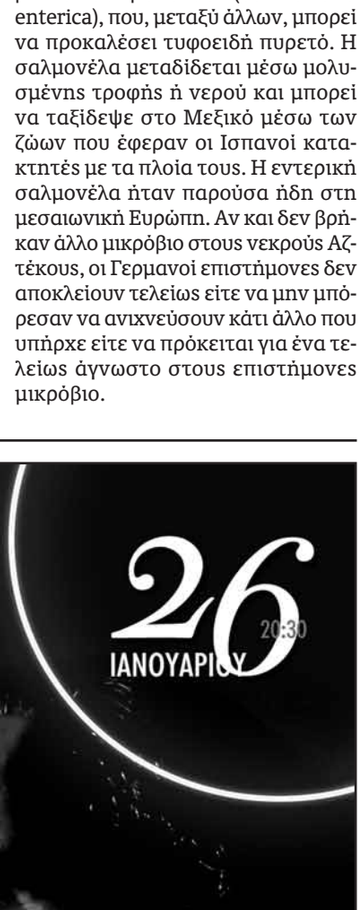

Εκατομμύρια άνθρωποι πέθαναν από βουβωνική πανώλη κατά τον Μεσαίωνα. Ο «Μαύρος Θάνατος» φαίνεται ότι δεν οφειλόταν στα τρωκτικά.

Evolution ανέλυσαν δείγματα DNA από 29 σκελετούς που είχαν πεθάνει από τη μυστηριώδη νόσο «κοκολίζτλι» και είχαν ταφεί σε κοινό νεκροταφείο.

Η γενετική ανάλυση αποκάλυψε ίχνη μόνο ενός παθογόνου μικροοργανισμού, του βακτηρίου της εντερικής σαλμονέλας (Salmonella enterica), που, μεταξύ άλλων, μπορεί να προκαλέσει τυφοειδή πυρετό. Η σαλμονέλα μεταδίδεται μέσω μολυσμένης τροφής ή νερού και μπορεί να ταξίδεψε στο Μεξικό μέσω των ζώων που έφεραν οι Ισπανοί κατακτητές με τα πλοία τους. Η εντερική σαλμονέλα ήταν παρούσα ήδη στη μεσαιωνική Ευρώπη. Αν και δεν βρήκαν άλλο μικρόβιο στους νεκρούς Αζτέκους, οι Γερμανοί επιστήμονες δεν αποκλείουν τελείως είτε να μην μπόρεσαν να ανιχνεύσουν κάτι άλλο που υπήρχε είτε να πρόκειται για ένα τελείως άγνωστο στους επιστήμονες μικρόβιο.

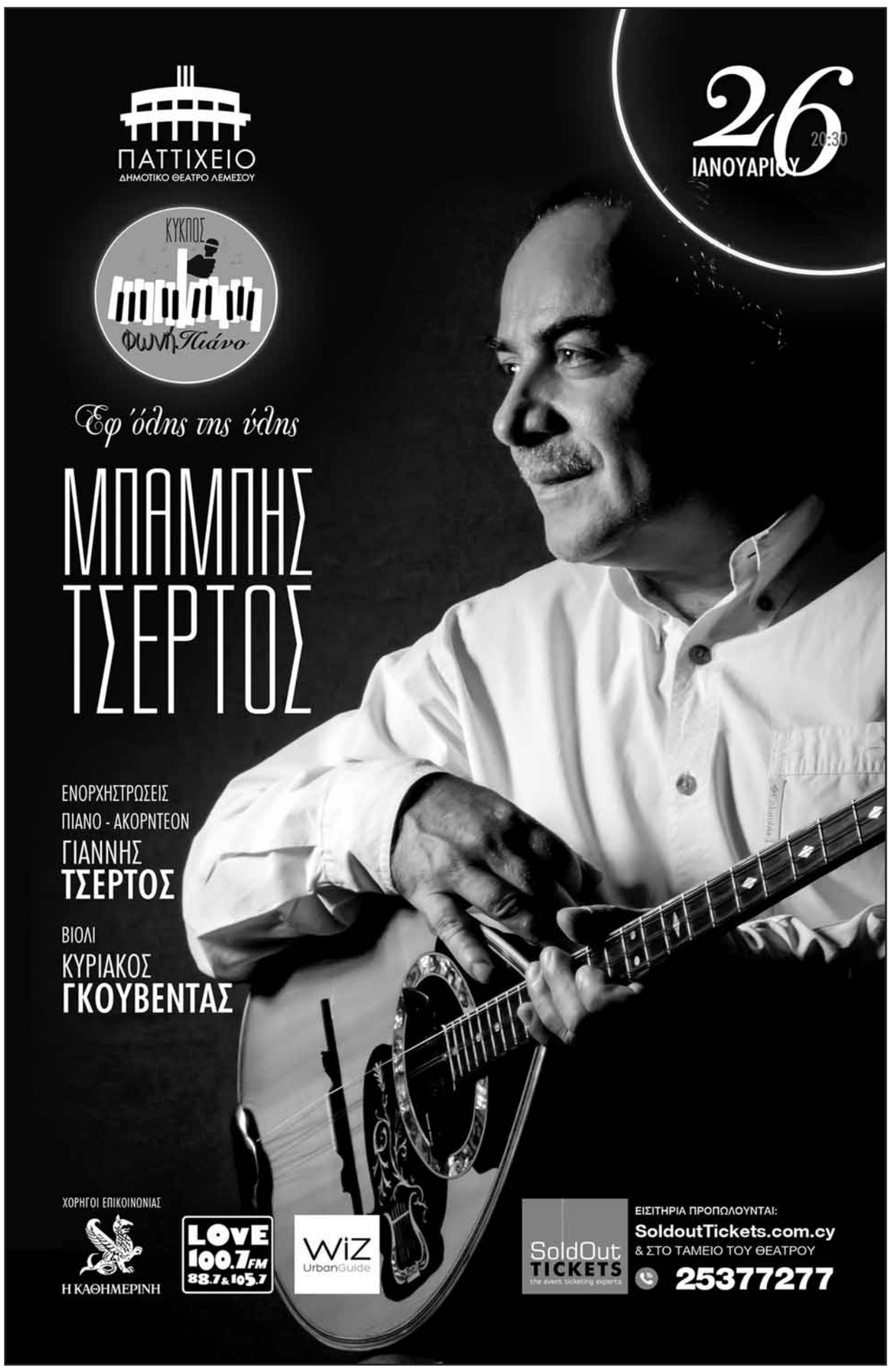

20-OIK_SYNALLAGMA_KATHI 23/01/18 23:23 Page 20

Ισχυρή άνοδος με ρεκόρ τζίρου στο Χρηματιστήριο

Κέρδη 1,62% για τον Γενικό Δείκτη, ενώ η αξία συναλλαγών έφθασε τα 111 εκατ.

Επιταχύνθηκαν οι εισροές κεφαλαίων στο Χρηματιστήριο από διεθνή χαρτοφυλάκια και εγχώριους επενδυτές, που σπεύδουν να προεξοφλήσουν περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών στην ελληνική οικονομία και καλύτερες ημέρες για τις επιχειρήσεις.

Χθες σημειώθηκε ο δεύτερος υψηλότερος ημερήσιος τζίρος (111,044 εκατ. ευρώ) για το 2018, ο Γενικός Δείκτης ενισχύεται 4,11% το τελευταίο ανοδικό τριήμερο, που αντιστοιχεί σε μια ενίσχυση 1,9 δισ. ευρώ στην κεφαλαιοποίηση της αγοράς.

Ενδεικτικό του ανοδικού κλίματος στο Χρηματιστήριο είναι το γεγονός ότι ο τραπεζικός δείκτης βρισκόταν στο +1,62% στο κλείσιμο της συνεδρίασης και, με τις μαζικές αγορές που έγιναν στις δημοπρασίες, ανήλθε στο +2,26%. Στη λήξη των συναλλαγών ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε 1,62% και διαμορφώθηκε στις 872 μονάδες. Πρόκειται για επίπεδα προ 37 μηνών (19/12/2014) που είχε συναντήσει τελευταία φορά η χρηματιστηριακή αγορά.

Ο δείκτης της υψηλής κεφαλαιοποίησης Ftse 25 ενισχύθηκε 1,69% και διαμορφώθηκε στις 2.239,34 μονάδες. Ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε 0,72%. Στις τραπεζικές μετοχές τα υψηλότερα κέρδη εμφάνισε η Εθνική Τράπεζα (2,8%) και ακολούθησε η Τράπεζα Πειραιώς (2,58%) η Alpha Bank (2,26%) και η Attica Bank (2,3%).

Σε νέα ιστορικά χαμηλά διαμορφώθηκαν οι αποδόσεις στα 2ετή και 5ετή κρατικά ομόλογα, μετά το μπαράζ αγορών που καταγράφη από την έναρξη της συνεδρίασης. Ειδικότερα, το 2ετές ομόλογο –πρώην 5ετές– λήξης 2019 εκδόθηκε στα 99,13 λεπτά του ευρώ το 2014, χθες βρέθηκε στα 104,45 λεπτά, με τη μέση απόδοση να διαμορφώνεται στο 1,10%. Το νέο 5ετές ομόλογο λήξης 1η Αυγούστου 2022 έχει μέση τιμή 107,10 λεπτά και μέση απόδοση 2,68%, ενώ όταν εκδόθηκε είχε απόδοση 4,625%.

Ταυτόχρονα, η απόδοση του 10ετούς ομολόγου κινείται σταθερά στα επίπεδα των τελευταίων 12 ετών (17/12/06). Η τιμή του 10ετούς ομολόγου έχει αναρριχηθεί στα 100 λεπτά έναντι 99,45 λεπτών την προχθεσινή ημέρα, με την απόδοση χθες να υποχωρεί στο 3,74% από 3,82% της προηγούμενης συνεδρίασης. Υπενθυμίζουμε ότι το χαμηλό 12ετίας για την απόδοση είχε διαμορφωθεί στο 3,63% στη συνεδρίαση της 9ης Ιανουαρίου 2018.

Το spread (διαφορά απόδοσης του 10ετούς ελληνικού με το αντίστοιχο γερμανικό δεκαετές ομόλογο) υποχωρεί στις 318 μονάδες βάσης από 324 μ.β. της προηγούμενης ημέρας.

a.ntokas@kathimerini.gr

Μεταξύ των ευρωπαϊκών εταιρειών που ενισχύθηκαν σημαντικά ήταν η βρετανική EasyJet. Η αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους έκλεισε με κέρδη 5,1% μετά τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα τριμήνου που ανακοίνωσε.

Ευφορία εξ Αμερικής στις ευρωπαϊκές αγορές

Ανοδικά κινήθηκαν χθες τα περισσότερα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, αφότου η Γερουσία των ΗΠΑ κατέληξε σε συμφωνία τη Δευτέρα για τη χρηματοδότηση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Επικράτησε, άλλωστε, ευφορία μεταξύ επενδυτών χάρις στην απόφαση της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής αλυσίδας λιανικού εμπορίου, της Carrefour, να λάβει μέτρα μείωσης του κόστους λειτουργίας της και να αυξήσει τις δαπάνες για το ηλεκτρονικό εμπόριο ώστε να ανταγωνιστεί την αμερικανική Amazon.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 έκλεισε με άνοδο 0,1% και ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης με κέρδη 0,71%. Επίσης, άνοδο 0,21% και 0,24% σημείωσε ο FTSE 100 Λονδίνου και ο IBEX 35 της Μαδρίτης αντίστοιχα.

Μεταξύ των ευρωπαϊκών εταιρειών που ενισχύθηκαν σημαντικά ήταν η βρετανική αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους EasyJet, που έκλεισε με κέρδη 5,1% μετά τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα τριμήνου που ανακοίνωσε. Με κέρδη 5,3% έκλεισε, άλλωστε, και η ουγγρική εταιρεία χαμηλού κόστους Wizz Air, καθώς είχε ανακοινώσει νωρίτερα ότι ενδιαφέρεται για την εξαγορά του ιταλικού αερομεταφορέα Alitalia.

Το θετικό κλίμα είχαν εντείνει τα στοιχεία που φέρουν την καταναλωτική εμπιστοσύνη στην Ευρωζώνη να σημειώνει τον Ιανουάριο άνοδο μεγαλύτερη από τις προβλέψεις και να αντανακλά έτσι την ανάκαμψη της περιοχής. Η δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών οδήγησε σε υποχώρηση τον δείκτη του δολαρίου έναντι ενός καλαθιού νομισμάτων στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων τριών ετών. Σε ό,τι αφορά το ευρώ, αργά το βράδυ κυμαινόταν στο 1,2277 δολάριο.

Σε ό,τι αφορά τη στερλίνα, κινήθηκε ανοδικά, φτάνοντας κάποια στιγμή στο 1,40 δολάριο, για πρώτη φορά μετά το δημοψήφισμα του 2016 και την απόφαση των Βρετανών να εγκαταλείψουν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αργά χθες το βράδυ, είχε υποχωρήσει ελαφρώς στο 1,3984 δολάριο. Ανοδικά κινήθηκε, άλλωστε, χθες το πετρέλαιο, με το Brent να σημειώνει κέρδη άνω του 1% υπερβαίνοντας τα 70 δολάρια το βαρέλι και το αργό ΗΠΑ να ενισχύεται κατά 1,31% στα 64,41 δολάρια το βαρέλι. Στη Wall Street, πάντως, παρά τη συμφωνία στην οποία κατέληξε η Γερουσία, αργά χθες το βράδυ υποχωρούσε οριακά κατά 0,04% ο Dow Jones, ενώ ο S&P 500 σημείωνε άνοδο 0,18%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	245,9	-0,5661
ALCOA CORP	52,07	-1,6434
ALLEGHANY CRP	613,59	1,7006
ALTRIA GROUP	71,41	0,1824
AMAZON COM	1351,97	1,8579
AMER EXPRESS C	97,675	-0,656
AMER INTL GROU	61,755	1,2377
AMGEN	193,04	0,3692
APPLE INC	179,22	1,2542
AVON PRODUCTS	2,32	-2,1097
BANK OF AMERIC	31,945	0,0157
BAXTER INTL IN	69,505	-0,99
BOEING CO	336,315	-0,4985
BRISTOL MYERS	63,41	0,2054
CAMPBELL SOUP	47,4238	-0,4747
CATERPILLAR IN	170,0399	-0,4975
CIGNA CORP	219,76	-0,4485
CHEVRON	131,4	-0,8751
CISCO SYSTEMS	42,0869	1,0247
CITIGROUP	78,8	0,2672
CERVECERIAS	29,49	0,5798
COCA-COLA CO	47,48	0,2111
COLGATE PALMOL	76,855	-0,6785
DANAOS CORP	1,4128	-5,8133
DIANA SHIPPING	4,035	-2,0631
ENTERGY CP	77,97	1,4838
EXELON CORP	38,67	1,6294
EXXON MOBIL	88,15	-0,1133
FEDEX CORP	272,41	-0,5404
FORD MOTOR CO	11,97	-0,416
INTL BUS MACHI	164,52	1,1808
GENERAL DYNAMI	207,7	-0,2402
GENERAL ELEC C	16,84	4,1435
GOLDM SACHS GR	258,97	-0,9751
HALLIBURTON CO	57,04	1,1348
HARTFORD FINL	56,435	0,6869
HP INC	23,745	-0,4403
HOME DEPOT INC	204,79	0,1614
HONEYWELL INTL	159,64	0,6938
INTEL CORP	45,78	0,0656
JOHNSON JOHNSO	142,85	-3,5709
JPMORGAN CHASE	114,56	0,2012
LAZARD	59	0,1188
MCDONALD'S COR	177,0992	0,5046
MERCK & CO	61,7131	0,7561
MICROSOFT CP	91,89	0,3056
3M COMPANY	245,9	-0,5661
MORGAN STANLEY	57,1269	-0,4064
NIKE INC CL B	67,1	1,0694
NORFOLK SOUTHE	150,76	-0,4687
PFIZER INC	37,03	0,2708
PROCTER & GAMB	88,77	-3,3954
RAYTHEON CO	196,195	-0,0891
ROCKWELL AUTOM	205,91	0,9709
SCHLUMBERGER L	78,94	-1,0653
SOUTHERN	44,555	1,1694
STEALTHGAS	4,21	0,4773
TSAKOS ENERGY	3,975	-0,625
UNISYS CORP	8,875	-0,2809
UNITED TECH CP	135,39	0,1331
UNITEDHEALTH G	244,88	0,542
US BANCORP	57,43	0,2969
VERIZON COMMS	53,155	-0,5705
WALT DISNEY CO	110,01	-0,9811
WELLS FARGO &	64,645	-0,1313
WAL-MART STORE	105,98	0,5026

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	1723	-3,861
ASSOC.BR.FOODS	2747	0,292
ADMIRAL GROUP	1854	-0,616
ASHTEAD GRP.	2152	1,08
ANTOFAGASTA	967	-2,795
AVIVA PLC	524	-1,207
ASTRAZENECA	5101	0,93
BABCOCK INTL	723,2	1,545
BAE SYSTEMS	583	-0,103
BARCLAYS	209,2	0
BRIT AM TOBACC	5100	1,15
BARRATT DEVLPM	605,8	0,398
BERKELEY GRP	4144	0,097
BR LAND CO	682,4	0,887
BHP BILLITON	1575	-1,13
BUNZL	1957	-1,683
BP	515,7	-0,019
BURBERRY GRP	1625,5	1,626
BT GROUP	265,85	-0,169
COCACOLA HBC A	2433	0,871
CARNIVAL	4928	0,963
CENTRICA	139,55	-0,321
COMPASS GROUP	1545	0,98
CAPITA PLC	363	-1,009
CRH	2770	1,988
DIXONS CARPHO	207,1	3,137
DCC	7570	1,543
DIAGEO	2604	0,463
DIRECT LINE	367,5	-1,527
EXPERIAN	1648,5	-0,212
EASYJET	1643,5	5,117
FRESNILLO	1335	-4,198
GKN	436,6	1,112
GLENCORE	390,75	-2,895
GLAXOSMITHKLIN	1364,4	0,679
HIKMA	1039	3,075
HAMMERSON	502	1,189
HARGREAVES LS	1902	0,132
HSBC HOLDINGS	785,1	0,076
INTL CONSOL AI	659,8	1,476
INTERCONT HOTE	4914	0,491
3I GROUP	920,4	-0,109
IMPBRANDS	2981	0,219
INTU PROPERTIE	230,8	0,566
INMARSAT	519,4	1,366
INTERTEK GROUP	5178	-0,994
ITV	164,15	-0,273
JOHNSON MATTHE	3245	0,154
KINGFISHER	341	1,428
LAND SECS.	1003,6	1,343
LEGAL & GENERA	274,8	0
LLOYDS BNK GRP	72,12	0,222
LOND STOCK EXC	3799	2,151
MERLIN	348	-0,657
MARKS & SP.	1583299	0,098
MONDI	1942,5	-0,487
NATIONAL GRID	820,5	-0,906
NEXT	4900	0,102
OLD MUTUAL	237,1	0,254
PROVIDENT FINC	727,6	3,529
PRUDENTIAL	1946,5	-0,587
PERSIMMON	2650	0,76
PEARSON	693,6	0,289
RECKITT BNCSR G	7013	1,756
ROYAL BANK SCO	296	-0,236
RDS 'A	2533	0,476
ROYAL DTCH SHL	2584,5	0,564
RELX	1607	0,25
RIO TINTO	3941	-1,45
ROYAL MAIL	467,4	0,257
ROLLS ROYCE PL	876,8	0,137
RANDGOLD RES.	7048	-0,928
RSA INSRANCE G	617,8	-0,258
SAINSBURY(J)	257	0
SCHRODERS	3692	0,108
SAGE GROUP	821,4	1,008
SHIRE	3510	-0,028
ST JAMESS PLAC	1244,5	-0,559
SKY PLC	1026	2,293
SMITHS GROUP	1665,5	0,09
SMITH&NEPHEW	1260,5	2,023
SPORTS DI INT	375,4	0,428
SSE PLC	1295	-0,116
STANDRD CHART	833,6	1,19
SEVERN TRENT	2010	-0,593
TRAVIS PERKINS	1470	-0,743
TESCO	209,6	1,256
TUI AG	1640,5	0,521
TAYLOR WIMPEY	197,9	1,513
UNILEVER	4090	0,491
UNITED UTIL GR	758,8	-1,146
VODAFONE GROUP	228,35	0,44
WPP PLC	1330	-2,098
WHITBREAD	3948	-1,053

Zurich /Zupixn

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ABBLTDN	27	0,37
RICHEMONTN	89,4	0,79
GEBERITN1	463,9	-0,45
LAFARGEHOLCIM	59,64	-0,1
NOVARTISN	83,6	0,17
ROCHE HOLDING	236,9	0,47
SGSN	2540	-3,35
SWATCH GROUP I	407,5	0,05
ADECCON	78,96	-0,25
JULIUS BAERN	64,5	-0,03
CSGROUP AG	18,47	-0,03
GIVAUDANN	2271	-0,48
NESTLE SA	83,14	0,7
TRANSOCEANN	11,2	-1,75
SWISSCOM N	524,6	0,23
SWISSRE N	94,56	0,06
UBS GROUP N	19,585	0,95
ZURICH INSURAN	315,8	-0,63

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ADIDAS N	185,5	2,7
ALLIANZ SE	205,75	0,5
BASF SE	97,27	0,11
BAY MOT WERKE	95,28	-0,98
BEIERSDORF	97,8	0,34
BAYER N AG	109,22	3,5
COMMERZBANK	13,528	-0,01
CONTINENTAL AG	247,1	-0,8
DAIMLER AG N	75,69	0,15
DEUTSCHE BANK	15,878	0,094
DEUTSCHE POST	40,25	-0,08
DT BOERSE N	101,7	2,78
DT LUFTHANSA A	29,58	0,51
DT TELEKOM N	14,825	0,09
E.ON SE NA	9,077	0,069
FRESENIUS MEDI	92,02	1,72
FRESENIUS SE	69,1	1,9
HEIDELBERGCEME	92,7	0,78
HENKEL AG&CO V	114,15	0,4
INFINEON TECH	24,92	-0,07
K+S AG NA	22,95	0,15
LINDE	186,35	-0,25
MERCK KGAA	91,12	1,16
MUENCH. RUECK	192,8	0,7
RWE AG	17,64	-0,015
THYSSENKRUPP A	26,01	0,04
VOLKSWAGEN VZ	187,26	-1,24
VONOVIA SE	41,08	0,21
SIEMENS N	125,14	0,78
SAP SE	92,91	1,13

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AALBERTS INDUS	43,95	-0,11
AEGON	5,65	-1,09
AKZO NOBEL	75,2	0,45
ALTICE A	9,516	4,43
ASML HOLDING	167	0,27
BOSKALIS WESTM	32,06	0,88
GEMALTO	49,51	-0,12
HEINEKEN	89,84	1,03
KONINKLIJKE DS	84,52	-0,21
KPN KON	2,885	0,59
NN GROUP	38,51	-1,03
OCI	20,77	-1,42
PHILIPS KON	33,355	0,11
RANDSTAD	56,82	0,28
RELX	18,12	0,64
ROYAL DUTCH SH	28,92	0,36
UNIBAIL RODAMC	207,3	1,22
UNILEVER DR	47,125	0,47
VOPAK	38,12	1,36
WOLTERS KLUWER	43,26	1,05

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
A2A SPA	1,61	1,61
ATLANTIA	26,78	27,26
AZIMUT HLDG	18,93	19,10
CIR-COMP	1,23	1,22
ENEL	5,24	5,28
EXOR	62,95	62,95
ENI	14,96	14,94
GENERALI ASS	16,03	16,27
GEOX	2,82	2,80
INTESA SANPAOL	3,128	0,06
LUXOTTICA	51,45	51,40
MEDIASET	3,28	3,30
MEDIOBANCA	10,04	10,04
PARMALAT	3,13	3,13
RCS MEDIAGROUP	1,22	1,23
PRYSMIAN	29,52	29,18
SNAM	4,02	4,01
STMICROELEC.N.	20,06	20,22
TELECOM ITALIA	0,74	0,73
TENARIS	14,52	14,51
TERNA	4,97	4,95
UNICREDIT	17,67	-0,73

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AJINOMOTO	2125,5	1,31
ASAHI GROUP HL	5738	0,63
ASTELLAS PHARM	1413	1,18
BRIDGESTONE CO	5508	0,11
CANON INC	4369	0,23
CASIO COMPUTER	1705	1,37
CITIZEN WATCH	873	2,34
CLARION	409	0,49
CREDIT SAISON	2168	2,12
DAIWA SEC GROU	804,9	1,16
SUBARU	3794	0,5
FUJIFILM HOLDI	4789	-0,23
FUJITSU LTD	814	0,68
HINO MOTORS	1521	0,13
HITACHI	940	0,76
HONDA MOTOR	4052	1,81
IHI	3830	0,66
ISUZU MOTORS	1927,5	0,5
KAWASAKI HVY I	4455	0,11
KAJIMA CORP	1136	-0,35
KEIO	5300	0,57
KOBE STEEL	1122	2
KONICA MINOLTA	1110	-0,8
JTEKT	2084	2,21
MITSUB UFJ FG	886,8	0,9
MITSUBISHI COR	3179	0,32
MITSUBISHI ELE	2109	-0,73
MITSUBISHI MOT	899	2,39
NEC CORPORATIO	3140	-0,16
NIKKON HLDG	3070	0,49
NIKON CORP	2273	2,53
NIPPON SUISAN	5738	0,85
NISSAN MOTOR C	1176	1,12
NOMURA HOLDING	748,1	1,16
NISSAN CHEM IN	4685	1,41
NIPPON PAPER I	2076	
NTT DOCOMO	2734,5	0,63
OBAYASHI CORP	1395	-0,29
ODAKYU ELEC RA	2496	0,73
OJI HOLDINGS	783	0,77
OSAKA GAS	2242	1,24
PIONEER	250	2,46
RICOH CO LTD	1091	1,3
SECOM	8627	0,63
SEVEN & I HLDG	4568	-0,15
SHARP CORP	4075	0,37
SHIMIZU CORP	1178	-0,84
SHISEIDO	6029	4,82
SONY CORP	5732	2,87
SMFG	5311	0,95
SUMITOMO CHEM	860	0,12
SUZUKI	1282	2,81
TAISEI CORP	5810	-0,34
TDK CORPORATIO	10650	1,62
TOBU RAILWAY	3845	0,79
TOKIO MARINE H	5369	0,81
TORAY INDUSTRI	1126,5	0,36
TREND MICRO	6260	2,79
TOPY INDS LTD	3470	1,31
TORAY INDUSTRI	1126,5	0,36
TOSHIBA CORP	336	0
TOYOBO	2060	0,05
TOYOTA MOTOR C	7740	0,79
YAMAHA CORP	4665	3,67

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACCOR	46,24	46,28
AIR LIQUIDE	108,60	109,20
ALSTOM	36,53	36,44
AXA	27,26	27,44
BNP PARIBAS	67,58	67,55
BOUYGUES	45,52	45,73
CAPGEMINI	107,65	107,45
CARREFOUR	19,06	18,47
CASINO GUICHAR	47,56	47,40
CREDIT AGRICOL	15,33	15,44
DANONE	71,00	70,59
DASSAULT SYSTE	94,50	93,98
EDF	11,20	11,13
ESSILOR INTERN	113,35	113,10
L'OREAL	186,25	185,55
L.V.M.H.	244,60	243,00
LAGARDERE S.C.	25,81	25,94
MICHELIN	127,20	128,55
PERNOD RICARD	131,35	130,10
PEUGEOT	18,75	19,01
KERING	410,90	409,30
PUBLICIS GROUP	57,24	57,92
RENAULT	90,82	91,28
SAINT-GOBAIN	47,99	48,09
SANOFI	71,18	70,83
SCHNEIDER ELEC	76,28	75,78
SOCIETE GENERA	46,11	46,00
SODEXO	108,00	107,50
STMICROELECTRO	20,05	20,24
TF1	12,37	12,36
THALES	90,34	90,96
TOTAL	47,45	47,91
VEOLIA ENVIRON	21,35	21,24

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACS CONS Y SER	33,42	-0,3281
ABERTIS	19,04	0,3161
AENA SME	178,1	-0,5583
ACERINOX	12,21	0,1641
ACCIONA SA	76	1,1176
AMADEUS	64	1,5228
BANKIA	4,264	1,5964
BBVA	7,49	-0,0667
BANKINTER	8,724	-0,2743
CAIXABANK	4,365	-1,2443
DSTR INT ALIME	4,612	0,37
ENDESA	18,795	0,9128
ENAGAS	23,56	0,298
FERROVIAL	18,94	0,0793
FOMENTO DE CON	9,57	-0,829
GAS NATURAL	20,19	-0,3947
GRIFOLS	26,6	1,5267
IBERDROLA	6,732	0,7181
INT AIRLINES G	7,514	1,4857
INDRA SISTEMAS	12,23	1,2417
INDITEX	29	0,9749
MAPFRE	2,917	0,3785
MERLIN PROP	11,665	0,734
ARCELORMITTAL	29,305	-2,1209
OBR HUARTE LAI	5,25	0,1908
RED ELECTR COR	17,9	-0,5556
REPSOL	15,82	-0,3151
BCO DE SABADEL	1,9025	-0,4187
BANCO SANTANDE	6,01	-0,3977
SACYR	2,501	0,6844
TELEFONICA	8,473	0,6653
MEDIASET ES CO	9,508	1,7334
TECNICAS REUN	27,47	1,3653

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,2249	1,2286	1,2290
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4435	7,4419	7,4455
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8783	0,8770	0,8775
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,8443	9,8543	9,8616
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	135,35	135,54	135,62
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1779	1,1773	1,1779
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	9,6380	9,6280	9,6349
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5289	1,5318	1,5329
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,5365	1,5390	1,5397

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,8693	0,8737
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	309,53	309,67
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΙΝ	0,4629	0,4635
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,6715	1,6725
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,6202	1,6207
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	9,6057	9,6068
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	125,750	126,050
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	21,7480	21,7774
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8871	0,8864
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	632,781	633,569
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	4,6440	4,6468
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,5120	4,5136
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	14,8759	14,8832
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,4725	4,4753
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4726	0,4735
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,6075	4,6084
ΣΕΚΕΛ Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,1918	4,1946
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,392	25,397

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1845
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8832
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4443
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,9128

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	246,99
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	246,99
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	246,99
ΠΩΛΗΣΗ	297,95

Kaniklides
since 1959
Secure Document & Records Management Services
«Η ορθή διαχείριση αρχείων αποτελεί τη βάση για τη συμμόρφωση με το GDPR»
Τηλ.: 22 507 507

21-OIK_XA-XAK_KATHI 23/01/18 22:03 Page 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	872,00	1,62
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2.679,07	1,24
FTSE Κατασκευών-Υλικών	3.094,74	1,44
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4.770,50	0,92
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8.434,40	0,90
FTSE Πρώτων Υλών	4.413,47	1,96
FTSE Τεχνολογίας	1.027,54	-0,58
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3.493,01	3,59
FTSE Τραπεζών	983,77	2,26
FTSE XA-XAK Τραπεζικός Δείκτης	744,58	2,26
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10.399,67	1,16
FTSE Υγείας	287,92	0,97
FTSE Υπηρ. Καινής Ωφελείας	2.251,37	1,55
FTSE Χημικών	11.725,78	0,02
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1.245,44	2,49
FTSE X.A. LargeCap	2.239,34	1,69
FTSE X.A. MidCap	1.365,11	0,72
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	555,02	1,64

▲ 71 ▼ 51 ► 28

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	38.270.836	34,64%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	10.502.880	9,51%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	12.735.547	11,53%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	10.681.822	9,67%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	255.636	0,23%
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	3.210	0,00%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	1.331.698	1,21%
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	516.325	0,47%
ΕΚΔΟΣΕΙΣ	0	0,00%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	74.509	0,07%
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	4.612	0,00%
ΤΡΟΦΙΜΑ	238.121	0,22%
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	10.747.053	9,73%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	1.408	0,00%
ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	8.298	0,01%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	1.888.916	1,71%
ΚΑΘΕΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	1.026.538	0,93%
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	6.091	0,01%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	799.383	0,72%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2.630	0,00%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	21.401.457	19,37%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	110.496.972	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,280	11,11%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	0,920	-8,00%
BYTE COMPUTER (ΚΟ)	0,500	8,23%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	0,685	-5,52%
CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,176	7,01%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	2,300	-4,96%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	15,200	6,29%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	11,250	-4,66%
SPACE HELLAS (ΚΟ)	4,060	6,28%	INTRAKAT (ΚΟ)	1,215	-4,33%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,450	5,60%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	17,550	-3,57%
J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,970	5,43%	PROFILE (ΚΟ)	0,826	-3,28%
ΔΕΗ (ΚΟ)	2,498	4,08%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	0,776	-3,00%
ΟΤΕ (ΚΟ)	12,690	3,59%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,795	-2,45%
ΟΛΘ (ΚΟ)	30,000	3,45%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	1,370	-2,14%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	8,92	1,36
ΑΔΜΗΕ HOLD C	2,16	1,41
ALPHA BANK	2,04	2,26
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3,73	2,58
COCACOLA HBC	27,87	1,16
ΕΥΔΑΠ	6,50	1,56
EUROBANK ERGASIAS	0,90	1,42
FOLLI FOLLIE GROUP	18,28	0,44
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	5,00	1,63
GRIVALIA PROPERTIES	9,37	0,43
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	5,70	2,70
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,18	1,61
OTE ELENIC TEL	12,69	3,59
JUMBO	15,48	0,13
LAMDA DEVELOPMENT	7,05	-0,14
MOTOR OIL	19,60	0,62
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	10,00	2,04
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,35	2,78
ΟΠΑΠ	11,09	0,64
ΟΛΠ ΕΥΣ PORT	17,36	1,52
ΔΕΗ PUBLIC POWE	2,50	4,08
TITAN CEMENT	24,25	1,46
VIOHALCO SA	3,92	1,03
SARANTIS	15,20	6,29
TERNA ENERGY	4,80	-1,13

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ALPHA BANK (ΚΟ)	16.834.316,08	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	1,76%
ΟΤΕ (ΚΟ)	12.735.547,28	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1,36%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	10.638.459,74	PROFILE (ΚΟ)	0,80%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	8.999.074,87	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,75%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7.732.704,92	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	0,71%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.705.130,78	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,64%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.024.479,67	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,53%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	6.268.999,95	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,45%
JUMBO (ΚΟ)	3.950.353,21	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,43%
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	2.920.463,51	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,42%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.
58.322,95 (εκατ. ευρώ) — 1,44% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
109.867,66 (εκατ. ευρώ) — 44,45% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
58.454,60 (εκατ. ευρώ) — 27,92% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΩΡΑ 18.09 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	**696**	5.922	12.196
FTSE/X.A. Large Cap	**696**	5.922	12.196
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	**3.568**	68.683	448.777
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	**211**	1.361	6.968
ALPHA BANK (ΚΟ)	**392**	12.266	34.607
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	**6**	100	13.155
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	**0**	0	191
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	**38**	287	5.011
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	**95**	863	9.341
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	**376**	8.843	55.269
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	**61**	165	1.741
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	**25**	73	673
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	**16**	47	213
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	**58**	380	8.740
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	**1**	5	167
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	**32**	106	3.702
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	**46**	149	3.805
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	**92**	1.440	17.024
JUMBO (ΚΟ)	**39**	80	777
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	**20**	66	2.514
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	**186**	8.155	83.645
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	**14**	51	1.253
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	**185**	1.012	8.843
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**268**	20.695	133.113
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	**36**	187	1.860
ΟΤΕ (ΚΟ)	**173**	1.446	6.270
ΟΛΠ (ΚΟ)	**5**	10	1.126
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**623**	7.683	21.795
ΔΕΗ (ΚΟ)	**209**	1.619	10.749
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	**180**	635	4.706
TITAN (ΚΟ)	**17**	45	461
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	**164**	914	11.058
Δικαιώματα σε Δείκτες	**33**	391	3.238
FTSE/X.A. Large Cap	**33**	391	3.238
Δικαιώματα σε Μετοχές	**3**	65	1.316
ALPHA BANK (ΚΟ)	**1**	50	150
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**0**	0	600
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	**0**	0	110
ΟΤΕ (ΚΟ)	**1**	5	197
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**0**	0	60
ΔΕΗ (ΚΟ)	**1**	10	199
Συνολική Δραστηριότητα	**4.300**	75.061	465.527

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 23 Ιανουαρίου 2018

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,6100	0,6120	0,6103	-0,3950	13.554	0,6100	0,6120	0,6120	-0,65
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc (Σ)	2,3800	2,4000	2,3883	-0,1340	46.740	2,3850	2,4000	2,3900	0,21
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0,4020	0,4200	0,4159	1,3920	25.410	0,4100	0,4320	0,4100	1,99
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0060	0,0090		
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,2120	0,2280		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (Σ)	0,0340	0,0340	0,0340	0,2700	1.160	0,0310	0,0340	0,0340	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1550	0,1600		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,2900	1,2900	1,2900	-1,0000	750	1,2600	1,2900	1,2900	-0,77
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,1240	0,1370		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1490	0,1650		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0560	0,0000		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,2300	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,2700	1,3000		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,4900		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0155	0,0000		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0240		
ΑΠΕΠ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC						0,1490	0,1630		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)	0,0760	0,0760	0,0760	-0,8000	400	0,0760	0,0000	0,0760	-9,52
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0030		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,2000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,2900		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1410	0,1450		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0885		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0060		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0100	0,0110		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0640	0,0650	0,0646	-0,0360	35.200	0,0640	0,0690	0,0650	0,00
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0150	0,0165		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,1500	1,1500	1,1500	0,0000	14.125	1,1200	1,1600	1,1500	0,00
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	0,2000	0,2000	0,2000	1,8000	661	0,1900	0,0000	0,2000	9,89
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0,2740	0,3000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ""" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)"						0,8100	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1400		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0270	0,0295		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1500	0,1650		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0560	0,0600		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,4600	0,5000		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,4460	0,4480	0,4472	1,4250	1.490	0,4200	0,4500	0,4480	1,36
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0390	0,0440		
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,0000	1,6000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)	0,0130	0,0140	0,0135	-0,0520	661	0,0140	0,0000	0,0140	0,00
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD						0,0000	0,1390		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0490		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,1820	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,4680	0,4740	0,4738	-0,8220	11.080	0,4680	0,4740	0,4700	-2,49
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1000	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	2,8200	2,8600	2,8376	0,3360	1.025	2,8600	2,8800	2,8600	1,42
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0360		
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0130	0,0130	0,0130	-0,1000	5.000	0,0130	0,0150	0,0130	-7,14
ΑΝΠΑ	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,1510	0,1550		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,2300	1,2900		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,3300		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0,4300	0,4300	0,4300	0,2000	75	0,4000	0,4260	0,4300	0,47
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2140	0,2220		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0790	0,0860		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0970		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0165		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,2340		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD						0,0010	0,0020		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ						0,0000	0,0000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΜΟΔΕ	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΠΙΕΡ	PIERIDES HOLDINGS PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0355		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΕΝΟ	ΦΑΡΜΑ ΡΕΝΟΣ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΑΛΦΚ	Alpha Bank Ltd - Χρεόγραφα 2013/2018						98,7500	100,0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						27,0000	30,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						26,0000	30,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ	Ingard Property Bond Designated Activity Company (Ομόλογα) (ΑΝ, ΑΕ)						0,0000	0,0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.

** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.

Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εχεγγύων προς τους επενδυτές.

Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

22-OIK_SPOR_KATHI 23/01/18 21:19 Page 22

Η «Βασίλισσα» σε νευρική κρίση

Η κατάρρευση της Ρεάλ και η τελευταία ευκαιρία κόντρα στην Παρί για να σώσει τη χρονιά

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Το τελευταίο χαστούκι στο πρόσωπο της πρωταθλήτριας Ευρώπης και κόσμου, δηλαδή η ήττα της Ρεάλ Μαδρίτης από τη Βιγιαρεάλ μέσα στο «Σαντιάγο Μπερναμπέου» την προηγούμενη αγωνιστική στο ισπανικό πρωτάθλημα, όχι μόνο υποχρέωσε τον σύλλογο σε αναπροσαρμογή στόχων για φέτος, αλλά και προκάλεσε θύελλα αμφισβήτησης για τον Ζινεντίν Ζιντάν εν μέσω μάλιστα μεταγραφικής περιόδου. Αρκεί όμως μια τρίμηνη κρίση για να διώξει τον προπονητή των δύο συνεχόμενων Τσάμπιονς Λιγκ;

Δεν είναι μαθημένη η Ρεάλ να βρίσκεται στην τέταρτη θέση της Πριμέρα Ντιβισιόν, στο όριο δηλαδή της πρόκρισης στο επόμενο Τσάμπιονς Λιγκ, ούτε να μένει δεύτερη στην Ευρώπη πίσω από την Τότεναμ σε όμιλο του κορυφαίου ευρωπαϊκού θεσμού.

Αλλεπάλληλα αποτυχημένα αποτελέσματα όχι μόνον εκτός αλλά και εντός έδρας έφεραν τη Ρεάλ 19 βαθμούς πίσω από την πρωτοπόρο και αήττητη Μπαρτσελόνα στο πρωτάθλημα, με την κρίση στο «Μπερναμπέου» να επιδεινώνεται σημαντικά από το ταπεινωτικό 3-0 των Καταλανών επί των Καστιγιάνων στη Μαδρίτη και μετά.

Το πρωτάθλημα πλέον έχει... πετάξει, και στόχοι (μετά τις κατακτήσεις του Ευρωπαϊκού Σούπερ Καπ και του Παγκοσμίου Κυπέλλου Συλλόγων) μένουν το Τσάμπιονς Λιγκ και το Κύπελλο Ισπανίας. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι για τη Ρεάλ βαθμολογικά η ζώνη του υποβιβασμού είναι τρεις βαθμούς πιο κοντά από ό,τι η κορυφή...

Κάτι ο κορεσμός των παικτών, κάτι κάποιες ατυχίες και κάτι το ότι στο πρωτάθλημα ο Κριστιάνο Ρονάλντο δεν σκοράρει (τέσσερα μόνο γκολ έναντι εννιά στο Τσάμπιονς Λιγκ), και τα προβλήματα πολλαπλασιάστηκαν.

Οι αποδοκιμασίες στο πρόσωπο του Καρίμ Μπενζεμά και, κυρίως, του Γκάρεθ Μπέιλ είναι σε μόνιμη βάση, παίκτες μπαινοβγαίνουν στην ενδεκάδα χωρίς πρόοδο και ο Ρονάλντο διαρρέει ότι νιώθει προδομένος από τον πρόεδρο Φλορεντίνο Πέρεθ που δεν του βελτιώνει το συμβόλαιο όπως του είχε υποσχεθεί το καλοκαίρι. Οι δε φήμες περί νέων πολυδάπανων αγορών, όπως του Χάρι Κέιν, του Νεϊμάρ και άλλων, μόνο εμπιστοσύνη δεν εμπνέουν στους υπάρχοντες παίκτες οι οποίοι πριν από επτά μόλις μήνες φόρεσαν το δωδέκατο ευρωπαϊκό στέμμα στη «βασίλισσα» της Ευρώπης.

Και όλα αυτά ενώ στις 14 Φεβρουαρίου περιμένει η μεγάλη πρόκληση της σεζόν με τους νοκ άουτ αγώνες για τους «16» του Τσάμπιονς Λιγκ κόντρα στην υπερφιλόδοξη φέτος Παρί Σεν Ζερμέν. Τυχόν αποτυχία και εκεί θα έχει σοβαρότατες συνέπειες για την «παλόμα μπλάνκα». Ηδη άρχισε και η ονοματολογία για τον διάδοχο του Ζινεντίν Ζιντάν, με επικρατέστερα ονόματα στον πάντα καλοθελητή Τύπο εντός κι εκτός Ισπανίας να είναι ο εκλέκτορας της Γερμανίας Γιόαχιμ Λεβ, ο πρωταθλητής Αγγλίας με την Τσέλσι Αντόνιο Κόντε, ο Μαουρίσιο Ποτσετίνο της Τότεναμ, αλλά και –μάλλον απροσδόκητα– ο τεχνικός της Αρσεναλ, Αρσέν Βενγκέρ. Ο παγκόσμιος πρωταθλητής με την Εθνική Γερμανίας φέρεται να είναι ο υπ' αριθμόν 1 υποψήφιος, όμως έχει συμβόλαιο με τη γερμανική ομοσπονδία έως το 2020, άρα θα κοστίσει λίγο... παραπάνω.

Πρέπει όμως να φύγει ο Γαλλοαλγερινός προπονητής, που πήρε μια Ρεάλ επίσης σε κρίση προ δύο ακριβώς ετών και την έφερε ξανά και ξανά στον ευρωπαϊκό θρόνο; Οι απόψεις διίστανται στη Μαδρίτη (και όχι μόνο). Κάποιοι ζητούν άμεσα αλλαγή ώστε να περισωθεί τουλάχιστον ο ευρωπαϊκός στόχος, ενώ άλλοι φωνάζουν για «κρεατομηχανή», όπως η εφημερίδα «Μάρκα», ζητώντας αλλαγές αλλού και όχι στην τεχνική ηγεσία.

Ωστόσο, υπάρχουν πληροφορίες ότι ακόμη και αν δεν τον απολύσουν, ο Ζιντάν σκέπτεται να φύγει μόνος του από την ομάδα το ερχόμενο καλοκαίρι. Είναι γεγονός πως φέτος η απόδοση της Ρεάλ υπό τον Ζιντάν δεν έχει καμία σχέση με αυτή των προηγουμένων σεζόν, και ο κορυφαίος προπονητής στον κόσμο βάσει των ψήφων των συναδέλφων του φέρεται κουρασμένος με την τεράστια πίεση, που αποτελεί κομμάτι της δουλειάς αυτής στους «μερένχες». Οι επόμενες ημέρες θα είναι κρίσιμες.

Κέρδη-μαμούθ στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο

Μέσα σε 20 χρόνια εννεαπλασιάστηκαν τα έσοδα των ομάδων – Καθοριστικά τα τηλεοπτικά

Η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ ήταν ο σύλλογος με τα περισσότερα έσοδα κατά το 2016, το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος για το οποίο αποκρυσταλλώθηκαν τα πλήρη στοιχεία, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα που δημοσίευσε αυτή την εβδομάδα η UEFA.

Η έκθεση με τίτλο «Ευρωπαϊκό Τοπίο στο Συλλογικό Ποδόσφαιρο» ανέφερε ότι τα έσοδα των 700 και πλέον συλλόγων στις πρώτες εθνικές κατηγορίες της Ευρώπης ανήλθαν το 2016 στα 18,5 δισ. ευρώ, σε σύγκριση με τα 16,9 δισ. ευρώ το 2015 και μόλις 2,8 δισ. το 1996. Ωστόσο, σχεδόν το ήμισυ των εσόδων (9,1 δισ. ευρώ) αφορά μόνο σε 30 συλλόγους, καθώς η ψαλίδα ανάμεσα στις μεγάλες ομάδες και στις υπόλοιπες ανοίγει.

Τα τηλεοπτικά έσοδα της Πρέμιερ Λιγκ έχουν ανέλθει μάλιστα σε τέτοιο ύψος, ώστε η μικρομεσαία Μπόρνμουθ εκκαθάρισε ίσα έσοδα με την τρις πρωταθλήτρια Ευρώπης Ιντερ. Η Γιουνάιτεντ σημείωσε συνολικές εισπράξεις 689 εκατ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας μεγάλη αύξηση από τα 521 εκατ. του 2015. Ακολούθησαν Μπαρτσελόνα και Ρεάλ Μαδρίτης, αμφότερες με 620 εκατ., η Παρί Σεν Ζερμέν με 542 εκατ. και η Μάντσεστερ Σίτι με 533 εκατ. ευρώ.

Τα ακαθάριστα κέρδη της Γιουνάιτεντ, ύψους 232 εκατ. ευρώ, είναι επίσης το μεγαλύτερο ποσό από όλους τους συλλόγους, μπροστά από τις Ρεάλ, Παρί Σ.Ζ., Μπάγερν Μονάχου, Αρσεναλ και Σίτι. Ωστόσο, τη Γιουνάιτεντ βάρυνε και το υψηλότερο καθαρό χρέος, που ανήλθε στα 561 εκατ. ευρώ. Την ακολούθησαν στον σχετικό πίνακα η Μπενφίκα, η Ιντερ, η Γιουβέντους και η Λίβερπουλ.

Η έκθεση της UEFA επιβεβαίωσε ότι η Πρέμιερ Λιγκ έχει με διαφορά τα υψηλότερα έσοδα στην Ευρώπη, με μέσον όσο τα 244,4 εκατ. ευρώ ανά σύλλογο. Ακολούθησε η Μπουντεσλίγκα με 149,6 εκατ. ανά σύλλογο, και οι λίγκες στην Ισπανία (126,3 εκατ.) και την Ιταλία (100,2 εκατ.). Σημειώνεται ακόμη ότι τα έσοδα υπέστησαν δραματική μείωση σε άλλα πρωταθλήματα, ακόμη και χώρες με μεγάλη παράδοση στο ποδόσφαιρο, όπως στην Ολλανδία (26,7 εκατ. ευρώ) και στην Πορτογαλία (20,3 εκατ. ευρώ). Στην Ελλάδα οι ομάδες της Σούπερ Λίγκας είχαν έσοδα που κατά μέσον όρο ανήλθαν στα 8,9 εκατ. ευρώ ανά σύλλογο.

Η Γιουνάιτεντ σημείωσε συνολικές εισπράξεις 689 εκατ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας μεγάλη αύξηση από τα 521 εκατ. του 2015.

Στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης τα έσοδα ανά ομάδα ήταν ακόμη χαμηλότερα: Στην Ουγγαρία ήταν 5 εκατ. ευρώ, στην Τσεχία 4,4 εκατ. ευρώ και στη Σλοβενία, πατρίδα του προέδρου της UEFA Αλεξάντερ Σέφεριν, στο 1,5 εκατ. ευρώ μόνο. «Για μία ακόμη φορά οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι η πόλωση των εμπορικών και χορηγικών εσόδων μεταξύ του κορυφαίου επιπέδου συλλόγων και των υπολοίπων επιταχύνεται», σχολίασε ο κ. Σέφεριν: «Η UEFA πρέπει να διασφαλίσει ότι το ποδόσφαιρο παραμένει ανταγωνιστικό ακόμη και αν οι οικονομικές αποστάσεις ανοίγουν λόγω της παγκοσμιοποίησης και της τεχνολογικής αλλαγής». Ο αναλυτής της ευρωπαϊκής συνομοσπονδίας Σέφτον Πέρι σημείωσε ότι «μόνο ένας περιορισμένος αριθμός συλλόγων είναι σε θέση να εκμεταλλευθεί πλήρως τις τεράστιες εμπορικές ευκαιρίες που η παγκόσμια αγορά προσφέρει».

Οι 16 από τις 20 πρώτες ομάδες βάσει εγχώριων ραδιοτηλεοπτικών εσόδων είναι αγγλικές, πάντα με τη Γιουνάιτεντ στην κορυφή με 146 εκατ. ευρώ και τις Ρεάλ και Μπαρτσελόνα να ακολουθούν. Ωστόσο, η Αρσεναλ αποκόμισε τα περισσότερα ανά φίλαθλο στο γήπεδο, με μέσον όρο τα 97,8 ευρώ το άτομο.

REUTERS

Ερευνα για ντόπινγκ και στην εθνική Ρωσίας;

Πρόθεση για αποκαλύψεις ή για συγκάλυψη; Πέντε μήνες πριν από την έναρξη του Παγκοσμίου Κυπέλλου στα ρωσικά γήπεδα, η FIFA φέρεται να μελετά την ανάθεση σε ερευνητή της εξέτασης των κατηγοριών για ντοπάρισμα ολόκληρης της εθνικής Ρωσίας στο πλαίσιο του τεκμηριωμένου κρατικού προγράμματος χορήγησης απαγορευμένων ουσιών στη χώρα.

Σύμφωνα με τον Τζιμ Ουόλντεν, δικηγόρο του ανθρώπου που αποκάλυψε τις λεπτομέρειες του ρωσικού σκανδάλου, Γκριγκόρι Ροντσένκοφ, η διεθνής ποδοσφαιρική ομοσπονδία αποφάσισε επιτέλους να ελέγξει τις πληροφορίες για ντόπινγκ της εθνικής ομάδας της οικοδέσποινας του φετινού Μουντιάλ και εξετάζει την πρόσληψη «ανεξάρτητου ερευνητή».

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με πληροφορίες ολόκληρη η ρωσική ομάδα που συμμετείχε στο προηγούμενο Παγκόσμιο Κύπελλο, το 2014 στη Βραζιλία, εμπλέκεται στην Ερευνα Μακλάρεν του Παγκόσμιου Οργανισμού κατά του Ντόπινγκ (WADA).

Η FIFA δεν έχει ακόμη επιβεβαιώσει την είδηση περί έρευνας, προφανώς θέλοντας να αποφύγει όξυνση στις σχέσεις της με τη Ρωσία. Δεν είναι όμως σαφές εάν πράγματι θέλει να διεξαγάγει έρευνα για να ξεκαθαρίσει την κατάσταση ή να ρίξει στάχτη στα μάτια ώστε να μη φανεί ότι αποφεύγει το ζήτημα. Οπως δήλωσε στο ραδιόφωνο του BBC ο δικηγόρος του πρώην επικεφαλής του εργαστηρίου ελέγχου ντόπινγκ της Μόσχας, «πρέπει εδώ να απευθύνω μια προειδοποίηση: Η στήριξη των καθαρών αθλητών είναι ως επί το πλείστον στα λόγια και όχι στην πράξη. Υποψιάζομαι ότι ακόμη κι αν βρεθούν αποδείξεις ντοπαρίσματος στη Ρωσία, δεν θα γίνει τίποτα», είπε ο κ. Ουόλντεν.

Προ μερικών εβδομάδων, ο ίδιος δικηγόρος είχε κατηγορήσει τη FIFA ότι δεν είχε κάνει την παραμικρή προσπάθεια να μιλήσει με τον πελάτη του σχετικά με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του για τη συμμετοχή των Ρώσων διεθνών ποδοσφαιριστών στο σκάνδαλο ντόπινγκ της χώρας.

Σημειώνεται ότι μεταξύ αυτών που θεωρούνται εμπλεκόμενοι στο σκάνδαλο είναι και μη Ρώσοι ποδοσφαιριστές που αγωνίστηκαν στη Ρωσία, όπως ο Ιάπωνας Κεϊσούκε Χόντα που έπαιξε στην ΤΣΣΚΑ Μόσχας από το 2009 ώς το 2013. Πριν από μία εβδομάδα, σύμφωνα με πληροφορίες του ρωσικού Τύπου, η ρωσική ποδοσφαιρική ομοσπονδία ενημέρωσε τη FIFA πως ο ρωσικός οργανισμός κατά του Ντόπινγκ την πληροφόρησε πως δεν έχουν βρεθεί στοιχεία βάσει των οποίων να εμπλέκονται ποδοσφαιριστές, ανάμεσά τους και ο Χόντα. Ο ρωσικός οργανισμός παραμένει εκτός WADA λόγω του ρωσικού σκανδάλου.

Το Nations League μπαίνει στη ζωή μας

Στην ποδοσφαιρική ζωή θα μπει από σήμερα, όποτε θα γίνει η κλήρωση, μία ακόμα διοργάνωση στην οποία θα μετέχουν εθνικές ομάδες και ονομάζεται UEFA Nations League. Πρόκειται για τη νέα διοργάνωση της UEFA, που έχει ως στόχο να αντικαταστήσει τους φιλικούς αγώνες προετοιμασίας με αγώνες που θα έχουν ως κίνητρο την πρόκριση τεσσάρων ομάδων στην τελική φάση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος. Η UEFA στοχεύει στην αύξηση των κερδών της από τα τηλεοπτικά έσοδα αυτών των αγώνων που θα είναι επίσημοι, σε αντίθεση με τους φιλικούς αγώνες που, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, είναι αδιάφοροι και επομένως αντιεμπορικοί. Οι 55 ομοσπονδίες-μέλη της UEFA χωρίστηκαν σε τέσσερις κατηγορίες των τριών γκρουπ, ανάλογα με την κατάταξή τους στη βαθμολογία της ευρωπαϊκής συνομοσπονδίας. Από την πρώτη κατηγορία θα υποβιβάζονται στη δεύτερη οι τέσσερις τελευταίες ομάδες. Αντιστοίχως, από την δεύτερη κατηγορία θ' ανεβαίνουν στην πρώτη οι τέσσερις πρώτες ομάδες κ.ο.κ. Οι νικητές των γκρουπ θα αγωνιστούν στους τελικούς του UEFA Nations League (ημιτελικοί, μικρός τελικός και τελικός) τον Ιούνιο του 2019 για να αναδειχθούν οι νικητές της διοργάνωσης. Οπως προαναφέρθηκε, οι τέσσερις πρώτες ομάδες από κάθε κατηγορία που δεν έχουν προκριθεί στην τελική φάση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος θα δίνουν αγώνες πλέι-οφ και αυτή που θα τερματίσει πρώτη θα παίρνει ως έπαθλο το εισιτήριο συμμετοχής στο EURO. Συνολικά από τη Nations League θα προκρίνονται στο EURO τέσσερις ομάδες, ενώ οι υπόλοιπες είκοσι θα προκρίνονται μέσω της προκριματικής φάσης εφόσον κατακτήσουν την πρώτη ή τη δεύτερη θέση στους ομίλους τους.

Τα φιλικά ματς θα δώσουν τη θέση τους σε αγώνες πρόκρισης για τα EURO.

Οι αγώνες των ομίλων θα διεξαχθούν σε έξι αγωνιστικές τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2018. Οι τέσσερις κατηγορίες:

Α΄ Κατηγορία: Α΄ γκρουπ: Γερμανία, Πορτογαλία, Βέλγιο, Ισπανία. Β΄ γκρουπ: Γαλλία, Αγγλία, Ελβετία, Ιταλία. Γ΄ γκρουπ: Πολωνία, Ισλανδία, Κροατία, Ολλανδία.

Β΄ Κατηγορία: Α΄ γκρουπ: Αυστρία, Ουαλία, Ρωσία, Σλοβακία. Β΄ γκρουπ: Σουηδία, Ουκρανία, Ιρλανδία, Βοσνία. Γ΄ γκρουπ: Β. Ιρλανδία, Δανία, Τσεχία, Τουρκία.

Γ΄ Κατηγορία: Α΄ γκρουπ: Ουγγαρία, Ρουμανία, Σκωτία, Σλοβενία. Β΄ γκρουπ: Ελλάδα, Σερβία, Αλβανία, Νορβηγία. Γ΄ γκρουπ: Μαυροβούνιο, Ισραήλ, Βουλγαρία, Φινλανδία. Δ΄ γκρουπ: Κύπρος, Εσθονία, Λιθουανία.

Δ΄ Κατηγορία: Α΄ γκρουπ: Αζερμπαϊτζάν, ΠΓΔΜ, Λευκορωσία, Γεωργία. Β΄ γκρουπ: Αρμενία, Λετονία, Νησιά Φερόε, Λουξεμβούργο. Γ΄ γκρουπ: Καζακστάν, Μολδαβία, Λιχτενστάιν, Μάλτα. Δ΄ γκρουπ: Ανδόρα, Κόσοβο, Σαν Μαρίνο, Γιβραλτάρ.

Προκλητικοί μισθοί στο Δ.Σ. της FIFA

Παρά τις δεσμεύσεις της FIFA περί γενικών μεταρρυθμίσεων στη σκιά των μεγάλων σκανδάλων των προηγούμενων ετών, αποκαλύφθηκε πως η παγκόσμια ομοσπονδία ποδοσφαίρου πλήρωσε στα μέλη του διοικητικού της συμβουλίου, μισθούς που άγγιξαν τα 10 εκατ. ευρώ για το 2017. Σύμφωνα με τρεις ανθρώπους που έχουν άμεση γνώση των μισθοδοσιών των ανθρώπων που απαρτίζουν το Δ.Σ., η FIFA πλήρωσε σε κάθε έναν από τους 37 εκλεγμένους αξιωματούχους της, το ποσό των 200.000 ευρώ σε ετήσια βάση. Σε αυτό το ποσό, δεν υπολογίζονται ταξιδιωτικές παροχές που αφορούν αεροπορικά εισιτήρια και διαμονή των συγκεκριμένων ανθρώπων, με αποτέλεσμα το τελικό κόστος να εκτοξεύεται ως προς τα ποσά που δαπανήθηκαν από τη FIFA. Οι άνθρωποι που έφεραν στο «φως» τους μισθούς και τις παροχές, ζήτησαν να μην αποκαλυφθεί το όνομά τους μέχρι τον Μάρτιο, καθώς τότε είναι προγραμματισμένη η επίσημη ανακοίνωση της FIFA.

Νέα οσμή σκανδάλου στην παγκόσμια ομοσπονδία, λίγους μήνες πριν από τη σέντρα του Μουντιάλ.

Τα ποσά προκαλούν αφού είναι ιδιαιτέρως υψηλά, ιδίως αν συνυπολογιστεί το γεγονός ότι το εν λόγω διοικητικό συμβούλιο είναι προγραμματισμένο να συνεδριάζει μόλις τρεις φορές τον χρόνο. Οι μισθοί, βεβαίως, έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τις εξαγγελίες του προέδρου Τζιάνι Ινφαντίνο που είχε δεσμευθεί για μισθολογικές προσαρμογές. Αν σε αυτά προστεθεί το γεγονός πως η FIFA ανακοίνωσε πέρυσι την άνοιξη, απώλειες ύψους 350 εκατ. ευρώ, τότε η κατάσταση ξεφεύγει ακόμη περισσότερο. Στις ΗΠΑ, όπου και αποκαλύφθηκαν τα σκάνδαλα με τον χρηματισμό πολλών μελών της FIFA, δεν προβλέπονται μισθοί για μέλη διοικητικών συμβουλίων μη κερδοσκοπικών οργανώσεων (σ.σ. η FIFA είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός).

Σε μια χρονιά που διεξάγεται το Παγκόσμιο Κύπελλο και όλα τα φώτα θα είναι στραμμένα πάνω στη FIFA, η παγκόσμια ομοσπονδία θεωρητικώς κατέβαλε προσπάθεια να αποδείξει πως έχει αποτινάξει τη διαφθορά από πάνω της, θέλοντας να προσελκύσει ακόμη περισσότερους νέους επενδυτές και χορηγικές συμφωνίες, πράγμα που υπό τις παρούσες συνθήκες μοιάζει δύσκολο.

23-OIK_TECH_KATHI 23/01/18 21:20 Page 23

GADGETS

APPLE

Απογοητεύει το iPhone X

Απογοητευτικές είναι οι πωλήσεις του iPhone X ενώ άρχισαν κιόλας να ψιθυρίζονται σενάρια ότι η Apple θα προχωρήσει στην απόσυρση της συσκευής περί τα μέσα του 2018.
Ένας από τους λόγους των χαμηλών πωλήσεων θεωρείται ότι είναι η ιδιαίτερη ψηλή τιμή του, ωστόσο η εταιρεία δεν σκοπεύει να προχωρήσει σε εκπτώσεις στο θέμα των τιμών καθώς θεωρείται ότι κάτι τέτοιο θα έχει αρνητικό αντίκτυπο σε άλλα προϊόντα της εταιρείας. Δεν αποκλείεται φυσικά να δούμε σύντομα ένα νέο μοντέλο τύπου iPhone X Plus. Σε μια τέτοια περίπτωση, θα πρόκειται για την πρώτη φορά που η Apple λαμβάνει μια τόσο δραστική απόφαση για προϊόν της, προχωρώντας σε ακύρωση της παραγωγής. Καθοριστικό και το γεγονός ότι η συσκευή δεν κατάφερε να κερδίσει την κινεζική αγορά, με τους καταναλωτές να προτιμούν τις μεγάλες οθόνες, όπως για παράδειγμα το iPhone 8 Plus το οποίο διατίθεται σε πιο χαμηλή τιμή και διαθέτει μεγαλύτερη οθόνη από το iPhone X.

SAMSUNG GALAXY

Κάμερες με λήψη slow motion

Κάποια από τα χαρακτηριστικά των νέων αισθητήρων ISOCELL για τα Galaxy S9/S9 παρουσίασε η Samsung. Η εταιρεία υπόσχεται ταχύτερη αυτόματη εστίαση χάρη στην τεχνολογία Dual Pixel Super Phase Detection (Super PD), η οποία θα υπολογίζει με έξυπνο τρόπο την απόσταση από το αντικείμενο ακόμη και αν κινείται γρήγορα σε συνθήκες χαμηλού φωτισμού. Χαρακτηριστικό είναι επίσης και η δυνατότητα λήψης slow motion video 1080p στα fps και πιθανότατα super slow motion 720p@960fps. Σε σύγκριση με τα Galaxy S8/S8+ που υποστηρίζουν λήψη slow motion σε ανάλυση 720p@240fps, ο χρήστης θα απολαμβάνει διπλάσια καρέ σε υψηλότερη ανάλυση.

RETRO-BIT

Φορητή παιχνιδομηχανή

Συσκευή που περιλαμβάνει 300+ προεγκατεστημένα παιχνίδια παρουσιάζει η Retro- Bit. Το Go Retro! αναμένεται να κάνει την εμφάνισή του στην αγορά τους επόμενους μήνες, με χαρακτηριστικά έγχρωμης οθόνης LCD, με ειδική επικάλυψη, υποδοχή 3.5mm για ακουστικά και επαναφορτιζόμενη μπαταρία με αυτονομία 7-10 ώρες με μία φόρτιση. Τα 300+ παιχνίδια προέρχονται από μεγάλες εταιρείες όπως οι Capcom, Data East, Jaleco κλπ. και ανάμεσα τους θα βρίσκονται τα Mega Man, Street Fighter, Mighty Final Fight, και Burgertime.

LG

Αναδιπλωμένο smartphone

Το αναδιπλωμένο smartphone εξετάζει και η LG μετά την Samsung. Πρόκειται για μια υβριδική συσκευή που αναδιπλώνεται και μετατρέπεται από smartphone σε tablet. Δημοσιεύτηκε την περασμένη εβδομάδα και παρουσιάζει δύο εκδοχές της συσκευής. Η πρώτη αφορά ένα tablet που διπλώνεται στα δύο και μετατρέπεται σε smartphone με δύο οθόνες εμπρός και πίσω. Στην δεύτερη διπλώνεται με τρόπο ώστε να μένει εκτεθειμένο ένα κομμάτι της πίσω οθόνης για να λειτουργεί σαν side ticker display, όπου εκεί εμφανίζεται η ώρα και ειδοποιήσεις.

Ρομπότ ευλύγιστα όσο και ο άνθρωπος

Επιστήμονες δημιούργησαν μύες για ρομπότ, τους ενεργοποιητές HASEL

Με την πάροδο των χρόνων τα ρομπότ αποκτούν ολοένα και περισσότερα ανθρώπινα χαρακτηριστικά. Ορισμένα έχουν παρόμοια εμφάνιση με έναν άνθρωπο, ενώ άλλα μπορούν να συνθέσουν μουσική ή ακόμη και να κάνουν ανάποδα άλματα. Το χαρακτηριστικό όμως που προδίδει ότι πρόκειται για ρομπότ κι όχι για άνθρωπο είναι οι σκληρές και απότομες κινήσεις του.

Επιστήμονες από το ερευνητικό κέντρο Boulder's Kiplinger του πανεπιστημίου του Κολοράντο δημιούργησαν για τα ρομπότ μύες που θα τους επιτρέπουν να είναι τόσο ευλύγιστα όσο και ένας άνθρωπος. Πρόκειται για τους ενεργοποιητές HASEL, χάρη στην αντοχή των οποίων τους επιτρέπεται να σηκώσουν ένα γαλόνι νερό ή να πιάσουν ένα μούρο χωρίς να το λιώσουν.

Η δημιουργία των μυών είναι στην πραγματικότητα μία οικονομική διαδικασία. Βασικά, πρόκειται για μικρά πουγκιά, συνήθως από σιλικόνη ή από ένα υλικό παρόμοιο με μία σακούλα από πατατάκια, γεμισμένα με φυτικό λάδι. Το κάθε πουγκί συνδέεται με ηλεκτρόδια που ωθούν τριγύρω το έλαιο, προκαλώντας συστολές και διαστολές, όπως οι ανθρώπινοι μύες.

«Αυτή είναι μία μόνο από τις πολλές εφαρμογές του», υποστήριξε ο ερευνητής Τίμοθι Μόρισεϊ στο Quartz. «Οραματιζόμαστε ρομπότ που θα μοιάζουν περισσότερο με εμάς παρά με τενεκεδένια κουτιά όπως είναι ο R2-D2 ή ο BB-9», προσθέτει σημειώνοντας ότι ονειρεύεται η τεχνολογία αυτή θα μπορέσει να εφαρμοστεί στην μαλακή ρομποτική ή να χρησιμοποιηθεί σε προσθετικά μέλη.

Τα πρόσφατα ευρήματα της έρευνάς τους δημοσιεύτηκαν στα περιοδικά Science και Science Robotics.

Οι μύες είναι μικρά πουγκιά, συνήθως από σιλικόνη, γεμισμένα με φυτικό λάδι, και επιτρέπουν στο ρομπότ να σηκώσει ένα γαλόνι νερό ή να πιάσει ένα μούρο χωρίς να το λιώσει.

Αντιδραστήρας «τσέπης» από την NASA

Θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία της πρώτης αποικίας στον Αρη

Επιτυχείς ήταν οι πρώτες δοκιμές ενός «μίνι» πυρηνικού αντιδραστήρα, που δοκίμασε η Αμερικανική Διαστημική Υπηρεσία (NASA) στη Νεβάδα. Ο αντιδραστήρας «τσέπης» προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για να υποστηρίξει μια μακράς διάρκειας αποστολή αστροναυτών στον Άρη και τη δημιουργία της πρώτης αποικίας στο γειτονικό πλανήτη.

Οι δοκιμές είχαν αρχίσει τον Νοέμβριο σε τοποθεσία υψίστης ασφαλείας του Εθνικού Εργαστηρίου Λος Άλαμος του υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ στη Νεβάδα, στο πλαίσιο του προγράμματος Kilo power. Θα ακολουθήσουν οι τελικές δοκιμές φέτος τον Μάρτιο, σύμφωνα με το πρακτορείο Reuters.

Στόχος της NASA είναι να αναπτύξει ένα ασφαλές μικρό σύστημα παραγωγής ενέργειας από τη σχάση πυρήνων ουρανίου-235, το οποίο θα τροφοδοτεί με ενέργεια τις μελλοντικές ρομποτικές και επανδρωμένες αποστολές στο διάστημα και στην επιφάνεια του Άρη, της Σελήνης ή και άλλων σωμάτων.

Το βασικό εμπόδιο για να υπάρξει οπουδήποτε στο διάστημα μια αποικία και όχι απλώς να γίνει μια σύντομη επίσκεψη (όπως είχε συμβεί στο φεγγάρι μεταξύ 1969-1972), θα είναι να υπάρξει επί τόπου μια πηγή ενέργειας ικανή να καλύψει τις ανάγκες των πρώτων αποίκων, αλλά αρκετά μικρή και ελαφριά, ώστε να μπορεί να μεταφερθεί έως εκεί.

Η NASA εκτιμά ότι σε πρώτη φάση μια αποστολή αστροναυτών στον Άρη θα χρειαστεί 40 έως 50 κιλοβάτ ενέργειας, άρα περίπου πέντε αντιδραστήρες Kilopower.

Όπως δήλωσε εκπρόσωπος της NASA, «ο Άρης είναι ένα πολύ δύσκολο περιβάλλον για τα συστήματα παραγωγής ενέργειας, καθώς έχει λιγότερο φως του ηλίου από ό,τι η Γη ή η Σελήνη, έχει πολύ χαμηλές θερμοκρασίες τις νύχτες και ισχυρές αμμοθύελλες που μπορεί να διαρκέσουν εβδομάδες ή και μήνες, καλύπτοντας ολόκληρο τον πλανήτη. Το μικρό μέγεθος και η ανθεκτικότητα του Kilopower επιτρέπουν να μεταφέρουμε πολλές τέτοιες μονάδες με ένα μόνο διαστημικό σκάφος, παρέχοντας έτσι δεκάδες κιλοβάτ ηλεκτρικού ρεύματος στην επιφάνεια ενός πλανήτη».

Το πλεονέκτημα των πυρηνικών αντιδραστήρων είναι ότι λειτουργούν υπό οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες καθ' όλο το 24ωρο. Κάθε αντιδραστήρας «τσέπης» Kilopower μπορεί να παράγει από ένα έως δέκα κιλοβάτ ρεύματος.

Η NASA εκτιμά ότι σε πρώτη φάση μια αποστολή αστροναυτών στον Άρη θα χρειαστεί 40 έως 50 κιλοβάτ ενέργειας (άρα περίπου πέντε Kilopower) για τους χώρους κατοικίας και τα άλλα μηχανικά συστήματα υποστήριξης της διαβίωσης της ομάδας των πρωτοπόρων. Μεταξύ άλλων, θα χρειάζεται ενέργεια για τις μηχανές που θα παράγουν οξυγόνο, που θα εξορύξουν νερό και πρώτες ύλες από το υπέδαφος του Άρη, καθώς και για την τροφοδότηση των ρόβερ.

Οι αλλαγές στο News Feed του Facebook

Θα δίνεται προτεραιότητα στις ειδήσεις από αξιόπιστες πηγές ενημέρωσης

Το Facebook ανακοίνωσε ότι θα δίνει πλέον προτεραιότητα στο News Feed του σε ειδήσεις από αξιόπιστες πηγές ενημέρωσης. Το ποιες όμως είναι αυτές, θα το αποφασίζει η ίδια η κοινότητα των χρηστών μέσω ειδικών «γκάλοπ» και όχι οι εργαζόμενοι του Facebook ή κάποιοι ειδικοί εκτός του δικτύου.

Η απόφαση αυτή, που θα αρχίσει να τίθεται σε ισχύ από την επόμενη εβδομάδα στις ΗΠΑ, αναμένεται να έχει αντίκτυπο στα μέσα ενημέρωσης σε όλες σχεδόν τις χώρες, αν ληφθεί υπόψη ο κεντρικός ρόλος που παίζει πια το Facebook για την ενημέρωση ενός πολύ μεγάλου αριθμού ανθρώπων.

Ο διευθύνων σύμβουλος του μεγαλύτερου μέσου κοινωνικής δικτύωσης Μαρκ Ζάκερμπεργκ δήλωσε ότι το ειδησεογραφικό περιεχόμενο σύντομα θα αποτελεί περίπου το 4% -από 5% έως τώρα- του συνολικού περιεχομένου που εμφανίζεται στο News Feed των χρηστών. Στόχος είναι να μειωθούν κατά 20% οι ειδήσεις, αλλά να είναι πιο ποιοτικές, ώστε να περιορισθεί η εξάπλωση της προπαγάνδας, της παραπληροφόρησης και των ψευδών ειδήσεων (fake news).

Η απόφαση του Facebook, το οποίο έχει πάνω από δύο δισεκατομμύρια μηνιαίους χρήστες, να χρησιμοποιήσει έρευνες μεταξύ των χρηστών του, μεταθέτει από τους εργαζόμενους του δικτύου στους ίδιους τους χρήστες την ευαίσθητη κρίση σχετικά με την αξιοπιστία ή όχι, ενός μέσου ενημέρωσης. «Θα μπορούσαμε να προσπαθήσουμε να πάρουμε εμείς την απόφαση, αλλά δεν νιώθουμε άνετα με κάτι τέτοιο. Εξετάσαμε την πιθανότητα να ρωτήσουμε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, κάτι που θα έπαιρνε την απόφαση από τα δικά μας χέρια, αλλά πιθανότατα κάτι τέτοιο δεν θα έλυνε το πρόβλημα της αντικειμενικότητας. Ή τελικά μπορούμε να ρωτήσουμε εσάς, την κοινότητα των χρηστών, και από τις απαντήσεις σας να προκύψει η αξιολόγηση», δήλωσε ο Ζάκερμπεργκ, σύμφωνα με το BBC και το πρακτορείο Reuters.

> *Στόχος είναι να μειωθούν κατά 20% οι ειδήσεις, αλλά να είναι πιο ποιοτικές, ως μέτρο για περιορισμό των fake news.*

Οι χρήστες θα ερωτηθούν αν αναγνωρίζουν ένα μέσο ενημέρωσης και κατά πόσο το εμπιστεύονται. Το Facebook ευελπιστεί ότι από αυτή τη «δημοκρατική» διαδικασία θα προκύψει μια ομάδα μέσων ενημέρωσης που χαίρουν ευρείας αποδοχής.

Το σύστημα αξιολόγησης θα δοκιμασθεί αρχικά σε χρήστες στις ΗΠΑ και τα αποτελέσματα της «ψηφοφορίας» των χρηστών δεν θα δημοσιοποιηθούν. Έτσι, το κοινό δεν θα γνωρίζει ποια βαθμολογία δόθηκε σε κάθε μέσο ενημέρωσης, αλλά τα «σκορ» θα ληφθούν υπόψη από τον αλγόριθμο του Facebook, που καθορίζει τι θα εμφανισθεί στο News Feed των χρηστών. Για το αν θα εμφανισθεί μια είδηση στο News Feed ενός χρήστη, παίζουν ρόλο διάφοροι άλλοι παράγοντες, όπως το θέμα της, ποιος την έγραψε, ποιος τη σχολιάζει κ.α.

Εκ πρώτης όψεως παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης όπως το BBC και οι «New York Times» αναμένεται να ευνοηθούν, αλλά αυτό είναι κάτι που θα επιβεβαιωθεί στην πράξη εν καιρώ. Λιγότερο γνωστά μέσα, παρόλο που θεωρούνται αξιόπιστες πηγές ειδήσεων, αναμένεται να έχουν μεγαλύτερο πρόβλημα, επειδή δεν είναι τόσο αναγνωρίσιμα.

MARKET PLACE

Τράπεζα της χρονιάς ανακυρήχθηκε η RCB

Το βραβείο «Τράπεζα της χρονιάς» απονεμήθηκε στην RCB Bank, στο πλαίσιο των Παγκόσμιων Βραβείων Τραπεζικής και Χρηματοοικονομικών για το 2017, που διοργανώνονται από το περιοδικό «The European». Πρόκειται για την 3η χρονιά που βραβεύεται η τράπεζα, καθώς είχε βραβευτεί και το 2015 και το 2016. Στα φετινά βραβεία, το «The European» συνέχισε να αναγνωρίζει τις επιχειρήσεις που προωθούν την οικονομική ανάπτυξη σε μια σειρά από τομείς όπως τα χρηματοοικονομικά, την ενέργεια, την έρευνα, και την τεχνολογία, στην Ευρώπη, την Λατινική Αμερική, την Αφρική, τις χώρες MENA, την Ασία και την Κεντρική Ανατολική Ευρώπη. Στα κριτήρια της Επιτροπής αξιολόγησης, περιλαμβάνεται η ηγετική θέση, η καινοτομία, η διαφάνεια και η εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Ανακοίνωση προαγωγής στον Ομιλο Fiduserve

Η Διοίκηση του Ομίλου Fiduserve ανακοίνωσε την προαγωγή του κ. Στέλιου Χαραλάμπους στη θέση του Διευθυντή. Ο κ. Χαραλάμπους βρίσκεται στον όμιλο από τον Απρίλιο του 2008, ως Corporate Manager. Ο Στέλιος Χαραλάμπους είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών Επιστημών και έχει συμπληρώσει με επιτυχία την σειρά εξετάσεων του επαγγελματικού τίτλου ACCA, ενώ θεωρείται ένας από τους πιο έμπειρους συμβούλους με εξειδίκευση στον τομέα των υπηρεσιών εταιρικής διοίκησης στην Κύπρο. Διαθέτει επίσης ειδίκευση στον καταρτισμό και σχεδιασμό διεθνών εταιρικών δομών και στη οργάνωση διεθνών εταιρικών συναλλαγών και χρηματοοικονομικών διευθετήσεων. Επίσης, ο Στέλιος Χαραλάμπους έχει γνώσεις στη Διαχείριση Κινδύνων επενδυτικών χαρτοφυλακίων και σημαντική εμπειρία στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με την απόκτηση εταιρειών και περιουσιακών στοιχείων. Διαθέτει ευρεία γνώση και εμπειρία σε θέματα σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο του Φόρου Εισοδήματος και το ΦΠΑ στην Κύπρο.

Διάκριση για το BookYourWeddingDay

Η κυπριακή startup BookYourWeddingDay.com, απέσπασε μια από τις πέντε υποψηφιότητες για το ειδικό βραβείο «Innovation in Travel» στα υψηλού κύρους διεθνή ετήσια βραβεία Globe Travel Awards. Ο θεσμός αποτελεί το κορυφαίο γεγονός της παγκόσμιας ταξιδιωτικής βιομηχανίας που τιμά τις καλύτερες επιχειρήσεις ανά τον κόσμο. Τα Globe Travel Awards διοργανώνονται από το μεγαλύτερο ταξιδιωτικό περιοδικό του Ηνωμένου Βασιλείου «Travel Weekly» και τις εφημερίδες του εκδοτικού οίκου Mail. Συμφωνίες με την πλατφόρμα έχουν συνάψει οι μεγαλύτεροι τουριστικοί οργανισμοί από το εξωτερικό που συντονίζουν και πραγματοποιούν κρατήσεις πολιτικών γάμων στην Κύπρο, όπως η TUI UK και η Thomas Cook.

Συνεργασία CIM με ναυτιλιακές εταιρείες

Στρατηγική συμφωνία έχει συνάψει το Cyprus Institute of Marketing – The Cyprus Business School, με μια από δύο κορυφαίες ναυτιλιακές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο: Columbia Shipmanagement & Tototheo Maritime. Η εν λόγω στρατηγική συνεργασία αφορά το πρόγραμμα «MBA with Shipping, (14 Months FT / 24 Months PT)» που προσφέρει το Cyprus Institute of Marketing – The Cyprus Business School στην Λεμεσό. Είναι το πρώτο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του είδους του που προσφέρεται στην Κύπρο και έχει αξιολογηθεί από τον Φορέα Διασφάλισης Ποιότητας. Τα μαθήματα παραδίδονται τόσο από διακεκριμένους καθηγητές του Cyprus Institute of Marketing – The Cyprus Business School όσο και από επισκέπτες καθηγητές διεθνούς κύρους από τις ναυτιλιακές εταιρείες.

24-OIK_AGORES_KATHI 23/01/18 22:13 Page 24

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε υψηλά επίπεδα η Wall Street, απώλειες για δολάριο

Σε νέα ιστορικά υψηλά βρέθηκαν οι βασικοί δείκτες του αμερικανικού χρηματιστηρίου την εβδομάδα που διανύσαμε, με τους επενδυτές να επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στα καλύτερα από τα αναμενόμενα εταιρικά αποτελέσματα. Αλλά και τα στοιχεία για τον ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της Kivas συνέβαλαν στην ενίσχυση της διάθεσης των επενδυτών για ανάληψη ρίσκου.

Η οικονομία της Kivas, η δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως, σημείωσε ανάπτυξη 6,8% σε ετήσια βάση το δ΄ τρίμηνο του 2017, με τον ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης να παραμένει αμετάβλητος από το προηγούμενο τρίμηνο, ξεπερνώντας τις προσδοκίες της αγοράς για μέτρια επιβράδυνση στο 6,7%.

Στις αγορές συναλλάγματος, ο δείκτης δολαρίου (DXY index) που καταγράφει την αξία του νομίσματος έναντι έξι κύριων νομισμάτων σημείωσε απώλειες περίπου 1% σε εβδομαδιαία βάση, σημειώνοντας νέο χαμηλό για τα τελευταία τρία έτη 90,113 την Πέμπτη, με τους επενδυτές να διατηρούν επιφυλακτική στάση λόγω των φόβων για ενδεχόμενη προσωρινή παύση των «μη απολύτως αναγκαίων» λειτουργιών της αμερικανικής κυβέρνησης. Ειδικότερα, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε την Πέμπτη νομοσχέδιο για τη χρηματοδότηση των κυβερνητικών λειτουργιών έως τις 16 Φεβρουαρίου, και στη συνέχεια η Γερουσία θα έπρεπε να το έχει εγκρίνει μέχρι σήμερα το πρωί (ώρα Ελλάδος)προκειμένου να αποφευχθεί το λεγόμενο κυβερνητικό shutdown. Επωφελούμενη από τη γενικότερη αποδυνάμωση του δολαρίου, η ισοτιμία ευρώ/δολ. βρέθηκε σε ανοδική πορεία την εβδομάδα που διανύσαμε, καταγράφοντας υψηλό 1,2295 στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, κοντά στο υψηλό τριών ετών 1,2323 στο οποίο βρέθηκε την Τετάρτη έπειτα από προσωρινή υποχώρηση σε χαμηλό σχεδόν μιας εβδομάδας την Πέμπτη ύστερα από δηλώσεις αξιωματούχων της ΕΚΤ που εξέφρασαν τις ανησυχίες τους για την πρόσφατη ενδυνάμωση του κοινού νομίσματος και σηματοδότησαν ότι οποιαδήποτε μεταβολή στη νομισματική πολιτική της κεντρικής τράπεζας δεν θα είναι άμεση.

Στις αγορές κυβερνητικών ομολόγων, οι αποδόσεις των κυβερνητικών τίτλων στις ΗΠΑ και στη Γερμανία κινήθηκαν ανοδικά την εβδομάδα που διανύσαμε, εν μέσω αισιοδοξίας για τις προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας ύστερα από τα θετικά στοιχεία για τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ της Kivas. Χαρακτηριστικά, η απόδοση του 10ετούς κυβερνητικού ομολόγου των ΗΠΑ αναρριχήθηκε σε υψηλό τριών ετών την Παρασκευή, 2,64%, ενώ η απόδοση του αντίστοιχου γερμανικού βρέθηκε κοντά στο 0,60% για πρώτη φορά από τον Ιούλιο του 2017.

* Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Θετικό κλίμα στο ΧΑΚ

Θετικό κλίμα επικράτησε στην δεύτερη συνάντηση της εβδομάδας στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ, έκλεισε στις 68,93 μονάδες, σημειώνοντας οριακή αύξηση σε ποσοστό 0,25%.

Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ έκλεισε στις 68,93 μονάδες, σημειώνοντας οριακή αύξηση σε ποσοστό 0,25%.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 41,18 μονάδες, καταγράφοντας άνοδο σε ποσοστό 0,24%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στα €159.088.

Με θετικό πρόσημο έκλεισαν σχεδόν όλοι οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες με εξαίρεση τον δείκτη των Ξενοδοχείων ο οποίος παρέμεινε αμετάβλητος. Κέρδη κατέγραψαν ο δείκτης των Επενδυτικών σε ποσοστό 1,60%, ο δείκτης της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,48% και ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς κατά 0,12%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €111.629 (τιμή κλεισίματος €2,39 – άνοδος 0,21%), της Πετρολίνα (Holdings) με €16.243 (τιμή κλεισίματος €1,15 – χωρίς μεταβολή), της Δήμητρα Επενδυτικής με €10.568 (τιμή κλεισίματος €0,41 – άνοδος 1,99%), της Ελληνικής Τράπεζας με €8.271 (τιμή κλεισίματος €0,612 – πτώση 0,65%) και της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €5.249 (τιμή κλεισίματος € 0,47 – πτώση 2,49%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 5 πτωτικά, ενώ 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 91.

Ευεργετικά επιδρά στην Ελλάδα η ισχυρή ανάκαμψη της Ευρωζώνης

Ανάπτυξη 2,2% της ελληνικής οικονομίας το 2018 «βλέπει» το Bloomberg

Η δυναμική ανάκαμψη της Ευρωζώνης θα επηρεάσει θετικά την ελληνική οικονομία, με την εγχώρια ανάπτυξη να φθάνει το 2,2% μέσα στο 2018, προβλέπει το πρακτορείο Bloomberg στην πρώτη έκθεση για την Ευρωζώνη το 2018. Η Ελλάδα θα επωφεληθεί από την ανάπτυξη της υπόλοιπης Ευρωζώνης, που θα συνεχίσει να κινείται σε υψηλά επίπεδα τη νέα χρονιά. Επικαλούμενο τα στοιχεία του γερμανικού τουριστικού πρακτορείου TUI, το Bloomberg σημειώνει ότι μέχρι στιγμής οι κρατήσεις για τη νέα σεζόν στην Ελλάδα έχουν αυξηθεί κατά 16%, γεγονός που αποτελεί θετικό σημάδι. Ο τουρισμός θα εξακολουθεί να τονώνει την οικονομία ενώ αναμένεται να υλοποιηθούν επενδύσεις στη χώρα, αναφέρεται στο σχετικό δημοσίευμα του Bloomberg.

Η ζήτηση έχει ενισχυθεί στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης από τα πολύ χαμηλά επίπεδα των προηγούμενων ετών.

Κατά 2,2% αναμένεται να ενισχυθεί και η οικονομική δραστηριότητα σε όλη την Ευρωζώνη το 2018. Δηλαδή θα συνεχίσει να κινείται σε υψηλά επίπεδα μετά το 2,4% που εκτιμάται για το 2017. «Εχουν μείνει ακόμη αρκετά καύσιμα στο ντεπόζιτο», σχολιάζει ο Εϊτζελ Ταλαβέρα της Oxford Economics, ένας από τους οικονομολόγους που συμμετείχαν στην έκθεση του Bloomberg. Από τα τελευταία στοιχεία καταλήγει κανείς στο συμπέρασμα ότι σταθεροποιείται η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη, προσθέτει ο ίδιος.

Οι οικονομίες της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ισπανίας θα παρουσιάσουν ρυθμό ανάπτυξης 2%. Σε χαμηλότερα επίπεδα θα κινηθεί η οικονομική δραστηριότητα στην Ιταλία λόγω της αβεβαιότητας από τις εθνικές εκλογές στις αρχές Μαρτίου. Παρ' όλα αυτά, η ανάπτυξη στην υπ' αριθμόν 3 μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης προβλέπεται πως θα διαμορφωθεί φέτος στο 1,4%, δηλαδή αρκετά υψηλότερα από τον μέσον όρο της τελευταίας πενταετίας. Το 2017 εκτιμάται να έχει ενισχυθεί κατά 1,6%.

Οι κίνδυνοι

Η θετική προοπτική για την Ευρωζώνη δεν σημαίνει ότι δεν ελλοχεύουν κίνδυνοι, που μπορεί να διαδραματίσουν αποσταθεροποιητικό ρόλο στις οικονομίες των κρατών-μελών. Παρόλο το υφιστάμενο θετικό επιχειρηματικό και καταναλωτικό κλίμα, δεν θα πρέπει να παραβλέπει κάποιος ότι ελλοχεύουν κίνδυνοι όπως γεωπολιτικές διαμάχες, πολιτικοί παράγοντες, η Ελλάδα και οι εκλογές στην Ιταλία, σημειώνει ο Κρίστιαν Λιπς, οικονομολόγος στη NordLB, γερμανική τράπεζα που εδρεύει στο Αννόβερο.

Οι οικονομολόγοι που συμμετείχαν στην έκθεση του Bloomberg δεν θεωρούν ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα προχωρήσει σε αύξηση των επιτοκίων πριν από το 2019 καθώς ο πληθωρισμός θα μείνει αρκετά χαμηλότερα του στόχου της, που είναι κοντά στο 2%». Σενάρια που έχουν κυκλοφορήσει τελευταία θέλουν την ΕΚΤ να προχωράει νωρίτερα σε αύξηση των επιτοκίων. Ομως, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Bloomberg, οι τιμές καταναλωτή θα διαμορφωθούν στο 1,5% το 2017 και στο 1,6% το 2019. Σημειωτέον ότι η ίδια η ΕΚΤ δεν θεωρεί ότι ο πληθωρισμός θα ενισχυθεί στο 2% νωρίτερα από το 2020.

Το ευρώ, που έχει αναρριχηθεί 14% έναντι του δολαρίου το 2017 και 1,6% μέσα στον Ιανουάριο του 2018, δεν βοηθά στην αύξηση του πληθωρισμού και μπορεί να διαδραματίσει αρνητικό ρόλο στην ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών.

Αλλά ακόμη και εάν πληγούν οι εξαγωγές της Ευρωζώνης από ένα «ακριβότερο» ευρώ, οι οικονομίες θα συνεχίσουν να αναπτύσσονται λόγω της ζήτησης που έχει ενισχυθεί στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης από τα πολύ χαμηλά επίπεδα των προηγούμενων ετών. Πάντως, οι μισθοί εξακολουθούν να είναι χαμηλοί, κάτι που έχει τονίσει και ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι.

Το αποκαλούμενο από το Bloomberg «euroboom» θεωρείται μετριοπαθές συγκριτικά με την ανάπτυξη στη Βρετανία τη δεκαετία του '80 και στις ΗΠΑ τη δεκαετία του '90. «Αυτό, όμως, είναι καλό – η βιώσιμη ανάπτυξη είναι λιγότερο πιθανό να καταλήξει στο σκάσιμο μιας φούσκας», αναφέρεται στην έκθεση.

Μεγάλη βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη

Οικονομικοί αναλυτές είναι όλο και πιο αισιόδοξοι για την ανάπτυξη των 19 κρατών-μελών

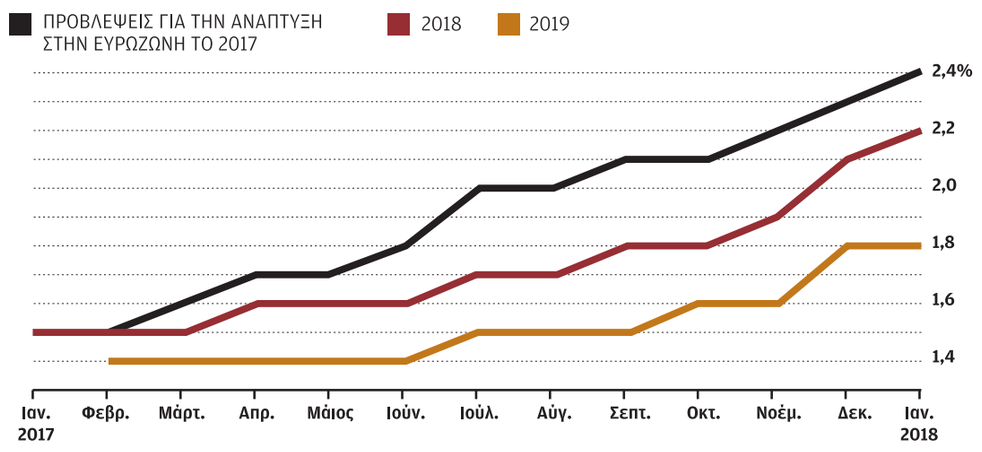

Οι τιμές δεν θα αυξηθούν τόσο ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της ΕΚΤ

Οι μισθοί παραμένουν χαμηλοί μετά την πολυετή ύφεση σε πολλές οικονομίες της Ευρωζώνης

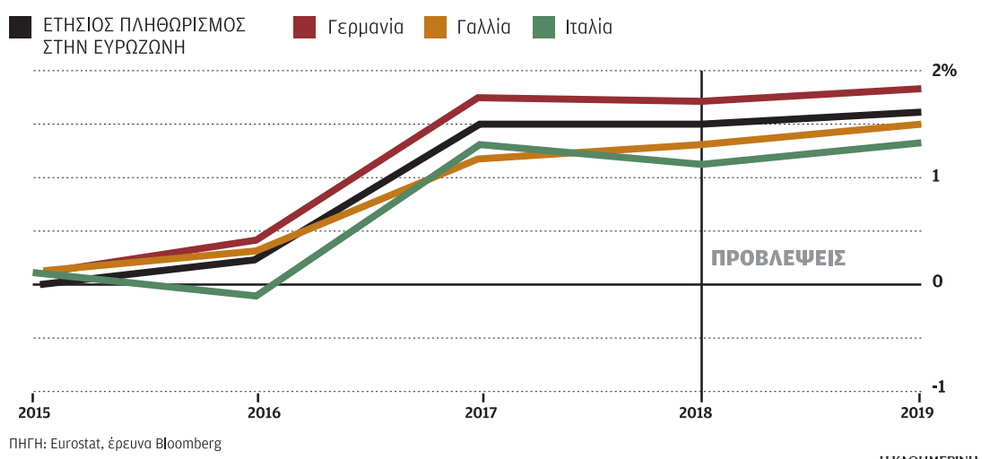

ΠΗΓΗ: Eurostat, έρευνα Bloomberg

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στα όρια της επιβίωσης βρίσκονται τουλάχιστον 20 εισηγμένες εταιρείες

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Τοξικό παραμένει το οικονομικό περιβάλλον για περισσότερες από 20 εισηγμένες με το ξεκίνημα του 2018, αφού οι τραπεζικές τους υποχρεώσεις προσεγγίζουν τα 4,5 δισ. ευρώ και ταυτόχρονα εμφανίζουν αρνητικά ίδια κεφάλαια που υπερβαίνουν το 1 δισ. ευρώ. Οι εισηγμένες με αρνητικά ίδια κεφάλαια υποχρεώνονται από τη χρηματιστηριακή νομοθεσία να προχωρήσουν σε αυξήσεις του μετοχικού τους κεφαλαίου σε διάστημα 8-12 μηνών για να αποφύγουν το μοιραίο, που είναι η πτώχευση. Δεδομένης της απροθυμίας των περισσοτέρων μετόχων τους να βάλουν το χέρι στην τσέπη, θεωρείται μαθηματικά βέβαιο ότι πολλές εξ αυτών, ακόμη και εάν βρίσκονται σε λειτουργία, θα περάσουν στον έλεγχο των πιστωτών που θα αναζητήσουν funds για να τις πουλήσουν με χαμηλό αντίτιμο.

Εμφανίζουν τραπεζικό δανεισμό 4,5 δισ. και αρνητικά ίδια κεφάλαια που φθάνουν στο 1 δισ. ευρώ.

Διαφορετικά, ο άλλος δρόμος είναι η διάλυση και η εκκαθάριση. Μόνη λύση είτε να βρει χρήματα ο βασικός μέτοχος και να αναχρηματοδοτήσει τον δανεισμό, είτε να εξαγοραστεί η εταιρεία από ανταγωνιστή για να συνεχίσει την πορεία ως θυγατρική.

Ωστόσο, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι μια μικρή ομάδα εισηγμένων έχει καταφέρει να έρθει σε συμφωνία με τους πιστωτές της και να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του δανεισμού είτε να εισέλθει στρατηγικός επενδυτής που θα εξομαλύνει την αρνητική θέση των εταιρειών.

Για παράδειγμα, η θετική εξέλιξη στην εισηγμένη «Νικας», με την είσοδο του επιχειρηματία Σπ. Θεοδωρόπουλου ή την επίτευξη συμφωνίας με τους πιστωτές τους από «Lavipharm» και «Βαρβάγκνς» αλλά και οι αποφάσεις των διοικήσεων σε «Σφακιανάκης» και «Τζιρακιάν» για αντίστοιχες αυξήσεις κεφαλαίου είναι καλές ενδείξεις ότι οι αρκετές εταιρείες έχουν αντιληφθεί ότι ο χρόνος που έχει χαθεί είναι μεγάλος και πρέπει να επανεκκινήσουν από καλύτερη βάση και να αφήσουν στο παρελθόν τις κακές επενδυτικές επιλογές. Βέβαια, υπάρχουν και περιπτώσεις εισηγμένων που καθυστερούν δραματικά να ρυθμίσουν τις υποχρεώσεις τους όπως συμβαίνει στις περιπτώσεις της Euromedica, της «Τρόπαια» και της ΑΕΓΕΚ. Οπως υπογραμμίζουν τραπεζικά στελέχη που εμπλέκονται στις αποφάσεις για τις υπερδανεισμένες επιχειρήσεις, «δυστυχώς αρκετοί βασικοί μέτοχοι έχουν αφήσει τις εταιρείες τους αδιαφορώντας εάν πτωχεύσουν, και προσπαθούν να κερδίσουν χρόνο και μάλιστα υποστηρίζουν ότι συζητούν είτε για συγχωνεύσεις με ανταγωνίστριες εταιρείες είτε να βρουν αγοραστές από το εξωτερικό». Δυστυχώς, όμως, οι εταιρείες αργοπεθαίνουν, αφού συνεχίζουν να εμφανίζουν αρνητικό EBITDA (ζημίες προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων) για περισσότερα από τρία χρόνια που είναι ένα ασφαλές δείγμα ότι η επιχείριση οδεύει προς τη χρεοκοπία. Αυτές οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα προέρχονται από σημαντικούς κλάδους δραστηριότητας όπως οι κατασκευές, η ανάπτυξη ακινήτων, τα νοσοκομεία, η πληροφορική, τα ΜΜΕ, η ακτοπλοΐα, η κλωστοϋφαντουργία, το εμπόριο.

Βέβαια, το οικονομικό περιβάλλον παραμένει δύσκολο και μία εταιρεία, που δεν είχε καλή εταιρική φήμη στο παρελθόν, σήμερα πολύ δύσκολα μπορούν να την εμπιστευθούν ακόμη και ανταγωνιστές, αφού ένα από τα θέματα που προκύπτει στις διαπραγματεύσεις είναι το τίμημα. Υπάρχουν ιδιοκτήτες υπερχρεωμένων εταιρειών που ακόμη και σήμερα, ύστερα από 9 χρόνια σκληρής ύφεσης, πιστεύουν ότι μπορούν να αποτιμούν την επιχείρησή τους όσο κόστιζε πριν από μία δεκαετία στηριζόμενοι στην τότε αξία του εμπορικού σήματος.

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Εισηγμένες με αρνητικά ίδια κεφάλαια στις 30/6/2017

ΠΗΓΗ: Εξαμηνιαίες λογιστικές καταστάσεις 2017

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

"BDO. What matters to you, matters to us"

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO